

LETOPIŠ

**SLOVENSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI**

**31. KNJIGA
1980**

**LJUBLJANA
1981**

LETOPIS
SLOVENSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
31/1980

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS
VOLUME 31/1980

LETOPIŠ

**SLOVENSKE
AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI**

**31. KNJIGA
1980**

**LJUBLJANA
1981**

SPREJETO
NA SEJI PREDSEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 5. MARCA 1981

I ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

<i>Predsednik</i>	Janez Milčinski, redni član
<i>Podpredsednik</i>	Robert Blinc, redni član
<i>Podpredsednik</i>	Bratko Kreft, redni član
<i>Glavni tajnik</i>	Jože Goričar, redni član

ČASTNI ČLAN

Josip Vidmar

REDNI ČLANI (38)

Anton Bajec, France Bezljaj, Robert Blinc, Bogdan Brecelj, Srečko Brodar, Miroslav Brzin, Dragotin Cvetko, Bojan Čop, Davorin Dolar, Janez Fetič, Alojzij Finžgar, Jože Goričar, Peter Gosar, Bogo Grafenauer, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Božidar Jakac, Viktor Korošec, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Marjan Mušič, Franc Novak, Vladimir Pavšič, Janez Peklenik, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Edvard Ravnikar, Anton Slodnjak, Lujo Šuklje, Miha Tišler, Lado Vavpetič, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Fran Zwitter, Andrej O. Župančič.

DOPISNI ČLANI (34)

Janez Batis, Oton Berkopce, Jože Bole, Marja Boršnik, Matija Drovenik, Ivan Gams, Anton Grad, Stanko Grafenauer, Anton Ingolič, Janko Jurančič, Zdenko Kalin, Mile Klopčič, Janko Kos, Stane Krašovec, Uroš Krek, Rudi Kyovsky, Janez Logar, Valentin Logar, Boris Majer, Janez Matjašič, Ernest Mayer, Boris Merhar, Lev Milčinski, Dušan Moravec, Boris Paternu, Ivan Potrč, Stojan Pretnar, Primož Ramovš, Gabriel Stupica, Anton Trstenjak, Sergij Vilfan, Lojze Vodovnik, Anton Vratuša, Franc Zadavec.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (36):

Mihailo Apostolski, Krešimir Balenović, Alojz Benac, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Aleksandar Despić, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Boris Drujan, Kurt von Fischer, Aldo Franchini, Milovan Gavazzi, Leon Geršković, Drago Grdenić, Pavle Ivić, Vanda Kochansky-Devidé, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Josef Kratochvíl, Miroslav Krleža, Emmanuel Laroche, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Esad Mekuli, Mihailo Mihailović, Branko Pavičević, Bogdan Povh, Vladimir Prelog, Stanojlo Rajčić, Harald Saeverud, Pavle Savić, Jakov Sirotković, Petar Stevanović, Mstislav Volkov, Vilem Zavada.

Pri delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU (Milan Adamič Orožen), OO ZK (Zvonka Leder-Mancini) in IO OOS (Vojislav Likar).

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1980 štela 188 delavcev.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1980

Milan Adamič Orožen, Tatjana Brejc, Gabrijela Bukovec, Ladislav Ciglencečki, Marjan Dolgan, Marjeta Hegler, Marjeta Humar, Ivan Kenda, Alenka Kranjc, Alojz Marinček, Darja Mihelič, Jakob Rigler, Julijan Strajnar.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata SAZU v letu 1980

Marija Brezigar-Kovič, Frančiška Buttolo, Olga Dežman-Jokić, Alenka Gložančev, Marija Gorenšek, Božena Kafol, Vojislav Likar, Meta Novak, Damjan Prelovšek, Marija Stanonik, Marina Šinigoj, Ivan Turk.

Člani nadzornega odbora

Radoslav Gospodarič, Alenka Ložar-Podlogar, Anamarija Valantič.

PRESEDSTVO SAZU

<i>Predsednik</i>	Janez Milčinski
<i>Podpredsednika</i>	Robert Blinc Bratko Kreft
<i>Glavni tajnik</i>	Jože Goričar
<i>Tajnik 1. razreda in načelnik oddelka za zgodovinske vede /zgodovinske in družbene vede/</i>	Fran Zwitter
<i>Načelnik oddelka za družbene vede</i>	Alojzij Finžgar
<i>Tajnik 2. razreda /filološke in literarne vede/</i>	Janko Jurančič
<i>Tajnik 3. razreda /matematične, fizikalne in tehnične vede/</i>	Dušan Hadži
<i>Tajnik 4. razreda /prirodoslovne vede/</i>	Ivan Rakovec
<i>Tajnik 5. razreda /umetnosti/</i>	Anton Ingolič
<i>Tajnik 6. razreda /medicinske vede/</i>	Franc Novak

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
Janez Milčinski, Jože Goričar, Anton Ingolič

Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v letu 1980 je bil v
 Skopju, predsedoval mu je *Mihailo Apostolski*.

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1980)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: Bojan Plavc.

Pomočnik upravnega direktorja: Marjetka Pogačnik-Novak.

Tajnica uprave: Magda Kregar.

Tajnica predsedstva: Darja Šerbelj.

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Milena Moraus.

Analitik: Jože Pakiž.

II. ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Upravnik: akademik dr. Miroslav Brzin.

Samostojni referent: Jolanta Groo-Kozak.

Samostojni referent za tisk publikacij: Staško Jesse.

Tajnica razredov: Marija Brezigar-Kovič.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: dopisni član Primož Ramovš.

Višji bibliotekar-specialist: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekarska referentka: Marija Klemenčič.

IV. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

V. INŠTITUT ZA MARKSISTIČNE ŠTUDIJE

Upravnik: dopisni član dr. Boris Majer.

Znanstveni svet: akademika prof. dr. Robert Blinc in prof. dr. Janez Milčinski; dopisni člani prof. Stane Krašovec, dr. Boris Majer, Ivan Potrč in dr. Franc Zadavec; prof. dr. Adolf Bibič, prof. dr. Marjan Britovšek.

Asistenti: mag. Aleš Erjavec, Vojislav Likar in Radivoj Riha.

Administrativna tajnica: Zvezdana Pitamic-Bizjak.

UPRAVA INSTITUTOV, KOMISIJ IN STUDIJSKIH CENTROV

1. ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademika dr. Fran Zwitter in dr. Bogo Grafenauer, dopisni član prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik.

Strokovni svetnik: Božo Otorepec.

Asistenta: Darja Mihelič in mag. Stane Granda, tajnik inštituta.

Strokovna delavka: Dragica Bradeško.

2. UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, prof. dr. Stane Mikuž, akademik Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.

Znanstveni sodelavec: dr. Damjan Prelovšek.

Asistent: Aleš Rojec.

Višja strokovna sodelavka: Vera Baloh.

Bibliotekarka-specialistka: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Demetrij Brodar.

Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, prof. dr. Jože Kastelic (predstojnik PZE za arheologijo FF), dr. Peter Petru (Narodni muzej) in delavci inštituta dr. ing. Demetrij Brodar, dr. Jaroslav Šašel, dr. France Leben.

Znanstvena svetnika: dr. ing. Demetrij Brodar in dr. Jaroslav Šašel.

Višji znanstveni sodelavec: dr. France Leben.

Strokovni svetnik: Ana Šašel.

Asistenti: mag. Slavko Ciglencečki, mag. Andrej Pleterski in Janez Dular.

Strokovni sodelavec: Ivan Turk.

Strokovna sodelavka: Dragica Knific-Lunder.

Administrativna tajnica: Breda Justin.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik dr. Viktor Korošec.

Znanstveni svet: akademika dr. Viktor Korošec in dr. Gorazd Kušej, prof. dr. Jože Kastelic.

Višja knjižničarka-referentka: Julijana Šušteršič.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.

Znanstveni svet: akademik dr. Dragotin Cvetko, prof. dr. Jože Sivec, prof. dr. Andrej Rijavec, višji znanstveni sodelavec dr. Danilo Pokorn.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Danilo Pokorn.

Asistent: Jurij Snoj.

Zunanji znanstveni sodelavec: prof. dr. Jože Sivec.

6. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik: akademik dr. Fran Zwitter.

7. ŠTUDIJSKI CENTER ZA DRUŽBENE VEDE

Predsednik: akademik dr. Lado Vavpetič.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik dr. Bratko Kreft.

Namestnik upravnika: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Znanstveni svet: akademik dr. Anton Bajec, akademik dr. France Bezljaj, akademik dr. Bojan Čop, dopisni član prof. dr. Janko Jurančič, akademik dr. Bratko Kreft, dopisni član prof. dr. Valentin Logar in prof. dr. Martina Orožen.

Administrativna tajnica: Ivana Hafner.

a) Leksikološka sekcija.

Načelnik: dopisni član prof. dr. Janko Jurančič.

Strokovni svetniki: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Marija Janežič, Zvonka Leder-Mancini, Marta Silvester, Stanislav Suhadolnik, tajnik inštituta.

Višji strokovni sodelavec: Jakob Müller.

Asistenti: Martin Ahlin, Ljudmila Bokal, Marjeta Humar, Alenka Gložančev, Branka Lazar, Polona Kostanjevec, Borislava Košmrlj-Levačič, Terezija Leben-Pivk, Zvonka Praznik, Ivanka Šircelj, Cvetana Tavzes, Nastja Vojnovič.

Stažistka: Jerica Snoj.

Strokovna delavka: Marija Dolenc.

Višja tehnična sodelavka: Ana Anžel.

b) Dialektološka sekcija.

Načelnik: prof. dr. Martina Orožen.

Znanstveni svetnik: dr. Jakob Rigler.

Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član prof. dr. Valentin Logar.

Asistentki: Frančiška Benedik, Sonja Horvat.

c) Etimološko-onomastična sekcija.

Načelnik: akademik dr. France Bezljaj.

Asistenta: Janez Keber, mag. Darja Globevnik.

Strokovni sodelavec: Drago Mertelj.

d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko.

Razrešeno predsedstvo zastopa akademik dr. Bratko Kreft.

e) Komisija za historične slovarje slovenskega jezika.

Predsednik: akademik dr. France Bezljaj.

Člani komisije: prof. dr. Jože Koruza, prof. dr. Vilko Novak, prof. dr. Martina Orožen, prof. dr. Breda Pogorelec, Jože Stabéj, zunanji strokovni sodelavec SAZU, Stane Suhadolnik, strokovni svetnik SAZU.

Višji strokovni sodelavec: France Novak.

Asistentki: Majda Merše, Francka Premk.

9. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: dopisni član prof. dr. Janko Kos.

Znanstveni svet: akademika dr. France Bezljaj in Josip Vidmar, dopisni član prof. dr. Janko Kos.

a) **Sekcija za slovensko literarno zgodovino.**

Znanstveni svetnik: prof. dr. Francè Bernik.

Asistent: mag. Marjan Dolgan.

b) **Sekcija za literarno teorijo.**

Raziskovalni sodelavec: mag. Darko Dolinar.

Višji strokovni sodelavki: Majda Stanovnik-Blinc in Vlasta Pacheiner-Klander.

c) **Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo.**

Strokovna svetnika: Jože Munda in Nada Gspan-Prašelj.

Asistentki: Frančiška Buttolo in Metka Pavčič.

č) **Skupne službe inštituta.**

Višja knjižničarka-referentka: Angela Turnšek.

Administrativna tajnica: Alenka Maček.

10. KABINET AKADEMIKA JOSIPA VIDMARJA

Vodi ga akademik Josip Vidmar.

Višji strokovni sodelavec v pokoju: Jože Javoršek.

Strokovna sodelavka: Darja Kulenović.

11. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

V.d. upravnika: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.

Znanstveni svet: akademik dr. Bratko Kreft, dopisni član prof. VPŠ dr. Boris Merhar, prof. dr. Vilko Novak, dop. član prof. dr. Sergij Vilfan, znanstvena svetnika dr. Zmaga Kumer in dr. Milko Matičetov.

a) **Sekcija za ljudsko slovstvo.**

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Asistentka: Marija Stanonik.

b) **Sekcija za ljudske šege in igre.**

Znanstveni svetnik v pokoju: dr. Niko Kuret.

Višja strokovna sodelavka: mag. Helena Ložar-Podlogar.

c) **Sekcija za materialno kulturo.**

Višja znanstvena sodelavca: dr. Tone Cevc in Angelos Baš.

Strokovna sodelavka: Sinja Zemljič-Golob.

Administrativna tajnica inštituta: Marta Koren.

č) **Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje.**

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer in dr. Valens Vodušek.

Asistent: mag. Marko Terseglav.

Višji strokovni sodelavec: Bogomir Ramovš.

Višji strokovni delavec: Julijan Strajnar.

Administrativna tajnica sekcije: Tatjana Nartnik.

12. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Peter Habič.

Znanstveni svet: akademiki dr. Srečko Brodar, dr. Svetozar Ilešič, dr.

Ivan Rakovec, znanstvena svetnika dopisni član dr. Jože Bole in dr. Peter Habič, višji znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič.

Znanstveni svetnik: dr. Peter Habič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.

Strokovni svetnik: Mehtilda Urleb.

Raziskovalna sodelavca: mag. Andrej Kranjc in mag. Janja Kogovšek.

Asistenta: Andrej Mihevc in France Šušteršič.

Višji strokovni delavec: Ivan Kenda.

Strokovna delavca: Jurij Hajna in Franc Malečkar.

Višja tehnična sodelavka: Vladoša Elesini.

Tehnični sodelavec: Marjan Luzar.

Višja knjižničarka-referentka: Alenka Marija Kranjc.

Višji strokovni sodelavec v pokoju: Egon Pretner.

Administrativna tajnica: Božena Kafol.

Jamski vodnik: Alojz Vadnjak.

13. GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademiki dr. Srečko Brodar, dr. Svetozar Ilešič, dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetniki dr. Avguštin Lah, dr. Drago Meze, dr. Peter Habič in dr. Milan Šifrer, dop. član prof. dr. Ivan Gams in profesor dr. Darko Radinja.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze in dr. Milan Šifrer, tajnik inštituta.

Strokovni svetnik: Milan Natek.

Asistent: Karel Natek.

Raziskovalni sodelavec: Milan Orožen Adamič, tehnični vodja kartografskega zavoda.

Višja knjižničarka-referentka: Marija Gorenšek.

Višja tehnična sodelavka-kartografinja: Maruša Rupert.

Kartografska risarka: Meta Ferjan.

Fotografski mojster: Vlado Vivod.

14. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Rakovec, dopisna člana dr. Janez Matjašič in dr. Jože Bole, dr. Dragica Turnšek in dr. Katica Drobne.

Znanstvena svetnica: dr. Dragica Turnšek.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Katica Drobne.

Strokovni svetnik: Franc Cimerman.

Višja tehnična sodelavka: Milojka Huzjan.

Laborantka: Kata Cvetko.

15. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: dopisni član znanstveni svetnik dr. Jože Bole.

Znanstveni svet: dopisni člani prof. dr. Ernest Mayer, prof. dr. Janez Matjašič in dr. Jože Bole, prof. dr. Kazimir Tarman, višji znanstveni sodelavec dr. Mitja Zupančič.

Znanstveni svetniki: dopisna člana prof. dr. Janez Matjašič in prof. dr. Ernest Mayer, dr. Alojz Šercelj.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Lojze Marinček, dr. Ivka Munda, dr. Ivo Puncer, dr. Mitja Zupančič.

Znanstveni sodelavec: dr. Božo Drovenik.

Strokovni svetnik: Jan Carnelutti.

Asistenti: Metka Culiberg, Marij Čuček, Narcis Mršić, mag. Andrej Seliškar, Vinko Žagar.

Višja strokovna sodelavca: Milan Prešeren in Jelka Suhač.

Knjižničarka-referentka: Inge Kalan.

Strokovni delavec: Peter Tonkli.

Višja tehnična sodelavka: Olga Dežman-Jokić.

Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Viktor Petkovšek, prof. dr. Bogdan Vovk, prof. dr. Miroslav Zei.

16. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akademik dr. Bogdan Brecelj.

Zunanji znanstveni sodelavci: prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, prof. dr. Miroslav Kališnik.

17. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: zaslužni univ. prof. dr. h.c. ing. Albert Struna.

Strokovni svet: akademik univ. prof. dr. Viktor Korošec, zaslužni univ. prof. dr. h.c. ing. Albert Struna, prim. dr. Franjo Smerdu, dop. član univ. prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič, akademik univ. prof. dr. Dragotin Cvetko.

a) Pravna sekcija.

Načelnik: akademik univ. prof. dr. Viktor Korošec.

Člani sekcije: akademik univ. prof. dr. Alojzij Finžgar, univ. prof. dr. Peter Kobe, akademik univ. prof. dr. Gorazd Kušej, univ. prof. dr. Vladimir Murko, univ. prof. dr. Stanko Peterin, akademik univ. prof. dr. Lado Vavpetič.

Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

Zunanja sodelavca: strokovni svetnik Inštituta za slovenski jezik SAZU prof. Zvonka Leder-Mancini, univ. prof. dr. Sergij Vilfan.

b) Tehniška sekcija.

Načelnik: zaslužni univ. prof. dr. h.c. ing. Albert Struna.

Člani sekcije: univ. prof. dr. ing. France Adamič, ing. Stane Bonač, ing. Venčeslav Funtek, univ. prof. dr. ing. Janko Kavčič, višji razisk. sodelavec ing. Marko Kmecl, zaslužni univ. prof. ing. Bojan Kraut, univ. prof. ing. Franc Mlakar, ing. Franc Špiler, univ. prof. dr. ing. Srdjan Turk.

Jezikovni svetovalec: strokovni svetnik SAZU prof. Joža Meze.

Strokovna delavka: Majda Jereb.

c) Medicinska sekcija.

Načelnik: prim. dr. Franjo Smerdu.

Člani sekcije: univ. prof. dr. Stanko Banič, asist. Andrej Baraga, dop. član univ. prof. dr. Janez Batis, prim. dr. Janko Držičnik, izr. univ. prof. dr. Slobodan Grobelnik, univ. prof. dr. Miroslav Kališnik, univ. prof. dr. Hubert Pehani, prim. dr. Eman Pertl, zdravnik David Vodušek.

č) Veterinarska sekcija.

Načelnik: dop. član univ. prof. dr. Janez Batis.

Člani sekcije: univ. prof. dr. Janez Banič, univ. prof. dr. Oskar Böhm, univ. prof. dr. Ivanka Brglez, univ. prof. dr. Vlado Gregorović, Zdenka Karlin, dipl. vet. Marko Osredkar, univ. prof. dr. Leo Rigler.

d) Naravoslovna sekcija.

Načelnik: prof. Ivan Krečič.

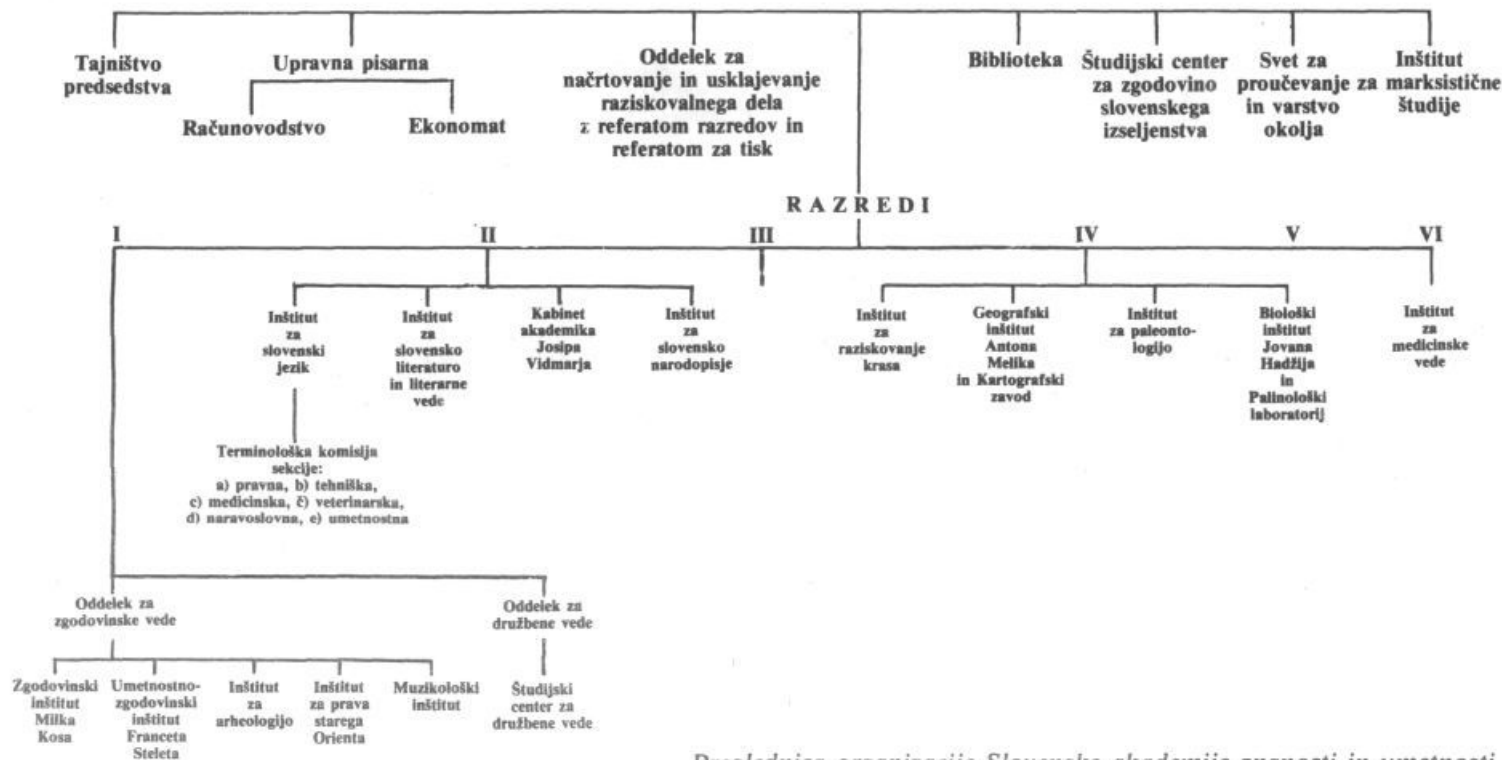
Člani sekcije: prof. Julije Antić, prof. mag. Nina Dekleva, univ. prof. dr. Bogdan Kilar, znanstv. sod. prof. Pavla Ranzinger, prof. Gabrijel Simčič.

e) Umetnostna sekcija.

Načelnik: akademik univ. prof. dr. Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: znanstv. svetnik dr. Emilijan Cevc, znanstv. sodel. dr. Tone Cevc, strok. sodel. Vera Baloh, mag. Ivan Klemenčič, znanstv. svet. dr. Zmaga Kumer, strok. svet. prof. Zvonka Leder-Mancini, dr. Henrik Neubauer, dop. član prof. Dušan Moravec, dokumentaristka Sonja Žitko-Bahovec.

SKUPŠČINA PREDSEDSTVO

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

**ZAKON
O SLOVENSKI AKADEMIJI ZNANOSTI IN
UMETNOSTI**

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Slovenska akademija znanosti in umetnosti (v nadaljnjem besedilu: SAZU) je nacionalna znanstvena in umetniška organizacija, ki združuje najpomembnejše znanstvenike in umetnike, razvija, spodbuja in pospešuje znanost ter organizira raziskovalno delo, spodbuja in neguje umetnost in pospešuje umetniško dejavnost ter s svojo dejavnostjo prispeva k razvoju samoupravne socialistične družbe.

2. člen

SAZU je samoupravna organizacija. Njen položaj in naloge določa zakon.

SAZU je pravna oseba s pravicami in dolžnostmi, ki jih določajo ustava, zakon in statut.

Sedež SAZU je v Ljubljani.

3. člen

Naloge SAZU so zlasti:

- obravnava temeljna vprašanja s področja znanosti in umetnosti;
- sodeluje pri oblikovanju politike raziskovalne dejavnosti in umetniškega ustvarjanja;
- sodeluje pri obravnavi aktualnih družbenih vprašanj;
- sodeluje pri oblikovanju programov raziskovalne in kulturne dejavnosti ter izobraževanja v SR Sloveniji;
- spodbuja znanstveno in umetniško dejavnost italijanske in madžarske narodnosti v SR Sloveniji;
- podpira razvoj znanstvene in umetniške dejavnosti slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in Slovencev v tujini;
- sodeluje pri ocenjevanju rezultatov raziskovalnega dela in umetniškega ustvarjanja;
- daje predloge in mnenja o pospeševanju znanosti, organizaciji raziskovalnega dela in umetniškega ustvarjanja ter o uporabi sodobnih znanstvenih dosežkov;

— organizira, sama ali v sodelovanju z raziskovalnimi in visokošolskimi organizacijami, raziskovalno delo, zlasti na področjih, ki so pomembna za poznavanje naravne in kulturne dediščine slovenskega naroda, za razvoj njegovega jezika in kulture.

4. člen

SAZU uresničuje svoje naloge tako, da:

— organizira raziskovalno in umetniško delo svojih članov preko znanstvenih razredov, raziskovalnih in drugih organizacij ali v sodelovanju z njimi;

— organizira razprave, znanstvene sestance, posvetovanja, predavanja in razstave;

— sodeluje z raziskovalnimi, visokošolskimi in drugimi organizacijami;

— sodeluje pri delu družbenih svetov;

— organizira zbiranje, urejanje, opremljanje in proučevanje virov, dokumentacije in drugih gradiv s področja znanosti in umetnosti;

— izdaja stalne in občasne publikacije s področja znanosti, kulture in umetnosti;

— pomaga pri ustanavljanju znanstvenih in umetniških društev, spremlja in spodbuja njihovo delo in sodeluje z njimi.

5. člen

SAZU sodeluje pri idejni opredelitvi temeljnih vprašanj znanosti in umetnosti, razvija marksistično teorijo in metodologijo na različnih področjih znanosti in umetnosti ter povezuje znanstvenike in umetnike, ki s svojim teoretičnim znanjem in praktičnimi izkušnjami lahko vplivajo na ustvarjalno uporabo marksističnih spoznanj na posameznih področjih znanosti in umetnosti. Pri tem sodeluje z marksističnimi centri, zlasti z marksističnimi centri univerz in Marksističnim centrom pri Centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije.

6. člen

SAZU sodeluje z akademijami znanosti in umetnosti v drugih socialističnih republikah in avtonomnih pokrajinah, se dogovarja o skupnih nalogah in izvajanju teh nalog ter ustanavlja v ta namen tudi skupne organe.

7. člen

SAZU sodeluje pri oblikovanju, organizaciji in izvajanju programov mednarodnega znanstvenega in kulturnega sodelovanja in sodeluje z akademijami znanosti in umetnosti ter drugimi znanstvenimi in umetniškimi organizacijami v tujini.

8. člen

Člani SAZU se prek SAZU vključujejo kot izvajalci v samoupravne interesne skupnosti za kulturo in raziskovalno dejavnost.

SAZU sodeluje s samoupravnimi interesnimi skupnostmi za kulturo in raziskovalno dejavnost pri obravnavi vprašanj s področja znanosti in umetnosti, pri oblikovanju politike in programov kulturnih in raziskovalne dejavnosti ter pri ocenjevanju rezultatov raziskovalnega dela in umetniškega ustvarjanja.

9. člen

Delo SAZU je javno.

Javnost svojega dela zagotavlja SAZU zlasti s tem, da objavlja letni program dela in letno poročilo o delu.

Statut SAZU podrobneje določa način obveščanja javnosti o delu SAZU.

10. člen

Za delo SAZU na področju raziskovalne dejavnosti se uporabljajo določbe zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, če ta zakon ne ureja drugače.

11. člen

Socialistična republika Slovenija zagotavlja pogoje za delo in razvoj SAZU.

SAZU si zagotavlja sredstva za delo in razvoj tudi s svobodno menjavo dela ali na kakšni drugi podlagi.

12. člen

Statut SAZU in drugi samoupravni splošni akti določajo v skladu s tem zakonom njeno organizacijo, način dela in upravljanja.

Statut SAZU sprejme skupščina SAZU, potrdi pa Skupščina SR Slovenije.

13. člen

Zakonitost dela SAZU nadzoruje za kulturo in znanost pristojni republiški upravni organ.

II. ČLANI SAZU

14. člen

SAZU ima redne člane-akademike, dopisne člane, zunanje dopisne člane in častne člane.

Izvolitev za člana SAZU je nacionalno in družbeno priznanje za ustvarjalno delo in dosežke na področju znanosti ali umetnosti.

15. člen

Za rednega člana SAZU — akademika je lahko izvoljen znanstvenik ali umetnik, ki živi in deluje v SR Sloveniji ter je ustvaril posebno pomembna dela na področju znanosti ali umetnosti.

Za dopisnega člana SAZU je lahko izvoljen znanstvenik ali umetnik, ki živi in deluje v SR Sloveniji ter je ustvaril pomembna dela na področju znanosti ali umetnosti.

Za rednega oziroma dopisnega člana SAZU je lahko izvoljen tudi znanstvenik ali umetnik slovenskega rodu, ki ne živi v SR Sloveniji in je dejavno povezan z domovino ter je ustvaril posebno pomembna dela oziroma pomembna dela na področju znanosti ali umetnosti.

Za zunanjega dopisnega člana SAZU je lahko izvoljen znanstvenik ali umetnik, ki živi ali deluje zunaj SR Slovenije in je ustvaril pomembna znanstvena ali umetniška dela ali ima posebne zasluge za slovensko kulturo.

Za častnega člana SAZU je lahko izvoljen, kdor je posebno zaslužen za slovensko kulturo, za obči razvoj znanosti ali umetnosti, za socialistični razvoj naše ožje ali širše družbene skupnosti ali za krepitev mednarodnega sodelovanja in miru v svetu.

16. člen

Člane SAZU voli skupščina SAZU.

Redne in dopisne člane SAZU voli skupščina SAZU vsako drugo leto. Predloge za izvolitev rednih in dopisnih članov lahko dajo: razredi

SAZU, trije člani SAZU, predsedstvo SAZU, visokošolske, raziskovalne in kulturne organizacije, samoupravne interesne skupnosti ter strokovna in umetniška društva.

V postopku predlaganja članov SAZU je treba vsem predlagateljem in družbenopolitičnim organizacijam zagotoviti možnosti, da se izjavijo o vseh predlaganih kandidatih.

Statut SAZU podrobneje določa merila za izvolitev ter postopek predlaganja in volitev članov SAZU.

17. člen

Članstvo v SAZU preneha s smrtjo in v primerih, ki jih določa statut SAZU.

18. člen

Člani SAZU imajo pravice in dolžnosti, ki jih določa statut SAZU v skladu s tem zakonom, zlasti pa:

- možnosti in pravice za nadaljnje ustvarjalno delovanje v SAZU oziroma v delovnem okolju iz katerega so izšli;
- sodelovati pri uresničevanju programa SAZU;
- prenašati znanstvene in umetniške izkušnje na mlajše raziskovalce in umetnike in s svojimi delovnimi izkušnjami neposredno prispevati pri obravnavi tekočih znanstvenih, umetniških in drugih družbenih problemov;
- objavljati znanstvena dela ter objavljati oziroma predstavljati svoja umetniška dela;
- voliti in biti izvoljen v organe in delovna telesa SAZU.

19. člen

SAZU zagotavlja svojim članom objave njihovih znanstvenih del ter objavo oziroma predstavitev njihovih umetniških del pod pogoji, ki jih določi statut SAZU.

20. člen

Rednim in dopisnim članom SAZU pripada mesečna nagrada, ki ima značaj družbenega priznanja.

Statut SAZU določa višino nagrade in pogoje, pod katerimi se daje.

III. ORGANIZACIJA SAZU

21. člen

Znanstvena in umetniška dejavnost SAZU je organizirana v okviru razredov SAZU in njihovih oddelkov.

Razredi SAZU se oblikujejo za eno ali več področij znanosti ali umetnosti.

Razrede SAZU in področja, za katera se ustanovljajo, določa statut SAZU.

Razred SAZU sestavljajo redni in dopisni člani SAZU. Vsak član SAZU je praviloma član enega razreda.

Delo razreda SAZU vodi tajnik, ki ga izvolijo člani razreda, praviloma izmed rednih članov SAZU. Tajnik razreda SAZU je izvoljen za štiri leta in je lahko ponovno izvoljen.

Statut SAZU podrobneje ureja organizacijo in delovanje razredov SAZU.

22. člen

Naloge razreda SAZU so zlasti:

- spremljati in obravnavati probleme in razvoj ustreznih znanstvenih oziroma umetniških disciplin;
- skrbeti za javno obravnavanje vprašanj znanstvenega oziroma umetniškega dela na svojem področju;
- organizirati znanstvene sestanke;
- spodbujati in pospeševati interdisciplinarno raziskovalno delo;
- dajati predloge in mnenja o raziskovalnih programih in programih umetniškega delovanja.

23. člen

Za uresničevanje nalog z ožjih področij znanosti in umetnosti se v okviru razreda SAZU lahko ustanovijo oddelki.

Za organizacijo in delovanje oddelkov se primerno uporabljajo določbe 21. in 22. člena tega zakona.

24. člen

Za uresničevanje nalog, ki zahtevajo večdisciplinarno sodelovanje, ustanavlja SAZU stalna ali občasna delovna telesa, v katera vključuje poleg članov SAZU tudi druge znanstvenike in umetnike.

25. člen

SAZU ima lahko v svojem sestavu tudi knjižnice, galerije in podobno.

IV. UPRAVLJANJE SAZU

26. člen

Organi SAZU so: skupščina, predsedstvo in predsednik.

27. člen

Skupščina SAZU je organ upravljanja SAZU in jo sestavljajo vsi redni in dopisni člani SAZU. Pri delu skupščine lahko sodelujejo tudi častni in zunanji dopisni člani SAZU.

Skupščina SAZU se sestaja najmanj enkrat letno.

Skupščino SAZU sklicuje predsedstvo SAZU na lastno pobudo, na predlog najmanj dveh razredov SAZU ali na predlog najmanj desetih rednih oziroma dopisnih članov SAZU.

S statutom SAZU se ureja sodelovanje častnih in zunanjih dopisnih članov SAZU pri delu skupščine SAZU.

28. člen

Skupščina SAZU:

- obravnava temeljna vprašanja s področja uresničevanja nalog SAZU;
- sprejema program dela SAZU;
- sprejema statut SAZU;
- voli člane SAZU in odloča o prenehanju članstva SAZU;
- voli in razrešuje predsednika, oba podpredsednika in glavnega tajnika SAZU;
- ustanavlja raziskovalne in druge delovne organizacije;
- daje soglasje k statutom raziskovalnih organizacij, ki jih ustanovi SAZU;

- sprejema finančni načrt in zaključni račun SAZU;
- opravlja druge naloge, ki jih določata zakon in statut SAZU.

29. člen

Skupščina SAZU sklepa veljavno, če ji prisostvuje večina rednih in dopisnih članov.

Skupščina SAZU sklepa z večino glasov prisotnih rednih in dopisnih članov, razen pri sprejemanju statuta, volitvah članov SAZU ter pri volitvah predsednika, podpredsednikov in glavnega tajnika SAZU, ko sklepa z večino vseh rednih in dopisnih članov.

30. člen

Predsedstvo SAZU je izvršilni organ skupščine in je odgovorno za izvajanje odločitev in smernic skupščine.

Predsedstvo SAZU sestavljajo predsednik, podpredsednika, glavni tajnik, tajniki razredov in načelniki oddelkov.

31. člen

Predsednik SAZU predstavlja in zastopa SAZU.

Predsednik SAZU je za svoje delo odgovoren skupščini SAZU, v okviru nalog, ki jih opravlja predsedstvo, pa tudi predsedstvu SAZU.

32. člen

Če predsednik SAZU meni, da je akt, ki ga je sprejelo predsedstvo ali skupščina SAZU v nasprotju z zakonom, statutom ali drugim samoupravnim splošnim aktom SAZU, mora na to opozoriti organ, ki je sprejel takšen akt.

Če organ, ki je sprejel takšen akt, kljub opozorilu vztraja pri svojem aktu, mora predsednik SAZU zadržati izvršitev akta in o tem v treh dneh obvestiti za nadzor zakonitosti dela SAZU pristojni republiški upravni organ.

33. člen

Predsednik, podpredsednika in glavni tajnik SAZU so izvoljeni za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni.

Predsednika, podpredsednika in glavnega tajnika SAZU izvoli skupščina SAZU izmed rednih članov SAZU po predhodnem mnenju Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Izvolitev predsednika SAZU slovesno razglasi Skupščina SR Slovenije.

Statut SAZU podrobneje določa merila za izvolitev ter postopek predlaganja in volitev predsednika, podpredsednika in glavnega tajnika SAZU.

V. RAZISKOVALNE IN DRUGE DELOVNE ORGANIZACIJE, KI JIH USTANAVLJA SAZU

34. člen

Za uresničevanje nalog s posameznih področij znanosti in umetnosti se SAZU povezuje z raziskovalnimi, visokošolskimi in drugimi organizacijami, lahko pa ustanavlja raziskovalne in druge delovne organizacije.

35. člen

K letnemu delovnemu načrtu raziskovalne in druge delovne organizaci-

je, ki jo ustanovi SAZU, daje soglasje predsedstvo SAZU po predhodnem mnenju ustreznega razreda SAZU.

36. člen

Raziskovalno dejavnost v raziskovalnih organizacijah, ki jih ustanovi SAZU, opravljajo raziskovalci, ki so člani SAZU, znanstveni delavci SAZU ali raziskovalci z drugimi nazivi.

Nazive znanstvenih delavcev SAZU določa ta zakon.

Druge nazive raziskovalcev ter pogoje, merila in postopek za njihovo izvolitev določa samoupravni splošni akt raziskovalne organizacije.

VI. ZNANSTVENI DELAVCI SAZU

37. člen

Znanstveni delavci SAZU so: znanstveni svetnik, višji znanstveni sodelavec in znanstveni sodelavec.

38. člen

Za izvolitev ali ponovno izvolitev v naziv znanstvenega delavca SAZU po tem zakonu so potrebni:

- strokovna usposobljenost in znanstvena ustvarjalnost;
- zavzetost in družbena aktivnost pri uveljavljanju in razvijanju socialističnega samoupravnega sistema.

Podrobnejše pogoje na temelju kriterijev iz prejšnjega odstavka določi statut SAZU.

39. člen

V naziv znanstvenega delavca SAZU po tem zakonu voli razred SAZU, izvolitev pa potrdi predsedstvo SAZU.

Podrobnejši postopek za izvolitev v naziv znanstvenega sodelavca SAZU določi statut SAZU.

40. člen

Znanstveni delavci SAZU po tem zakonu so izvoljeni v naziv za pet let in so lahko po enakem postopku znova izvoljeni v isti ali višji naziv.

41. člen

Če razred SAZU oceni, da znanstveni delavec SAZU ne izpolnjuje več vseh za izvolitev v naziv določenih pogojev, mu lahko naziv odvzame.

Predlog za odvzem naziva lahko da tudi predsedstvo SAZU. V postopku za odvzem naziva se primerno uporabljajo določbe 39. člena tega zakona; v tem postopku je treba znanstvenemu delavcu SAZU zagotoviti pravico, da pojasni svoje stališče.

VII. SREDSTVA SAZU

42. člen

Sredstva za delovanje SAZU po tem zakonu zagotavlja proračun SR Slovenije.

Sredstva za raziskovalno in umetniško delo SAZU zagotavlja SAZU tudi s svobodno menjavo dela v neposrednih odnosih ter v ustreznih samoupravnih interesnih skupnostih oziroma po njih.

SAZU lahko pridobiva sredstva tudi s prodajo proizvodov in storitev, z dotacijami, volili in darili ali na kakšni drugi podlagi, določeni z zakonom ali samoupravnim sporazumom oziroma pogodbo v skladu z zakonom.

VIII. DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA ZA SAZU

43. člen

Administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela skupnega pomena za SAZU opravlja delovna skupnost SAZU.

Vodjo delovne skupnosti SAZU imenuje in razrešuje predsedstvo SAZU, ko dobi mnenje delavskega sveta delovne skupnosti.

Medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti SAZU in SAZU ureja samoupravni sporazum.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

44. člen

SAZU mora uskladiti svojo organizacijo in delovanje ter statut in druge samoupravne splošne akte z določbami tega zakona najkasneje v enem letu od njegove uveljavitve.

45. člen

Znanstveni delavci SAZU, ki so si pridobili naziv v skladu z zakonom o SAZU (Uradni list SRS, št. 42/71), obdržijo ta naziv do izteka dobe, za katero so bili izvoljeni.

Določbe 40. člena tega zakona o ponovni izvolitvi v naziv se ne uporabljajo za znanstvene delavce SAZU, ki so na dan uveljavitve tega zakona dosegli starost 60 let.

46. člen

Predsednik, podpredsednika, glavni tajnik, tajniki razredov in načelniki oddelkov SAZU opravljajo svoje dolžnosti do izteka dobe, za katero so bili izvoljeni.

47. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o SAZU (Uradni list SRS, št. 42/71).

48. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Št. 022-67/80

Ljubljana, dne 25. novembra 1980.

Skupščina Socialistične republike Slovenije

Predsednik

Milan Kučan l.r.

*Zakon je bil objavljen v Uradnem listu SR Slovenije
štev. 30 /leto XXXVII/, dne 8. decembra 1980.*

II ČLANI

Josip Vidmar

član Predsedstva SR Slovenije; za častnega člana izvoljen 25. marca 1976, hkrati redni član.

Glej Letopis 3, 172—184; 30, 30.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko

rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovenske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni od 5. februarja 1970. Njegova znanstveno-raziskovalna dejavnost se je koncentrirala predvsem ob vprašanjih zgodovinske situacije glasbe južnih Slovanov v komparaciji z evropskim razvojem. Razen tega je obsegala pripravo gradiva za monografijo o Antonu Lajovcu in raziskovanje problemov slovenske glasbe v obdobju baroka in razsvetljenstva. Ob tem je veljala še problemu univerzalnosti glasbe z vidika svetovnega razvojnega okvira, vprašanju, ki postaja v najnovejšem času aktualno in si ga je kot projekt zastavil UNESCO. Sodeloval je na mednarodnem muzikološkem simpoziju od 3. do 9. septembra 1980 v zah. Berlinu z referatom *Muzikologija: glasba, relacije in izhodišča z vidika oralne in komponirane glasbe*; na znanstvenem posvetovanju Mednarodnega glasbenega sveta (CIM) UNESCO 2. septembra 1980 v zah. Berlinu s prispevkom o *možnostih in izgledih zastavljenega projekta*; na simpoziju v organizaciji SANU in Fondazione Cini od 16. do 21. novembra 1980 v Benetkah z referatom *Il barocco musicale in Slovenia*. Na Srpski akademiji nauka i umetnosti v Beogradu je imel 18. aprila 1980 predavanje z naslovom *Mesto južnih Slavena u evropskoj muzici*. Med širše družbene dejavnosti sodijo njegova prizadevanja v redakciji za Enciklopedijo Jugoslavije II (redakcija za SR Slovenijo), v redakciji za Enciklopedijo Slovenije in za Herderjev leksikon glasbe (CZ) in članstvo v predsedstvu Slovenske matice. V ta okvir sodi tudi vodstvo jugoslovanske sekcije za International Repertory of Music Literature in aktivno članstvo v tujih muzikoloških družbah (International Musicological Society, American Musicological Society, Gesellschaft für Musikforschung). V letu 1980

je bil izvoljen za podpredsednika International Institute for Comparative Music Studies and Documentation.

Glej Letopis 18, 31—38; 21, 35—38; 30, 23—24.

Alojzij Finžgar

rojen 30. decembra 1902, dr. jur., redni profesor za civilno in rod-binsko pravo na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 20. marca 1975, redni član od 23. marca 1978. V letu 1980 se je intenzivno ukvarjal s problemi iz zakona o temeljnih lastninskopravnih razmerjih, podrobno je raziskoval institut pravice dela z družbenimi sredstvi in institut pravice upravljanja družinih sredstev in njun medsebojni odnos, zbral je in priredil za objavo prispevke za študijo oddelka za družbene vede Pravni sistem SFRJ. V aprilu se je udeležil simpozija o zakonu o temeljnih lastninskopravnih razmerjih v Kragujevcu z referatom "Da li postoje zakonske stvarne službenosti". V oktobru 1980 se je udeležil dnevov slovenskih pravnikov v Portorožu z referatom "Lastninska pravica v jugoslovanskem pravu", z diskusijskim prispevkom ter odgovori na postavljena vprašanja. 2. in 3. decembra 1980 se je v Beogradu udeležil znanstvenega sestanka o temi "Samoupravno pravo u teoriji i praksi" z diskusijskim prispevkom. 12. decembra 1980 je sodeloval na medakademijskem posvetovanju o temi "Samoupravljanje i pravo" v Zagrebu, zlasti s poročilom o pravni problematiki upravljanja družbenih sredstev. Tudi v letu 1980 je bil član Pravnega sveta Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, sodeloval je pri pripravi za posvetovanje sodnikov s področja nepravdnega sodstva v oktobru 1980, dajal je strokovna mnenja, pisal poročila o kadrovskih zadevah in recenzije strokovnih ali znanstvenih del.

Glej Letopis 26, 47—53; 29, 53—55; 30, 34.

Jože Goričar

rojen 20. januarja 1907, dr. jur., upokojeni redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni od 25. marca 1976. Od 1. 7. 1980 glavni tajnik SAZU. V preteklem letu je proučeval sociološko teoretična vprašanja potrošništva in potrošniškega obnašanja. Raziskovalno se je ukvarjal tudi s sociološkimi aspekti samoupravnega prava, zlasti pa z njegovim sankcijskim sistemom. V okviru javnih znanstvenih predavanj, ki jih je priredila pravna fakulteta v Ljubljani ob 60-letnici obstoja, je 14. aprila 1980 predaval o temi "Potrošniška družba — potrošniško obnašanje". O isti temi je 15. oktobra 1980 vodil razgovor na rednem diskusijskem sestanku sodelavcev Inštituta za sociologijo pri univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani. Z referatom "Sankcije v našem samoupravnem pravu — sociološki aspekt" je sodeloval na simpoziju o samoupravljanju in pravu, ki ga je 12. decembra 1980 priredila JAZU v Zagrebu. Je zunanji urednik za področje sociologije pri Slovenski enciklopediji in terminološki svetovalec za področje družboslovja pri uredništvu Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Glej Letopis 20, 35—36; 27, 47—49; 30, 24.

Bogo Grafenauer

rojen 16. marca 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino Slovencev na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani, dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. Dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine od 27. marca

1975, "član van rednog sastava" Srpske akademije nauka i umetnosti od 16. novembra 1978. V letu 1980 je proučeval poleg vprašanj agrarne zgodovine (zlasti 16. stol. in kmečkega upora 1713 na Tolminskem) več vprašanj razvoja slovenskega zgodovinopisja (obdobje romantike, posebej ob stoletnici začetka slovenskega znanstvenega zgodovinopisja in ob pripravi Izbranega dela Franca Kosa obdobje Kosove generacije slovenskih zgodovinarjev med 1880 in 1902, povzel je tudi svojo analizo Speransa). Nadaljeval je pripravljalno delo za močno predelano drugo izdajo 3. knjige svoje Zgodovine slovenskega naroda (od srede 15. do konca 16. stol.). Pregled predavanj na različnih znanstvenih sestankih in bibliografija objav kažeta siceršnje njegovo delo. Na XV. mednarodnem kongresu zgodovinskih ved v Bukarešti od 10. do 17. avgusta 1980 je imel v komisiji za slovanske študije referat *Die Typologie der Bauernaufstände und Volksbewegungen bei den südslawischen Völkern vom 15. bis zum Ende des 18. Jahrhunderts*. Na XX. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani od 1. do 4. oktobra 1980 je nastopil z referatom *Ob stoletnici začetka slovenskega znanstvenega zgodovinopisja* in vodil okroglo mizo *O zgodovinskih in nezgodovinskih tendencah v zgodovinopisju našega časa*. Udeležil se je štirih mednarodnih simpozijev: simpozija 900 let samostana Millstatt od 5. do 7. junija 1980 z razpravo o pokristjanjevanju Karantanije in o problematiki Wolframove nove izdaje *Conversio Bagoariorum et Carantanorum*; simpozija o Obdobju romantike na filozofski fakulteti v Ljubljani od 26. do 28. junija 1980 z referatom *Zgodovinopisje na Slovenskem v obdobju romantike in njegova dediščina*; simpozija *Koroški plebiscit 1920* na Univerzi v Celovcu od 25. do 27. septembra 1980 z referatom *Koroški plebiscit v luči novejšega raziskovanja*; simpozija *Venezia e la Terraferma attraverso le relazioni dei Rettori* na ekonomski fakulteti v Trstu od 23. do 24. oktobra 1980 z referatom *La vita economica e il problema dell'autonomia locale della Slavia Veneta nel periodo della Repubblica*. Razen tega je imel še naslednje referate: na okrogli mizi *Arheologija in moderna družba* v Ljubljani, 2. — 2. VI. 1980) referat *Arheologija in zgodovina*; na meddisciplinarnem posvetovanju o vprašanjih slovenskega muzeja (*Slovenska matica* v Ljubljani, 22. V. 1980) uvodno opredelitev odprtih vprašanj in vodstvo vsega posvetovanja; na okrogli mizi o vprašanjih karantanske zgodnj srednjeveške zgodovine ob delu P. Koroščeve *Zgodnj srednjeveška arheološka slika karantanskih Slovanov* (SAZU, 30. V. 1980) oznaka nastajanja dela in opredelitev odprtih stvarnih metodoloških vprašanj kot tudi ocena pomena dela s stališča mentorja in urednika; na XVI. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture na filozofski fakulteti v Ljubljani 4. VII. 1980 predavanje *Kulturni pomen samostanov v slovenskem prostoru v starejšem obdobju*; tri predavanja o zgodovini Slovencev v organizaciji Študijske knjižnice v Trstu: *Država karantanskih Slovencev od kralja Sama do preobrazbe v frankovsko vojvodino* (6. II.), *Kriza fevdalnega reda in kmečki upori* (20. II.), *Beneška Slovenija in Istra pod beneško republiko* (21. V.). Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980 spada: predsedniško vodstvo dela Slovenske Matice; delo v zvezi s pogajanjem o izpolnitvi avstrijsko-jugoslovanskega arhivskega sporazuma (tridnevno pogajanje o koroških arhivalijah v Celovcu; teden dni trajajoča seja plenarne mešane komisije v Beogradu); skozi vse leto

trajajoče delo v zvezi z vprašanji pripravljanja usmerjenega izobraževanja (članstvo v osrednji komisiji za vprašanja učnih načrtov skupne vzgojno-izobraževalne osnove in v področni komisiji za učne načrte in programe družboslovne in družboslovno-jezikovne smeri; predsedstvo v komisiji za izdelavo osnutka programa za zgodovino pri Zavodu za šolstvo).

Glej Letopis 19, 33—34; 23, 39—44; 30, 24.

Viktor Korošec

rojen 7. decembra 1899, dr. jur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava v antiki na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. V letu 1980 je pripravljaval rokopis o Šunašurovi vazalni pogodbi. Sproti je proučeval novo asiriološko (hetitsko) literaturo. Na filozofski fakulteti je predaval v poletnem semestru uvod v zgodovino antičnega Egipta in Prednje Azije in združeval to z interpretacijo virov. Naslov "zaslužni profesor" mu je bil podeljen 27. novembra 1980.

Glej Letopis 8, 35—36; 30, 24—25.

Gorazd Kušej

rojen 17. decembra 1907, dr. jur., redni profesor za teorijo države in prava ter primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958. Od 1972 do 1980 glavni tajnik akademije. V letu 1980 je svojo raziskovalno dejavnost usmerjal zlasti na problemski kompleks človekovih pravic, nadalje na vprašanja organizacije federalnih državnih tvorb in z njimi zvezanih pristojnostnih dodelitev in končno še na pravni položaj slovenske narodnostne skupnosti v sosednjem zamejstvu. V letu 1980 je prejel Kidričevo nagrado za življenjsko delo na področju pravnih znanosti, univerza E. Kardelja pa mu je podelila naslov zaslužnega profesorja.

Glej Letopis 9, 33—34; 30, 25.

Lado Vavpetič

rojen 26. junija 1902, dr. jur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, 35—37; 30, 25—26.

Fran Zwitter

rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Upravnik Zgodovinskega inštituta Milka Kosa SAZU. Tajnik I. razreda. V letu 1980 se je kot član Jugoslovanskega komiteja za historične vede, kjer zastopa SAZU in Zgodovinski inštitut Milka Kosa SAZU, udeležil XV. mednarodnega kongresa historičnih ved v Bukarešti od 10. do 17. avgusta, nastopil kot diskutant o temi Tipologija narodnega preporoda v deželah Srednje in Jugovzhodne Evrope in oddal tekst svoje diskusije za objavo v Aktih kongresa. Aktivno je sodeloval na XX. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani od 1. do 4. oktobra 1980. Na okrogli mizi v Beogradu od 18. do 20. novembra 1980, ki sta jo organizirali SANU in Akademija nauk SSSR pod naslovom Jugoslovanske pokrajine in Rusija v času prvega srbskega upora 1804—1813, je imel referat Francoske revolucionarne ideje v zahodnih jugoslovanskih pokrajinah v dobi

francoske revolucije in Napoleona I., ki ga je oddal za objavo. Že prej, 19. marca 1980, je imel v Trstu v seriji predavanj iz slovenske zgodovine, ki jih je priredila Narodna in študijska knjižnica, predavanje o Ilirskih provincah. Obe predavanji sta sestavni del širšega raziskovalnega koncepta. Mednarodna komisija za Zgodovino človeštva, ki dela v okviru organizacije UNESCO v Parizu in ima nalogo izvesti revizijo prve izdaje te zgodovine, ga je izvolila za svojega "konzultanta". V času zborovanja zgodovinarjev v Ljubljani je bil izvoljen za častnega člana Zgodovinskega društva za Slovenijo. Glej Letopis 5, 76—82; 9, 41—42; 30, 26.

Dopisni člani

Stane Krašovec

rojen 14. julija 1905, dipl. ing. oec., redni profesor ekonomske fakultete univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. Častni član Zveze ekonomistov Jugoslavije. Glej Letopis 27, 50—51; 30, 26.

Rudi Kyovsky

rojen 17. avgusta 1906, dr. jur., redni profesor na pravni fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član SAZU od 25. 3. 1970. V letu 1980 je kot član Inštituta za delo sodeloval s prispevki v dveh raziskavah: "Opredelitev pojmov s področja združenega dela" in "Značaj in vloga družbenega pravobranilca samoupravljanja". Marca 1980 je na univerzi v Parmi predaval o delovnem pravu v SFR Jugoslaviji. Glej Letopis 27, 52—53; 30, 26.

Boris Majer

rojen 15. februarja 1919, dr. phil., redni profesor za filozofijo na filozofski fakulteti E. Kardelja v Ljubljani, upravnik Inštituta za marksistične študije SAZU. Dopisni član od 20. marca 1975. V letu 1980 je delal v okviru raziskovalne naloge "Zgodovina in razvoj marksistične misli na Slovenskem" pri Inštitutu za marksistične študije SAZU; naloga je prijavljena pri Raziskovalni skupnosti Slovenije tudi za obdobje 1981—85. Imel je naslednja posebna predavanja ali razstave: S predavanjem Samoupravljanje in filozofija se je udeležil znanstvenega posvetovanja "Teoretični in metodološki aspekti proučevanja razvoja socialistične samoupravne družbe" v Ljubljani januarja 1980. Sodeloval je v diskusiji na znanstvenem srečanju "ZKJ in socialistična revolucija" na Bledu od 7. do 9. 2. Za seminar za razširjeni aktiv RK ZSMS v Bohinju 26. in 27. februarja je prispeval predavanje Vodilna vloga Zveze komunistov — subjektivne sile in vodilna vloga Zveze komunistov v političnem sistemu. Z uvodnim prispevkom je sodeloval na posvetu "Marksizem in univerza" 5. marca v Mariboru. Imel je otvoritveni govor ob razstavi o življenju in delu Edvarda Kardelja in ob odkritju doprsnega kipa Borisu Kidriču 9. junija v Novi Gorici. Sodeloval je v diskusiji na seminarju "Družbeno-politično izobraževanje in problemi motivacije za družbeno-politično izobraževanje" na Bledu 25. in 26. 9. V Ptujju je za Krajevno skupnost Boris Zihlerl 10. oktobra predaval o življenju in delu Borisa Zihlerla. Na "Zihlerlovih dnevih" v Škofji Loki je 23. oktobra sodeloval s prispevkom Boris Zihlerl — marksistični teoretik in revolucionar.

5. novembra je imel v Ljubljani govor ob otvoritvi razstave "Tito — misel, beseda in delo", 25. novembra pa na svečanosti ob poimenovanju Kulturnega doma v Metliki po Edvardu Kardelju. Med pomembnejšo družbeno dejavnost v letu 1980 spada članstvo v Upravnem odboru sklada Borisa Kidriča, uredniškem odboru Enciklopedije Slovenije, Svetu za znanost pri RK SZDL, Svetu za vzgojo in izobraževanje pri RK SZDL, svetu Jugoslovanskega centra za teorijo in prakso samoupravljanja Edvard Kardelj v Ljubljani, svetu uredništva Antroposa in Teorije in prakse, v delovni skupini za pripravo načrta programa dela politične šole ZKJ "Josip Broz Tito" v Kumrovcu, v sosvetu "Književni listi" pri Delu.

Glej Letopis 26, 54—59; 30, 26.

Stojan Pretnar

rojen 23. januarja 1909, dr. jur., redni profesor za gospodarsko pravo na pravni fakulteti univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1975. Glavno pozornost je v letu 1980 posvetil družbeni in pravni problematiki intelektualnih stvaritev in nacionalni ter mednarodni zaščiti pravic industrijske lastnine. Sad tega sicer dolgoletnega študija je razprava "Industrijska lastnina in družbena ureditev", ki bo izšla v letu 1981 v Jugoslaviji in v dveh mednarodnih revijah (v Ženevi v francoščini in angleščini in v Münchenu v nemščini). Udeležil se je posvetovanja, ki sta ga organizirala UNESCO in WIPO (World Intellectual Property Organization) v času od 7. do 9. januarja 1980. V Ženevi je sodeloval kot ekspert v delovni skupini za nacionalno in mednarodno zaščito folklorne. V dneh 16. in 17. septembra 1980 je sodeloval na znanstvenem posvetovanju o znanstveno-tehničnem napredku in socialističnem pravu v Hallu (NDR) s koreferatom o industrijski lastnini in družbeni ureditvi. V letu 1980 je bil na univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani predsednik delovne skupine za problematiko intelektualnega ustvarjanja in inovacij v univerzitetnem študiju. Sodeloval je pri VTŠ v Mariboru v pripravi programa za podiplomski študij in specializacijo "inovacijskih inženirjev". Bil je predsednik komisije za industrijsko lastnino in transfer tehnologije pri Gospodarski zbornici SRS. Sodeloval je pri vseh razpravah na področju SRS v zvezi s pripravo zakona o zaščiti izumov, tehničnih izboljšav in znakov razlikovanja (zlasti v okviru GZb in Predsedstva RK SZDL). V letu 1980 je prejel Kidričevo nagrado za življenjsko delo na področju prava industrijske lastnine in bil odlikovan z redom dela z rdečo zastavo.

Glej Letopis 26, 50—61; 30, 26—27.

Anton Trstenjak

rojen 8. januarja 1906, dr. sc. phil., redni profesor na teološki fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 29. marca 1979. V letu 1980 je raziskoval psihologijo človekove ustvarjalnosti, s katero se je ukvarjal že več let; rokopis dela s tega področja je že oddan Slovenski matici v natis. Udeležil se je IX. mednarodnega kongresa za estetiko v Dubrovniku z referatom na plenarnem zborovanju 25. avgusta na temo "Creativity and work". Razen tega je imel naslednja predavanja: Vertikalnost in lateralnost mišljenja v dilemah ustvarjalnosti (marca 1980 na filozofski fakulteti), O lateralnosti in vertikalnosti mišljenja (oktobra 1980 na Inštitutu za sociologijo in filozofijo univerze E. Kardelja), Svetloba, barva in človek (aprila 1980 na

posvetovanju Slovenskega društva za razsvetljavo na Bledu), Ekopsihološka navzkrižja urbanizacije (novembra 1980 na posvetovanju psihologov Slovenije v Portorožu). V letu 1980 je bil imenovan za častnega člana Jugoslovanskega društva za razsvetljavo. Glej Letopis 30, 57—59.

Sergij Vilfan

rojen 5. aprila 1919, dr. jur., redni profesor na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1980. V letu 1980 je raziskoval vire in literaturo za zgodovino civilnega prava v Jugoslaviji od začetkov do 1918, sodeloval pri sklepnih delih ob tisku Agrarnih panog II in obdeloval tematiko spodaj navedenih predavanj. Udeležil se je študijskega tedna o zgodnjem srednjem veku v Spoletu od 10. do 16. 4. 1980 s predavanjem Pokristjanjevanje podeželja pri zahodnih južnih Slovanih: organizacija, odpori, družbeno ozadje. Na mednarodnem simpoziju o revščini, ki ga je priredil Evropski univerzitetni center v Firenzah 2. in 3. 6. 1980, je imel predavanje Potujoči berači in njihova struktura konec 16. in v prvi polovici 17. stoletja. V okviru Mednarodne komisije za zgodovino parlamentov je na XV. mednarodnem kongresu zgodovinskih ved v Bukarešti od 10. do 17. avgusta 1980 sodeloval s predavanjem Deželni stanovi in njihova zborovanja. Razen tega je 15. januarja 1980 predaval v Društvu za pravno zgodovino na dunajski pravni fakulteti o temi Delovni stil zgodnje avstrijske birokracije. Je podpredsednik Mednarodne komisije za zgodovino mest in prav tako Mednarodne komisije za zgodovino parlamentarizma. V letu 1980 je bil odlikovan z redom dela z zlatim vencem. Prejel je listino Zveze društev arhivskih delavcev Jugoslavije in na Dunaju Gindelyjevo nagrado.

Glej Letopis 29, 56—61; 30, 27.

Anton Vratuša

rojen 21. februarja 1915, dr. phil., častni doktor univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. Redni profesor na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani in na fakulteti za politične vede univerze v Beogradu. Njegovo znanstveno delo je v letu 1980 obsegalo predvsem vprašanja samoupravnih socialističnih odnosov, posebej še probleme funkcioniranja političnega sistema direktne socialistične demokracije. Na področju mednarodnih odnosov je obravnaval aspekte politike neuvrščenosti in boja za vzpostavitev nove mednarodne ekonomske ureditve. V 1980. letu se je udeležil mednarodne tribune "Socializem v svetu" v Cavtatu od 22. do 27. septembra 1980 s prispevkom Neke karakteristike razvoja samoupravnog socijalističnog sistema u Jugoslaviji. Na mednarodnem seminarju "Nehrujev pogled na svet: zunanja politika v spreminjajočem se svetu" v New Delhiju od 10. do 13. decembra 1980 je sodeloval s prispevkom "Perspektive gibanja neuvrščenosti". Med pomembnejšo dejavnost v letu 1980 spada poleg opravljanja rednih dolžnosti v organih države in ZKS predvsem delo v Uredniškem svetu založniške hiše "Komunist" in vseh izdajah lista "Komunist" ter delo v okviru jugoslovanske Zveze združenj za politične vede. Česta so bila tudi srečanja v delovnih organizacijah, družbenopolitičnih organizacijah in družbenopolitičnih skupnostih v Sloveniji in v drugih krajih Jugoslavije. Posebno področje njegove znanstvene, strokovne in posebne družbene dejavnosti pa že od 1969.

leta predstavlja delo v Mednarodnem centru za upravljanje podjetij v družbeni lasti v deželah v razvoju (Ljubljana).

Glej Letopis 29, 59—69; 30, 27.

Zunanji dopisni člani

Mihajlo Apostolski

rojen 8. novembra 1906, zgodovinar in vojaški teoretik. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, 53—55; 30, 28.

Alojz Benac

rojen 20. oktobra 1914, dr. arheol., redni profesor prazgodovinske arheologije filozofske fakultete v Sarajevu. Dopisni član od 23. marca 1978.

Glej Letopis 29, 62—64; 30, 28.

Jovan Djordjević

rojen 10. marca 1908, dr. jur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, 45—46; 30, 28.

Branislav Djurdjev

rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, 37—38; 30, 28.

Kurt v. Fischer

rojen 25. aprila 1913, dr. phil., profesor za muzikologijo in direktor muzikološkega seminarja na univerzi v Zürichu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 63—65.

Leon Geršković

rojen 2. februarja 1910, dr. jur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije.

Glej Letopis 9, 49—50; 30, 28.

Emmanuel Laroche

rojen 11. julija 1914, dr. sc., profesor za splošno lingvistiko in primerjalno slovnico na univerzi v Strasbourgu in direktor Francoskega arheološkega inštituta v Carigradu v pokoju. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 60—62.

Branko Pavičević

rojen 2. marca 1922, dr. jur. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, 56—58.

Jakov Sirotković

rojen 7. oktobra 1922, dr. sc. oec., redni profesor za ekonomijo na univerzi v Zagrebu. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 66—68.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Anton Bajec

rojen 6. januarja 1897, dr. phil., profesor za slovenski jezik na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972, redni od 23. marca 1978.

Glej Letopis 23, 45—48; 29, 65—66; 30, 29.

France Bezljaj

rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani; predsednik komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU. Redni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, 31—34; 30, 29.

Bojan Čop

rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972; redni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 23, 49—52; 27, 54—57; 30, 29.

Anton Slodnjak

rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. V letu 1980 je pripravil življenjepis Stanka Vraza in v glavnem tudi Leopolda Volkmerja za Slovenski biografski leksikon, za zbirko Izbrana mladinska beseda (Mladinska knjiga) je izbral in komentiral nekatera besedila iz Levstikovega Zbranega dela. Poleg tega je uredil knjigo Levstikove lirike in napisal spremno besedo o pesniku. Zbiral je tudi gradivo za Levstikov življenjepis kot zaključno knjigo (12.) Levstikovega Zbranega dela.

Glej Letopis 18, 39—41; 30, 30.

Josip Vidmar

rojen 14. oktobra 1895, dr. h. c., redni član SAZU od 6. decembra 1949, predsednik SAZU od 27. oktobra 1952 do 25. marca 1976, častni član SAZU od 26. marca 1976.

V letu 1980 se je ukvarjal z vsakodnevno kulturno politiko, z estetsko filozofskimi problemi in prevajanjem.

Dne 22. januarja je posnel za francosko televizijo oddajo o Jugoslaviji. Z uvodnim nagovorom je dne 9. aprila odprl slikarsko razstavo Čora Škodlarja na Vrhniki, 26. aprila je na ljubljanski in beograjski televiziji govoril o gledaliških predstavah na Sterijinem pozorju, 5. maja je govoril na ljubljanski televiziji o Josipu Brozu Titu, 14. maja je imel predavanje o A. S. Gribojedovu in njegovi drami Gorje pametnemu v SNG Maribor, 19. maja je govoril na ljubljanski televiziji o odnosu Josipa Broza Tita do kulture, 25. julija je imel uvodni govor ob otvoritvi razstave Franceta Kralja v Kostanjevici na Krki, 26. septembra je predaval o kulturno estetskih problemih in odgovarjal v zvezi z njimi na vprašanja v Sežani, 13. oktobra je imel javni pogovor v Kulturnem domu Ivana Cankarja, ki ga je prenašala televizija, 23. oktobra je na tiskovni konferenci ob izidu knjige Presoje

predaval o kulturnopolitičnem položaju v Sloveniji in odgovarjal v zvezi s tem na vprašanja. 4. novembra je z avtobiografskim prispevkom sodeloval na avstrijski televiziji. Dne 22. decembra je sodeloval v Kulturnih diagonalah v razpravi o novem slovenskem pravopisu.

Razstave o življenju in delu Josipa Vidmarja so bile v Sežani (od 26. 9. do 17. 10.), v Ljubljani (od 13. 10. do 7. 11.) in v Kopru (od 19. 11. do 2. 12.).

V letu 1980 je prejel (23. aprila) listino mesta Novi Sad in značko, prejel plaketo mesta Ljubljane (16. oktobra).

Glej Letopis 3, 172—184; 30, 30.

Dopisni člani

Oton Berkopec

rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1971.

Glej Letopis 22, 46—51; 30, 31.

Marja Boršnik

rojena 24. januarja 1906, dr. phil., redna profesorica za zgodovino slovenske književnosti na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisna članica od 10. marca 1977. V letu 1980 je nadaljevala z raziskavo obsežne rokopisne ostaline srbske književnice Milice Mironove, rojene Slovenke, in skušala odgonetiti njeno zapleteno kamuflirano korespondenco, med drugim z nobelovcem dr. Ivom Andrićem. Za Vidmarjevo zbirko Znameniti Slovenci je pripravila monografijo o Aškercu, ki čaka natisa. Več let ima pogodbeno v pripravi III. del monografije o Tavčarju. Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980 spada članstvo dr. Boršnikove v odboru Monumenta lit. Slovenicarum (določitev faksimil. izdaje prve redakcije Levstikovega Martina Krpana).

Glej Letopis 28, 59—62; 30, 31.

Anton Grad

rojen 23. februarja 1907, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. V letu 1980 je opravil naslednje jezikoslovne raziskave s področja zgodovine slovenskega jezika: Starejši grecizmi v slovensščini (I), K etimologiji slov. toponima KOSEZE, Contribution à l'étymologie des toponymes LJUBLJANA, LUBIANA, Nekaj obrobnih pripomb k Brižinskim spomenikom. Nadaljeval je delo na Velikem slovensko-angleškem slovarju; obdelane so črke A — Pre- (1470 tipkanih strani).

Glej Letopis 28, 63—65; 30, 31.

Janko Jurančič

rojen 18. decembra 1902, dr. filoloških znanosti, redni profesor za srbski ali hrvaški jezik in za starejšo srbsko in hrvaško književnost na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 26. marca 1976. V letu 1980 je raziskoval slovensko in srbsko-hrvaško leksiko, vodil delo pri redakciji Slovarja slovenskega knjižnega jezika, dokončal rokopis Slovensko-srbskohrvaškega slovarja, ki se od pomladi tiska. Udeležil se je simpozija Štokavsko narječje na Zavodu za jezik JAZU od 17. do 19. aprila in simpozija Naučni skup o leksikologiji i leksikografiji od 3. do 5. decembra v Institutu

za jezik SANU s temo Konfrontacija slovenačkog i srpskohrvatskog jezika u leksikografiji.

Glej Letopis 27, 58—63; 30, 31.

Janko Kos

rojen 9. marca 1931, doktor literarnozgodovinskih ved, redni profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. V letu 1980 je v okviru znanstvenoraziskovalne naloge Slovenska literatura in Evropa (1770—1970) raziskoval vplive in literarne smeri v tem obdobju; poleg tega je obravnaval nekatera vprašanja iz prešernoslovja (Krst pri Savici, vprašanje klasike in romantike v Prešernovem delu) in pa problematiko moderne literature, modernizma in avantgarde. Na Mednarodnem simpoziju Obdobja romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, ki je potekal konec junija v Ljubljani, je imel 27. junija predavanje na temo Matija Čop in evropska romantika. Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980 spada članstvo v uredniškem odboru Slavistične revije, revij Sodobnost in Primerjalna književnost. Bil je tudi predsednik sveta PZE za primerjalno književnost in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani, član sveta te fakultete, član izvršilnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS in član komisije Kidričevega sklada za nagrade s področja zgodovinskih in družbenih ved. V aprilu 1980 je bil izvoljen za upravnika Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.

Glej Letopis 28, 68—71; 30, 32.

Janez Logar

rojen 3. februarja 1908, višji znanstveni sodelavec Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 23. marca 1978. Janez Logar se je udeležil posvetovanja ob 150-letnici Trdinovega rojstva, ki sta ga pod naslovom Janez Trdina — etnolog organizirali filozofska fakulteta univerze E. Kardelja v Ljubljani in občinska konferenca ZSMS Novo mesto 21. maja 1980 v Novem mestu. Naslov njegovega referata je bil Janez Trdina in njegovo narodopisno delo. Na simpoziju ob 200-letnici rojstva Jerneja Kopitarja v prireditvi SAZU in filozofske fakultete v Ljubljani je imel dne 21. novembra 1980 referat Kopitar v zavesti Slovencev ob 100-letnici njegovega rojstva.

Glej Letopis 29, 67—69; 30, 32.

Valentin Logar

rojen 11. februarja 1916, dipl. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972. V letu 1980 je napisal končno verzijo 10 fonoloških opisov slovenskih govorov, ki so vključeni v Slovenski lingvistični atlas. Opisi so oddani za tisk skupaj z vsemi drugimi jugoslovanskimi opisi Akademiji znanosti in umetnosti BiH, ki bo izdala o njih posebno publikacijo. Razen tega pripravlja študijo o govoru Banjške planote, ki bo izšla v zborniku Goriškega muzeja. Zbira tudi dialektično gradivo za govor vasi Repnje na Gorenjskem, da bi napisal o njem posebno študijo v počastitev 200-letnice rojstva Jerneja Kopitarja. O tem govoru bo imel referat na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture. Sodeloval je pri pripravi doktorske disertacije o govoru kraja Gorenji Marsin

v Slovenski Benečiji (na prošnja tržaške univerze) in bil glavni mentor in poročevalec pri 3 magistrskih dialektoloških nalogah na FF v Ljubljani. Razen tega je sodeloval pri pripravljanju tekočega slovenskega dialektičnega gradiva OLA za kartografiranje. Udeležil se je mednarodnega zasedanja OLA v Binzu (NDR), kjer je pregledal in overovil kartografirano slovensko dialektično gradivo na kakih 50 kartah za II. fonetski zvezek OLA (refleksi E in Q) Na Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture je imel 5 predavanj o razvoju slovenskega jezika in o slovenskih narečjih. Bil je delegat komisije za znanstvenoraziskovalno dejavnost v krajevni skupnosti Tabor. V letu 1980 je bil odlikovan z redom republike s srebrnim vencem.

Glej Letopis 23, 53—58; 30, 32.

Boris Merhar

rojen 1. maja 1907, profesor za zgodovino slovenske književnosti na Pedagoški akademiji v Ljubljani in višji predavatelj za zgodovino slovenskega slovstva do moderne na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. V letu 1980 se je še nadalje posvečal še ne obdelanemu poglavju iz zgodovine slovenskega verza, tj. poglavju o slovanskih verzni oblikah v naši poeziji do konca moderne. Tako zamejeni prikaz zajema in razbira téle v slovenski poeziji omenj. dobe usvojene, a z dokaj različno frekvenco nastopajoče verze: shrv. epski deseterec 4/6, shrv. in tudi drugim Slovanom znan, a dokaj redek daktilsko-trohejski lirski deseterec 5/5, istovrstni peterec, poljski krakovjak (s soupoštevanimi shrv. šesterici in dvanajsterci 6/6) ter že proti koncu obravnavane dobe z Aškercem usvojene "ruske anapeste".

Glej Letopis 27, 64—66; 30, 32.

Dušan Moravec

rojen 4. oktobra 1920, direktor Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976. V letu 1980 je dokončal knjigo Slovensko gledališče od vojne do vojne, pripravil za tisk 4. knjigo Zbranega dela Lojza Kraigherja in jo oddal DZS za zbirko Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev, pripravlja komentar za 2. knjigo Pisem Frana Govekarja za zbirko Korespondence pomembnih Slovencev pri SAZU. Opravljal je več funkcij v raznih odborih, komisijah itd. Med drugim je bil delegat SAZU v skupščini RTV, član upravnega odbora Slovenske matice, član uredniškega sveta Dokumentov SGM, član uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije, član komisij pri Borštnikovem srečanju, Sterijinem pozorju v Novem Sadu itd.

Glej Letopis 27, 67—73; 30, 32.

Boris Paternu

rojen 5. junija 1926, dr. sc., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979. V okvir njegovega raziskovalnega dela s področja sodobne slovenske lirike spada priprava dvojezične slovensko-nemške antologije s spremno študijo in biografskim dodatkom. Pri skupinskem delu zbiranja in raziskave slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941—1945 je bilo evidentiranih in obdelanih okoli 8000 besedil in pripravljen izbor. V študijah iz slovenske literarne klasike je obravnaval problem Kopitar — Prešeren, problem evolutijskega preloma v liriki Prešeren — Levstik — Jenko idr. 27. junija

1980 se je s predavanjem Konstituiranje slovenske poezije udeležil mednarodnega simpozija Obdobje romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi; simpozij je bil posvečen tipološki problematiki ob jugoslovanskem in širšem evropskem kontekstu. 2. julija 1980 je na XVI. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture predaval na temo Poezija na prelomu romantike k realizmu. Na zborovanju slovenskih slavistov 25. septembra 1980 v Novi Gorici je imel predavanje Kopitar — Prešeren. 15. januarja 1980 se je s predavanjem Folklorizacija literature in literarizacija folklor v Ljubljani udeležil znanstvenega posvetovanja o problematiki ustnega slovstva kot o predmetu interdisciplinarnih raziskav etnologije, slavistike in folkloristike. Poleg tega je 27. januarja 1980 na SAZU predaval na temo Sodobna slovenska lirika. 12. novembra 1980 je sodeloval na seminarju za učitelje v slovenskih šolah na Tržiškem. Predavanje Zeitgenössische slowenische Lyrik je imel 17. novembra 1980 na univerzi v Mannheimu, 18. novembra na univerzah v Giessnu in Marburgu. V letu 1980 je prejel red dela z rdečo zastavo.

Glej Letopis 30, 69—71.

Franc Zadravec

rojen 27. septembra 1927, dr. sc., redni profesor za slovensko literarno zgodovino na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979. V letu 1980 je raziskoval vlogo marksistične misli v slovenski literaturi in literarni publicistiki Cankarjevega obdobja. Za zbirko Znameniti Slovenci je pripravil monografijo o Gradniku s tremi temeljnimi poglavji: Pesnikova družbena, slovstvena in duhovna izhodišča in zveze, Vsebinske značilnosti Gradnikove pesniške izpovedi ter Gradnik kot prevajalec. Predmet njegovega proučevanja so bile tudi literarnoestetske zveze med Janezom Trdino in Ivanom Cankarjem. Na mednarodnem simpoziju o romantiki v Ljubljani je predaval o temi Stikališča med Trdinovo in Cankarjevo umetniško prozo (konec junija 1980). Na VIII. plenumu kulturnih delavcev v Novi Gorici novembra 1980 je sodeloval s predavanjem Bevkov umetnostni nazor. V letu 1980 je bil član republiškega odbora za proslavitev jubileja Louisa Adamiča, član glavnega odbora Prešernove družbe, član Upravnega odbora Prešernovega sklada, član komisije za kulturna vprašanja Marksističnega centra CK ZKS, odgovorni urednik Slavistične revije in podpredsednik sveta filozofske fakultete. V letu 1980 je bil odlikovan z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki.

Glej Letopis 30, 72—74.

Zunanji dopisni člani

Mirko Deanović

rojen 13. maja 1980, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu v pokoju. Dopisni član SAZU od 21. marca 1974.

Glej Letopis 24, 41—46; 30, 32.

Milovan Gavazzi

rojen 18. marca 1895, dr. sc., redni profesor za etnologijo na filozofski fakulteti v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 74—75; 30, 32.

Pavle Ivić

rojen 1. decembra 1924, dr. sc., redni profesor za srbskohrvaški jezik na univerzi v Beogradu v pokoju. Dopisni član od 29. marca 1979.
Glej Letopis 30, 75—77.

Blaže Koneski

rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, 37—38.

Janko Lavrin

rojen 10. februarja 1887, redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu v pokoju in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, 29—42; 30, 33.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Robert Blinc

rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor fakultete za naravoslovje in tehnologijo univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 25. marca 1976. Tajnik III. razreda do 2. oktobra 1980, podpredsednik od 2. oktobra dalje. S sodelavci je v okviru Inštituta Jožef Stefan in VTO Fizika na FNT raziskoval fazne prehode v feroelektrikih in tekočih kristalih. S pomočjo jedrske magnetne resonance je bil dokazan obstoj fazonskih elementarnih ekscitacij v inkomenzurabilnih kristalih in kvantitativno določena gostota solitonov. Izdelana je bila teorija mrežne dinamike v psevdo-enodimenzijskih feroelektrikih in antiferoelektrikih. Razložena je bila narava smektične B faze pri tekočih kristalih. Udeležil se je diskusije Faradayeve družbe Phase Transitions in Molecular Solids v Exeterju v Veliki Britaniji od 26. do 28. marca 1980 z referatom Phase Transitions in a lipid bilayer embedded in a crystalline matrix; 7. mednarodnega MECO seminarja v Budimpešti od 31. marca do 2. aprila 1980 s predavanjem Magnetic Resonance of Incommensurate Systems; mednarodne konference o tekočih kristalih v Garmisch-Partenkirchenu v ZRN od 21. do 25. januarja 1980 s predavanjem Magnetic Resonance of Chiral and Achiral Smectics. 8. oktobra 1980 je na mednarodnem simpoziju v Hirscheggu (ZRN) predaval o fiziki inkomenzurabilnih sistemov. V letu 1980 je bil član predsedstva Republiške konference SZDL in predsednik zbora izvajalcev Raziskovalne skupnosti Slovenije; od 24. avgusta podpredsednik Société AMPERE; član širših uredniških odborov mednarodnih strokovnih revij Ferroelectrics, Chemical Physics, PHYSICA (Section B), Phase Transitions, Materials Science; član uredniških odborov domačih strokovnih revij Fizika, Obzornik za matematiko in fiziko, Raziskovalec.

Glej Letopis 20, 42—44; 27, 76—79; 30, 33.

Davorin Dolar

rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor za fizikalno kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. V letu 1980 je raziskoval termodinamične in transportne lastnosti raztopin sintetičnih polielektrolitov. Teoretično delo je bilo osredotočeno na računanje elektrostatičnih prispevkov k termodinamičnim funkcijam za splošen primer raztopine z mešanico enakovalentnih protionov z različnimi radiji in na računanje ubežnih časov protionov. Eksperimentalno delo pa je obsegalo merjenje električnega transporta in osmotskih koeficientov raztopin polielektrolitov ter študij interakcij med neelektroliti in polielektroliti v ustreznih raztopinah. Glej Letopis 21, 39—43; 28, 72—74; 30, 34.

Peter Gosar

rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969; redni član od 25. marca 1976. Pretežni del njegove raziskovalne dejavnosti v letu 1980 spada v teorijsko fiziko trdne snovi z naslednjimi ožjimi opredelitvami: prispevek k teoriji majhnih polaronov, študij mehanizma elektronskega transporta v plastnih molekulskih kristalih, teorija večielektronskih preskokov med primesnimi centri v zmerno kompenziranih polprevodnikih in izpopolnitev teorije koherentnega sevanja, ki ga inducirajo kanalizirani nabiti delci v kristalih. Precej raziskovanja je bilo posvečenega tudi osnovnim vprašanjem o strukturi prostora. Aprila 1980 se je v Antwerpnu udeležil Annual Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society 1980, kjer je imel uvodno predavanje Diffusion of electrons in layered molecular crystals; na 7. jugoslovanskem simpoziju za fiziko kondenzirane materije od 15. do 19. septembra 1980 v Ohridu je predaval na temo Korelacijski efekti pri transportu elektronov v področju lokaliziranih nivojev v polprevodnikih. Je član organizacijskega odbora 7. jugoslovanskega simpozija za fiziko kondenzirane materije v Ohridu in predsednik znanstvenega sveta Inštituta J. Stefan.

Glej Letopis 20, 45—46; 27, 80—83; 30, 34.

Dušan Hadži

rojen 26. avgusta 1921, doktor kemijskih znanosti, dr. phil. h. c., redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 21. marca 1974. Raziskovalno je delal v treh smereh: 1) dinamika protonov v močnih vodikovih vezeh in nihajni spektri (opredelitev potencialne funkcije protona in interpretacija infra-rdečih in ramanskih spektrov); 2) korelacija med strukturo in farmakološko aktivnostjo (definicija farmakofornega vzorca v vrsti adrenalinskih in dopaminskih učinkov); 3. uporaba miniračunalnikov v kemiji in razvoj kemijskih informacijskih sistemov. Udeležil se je 5. kongresa arabskih kemijskih društev v Bagdadu od 25. do 28. februarja, kjer je imel plenarno predavanje Računalniški kemijski informacijski sistemi. Na 2. sestanku ekspertov UNESC-a za biofiziko v Parizu od 22. do 24. maja je sodeloval z referatom Stanje adrenergičnih ligandov na receptorjih. Na simpoziju Horizonti raziskav vodikove vezi v Sanga Säby avgusta 1980 je imel

uvodno predavanje Potrebe in želje po spoznanjih o vodikovi vezi. Na 3. kongresu evropskega društva za nevrofiziologijo na Bledu je skupaj z D. Kocjanom in T. Šolmajerjem sodeloval pri dveh temah: Biomolekularna informacija o adrenergičnih in dopaminergičnih sistemih in Topografija ligandov dopaminskih receptorjev. Na simpoziju jugoslovanskih biofizikov v Trogirju od 12. do 15. oktobra je imel plenarno predavanje Čitanje informacij o farmakoloških molekulah, na 3. kongresu analiznih kemikov NDR v Neubrandenburgu od 17. do 21. novembra pa uvodno predavanje Molekularni spektri in strukture sistemov z močnimi vodikovimi vezmi. Poleg tega je predaval še o naslednjih temah: Oblika molekul in biološka aktivnost, Simetrija vodikove vezi in molekularni spektri (oboje 5. in 6. junija na univerzi v Upsali), Poskus definicije stereoelektronskih zahtev dopaminskih in adrenalinskih receptorjev (17. oktobra v Farmaceutskem društvu v Montpellierju), Karakterizacija učinkovin z molekularnim elektrostat-skim potencialom (na Inštitutu za učinkovine Akademije znanosti NDR v Berlinu 21. novembra). V letu 1980 je deloval kot član odbora za znanost pri RK SZDL. Prejel je častni doktorat univerze v Upsali. Glej Letopis 18, 43—49; 25, 45—49; 30, 34.

Janez Peklenik

rojen 11. junija 1926, redni profesor za tehnično kibernetiko, avtomatizacijo obdelovalnih sistemov, eksperimentalne metode in konstruiranje z računalnikom na fakulteti za strojništvo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni od 29. marca 1979. V letu 1980 je bila njegova raziskovalna dejavnost usmerjena v raziskave koncepta in utemeljitve nove discipline — proizvodne kibernetike; v raziskave računalniškega klasificiranja oblik na principu podobnosti s pomočjo potencialnih funkcij; nadalje v raziskave dinamičnih lastnosti teles z izrazito dvokomponentno naključno zgradbo in v raziskave določanja transfernih funkcij teh lastnosti; v gradnjo baze geometričnih in tehnoloških podatkov za konstruiranje z računalnikom; v raziskave novih konceptov distribuirane proizvodnje z računalniško krmiljenimi celičnimi obdelovalnimi sistemi. V letu 1980 se je udeležil naslednjih kongresov, simpozijev in seminarjev: 12. Manufacturing Systems Seminar, Beograd, od 30. junija do 1. julija, referat Manufacturing Cybernetics — A Pledge for a New Science of Manufacturing; BIAM, Zagreb, od 9. do 14. junija, uvodni referat Mikroelektronika in njen vpliv na krmiljenje fleksibilnih obdelovalnih sistemov in referat Programski sistem EXAPT in njegovo uvajanje v industrijo (skupaj s P. Lobetom); XIV. Svetovanje proizvodnog mašinstva Jugoslavije, Čačak, 26. septembra, referat Računalniško klasificiranje obdelovancev v proizvodnem strojništvu (z J. Grumom); International Conference on Manufacturing Technology, Melbourne, od 25. do 27. avgusta, referat New Development to Part Classification for Group Technology (z J. Grumom); CIRP General Assembly, Sydney, od 28. avgusta do 1. septembra, referat Investigation of the Computer Aided Classification of Parts (z J. Grumom); Republiško posvetovanje Politehnična vzgoja za ustvarjalno delo in samoupravljanje, Otočec, oktober 1980, referat Kreativna vzgoja za delo v proizvodnji v samoupravljanju in v pogojih razvoja mikroprocesorske tehnologije; 6. seminar LAKOS-a o obdelovalnih sistemih, 4. in 5.

novembra 1980, referat Fleksibilna avtomatizacija strege pri celičnih obdelovalnih sistemih.

Kot predsednik mednarodne akademije CIRP je vodil zasedanje v januarju v Parizu ter generalno skupščino v Melbourneu in Sydneyu (Avstralija) v avgustu oz. septembru 1980. Senat zah. Berlina ga je imenoval v maju za dobo 7 let za člana kuratorija Senata za podeljevanje Georg Schlesingerjevih nagrad mesta Berlin. V juniju je bil imenovan za člana v Komite za družbeno planiranje pri IS SRS. Od novembra 1979 do januarja 1980 je bil profesor — gost na Nanjing Aeronautical Institut, Nanjing, LR Kitajska. Od 30. 6. do 1. 7. 1980 je predsedoval 12. mednarodnemu seminarju Manufacturing Systems v Beogradu. V januarju 1980 je bil imenovan za člana projektnega sveta Slovenije 2000. Izvoljen je bil za predsednika mednarodnega znanstvenega komiteja CIRP Abrasive Processes za dobo 3 let.

V letu 1980 mu je bilo podeljeno odlikovanje Frederick W. Taylor Research Medal ameriškega združenja proizvodnih inženirjev (SME).

Glej Letopis 21, 44—49; 30, 35 in 78—80.

Anton Peterlin

rojen 25. septembra 1908, dr. sc. nat., pomočnik načelnika polimerne oddelka v National Bureau of Standards, Washington, D. C. ZDA, profesor-gost na Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, ZDA. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni od 6. decembra 1949. V letu 1980 se je udeležil naslednjih konferenc in kongresov: Gordon Research Conference on Polymers, od 14. do 18. januarja, Santa Barbara, California; American Chemical Soc., Div. of Industrial and Engineering Chem., od 28. do 29. februarja, Carnegie-Mellon Univ., Pittsburgh, Pennsylvania; referat Polymer Coil Instability in Flow; American Physical Soc. Meeting, od 24. do 27. marca, New York, referata Acoustic Emission of Polymers During Crazing in Acoustic Emission of Crazing Polymers, skupaj z B. B. Djordjevičem, J. C. Murphyjem, R. E. Greenom, Jr.; US-Japan Symposium on Crazing, Flow and Forming of Polymers, od 18. do 23. maja, Rutgers University, New Brunswick, New Jersey, referat Tensile Failure of Polymers. US-France Symposium on the Dynamics of Polymer Solutions and Melts, od 16. do 20. junija, Dillman's Sand Lake Lodge, Sand Lakes, Wisconsin; chairman of the session on Molecular Dynamics (Simulation and Experiments); Gordon Research Conference on Polymer Physics, od 22. do 27. junija, New Hampton, New Hampshire; Gordon Research Conference on Polymers, od 6. do 11. julija, New London, New Hampshire, chairman of the session on Neutron Scattering and NMR of Polymers; American Chemical Soc. Meeting, 10—11. XI. Knoxville, Tennessee K. Hertel Memorial lecture "Morphology and Properties of Plastically Deformed Semi — Crystalline Polymers"; American Institute of Chemical Engineers Meeting, 16—20. XI. Chicago, Illinois, "Mechanism of Type II Diffusion". V Neaplju (Laboratorio di Ricerche su Tecnologia dei Polimeri e Reologia, CNR) je imel 8. maja predavanje z naslovom Transport Properties of Plastically Deformed Semi-Crystalline Polymers. Predaval je še na naslednje teme: Akustična emisija podolžno obremenjenih steklastih polimerov ob tvorbi krazov; Longitudinalno akustično nihanje popolnoma iztegnjenih segmentov

polietilenske molekule v plastično deformiranih vzorcih, kot nastopajo v vlaknasti strukturi; Masni transport (sorpcija in difuzija plinov in par) v polimerih v odvisnosti od enodimenzionalnega natega, ki zveča prosti volumen v polkristalnih polimerih; Masni transport II. vrste v steklastih polimerih v zvezi s tvorbo krazov pod vplivom sorbata.

Glej Letopis 2, 45—46; 30, 35—36.

Lujo Šuklje

rojen 21. septembra 1910, doktor tehničnih ved, zaslužni profesor fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 29. marca 1979. S sodelavci je v okviru Laboratorija za mehaniko tal FAGG univerze E. Kardelja v Ljubljani zaključil triletno raziskovalno nalogo o sovisnostih med napetostmi, deformacijami in časom za zemljine, ki sta jo financirala Raziskovalna skupnost Slovenije in US Department of Transportation. Poročilo je podano v dveh zvezkih (v angleščini z izvlečkoma v slovenščini): L. Šuklje, Reološke sovisnosti za zemljine; M. Saje, I. Kovačič in L. Šuklje, Razvoj premikov v zasičenih viskozni tleh. S poročilom o inkrementalni matrični obliki nekega elastično-visokoplastičnega modela za zemljine (glej bibliografske podatke) se je udeležil posvetovanja o reologiji tal in skale v Wrocławu 15. in 16. oktobra 1980.

Glej Letopis 20, 47—48; 30, 36 in 81—83.

Miha Tišler

rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 10. marca 1977. Njegove raziskave so potekale v vrsti organskih spojin, analogov pomembnih naravnih spojin s področja purinskih in pirimidinskih baz, sestavin nukleozidov. Izdelane so bile nove sintezne poti za vrsto bi- in tricikličnih sistemov, azaanalogov purinov ter N2-oksidi. Študije so se nadaljevale tudi na področju kemije organskih diazo spojin, azidov in hidroksilaminov ter na področju raziskav participacije sosednjih skupin pri tvorbi prikloniziranih heterocikličnih obročev. Udeležil se je naslednjih kongresov: First FECHM Conference on Heterocycles in Bio-organic Chemistry, Noordwijkerhout, Nizozemska, maja 1980; plenarno predavanje Some Aspects of the chemistry and biochemistry of natural and synthetic azaindolizines; IX. International Symposium on Organic Sulphur Chemistry, Riga, ZSSR, junija 1980; plenarno predavanje Sulphurcontaining heterocycles from thioamide precursors; v okviru ljubljanskega tedna na univerzi v Clausthalu, ZR Nemčija, julija 1980, predavanje Einige neuere Aspekte der Chemie und Biochemie von Indolizin Analoga; Symposium on enamine chemistry, Liblice, ČSSR, aprila 1980, referat Heterocyclic amidines as versatile synthons; Simpozij o heterocikličnih spojinah, Salford-Manchester, decembra 1980; plenarno predavanje Synthetic Applications of Heterocyclic Amidines; Balkan Chemistry days, Atene, aprila 1980, referat Neighbouring Group Participation in Formation of Fused Heterocyclic Rings (skupaj z M. Kočevar, B. Verček in B. Stanovnik). Poleg tega je imel še naslednja posebna predavanja: Gradnja heterocikličnih sistemov s posebnim ozirom na participacijo sosednjih skupin, maja 1980 na univerzi v Kölnu; Kemijski in biokemijski

aspekti nekaterih dušik vsebujočih heterociklov, marca 1980 na univerzi v Rio de Janeiru na povabilo univerze in Brazilske akademije znanosti; Pomen heterocikličnih diazo, azido in hidroksilamino spojin v sintezi, marca 1980 na univerzi v Sao Paulu; Aza analogi indolizina, njihova vloga v kemiji in biokemiji, novembra 1980 na univerzi v Gradcu; Pomen heterocikličnih sistemov z mostnim dušikom za kemijo in biokemijo, novembra 1980 na univerzi na Dunaju.
Glej Letopis 21, 50—58; 28, 78—80; 30, 36.

Ivan Vidav

rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1960. V letu 1980 je raziskoval na področju funkcionalne analize, ukvarjal se je s problemom invariantnih podprostorov linearnih operatorjev in z omejenimi skupinami operatorjev v Banachovih prostorih.
Glej Letopis 9, 55—56; 13, 32; 30, 36.

Lojze Vodovnik

rojen 6. septembra 1933, dr. sc., redni profesor za biokibernetiko in dinamiko sistemov na fakulteti za elektrotehniko univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 10. marca 1977. Njegovo raziskovalno delo v letu 1980 je obsegalo: Študij modela mreže nevronov, ki bi lahko razložil terapevtske učinke električne stimulacije tako pri spastičnosti kot pri parezah; merjenje spastičnosti gležnja pri hemiolegičnih bolnikih; raziskave vplivov električnega draženja na spastično mišico; optimizacija stimulacijskih tokov za denervirane mišice. Udeležil se je naslednjih kongresov: IV. konferenca o biokibernetiki, PAN, Poznan, 29. januarja 1980, plenarno predavanje Orthotics and therapy with functional electrical stimulation; Texas Institute for Rehabilitation Research, Houston, 22. maja 1980, predavanje Problems in FES after two decades; The third int. meeting on spinal cord stimulation, Houston, 15. maja 1980, predavanje Indirect spinal cord stimulation — some engineering viewpoints. 10. junija 1980 je postal častni član Jugoslovanskega društva za medicinsko in biološko tehniko. 18. februarja 1980 je prejel red dela z zlatim vencem, 28. aprila 1980 pa plaketo Zavoda za rehabilitacijo invalidov ob njegovi 25-letnici.

Glej Letopis 28, 81—82; 30, 37.

Zunanji dopisni člani

Krešimir Balenović

rojen 1914, dr. sc., redni profesor za organsko kemijo in biokemijo pri inštitutu za kemijo univerze v Zagrebu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 84—86; 30, 37.

Aleksander Despić

rojen 1927, dr. fizikalne kemije, redni profesor fizikalne kemije na tehnološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 87—88; 30, 37.

Drago Grdenić

rojen 1919, dr. organske kemije, redni profesor za anorgansko kemijo na univerzi v Zagrebu, predsednik Jugoslovanskega centra za kristalo-

grafijo JAZU. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 89—90; 30, 37.

Mihajlo Lj. Mihajlović

rojen 22. januarja 1924, dr. kem., redni profesor organske kemije na prirodoslovno-matematični fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 91—92; 30, 38.

Bogdan Povh

rojen 20. avgusta 1932, dr. fizike, redni profesor fizike na univerzi v Heidelbergu, redni član in direktor Max-Planckovega inštituta za jedrsko fiziko. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, 75—77; 30, 38.

Vladimir Prelog

rojen 23. julija 1906, dr. sc., predstojnik laboratorija za organsko kemijo na ETH v Zürichu v pokoju. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 87—89.

Pavle Savić

rojen 10. januarja 1909, fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu v pokoju. Zunanji dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, 59—61; 30, 38.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne vede

Redni člani

Srečko Brodar

rojen 6. maja 1893, dr. phil., redni profesor za kvartarologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni od 22. junija 1953.

Glej Letopis 3, 205—206; 5, 98—100; 30, 39.

Svetozar Ilešič

rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni od 5. februarja 1970. Kot upravnik Geografskega inštituta Antona Melika SAZU je v letu 1980 vodstveno usmerjal raziskovalno delo v vseh raziskovalnih nalogah inštituta, ki jih je obsegal RS predloženi program za to leto. Sam je predvsem nadaljeval delo pri raziskovalni podnalogi Regionalizacija Slovenije, ki naj bi oblikovala strukturno shemo za regionalno geografsko monografijo, ki jo ima inštitut v svojem srednjeročnem programu. Oktobra 1980 je sodeloval na zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani s prispevkom ob okrogli mizi o historičnih metodah, na tiskovni konferenci založbe Partizanska knjiga je 18. januarja predstavil svojo novo knjigo *Pogledi na geografijo*. V letu 1980 je bil izvoljen za zunanjega člana Poljske akademije znanosti.

Glej Letopis 18, 52—54; 21, 59—62; 30, 39.

Ivan Rakovec

rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni od 6. decembra 1949. Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980 spada tajništvo IV. razreda za prirodoslovne vede SAZU, upravništvo paleontološkega inštituta SAZU, uredništvo paleontološkega dela Razprav IV. razreda, članstvo v uredniškem odboru Slovenskega biografskega leksikona.

Glej Letopis 2, 47—53; 3, 66; 36, 39—40.

Dopisni člani

Jože Bole

rojen 17. junija 1929, dr. bioloških znanosti, znanstveni svetnik Biološkega inštituta Jovana Hadžija pri SAZU in njegov predstojnik. Dopisni član od 10. marca 1977. V letu 1980 je raziskoval zoogeografske razmere med mehkužci na dinarskem območju Slovenije, v Julijskih Alpah in v Gorskem Kotarju. Raziskoval je malakofavno narodnega parka Durmitor in širše okolice. Zoocenotske raziskave je usmeril v proučevanje mehkužcev v različnih fitocenozah na Kočevskem. Laboratorijsko delo je obsegalo taksonomske revizije rodov *Cochlostoma*, *Auritus*, *Lithoglyphus* in *Aegopis*.

Glej Letopis 28, 83—85; 30, 40.

Matija Drovenik

rojen 14. februarja 1927, dr. geologije, redni profesor za mineralogijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. V letu 1980 se je nadrobneje ukvarjal z nastankom svinčevo-cinkovega rudišča Zavrh, ki se nahaja v pirešičkem keratofirskem območju. Upošteval je njegovo mineralno sestavo, hidrotermalne spremembe, sledne prvine v rudnih mineralih ter izotopsko sestavo žvepla sklepa, da gre za magmatogeno-hidrotermalno rudišče. Po svojih značilnostih se to rudišče močno približuje svinčevo-cinkovim rudiščem v triadnih kameninah Črne gore, bistveno pa se razlikuje od naših, ki ležijo v triadnih karbonatnih kameninah severnih Karavank. Zavrh je edino svinčevo-cinkovo rudišče v Sloveniji, ki je zanesljivo povezano s srednjetriadno magmatsko aktivnostjo. Predavanje z naslovom Nastanek rudnih mineralov v nekaterih rudiščih Slovenije je imel dne 29. januarja pri Geološkem društvu Slovenije ter nato 1. februarja na Institutu Jožef Stefan. V letu 1980 je bil član predsedstva Raziskovalne skupnosti Slovenije, predsednik področne Raziskovalne skupnosti za geologijo, rudarstvo in metalurgijo, član skupščine Jugoslovanskega komiteja za nahajališča mineralnih surovin ter član Jugoslovanskega komiteja UNESCO-IGCP. Obenem je že drugo leto predstojnik VTO Montanistika.

Glej Letopis 29, 70—73; 30, 40.

Ivan Gams

rojen 5. julija 1923, dr. geogr., redni profesor za fizično geografijo na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 23. marca 1978. V letu 1980 je proučeval geomorfogenezo Litijske kotline v zvezi z izdelavo geomorfološke karte v merilu 1 : 100.000. V

okviru znanstvenega sveta zvezne teme Geomorfološka karta Jugoslavije je aktivno sodeloval pri nastajanju legende za geomorfološko karto Jugoslavije v merilu 1 : 500.000. Proučeval je neotektonske poteze reliefa Slovenije in Jugoslavije. S pomočjo poljskih postaj je ugotavljal korozijsko aktivnost na karbonatnih kamninah v Sloveniji in koordiniral ustrezno temo v okviru komisije za kraško denudacijo v mednarodni speleološki zvezi. Proučeval je oblike stalagmitov in izrabo slovenskih jam v preteklosti. Na zborovanju jamarjev in krasoslovcev junija 1980 v Ljubljani je referiral o izrabi slovenskih jam skozi stoletja. Na 24. mednarodnem geografskem kongresu, ki se ga je udeležil ob podpori predsedstva SAZU, je sodeloval pri zasedanju komisije za gorsko geoekologijo od 24. do 31. avgusta. Med zasedanjem v Tokiu od 1. do 5. septembra je v generalnem simpoziju referiral o temi Povojni potresi v Jugoslaviji s stališča tektonike plošč in kot stimulus za gospodarski razvoj. V geomorfološki sekciji je obravnaval temo Dejavniki kemične erozije po svetu. 3. septembra 1980 je predsedoval zasedanju v sekciji za fizično geografijo in podeželske sisteme. V znanstveni sekciji Geografskega društva Slovenije je 5. novembra poročal o 24. mednarodnem geografskem kongresu, 20. novembra pa predaval o sovjetskem Zakavkazju.

Glej Letopis 29, 74—77; 30, 40.

Stanko Grafenauer

rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, doktor geoloških znanosti, redni profesor za kristalogijo, mineralogijo in petrologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. aprila 1973. V letu 1980 je raziskoval triadne magmatske kamnine Vzhodnih Karavank, pisal monografijo o triadnih magmatskih kamninah na Slovenskem, ki je v tisku SAZU, in pripravljajl 8. mednarodno razstavo mineralov in fosilov v Tržiču. Zbiral je gradivo in raziskoval vzorce za izdajo prvega dela knjige Mineralni pojavi na Slovenskem. V letu 1980 je imel naslednja predavanja: Laudatio für Prof. Ramdohr aus Anlass des 90. Geburtstages, Heidelberg, 12. februarja 1980; Mineralni pojavi na Slovenskem, predavanje na 8. mednarodni razstavi mineralov in fosilov v Tržiču, 28. junija 1980; Minerali, oddaja na RTV Ljubljana, 28. junija 1980.

Glej Letopis 24, 53—57; 30, 41.

Janez Matjašič

rojen 14. maja 1921, dr. prirodoslovnih ved, znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Predaval je na zoološkem inštitutu kitajske akademije v Pekingu in na inštitutih akademij v Kantonu in Sanghaju na temo Temnocephala.

Glej Letopis 25, 66—68; 30, 41.

Ernest Mayer

rojen 10. novembra 1920, dr. phil., znanstveni svetnik v Biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. V letu 1980 je raziskoval polimorfizem in endemizem v vaskularni flori Jugoslavije in osrednjega Balkanskega polotoka. Na treh večjih in več manjših ekskurzijah po Sloveniji, Hercegovini, Črni Gori, osrednji in vzhodni Srbiji ter Makedoniji je nabiral obsežen rastlinski material za kasnejšo podrobnejšo morfološko-taksonomsko in horološko obdelavo, ki je potekala v ostalem času, ki ni primeren za terensko delo.

Intenzivno je v letu 1980 raziskoval razne polimorfne agregate v okviru rodov *Dianthus*, *Cardamine*, *Eryngium*, *Seseli*, *Gentianella*, *Euphrasia*, *Melampyrum*, *Rhinanthus*, *Edraianthus*, *Aster*, *Centaurea* *Leontodon* itd. Udeležil se je 4. simpozija biosistematikov Jugoslavije od 23. — 27. septembra 1980 v Donjem Milanovcu (Srbija) z referatom Problematika polimorfizma v vaskularni flori Jugoslavije.
Glej Letopis 25, 69—73; 30, 41.

Zunanji dopisni člani

Vanda Kochansky-Devidé

rojena 10. aprila 1915, dr. prirodoslovnih ved, redni profesor na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Zagrebu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 25, 62—65; 30, 42.

Josef Kratochvíl

rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970.

Glej Letopis 26, 66—69; 30, 42.

Petar Stevanović

rojen 3. junija 1914, doktor geoloških in mineraloških znanosti, redni profesor na rudarsko-geološki fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.

Glej Letopis 26, 66—69; 30, 42.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Božidar Jakac

rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, 207—213; 30, 43—44.

Miško Kranjec

rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 125—132; 30, 45.

France Mihelič

rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. februarja 1963.

Glej Letopis 16, 31—35; 30, 45—46.

Bratko Kreft

rojen 11. februarja 1905, dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A. (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, podpredsednik akademije od 1976, upravnik Inštituta za slovenski jezik pri akademiji.

Glej Letopis 12, 63—63; 30, 45.

Marjan Mušič

rojen 16. novembra 1904, arhitekt, redni profesor univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1970, redni član od 29. marca 1979. V zbirki Znameniti Slovenci je Mušič prvi predstavil življenje in delo arhitekta Jožeta Plečnika celovito, v vseh treh obdobjih, v dunajskem, praškem in ljubljanskem. V pripravi pa je velika, reprezentančna monografija, osnovana na poglobljenem preučevanju in izčrpni dokumentaciji arhitektovega ustvarjalnega dela. Nadaljeval je s preučevanjem historične kulturne pokrajine v Sloveniji in Istri z vso potrebno grafično in fotodokumentacijo. Na območju nekdanje Velike Karantanije, na avstrijskem Koroškem in Vzhodnem Tirolskem pa je preučeval kozolce, ki se tipološko in strukturno močno ujemajo z našimi, ne dosegajo pa kompozicijskih celot le-teh. Namen teh študij je osvetliti razprostranjenost tega slovenskega fenomena, s tem pa se tudi približati vprašanju njegovega izvora. V zvezi z življenjskim jubilejem in imenovanjem za častnega občana rodne Novega mesta je bila 5. septembra 1980 v Dolenjski galeriji odprta velika retrospektivna razstava, obsegajoča arhitekturo in slikarstvo ter publicistiko in knjižno opremo. Ob tej priložnosti je izšel bogato ilustriran katalog s sestavki Fernanda Forletija, Edvarda Ravnikarja in Franceta Steleta ter z uvodno besedo Petra Krečiča; v njem je tudi seznam projektiranih in izvršenih arhitektonskih del ter bibliografija in literatura o Marjanu Mušiču in njegovem delu, ki ju je zbral in uredil Bogo Komelj.

Glej Letopis 21, 81—86; 30, 90—91 in 46.

Vladimir Pavšič-Matej Bor

rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965.

Glej Letopis 16, 36—52; 30, 46.

Edvard Ravnikar

rojen 4. decembra 1907, ing. arh., redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969, redni član od 29. marca 1979. V letu 1980 je pripravljala načrte za hotelski kompleks Novi Miločer na črnogorski obali. Po njegovih projektih so se nadaljevala dela pri gradnji Kulturnega doma I. Cankarja. Iraška vlada je po njegovih načrtih gradila državni hotel v Bagdadu. V letu 1980 je E. Ravnikar imel na dunajski tehnični univerzi o Corbusierovi knjigi *Vers une Architecture* predavanje z naslovom *Vers une Architecture*, po pol stoletja. Avstrijsko ministrstvo za znanost in graška univerza sta E. Ravnikarja imenovala za profesorja-gosta na graški tehnični univerzi za arhitektno kompozicijo.

Glej Letopis 20, 58—63; 30, 46; 92—93.

Dopisni člani

Anton Ingolič

rojen 5. januarja 1907, pisatelj. Dopisni član SAZU od 25. marca 1976, tajnik V. razreda od 18. marca 1977. V letu 1980 je dokončal knjigo mladostnih spominov, ki bo pod naslovom *Nemir mladostnika* izšla 1981 pri Mladinski knjigi v Ljubljani. Napisal je nekaj krajših tekstov in daljšo mladinsko povest *Zaupno...*, ki bo 1981 izšla pri založbi Borec v Ljubljani. Po svoji povesti *Delovni dan sestre Marje*

je napisal televizijsko dramo, ki je sprejeta v program RTV-Ljubljana za leto 1981. — Nastopil je na več kot štiridesetih literarnih srečanjih v knjižnicah in na šolah širom po Sloveniji in Hrvaški. — V letu 1980 je bil delegat SAZU v založniškem svetu Slovenske matice, član odbora Prešernove družbe, član strokovne (literarne) komisije za podelitev Prešernovih nagrad. V letu 1980 je bil predsednik komisije za ocenitev šolskih spisov na temo o pticah (organizator Društvo za varstvo in vzgojo ptic SFRJ). Postal je častni član Slovenske izseljen-ske matice, prejel je priznanje založbe Bošec za dolgoletno uspešno sodelovanje in diplomu za posebne uspehe pri kulturno-prosvetnem delu gimnazije v Čupriji.

Glej Letopis 27, 93—96; 30, 47.

Zdenko Kalin

rojen 11. aprila 1911, kipar, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 97—99; 30, 47.

Mile Klopčič

rojen 16. novembra 1905, pesnik in prevajalec. Dopisni član od 23. marca 1978.

Glej Letopis 29, 78—81; 30, 47.

Uroš Krek

rojen 21. maja 1922, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 29. marca 1979. V letu 1980 so doživele izvedbe naslednje njegove skladbe: Godalni kvartet na Festivalu sodobne komorne glasbe v Radencih v septembru, izv. kvartet Varsovia; Mala simfonija za kvintet trobil na Festivalu Osorske glasbene večeri v juniju, izv. Kvintet Slov. filharmonije; Godalni trio v Heidelbergu v februarju, izv. Trio Labacensis; Rapsodični ples na Dunaju v juliju, izv. Orkester RTV Ljubljana; Inventiones ferale, na dveh koncertih v Kölnu v novembru in na 17 koncertih v raznih mestih Združenih držav Amerike v oktobru in novembru, izv. orkester Slov. filharmonije.

Glej Letopis 30, 94—96.

Ivan Potrč

rojen 1. januarja 1913, pisatelj. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, 86—88; 30, 47.

Primož Ramovš

rojen 20. marca 1921, skladatelj. Dopisni član od 10. marca 1977. Upravnik biblioteke SAZU. V letu 1980 so doživele krstno izvedbo naslednje njegove skladbe: Pet minut za violončelo in čembalo, Reminiscence 37—77 za godalni trio, Violončello solo za violončelo in Concerto a becco za kljunasto flavto in komorni ansambel. Koncertno izvedbo so med drugim doživele skladbe: Musiques funèbres (Zahodna Nemčija), Apel (Irak), Sinfonietta (Avstrija) in Elementi, Pianissimo, Fanfara (vse v SR Sloveniji). Pri RTV Ljubljana je bil arhivno posnet Opus X. Edition Peters, Leipzig, je naročila komponiranje skladbe Dialog za klavir in orkester. Ramovš se je kot gost udeležil festivala Wittenski dnevi za novo komorno glasbo (Witten, Zah. Nemčija, aprila 1980).

Glej Letopis 28, 89—91; 30, 47—48.

Gabriel Stupica

rojen 21. marca 1913, akad. slikar, redni profesor Akademije za li-

kovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 10. marca 1977. V letu 1980 je sodeloval na razstavah sodobne jugoslovanske umetnosti Mall Gallery, London, v Grosvenor Gallery, Manchester, in v Frans Halsmuseum v Haarlemu. Ista razstava bo še v tem letu prirejena v Škopju in nato na Švedskem.
Glej Letopis 28, 92—94; 30, 48.

Zunanji dopisni člani

Johann Cilenšek

rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967.
Glej Letopis 18, 61—63; 30, 48.

Miroslav Krleža

rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, 139—141; 30, 48.

Desanka Maksimović

rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969.
Glej Letopis 20, 57; 30, 48.

Stanojlo Rajičić

rojen 16. decembra 1910, skladatelj, redni profesor na Muzički akademiji v Beogradu. Dopisni član od 20. marca 1975.
Glej Letopis 26, 70—72; 30, 49.

Harald Saeverud

rojen 17. aprila 1897, komponist in dirigent. Dopisni član od 25. marca 1976.
Glej Letopis 27, 103—106; 29, 45.

Wilém Závada

rojen 22. maja 1905, pesnik, predsednik Češkega literarnega fonda v Pragi v pokoju. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.
Glej Letopis 30, 97—98.

VI. RAZRED

Za medicinske vede

Redni člani

Bogdan Breclj

rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Študij skoliotičnih deformacij hrbtenice, v katerega so vključene raziskovalne skupine Ortopedske klinike, ZRI-ja, Inštituta za klinično nevrofiziologijo MF in Ortopedske bolnice Valdoltra se je v letu 1980 nadaljeval v dveh smereh: 1. v raziskavah za temo Mehanizmi nastajanja idiopatske skolioze, ki jo vodi Franc Bizjak, dr. med., vodja centra za skolioze v Valdoltri, pri kateri je sprejel mentorstvo in 2. v nevrofizioloških raziskavah patogenetskih mehanizmov pri idiopatski skoliozi, katerih dosednji rezultati govorijo, v prid hipoteze, da je vzrok skolioze

asimetrična inervacija paraspinalnih mišic. Nosilec naloge je doc. dr. Fedor Pečak s sodelavci. 10. maja 1980 se je udeležil svečanosti na univerzi v Innsbrucku, kjer mu je bila podeljena zlata diploma ob 50-letnici promocije na njeni medicinski fakulteti. V letu 1980 je bil odlikovan z redom zaslug za narod z zlato zvezdo.

Glej Letopis 3, 199—200; 30, 49.

Miroslav Brzin

rojen 13. aprila 1923, dr. sc., redni profesor na medicinski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani in sodelavec Inštituta za patološko fiziologijo. Upravnik oddelka za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela SAZU. Dopisni član od 2. marca 1974, redni od 29. marca 1979. V letu 1980 je vodil raziskovalno delo na Inštitutu za patološko fiziologijo po pogodbah z RSS in Sanitetsko upravo ZSNO, Beograd (raziskave molekularnih mehanizmov holinergičnega prenosa). Udeležil se je naslednjih strokovnih srečanj: SYMPOSIUM ON MOLECULAR ASPECTS OF BIOELECTRICITY, od 25. do 27. maja 1980, Liège; M. Brzin, J. Sketelj, T. Kiauta in Z. Gribić: Cholinesterases at Neuromuscular Junction; II. KONGRES SAVEZA BIOHEMIJSKIH DRUŠTAVA JUGOSLAVIJE, od 22. do 24. maja 1980, Beograd; M. Brzin, B. Klinar in J. Sketelj: Ekstracelularne i intracelularne holinesteraze u simpatičkom gangliju i skeletnom mišiću (Simpozij št. 5.); 3rd MEETING OF THE EUROPEAN SOCIETY FOR NEUROCHEMISTRY, od 31. avgusta do 5. septembra, Bled; 1. B. Klinar in M. Brzin: Activity of Cholinesterase in Rat Superior Cervical Ganglion. Effects of ions, protease and detergent. 2. T. Kiauta in M. Brzin: Synthesis of Acetylcholinesterase in Innervated and Denervated Rat Diaphragm. 3. J. Sketelj, Z. Grubić, B. Klinar in M. Brzin: Regeneration of Acetylcholinesterase in the Diaphragm, Brain and Plasma of the Rat after Irreversible Inhibition by Soman; Cytochemical Study and Molecular Forms in the Endplate Region of the Diaphragm. 4. Ž. Majcen in M. Brzin: Cholinesterases in the Circular Muscle Layer and Auerbach's Plexus of the Guinea-Pig's Ileum. 5. Ž. Novak in M. Brzin: Cholinesterases in the Rat Myometrium. V decembru 1980 je na povabilo Venezuelskega inštituta za znanstvene raziskave (IVIC) predaval na podiplomskem študiju v Caracasu. Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980 spada članstvo v komisiji RSS za mednarodne stike, v izvršilnem odboru PRS za biomedicino in v iniciativnem odboru PoRS za zdravstveno in socialno varstvo. V letu 1980 je organiziral III. kongres Evropskega društva za nevrokemijo od avgusta do septembra na Bledu.

Glej Letopis 25, 54—59; 30, 99—101 in 49—50.

Janez Fettich

rojen 9. oktobra 1921, dr. sc., dr. med., redni profesor dermatologije in predstojnik katedre za dermatovenerologijo na medicinski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974, redni od 29. marca 1979. V preteklem letu je nadaljeval z raziskavami v okviru raziskovalnega programa matične ustanove, Dermatološke klinike. Največ se je ukvarjal s proučevanjem patogeneze ekcemske senzibilizacije in pojavljanjem ter pogostnostjo alergijskega kontaktnega ekcema in alergijskih medikamentoznih eksantemov. S to dejavnostjo je bilo povezano proučevanje profesionalnih dermatoz in njihovega socialno-medicinskega pomena. Poleg tega je analiziral giba-

nje in epidemiologijo spolnih bolezni v Sloveniji in napisal obsežno poročilo v obliki ekspertize. Udeležil se je Simpozija o spolnim boleznima od 19. do 21. junija 1980 v Zagrebu s predavanjem Spolne bolezni i njihovo evidentiranje u SRS. Imel je posebna predavanja Spolne bolezni v Sloveniji, Radio Ljubljana, 9. septembra 1980; Izbrana poglavja iz dermatovenerologije v okviru podiplomskega študija na Medicinski fakulteti (gerontologija) in v Zavodu za zdravstveno varstvo SRS v Ljubljani in v Mariboru (Javno zdravstvo, Zaščita matere in otrok, Javno zobozdravstvo). V letu 1980 je bil glavni in odgovorni urednik Acta dermatovenerologica Iugoslavica in član oz. predsednik številnih komisij v Kliničnem centru, na Medicinski fakulteti, na Univerzi in v Raziskovalni skupnosti Slovenije. Podeljen mu je bil red dela z rdečo zastavo (1980), Glej Letopis 25, 60—65; 30, 102—104.

Janez Milčinski

rojen 3. maja 1913, dr. jur., dr. med., častni doktor univerze E. Kardelja v Ljubljani, redni profesor in predstojnik Inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 25. marca 1976 predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ponovno izvoljen za 4 leta na skupščini SAZU dne 24. junija 1980. V letu 1980 je opravljal redno pedagoško dejavnost s poukom sodne medicine in deontologije na medicinski in pravni fakulteti, v temeljnem in v podiplomskem študiju na obeh fakultetah. Razen tega se je ukvarjal z etično-deontološkimi vprašanji biomedicinskega raziskovanja in medicinskega izobraževanja. Predseduje strokovni komisiji za etična vprašanja, ki ocenjuje za vso Slovenijo raziskovalne načrte, ki vključujejo medicinske raziskave na ljudeh. Udeležil se je teh kongresov in znanstvenih srečanj: Mednarodnega kongresa za sodno medicino v Granadi 8. septembra 1980 z referatom Izhodišča in perspektive pouka sodne medicine v Jugoslaviji; 59. kongresa Nemškega društva za pravno medicino v Heidelbergu 26. septembra 1980 z referatom Naše izkušnje s poukom deontologije; I. interdisciplinarnega sestanka Znanstvene sekcije združenja zdravnikov-voznikov v Gradcu 7. novembra z referatom Medicinska vprašanja ob novem jugoslovanskem zakonu o prometni varnosti. Na seminarju Sodnomedicinska opravila zdravnika splošne medicine ob 35-letnici Inštituta za sodno medicino 26. novembra 1980 je imel predavanji Inštitut za sodno medicino od 1945 do 1980 in Dolžnosti in naloge zdravnika splošne medicine v izrednih razmerah. Med pomembnejše družbene dejavnosti sodi delo v strokovni komisiji za etična vprašanja, sodelovanje v predsedstvu Sveta jugoslovanskih akademij, članstvo in delo v odboru Mednarodnega združenja za medicinsko pravo, v stalnem odboru Mednarodnega združenja univerz (do generalne skupščine v Manili avgusta 1980), organizacija in izvedba pouka sodne medicine na medicinski fakulteti v Tuzli, vodstvo medicinske ekipe Rdečega križa Jugoslavije za pomoč ob potresu v Alžiriji od 11. do 20. oktobra 1980. V letu 1980 je prejel Plaketo varnosti RSNZ. Izvoljen je bil za člana Nemškega združenja naravoslovcev Leopoldina, za častnega člana Ligurske akademije znanosti in Nemškega društva za pravno medicino.

Glej Letopis 12, 43—45; 21, 63—68 in 45—46; 30, 50—51.

Franc Novak

rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. V letu 1980 je pripravil dopolnjeno 2. izdajo svoje knjige v italijanščini *Techniche chirurgiche ginecologiche*, ki je tiskana v prvi izdaji tudi v španščini, nemščini, francoščini, angleščini in se tiska v portugalsščini. Dopolnjeno izdajo je prevedel v srbohrvaški jezik, vendar je tiskanje v domačem jeziku že vsa leta zaradi majhne naklade otežkočeno. Udeležil se je kongresa 66th Annual Clinical Congress of the American College of Surgeons v Atlanti, USA, od 19. do 24. oktobra 1980. 21. oktobra je imel predavanje *Radical Vaginal Hysterectomy*. O tej temi je predaval na povabilo strokovnega vodstva kongresa. Razen tega je imel več predavanj na tečaju ginekološke klinike v Ljubljani za izpopolnjevanje zdravnikov, na operativnem tečaju za italijanske ginekologe na isti kliniki in oktobra 1980 dvoje predavanj o abdominalnih in vaginalnih operacijah za ginekologe ginekološko-porodniške klinike Medicinske fakultete v Little Rocku, Arkansas, USA. V letu 1980 je bil imenovan za častnega člana društva American college of Surgeons.

Glej Letopis 12, 46—48; 21, 69—73; 30, 51.

Andrej O. Župančič

rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970.

Glej Letopis 15, 50—51; 21, 74—75; 30, 51.

Dopisni člani

Janez Batis

rojen 15. marca 1919, dr. sc. veterinarskih znanosti s področja mikrobiologije, imunologije in kužnih bolezni, redni profesor na biotehniški fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani, predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo iste fakultete. Dopisni član od 10. marca 1977. V letu 1980 se je ukvarjal z raziskovalnim in pedagoškim delom na področju mikrobiologije, kužnih bolezni in epizootologije. Raziskovalno delo je opravljal v laboratorijih Inštituta za mikrobiologijo in parazitologijo VTOZD za veterinarstvo biotehniške fakultete v Ljubljani. Koordiniral je delo pri usmerjenem raziskovalnem programu Epizootiologija in veterinarska dejavnost v javnem zdravstvu in higieni živil. Kot nosilec raziskovalne naloge Proučevanje mastitisa pri kravah se je posebej ukvarjal s problemom mastitisa pri kravah, poleg tega sodeluje pri raziskovalni nalogi Proučevanje okužb s *Str. agalactiae* pri živalih in ljudeh. V programskem raziskovalnem sklopu SAZU Terminološki slovarji sodeluje kot nosilec naloge Veterinarski terminološki slovar. Udeležil se je VI. svetovanja o dijagnostici, profilaksi i terapiji u savremenoj stočarskoj proizvodnji, Primošten, od 14. do 17. oktobra 1980 z referatom *Bruceloza divljih zečeva u Sloveniji* (soavtorica Ivanka Brglez); Tagung der Arbeitsgruppe der Alpenländer für

Mastitisbekämpfung, Stuttgart, od 23. do 25. oktobra 1980, z referatom Massnahmen zur Mastitisbekämpfung bei Kühen in Slowenien in Bericht über die Behandlung von Mastitis bei Kühen mit dem Präparat Cehamasten 10; spominskega sestanka ob 100-letnici smrti prof. dr. Simona Strupija, Kranj, 26. decembra 1980, z referatom Razvoj veterinarstva v 18. in 19. stol. na Slovenskem (kratek oris). Sodeloval je na sejah sveta za vzgojo in izobraževanje RK SZDL kot član sveta, na sejah IO Področne raziskovalne skupnosti za vzgojo in izobraževanje kot član IO in na sejah odbora za vzgojno izobraževalno in znanstveno raziskovalno delo na univerzi Edvarda Kardelja kot član odbora.

Glej Letopis 28, 95—97; 30, 52.

Lev Milčinski

rojen 23. junija 1916, dr. med., dr. sc., redni profesor psihiatrije na medicinski fakulteti univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 1979. leta. V letu 1980 je pod okriljem Raziskovalne skupnosti Slovenije in Klinične bolnišnice za psihiatrijo Ljubljana raziskoval področje Psihodinamične in kulturne determinante samomorilstva s posebnim ozirom na SR Slovenijo. Teoretske osnove in izdelava raziskovalne metode. Naloga je prva faza širšega projekta Analiza vzorca 100 samomorilcev v SR Sloveniji. Gre za poskus osvetlitve specifičnosti samomora v SR Sloveniji s "psihološko avtopsijo" vzorca suicidantov in z dodatnim anketiranjem informatorjev o družbenih stališčih, relevantnih za suicid, s perspektivo preučitve zbranih podatkov na pluridisciplinarnem simpoziju. Udeležil se je naslednjih kongresov: V. kongres slovenskih zdravnikov, 16. in 17. maja 1980, Čateške toplice, organizator in moderator usklajene razprave Dinamika odnosov med bolnikom in zdravnikom; 20. internacionalni nevropsihiatrični simpozij, od 3. do 8. junija 1980, Pula, referat Selbstmord und Umwelt; IV. jugoslovenski simpozijum o prevenciji samoubistva, od 25. do 27. septembra 1980, Herceg Novi, uvodni referat Kulturni činioci u etiologiji samoubistva. Razen tega je imel naslednja posebna predavanja: Sekte — njihov blišč in beda, Ljubljana, 21. marca 1980, predavanje na občnem zboru zdravnikov ljubljanske podružnice SZD; Etika poklicnega dela z otroki, Ljubljana, 19. septembra in 3. oktobra 1980, za psihologe, pedagoge in socialne delavce pod okriljem Svetovalnega centra. Med pomembnejše družbene dejavnosti v letu 1980. spada predsedovanje strokovni komisiji za alkoholizem in druge odvisnosti pri RKZSV; članstvo v komisiji za opojne droge pri Zveznem sekretariatu za zdravstvo, socialno varstvo in delo; funkcija tožilca Slovenskega zdravniškega društva.

Glej Letopis 29, 82—84; 30, 52.

Zunanji dopisni člani

Edhem Čamo

rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972.

Glej Letopis 23, 62—64; 30, 53.

Boris Drujan

rojen 27. julija 1928, dr. organske kemije in farmakologije, predstoj-

nik laboratorija za navrokemijo IVIC v Venezueli, Caracas. Dopisni član od 10. marca 1977.

Glej Letopis 28, 98—100; 30, 53.

Aldo Franchini

rojen 1910, dr. medicinskih ved, predstojnik inštituta za sodno medicino v Genovi. Zunanji dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 105—106.

Franjo Kogoj

rojen 13. oktobra 1894, dr. med., redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 101—102; 30, 53—54.

Esad Mekuli

rojen 17. decembra 1916, dr. veterine, pesnik in prevajalec. Bivši predsednik Akademije znanosti in umetnosti Kosova. Dopisni član od 29. marca 1979.

Glej Letopis 30, 107—108.

Mstislav Vasiljevič Volkov

rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, 40; 30, 54.

UMRLI ČLANI

Rado Kušej

rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. jur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, 185—190.

Metod Dolenc

rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. jur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, 193—197.

Gregor Krek

rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. jur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942.

Glej Letopis 1, 201—238.

Alfonz Pavlin

rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942; gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, 241—257.

Ferdinand Seidl

rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, 261—290.

Rihard Jakopič

rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, 41—43; 2, 75—89.

Anton Breznik

rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, 157—160; 2, 61—74.

Matija Jama

rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, 47—49; 2, 90—103.

Ivan Regen

rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1949, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940.
Glej Letopis 1, 175—176; 2, 104—105.

Milan Škerlj

rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. jur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 16. maja 1940.
Glej Letopis 1, 127—130; 2, 106—125.

Oton Župančič

rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnost od 7. oktobra 1938.
Glej Letopis 1, 151—153; 2, 225—256.

France Kidrič

rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejši slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije.
Glej Letopis 1, 51—61; 2, 34—44; 3, 257—266; 4, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov

rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk ZSSR v Moskvi. Zunanji dopisni član razreda za matematično-prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947.
Glej Letopis 2, 31.

Janko Šlebinger

rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946.
Glej Letopis 2, 54—58; 4, 101—124.

Matija Murko

rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Zunanji dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940.
Glej Letopis 1, 172—174; 5, 169—177.

Fran Ramovš

rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik.
Glej Letopis 1, 105—110; 5, 148—160.

Boris Kidrič

rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta SFRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949.
Glej Letopis 3, 156—164; 5, 161—167.

Lucien Tesnière

rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru. Zunanji dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, 92—94; 7, 59—63.

Pavel Lunaček

rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za

ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko-porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954.

Glej Letopis 6, 61—65; 7, 55—58.

Petar Skok

rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 89—91; 8, 77—82.

Janko Polec

rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. jur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji.

Glej Letopis 1, 97—101; 8, 48—60.

Jože Plečnik

rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, 78—89; 8, 61—67.

Rajko Nahtigal

rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovenskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, 71—75; 9, 63—67.

Franc Ksav. Lukman

rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940.

Glej Letopis 1, 168—169; 9, 78—81.

Andrija Stampar

rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, 82—84.

Izidor Cankar

rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 67—73; 9, 68—77.

Kazimierz Nitsch

rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 9, 85—87.

Pavel Golia

rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 116—120; 10, 34—39.

Aleksandar Belić

rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960; dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 11, 36—38.

Anton Lajovic

rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog.

Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti.

Glej Letopis 1, 63—76; 34—35.

Ejnar Dyggve

rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., dr. ing. h. c., arhitekt in arheolog v Kopenhagenu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, 47—48; 12, 81—82.

Božidar Lavrič

rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurgične klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije.

Glej Letopis 3, 201—202; 12, 72—80.

Zdeněk Nejedlý

rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSSR. Zunanji dopisni član od 7. novembra 1947.

Glej Letopis 1, 23—25; 13, 43—46.

Fran Saleški Finžgar

rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnost.

Glej Letopis 1, 23—25; 13, 43—46.

Milan Vidmar

rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1949 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959, konzultant tega inštituta od 1. maja 1959 dalje.

Glej Letopis 1, 130—142; 13, 47—50.

Vale Vouk

rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 108—109; 13, 51—53.

Anton Sovre

rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 86—88; 14, 36—38.

Milan Bogdanović

rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 135—136.

Maks Samec

rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Boris Kidrič v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede.

Glej Letopis 3, 188—198; 15, 60—61.

Juž Kozak

rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, 54—62; 15, 62—64.

Ivan Grafenauer

rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor.

Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti.
Glej Letopis 1, 161—165; 15, 65—71.

Ilija Djuričić

rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu.

Glej Letopis 12, 40—42; 17, 50—52.

Igor Tavčar

rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji.

Glej Letopis 3, 203—204; 16, 63—65.

Ivo Krbek

rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. jur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, 51—52; 17, 53—55.

Anton Melik

rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji.

Glej Letopis 1, 170—171; 17, 37—46.

Marijan Kozina

rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 123—124; 17, 47—49.

Marjan Salopek

rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj

rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949.

Glej Letopis 1, 93—94; 18, 73—78.

Alojz Gradnik

rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. jur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962.

Glej Letopis 13, 33—38; 18, 79—82.

Ljudmil Hauptman

rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 16. januarja 1940.

Glej Letopis 1, 166; 19, 51—62.

Venčeslav Koželj

rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962.

Glej Letopis 9, 55—56; 13, 31; 19, 49—50.

Othmar Kühn

rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za

- paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Zunanji dopisni član od 6. februarja 1965.
Glej Letopis 16, 53—54; 20, 78—80.
- Robert Neubauer**
rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961.
Glej Letopis 12, 38—39; 20, 74—77.
- Frank Wollman**
rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovensko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.
Glej Letopis 20, 41 in 81—82.
- Feliks Lobe**
rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.
Glej Letopis 3, 186—187; 21, 99—100.
- Gojmir Anton Kos**
rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949.
Glej Letopis 3, 214—215; 21, 105—107.
- Lojze Dolinar**
rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970.
Glej Letopis 5, 137—138; 21, 78—81 in 111—113.
- France Bevk**
rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966.
Glej Letopis 5, 110—115; 21, 117—121.
- Zoran Rant**
rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Zunanji dopisni član od 3. julija 1964.
Glej Letopis 15, 47—49; 23, 81—84.
- Milko Kos**
rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938.
Glej Letopis 1, 53—62; 23, 85—95.
- Maks Wraber**
rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969.
Glej Letopis 20, 51—55; 23, 97—101.
- France Stele**
rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940.
Glej Letopis 1, 113—123; 23, 103—115.
- Jovan Hadži**
rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni

član od 7. oktobra 1938.

Glej Letopis 1, 29—37; 23; 117—120.

Dimitrije Jovčić

rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, 55—58; 24, 69—72.

Lucijan Marija Škerjanc

rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, 216—220; 24, 73—76.

Alija Košir

rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo na medicinski fakulteti. Redni član od 24. junija 1955.

Glej Letopis 7, 45—48 in 24, 77—81.

Miodrag Ibrovac

rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. aprila 1973.

Glej Letopis 24, 47—52 in 83—85.

Franc Čelešnik

rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za željustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, 49—50; 24, 87—91.

Vojeslav Moľe

rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, 29—34; 24, 93—98.

Siniša Stanković

rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 103—104; 25, 93—94.

Milan Bartoš

rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. prava, redni profesor pravne fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 17. oktobra 1958.

Glej Letopis 9, 43—44; 25, 97—99.

Vaso Butozan

rojen 5. decembra 1905, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, 50—51; 25, 103—104.

France Koblar

rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti.

Glej Letopis 15, 35—38; 26, 83—87.

Jean Nougayrol

rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1968.

Glej Letopis 19, 35—36; 26, 89—95.

Ivo Andrić

rojen 10. oktobra 1892, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajenec za književnost. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 133—134; 26, 97—102.

Krsto Hegedušić

rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster.

Zunanji dopisni član od 20. marca 1975.
Glej Letopis 26, 103—108.

Boris Kalin

rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953.
Glej Letopis 5, 121—122; 26, 109—113.

Dušan Kermavner

rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. jur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971.

Glej Letopis 22, 39—45; 26, 115—118.

Branimir Gušić

rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na medicinski fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 3. junija 1964.

Glej Letopis 15, 41—46; 26, 119—121.

Stanko Škerlj

rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, 39—40; 26, 123—126.

Kosta Todorović

rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infektivne bolezni medicinske fakultete v Beogradu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 107; 26, 127—130.

Boris Zihlerl

rojen 25. septembra 1910, umrl 11. februarja 1976, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na filozofski fakulteti in fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958; podpredsednik akademije od 20. marca 1975 do smrti.

Glej Letopis 3, 165—171; 9, 38—40; 27, 119—124.

Mirko Bedjanič

rojen 29. junija 1904, umrl 15. februarja 1976, redni profesor za infektivne bolezni na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974. Tajnik razreda za medicinske vede od 20. marca 1975 do smrti.

Glej Letopis 19, 39; 25, 50—53; 27, 125—129.

Pavel Stern

rojen 17. marca 1913, umrl 20. marca 1976, redni profesor za farmakologijo na medicinski fakulteti v Sarajevu. Zunanji dopisni član od 21. marca 1974.

Glej Letopis 25, 74—76; 27, 131—134.

Marko Kostrenčič

rojen 21. marca 1884, umrl 19. maja 1976, redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na pravni fakulteti v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 74—75; 27, 135—138.

Velibor Gligorić

rojen 28. junija 1899, umrl 3. oktobra 1977, književni kritik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1967.

Glej Letopis 18, 42; 28, 113—116.

Gustav Krklec

rojen 23. junija 1899, umrl 30. oktobra 1977, književnik. Zunanji dopisni član od 7. februarja 1969.

Glej Letopis 20, 56; 28, 123—126.

Matija Bravničar

rojen 24. februarja 1897, umrl 25. novembra 1977, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na akademiji za glasbo v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974. Glej Letopis 13, 68—70; 25, 77—79; 28, 117—121.

Anica Sodnik-Zupanc

rojena 21. marca 1892, umrla 20. januarja 1978, slikarka. Dopisna članica od 25. marca 1976.

Glej Letopis 27, 100—102; 29, 99—100.

Grga Novak

rojen 2. aprila 1888, umrl 7. septembra 1978, dr. phil., redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 22. decembra 1961.

Glej Letopis 12, 35—37; 29, 103—105.

Leonid Semenovič Persianinov

rojen 18. avgusta 1908, umrl 27. decembra 1978. Predstojnik I. moskovskega medicinskega inštituta za ginekologijo in porodništvo. Zunanji dopisni član.

Glej Letopis 30, 143—146.

Edvard Kardelj

rojen 27. januarja 1910, umrl 10. februarja 1979. Marksistični teoretik in revolucionar, soorganizator Komunistične partije Jugoslavije in Komunistične partije Slovenije. V najožjem vodstvu narodnoosvobodilne vojne in socialistične revolucije. Med vodilnimi političnimi funkcionarji nove Jugoslavije. Avtor mnogih pomembnih znanstvenih del s področja marksističnega družboslovja, ki so prevedena v mnoge svetovne jezike. Tvorec samoupravnega sistema SFRJ. Častni član SAZU od 6. decembra 1949.

Glej Letopis 3, 119—132; 30, 121—127.

Milan Grošelj

rojen 19. septembra 1902, umrl 12. februarja 1979. Redni profesor za klasično filologijo na filozofski fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni od 10. marca 1977.

Glej Letopis 9, 53—54; 28, 66—67; 30, 130—132.

Alois Tavčar

rojen 2. marca 1895, umrl 2. marca 1979. Redni profesor za genetiko in žlahtnenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu. Zunanji dopisni član od 2. junija 1953.

Glej Letopis 5, 105—106; 30, 139—142.

Makso Šnuderl

rojen 13. oktobra 1895, umrl 23. junija 1979. Redni profesor za ustavno pravo SFRJ na pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani. Redni član od 2. oktobra 1956.

Glej Letopis 8, 37—38 in 30, 133—137.

Anton Ocvirk

Glej Letopis 15, 30—40 in to knjigo Letopisa, str. 83.

Ciril Kosmač

Glej Letopis 12, 49—53 in to knjigo Letopisa, str. 89.

Josip Broz-Tito

Glej Letopis 3, 77—89 in to knjigo Letopisa, str. 75.

Anton Kuhelj

Glej Letopis 3, 185 in to knjigo Letopisa, str. 79.

Maksim Gaspari

Glej Letopis 23, 65—67 in to knjigo Letopisa, str. 93.

Wacław Olszak

Glej Letopis 30, 84—86 in to knjigo Letopisa, str. 97.

ČASTNI ČLAN

JOSIP BROZ TITO
(1892—1980)

Tovarišice in tovariši,
ob smrti predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika Zveze komunistov Jugoslavije ter vrhovnega komandanta Jugoslovanske ljudske armade, prvega častnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti odpiram žalno sejo, skupno za člane Slovenske akademije in za člane njene delovne skupnosti. V teh dneh, ko nas je še bolj zbližala skupna žalost zaradi izgube, ki je zadela vse delovne ljudi Jugoslavije in prek nje ves napredni svet, ko otroci potihem jokajo in odrasli stiskajo zobe, ko si komaj znani ljudje toplo segajo v roke, so takšni zbori, kakršen je naš, dosti več kot dejanje pietetne dolžnosti, so spontano doživeta potreba priti skupaj, pogovoriti se in spominjati, tako kot to počno ljudje v časih velikih nadlog.

V tem imenu Vas prosim, da velikemu dobremu človeku, največji osebnosti zgodovine jugoslovanskih narodov in narodnosti, tvorcu naše trdne socialistične samoupravne družbe in voditelju neuvrščene in neodvisne Jugoslavije v minuti tišine posvetimo prijazno in hvaležno misel.

Po izvolitvi za prvega častnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti na skupščini dne 9. avgusta 1948 je predsednik Tito na svečani proglasitvi dne 16. novembra 1948, prav v tej dvorani, v uvodu svojega govora rekel:

"Težko mi je najti primerne besede, s katerimi bi vam lahko izrazil hvaležnost za visoko čast, ki ste mi jo izkazali z izvolitvijo za častnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Dovolite mi, da Vam rečem hvala in Vam obljubim, da se bom tudi v prihodnje trudil, da s svojimi skromnimi močmi opravičim visoko priznanje in zaupanje. Vaša akademija je tretja, ki me je počastila z visokim imenovanjem za častnega člana, in se vprašujem, s čim sem to zaslužil in kako bom vse to upravičil. V preteklosti nisem storil nič več, kot more storiti človek, ki se je odločil, da bo življenje posvetil revolucionarnemu delu v korist delavskega razreda, v korist svojega naroda. V prihodnje lahko samo nadaljujem to delo za zgraditev socializma. Pri tem mi ne bo žal moči, ker mi je to življenjski cilj."

Danes, ko moramo z globoko žalostjo sprejeti resnico, da je Tito umrl in ko se moramo začeti privajati o njem govoriti v preteklem času, po tolikih letih njegove žive in obvladujoče navzočnosti v vsem našem dogajanju in razvoju, v veselih in v težkih dneh, se spominjamo tudi njegovih besedi pred več kot enaintridesetimi leti. Obljubo, dano takrat, je izpolnil v večji meri, kot bi bil kdorkoli lahko zahteval in pričakoval. V več kot štiridesetih letih, sicer dolgi dobi v življenju posameznika — pol življenja in več, pa kratki v zgodovini ljudstev, odkar je posegel v tedanjo mračno usodo jugoslovanskih narodov in narodnosti, smo pod njegovim vodstvom doživeli spremembe, katerih ogromni obseg in vrednost nam v polni meri razkrije šele pogled nazaj. Danes smo bolj kot kdaj prej ponosni, da smo lahko sledili temu velikemu človeku, da smo istočasno in — dovoljujemo si reči — skupaj z njim doživljali največji čas v zgodovini

naših narodov in narodnosti: revolucijo, trde dni vojne, zanos zmage, napore izgradnje, leta pritiska, ki nas niso uklonila, kot so hoteli, pač pa ojeklenila in osvestila o življenjskem pomenu ideje bratstva in enotnosti, ki jo je tovariš Tito tako resno poudarjal. Doživeli smo rojstvo in rast samoupravljanja, bili smo priča razcveta in mednarodne veljave samostojne in neodvisne Jugoslavije v prvi vrsti široke fronte neuvrščenih.

V štirih mesecih boja za življenje, ki ga je naš dragi tovariš Tito bojeval tu v Ljubljani in ki nas je zavoljo tega še toliko bolj živo zadeval, ki smo ga zdravniki še toliko bolj neposredno doživljali skupaj z njim, smo velikokrat razmišljali o njegovem izjemno bogatem in plodnem življenju in o našem srečnem življenju ob njem in skupaj z njim. In hkrati, ko smo se zavedali, kako potreben je Tito nam in vsemu svetu, ko smo z vsem srcem želeli, da bi ozdravel in še ostal z nami, smo morali pogledati zakonom narave v oči in korak za korakom sprejeti resničnost, da Tito odhaja in — včeraj — da smo ostali brez njega. Toda "brez njega" danes ne pomeni več sami in negotovi. Pomeni marveč, da se v polni meri zavedamo, da smo pod vodstvom tovariša Tita in Partije kot dediči njegovega izročila dozoreli v odločnosti in odgovornosti do izpolnjevanja nalog, ki nam jih vsem skupaj in vsakemu posebej nalaga današnji čas in misel na prihodnost.

Dolžnosti do prihodnosti, do generacije, ki dorašča ob nas in do tistih, ki bodo prišle za nami, so danes naša prva skrb. Utrditi in poglobiti moramo v svetu ugled našega znanja in znanosti, naše kulture in umetnosti. Ta dolžnost še prav posebno zavezuje akademije znanosti in umetnosti in nas, njihove člane in delavce vsakega posebej. Pomeni brez prestanka in s strožjo odgovornostjo, ki jo sprejemamo sami in zavestno, dograjevati zgradbo slovenske in jugoslovanske znanosti in umetnosti v korak z njenim razvojem v svetu, dograjevati vztrajno in zanosno, kot smo jo v revoluciji in po vojni s hujšimi napori in slabšimi možnostmi gradili na ruševinah, pogumno utirajoč nove poti, pri tem pa s priporočili pred očmi, ki nam jih je v zadnji novoletni poslanici zaupal tovariš Tito, ko je govoril o vlogi znanosti skupaj z združenim delom v srednjeročnem načrtu.

Ko so danes naše misli v globoki žalosti in v topli hvaležnosti pri tovarišu Titu, ki končuje svoje zadnje potovanje, je naš pogled pogumno in odločno uprt v prihodnost, v kateri hočemo in bomo dokazali, da smo vredni dediči našega največjega in najdražjega človeka, prvega častnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Obljubljamo, da bomo vestno ohranili njegovo izročilo in njegov svetel spomin.

Janez Milčinski

PODPREDSEDNIK SAZU

ANTON KUHELJ

(1902—1980)

Slovenska akademija znanosti in umetnosti se v globoki žalosti poslavlja od svojega uglednega člana in dolgoletnega podpredsednika akademika profesorja dr. Antona Kuhlja. Pred dobrim mesecem dni ga je naša letna skupščina z vsemi glasovi navzočih upravičencev izvolila za podpredsednika Akademije za nadaljnja štiri leta in s tem izpričala izjemne simpatije in neomejeno zaupanje, ki ga je pokojnik užival pri nas vseh. Četudi se sam skupščine ni udeležil, ker je še trpel zaradi posledic nedavne prometne nesreče, smo vendar zatrdno pričakovali, da bo kmalu lahko spet začel opravljati svoje dolžnosti. Toda precenjevali smo moč njegovega organizma. Namesto vesti o okrevanju smo s skrbjo in tesnobo spremljali nezadržno slabšanje zdravja in ugašanje življenja, ki se je dne 31. julija 1980 izteklo v smrt. Tako se je prežgodaj končala življenjska pot, delovna in naporna, pa vendar hkrati bogata z uspehi, z zadovoljstvom poklicu predanega učitelja in znanstvenika ter z osebno srečo sredi ljubeče družine.

Anton Kuhelj je bil rojen 11. novembra 1902 na Opčinah pri Trstu. Gimnazijo je obiskoval v Trstu in Kranju. Po maturi 1922 se je vpisal na oddelek za elektrotehniko Tehniške fakultete univerze v Ljubljani, kjer je leta 1927 diplomiral, leta 1930 pa je bil prav tam promoviran za doktorja tehničnih znanosti na podlagi disertacije O elastični stabilnosti krivih plošč. Že pred promocijo leta 1933 je bil izvoljen za docenta za mehaniko na Tehniški fakulteti, leta 1938 za izrednega in leta 1946 za rednega profesorja. Na tem mestu je učil prek 30 let, do 1976, ko je stopil v pokoj. Vmes je v letih 1948 in 1949 delal kot znanstveni svetnik v Zrakoplovnem inštitutu v Zemunu. Veliko ljubezen do letalstva in obsežno znanje s tega področja je razdajal tako kot učitelj v tečajih letalske tehnike za slušatelje strojnega oddelka kakor tudi kot konstruktor raznih letal — pionir na tem področju, znan in spoštovan širom po Jugoslaviji in prek njenih meja.

V obdobju svojega plodnega dela na Univerzi je opravljal vrsto odgovornih funkcij: bil je dekan Tehniške fakultete, rektor Tehniške visoke šole, rektor in prorektor Univerze.

Zaradi visokih znanstvenih dosežkov, bogatega pedagoškega dela in zaslug pri graditvi in rasti ljubljanske univerze in zaradi osebnih vrlin ga je Slovenska akademija znanosti in umetnosti izvolila v svoje članstvo že v prvih letih po osvoboditvi. Na slavnostni skupščini dne 12. decembra 1949 je bil vpričo obeh častnih članov, predsednika Tita in Edvarda Kardelja, proglašen za rednega člana v III. razredu s tole utemeljitvijo: "Kot izredno eksakten mislec se je Kuhelj zgodaj usmeril v zamotane probleme elastičnosti, ki so posebno važni za gradnjo letal. Po tej poti se je bolj in bolj poglobljal v letalsko stroko in tako nazadnje postal vodilni konzultant Državnega zavoda za zrakoplovstvo v Zemunu pri Beogradu.

Kuhelj je ne samo odličen inženir zrakoplovstva, ampak hkrati tudi odličen znanstvenik, ki uporablja vse pripomočke sodobne fizike, pa tudi težje pripomočke matematike. Po vseh svojih sposobnostih sodi med najodličnejše predstavnike naše tehnike in jugoslovanske tehnične znanosti."

V Akademiji je bil vedno aktiven član in strpen, moder funkcionar. Že 22. decembra 1961. leta je bil izvoljen za podpredsednika in je ostal s ponovnimi izvolitvami na tem mestu vse do smrti. Razen te dolžnosti pa je od leta 1964 do 1978 kot vršilec dolžnosti tajnika vodil III. razred za matematične, fizikalne in tehnične vede. Vrsto let, vse do smrti, je bil izvoljen član Predsedstva Sveta jugoslovanskih akademij, v sami akademiji pa je dolgo časa vodil komisijo za njen prostorski razvoj. V priznanje njegovih visokih znanstvenih kvalitiet ga je Srpska akademija nauka i umetnosti že leta 1961 izvolila za dopisnega člana, Akademija nauka i umetnosti Bosne i Hercegovine pa leta 1973. Isto leto je doživel visoko počastitev tudi z izvolitvijo za dosmrtnega člana Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik v Zürichu. S častnim članstvom ga je odlikovala jugoslovanska in slovenska zveza inženirjev in tehnikov.

Njegovo znanstveno delo, ki se kaže tudi v razpravah, objavljenih v domačih in tujih znanstvenih revijah, obsega razna področja iz aerodinamike in hidrodinamike, probleme elastomehanike ploščin lupin ter stabilnosti. Dosežke svojih raziskovanj je pokojni akademik Kuhelj uspešno uporabil pri praktičnih rešitvah, zlasti tudi pri konstruiranju letal. O svojih izkušnjah je poročal na raznih mednarodnih kongresih doma in v inozemstvu.

Za svoje veliko in uspešno delo je akademik Kuhelj prejel mnoga visoka priznanja in odlikovanja: leta 1972 Kidričevo nagrado za življenjsko delo, red dela z rdečo zastavo, red zaslug za narod z zlato zvezdo, red bratstva in enotnosti z zlatim vencem. Univerza Edvarda Kardelja mu je izkazala hvaležnost z nazivom "zaslužni profesor", nazadnje pa leta 1979 z najvišjim naslovom "častni doktor".

Kakor sta življenje in delo profesorja Antona Kuhlja vzdana v Univerzo in kot njegova prizadevanja žive v pokolenjih njegovih nekdanjih študentov in sodelavcev, tako je delež pokojnega akademika v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti dragocen in trajen.

Toda prek teh znanih in priznanih zaslug, ki ga danes uvrščajo v zgodovino slovenske znanosti in kulture in ga znova potrjujejo kot eno naših velikih osebnosti današnjega in včerajšnjega časa, mu je zagotovljen lep spomin pri nas vseh, ki smo imeli srečo poznati ga in sodelovati z njim.

K izrazom hvaležnosti, ki jih imam častno dolžnost izreči v imenu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, se čutim dolžnega priključiti še osebno zahvalo za izjemno tovariško pomoč, ki mi jo je dajal vsa leta skupne poti v predsedstvu Akademije, in — dovoljujem si reči — zvesto prijateljstvo, ki sem ga bil vselej deležen pri njem.

Akademiku Antonu Kuhlju bo Slovenska akademija znanosti in umetnosti ohranila trajen svetel in hvaležen spomin. Hudo zadeti pokojnikovi družini pa zagotavljamo, da z njo globoko in iskreno sočustvujemo.

Janez Milčinski

ANTON OCVIRK
(1907—1980)

Dne 6. januarja je umrl akademik dr. Anton Ocvirk, dolgoletni upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.

Anton Ocvirk se je rodil 23. marca 1907 na Žagi pri Bovcu. Klasično gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, po maturi 1927 je eno leto študiral na Dunaju filozofijo, nato pa v Ljubljani slavistiko in primerjalno književnost. Po diplomi 1931 se je specializiral za področje primerjalne književnosti v Parizu, na Collège de France pri Paulu Hazardu in na Sorbonni pri Fernandu Baldenspergerju. Leta 1933 si je v Ljubljani pridobil doktorski naziv z disertacijo "Levstikov duševni obraz". Po ponovnem študijskem izpopolnjevanju v Parizu in Londonu je leta 1936 izdal habilitacijsko delo "Teorija primerjalne literarne zgodovine". Naslednje leto je nastopil kot docent na ljubljanski univerzi, kjer je poleg svojega glavnega predmeta — primerjalne književnosti z literarno teorijo — po smrti Ivana Prijatelja nekaj časa predaval tudi zgodovino novejših slovenske književnosti. Takoj po okupaciji se je vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Bil je član in pozneje sekretar matičnega odbora osvobodilne fronte na univerzi. Leta 1944 je bil aretiran in odpeljan v koncentracijsko taborišče Dachau. Po osvoboditvi se je vrnil na ljubljansko univerzo; 1946 je postal izredni in 1950 redni profesor, od 1946 do upokojitve 1971 je bil predstojnik oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo, kjer je predaval tudi še nekaj let po upokojitvi. Nekajkrat je bil dekan oziroma prodekan na filozofski fakulteti. Leta 1964 je bil izvoljen za rednega člana SAZU; z začetkom naslednjega leta je postal upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede (tedaj še Inštituta za literature), ki ga je vodil do smrti.

Z znanstveno raziskovalnim in pedagoškim delom akademika Ocvirka je tesno povezana tudi njegova publicistična in uredniška dejavnost. Že proti koncu dvajsetih let je nastopil v javnosti z literarnimi, gledališkimi in znanstvenimi kritikami, ki jih je pisal skoraj deset let in se k njim za krajši čas povrnil še po vojni. 1931 je uredil "Izbrane pesmi" Srečka Kosovela, bil je sourednik "Levstikovega zbornika" 1933 in eno leto (1934) urejal "Ljubljanski Zvon". V letih 1948—1963 je uredil štirinajst letnikov "Slavistične revije". Poleg tega je v povojnem času uresničil dva velika uredniška načrta. Od 1946 do smrti je bil glavni urednik "Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev", za katere je sam uredil Kersnika in Kosovela ter neposredno vodil priprave za izdajo Cankarja. V letih 1964—1977 je urejal zbirko "Sto romanov", ob kateri je zbral skupino sodelavcev, in z njimi razvil svojevrsten, za naše razmere nov tip znanstveno esejističnih študij. Razen tega je pripravil še vrsto posameznih knjižnih izdaj, med njimi Kosovelove "Integrale" in obe izdaji Prijateljeve literarne zgodovine. — Akademik Anton Ocvirk je za svoje delo prejel tudi nekaj visokih družbenih priznanj: leta 1975 je dobil Kidričevo nagrado za življenjsko delo, 1978 je bil odlikovan z redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem in 1979 mu je bil podeljen naziv zaslužni profesor.

Anton Ocvirk je bistveno posegel v razvoj slovenske literarne vede s tem, da je vzpostavil primerjalno književnost z literarno teorijo kot samostojno znanstveno panogo. Izhajal je iz dela svojih predhodnikov, zlasti Prijatelja in Kidriča, vendar je njihove zamisli bistveno razširil in poglobil ob neposrednem soočanju z novejšimi teoretično-metodološkimi smerni

takratne evropske literarne vede. Na področju primerjalne literarne zgodovine je bilo zanj odločilno srečanje s francosko komparativistično šolo, ki je ohranila historično empirično metodologijo kot kritično dediščino pozitivizma, toda opustila njegove skrajnosti. Poleg tega se je podrobno seznanil in se kritično spoprijel z novjšimi teoretičnimi težnjami: največ s francosko oz. romansko stilistiko, s ti. duhovnozgodovinsko literarno vedo, zlasti nemško, in z rusko formalistično šolo. Od vseh teh je sprejemal vrsto pobud, vendar jih je zmeraj preverjal glede na to, kako se skladajo s temeljno historično-empirično usmerjenostjo in koliko so primerne za raziskovanje slovenske literature v primerjalnem kontekstu. Med značilnostmi specifične Ocvirkove literarnoznanstvene misli so bržkone najbolj vidne naslednje. Na področju literarne zgodovine seveda sega čez meje nacionalne literature; zgodovinski proces se mu kaže kot preplet sočasnih in zaporednih mednarodnih literarnih smeri ali gibanj, toda vanje je vključena tudi slovenska literatura, in ravno to, kako je vključena vanje, je treba obdelati v vrsti konkretnih raziskav od gradivske analize posameznih stikov do združevanja po velikih sintetičnih vidikih. Na področju literarne teorije je ob prej omenjenih pobudah postopoma izdelal razčlenjen pojmovni aparat in ga apliciral na slovensko literaturo, največ na področjih stilistike, verzne teorije in psihologije ustvarjalca oziroma teorije ustvarjanja. Zlasti pa je za Ocvirka značilno združevanje teoretičnega in zgodovinskega vidika, saj so pri njem teoretični pojmi in pojmovni sklopi izpeljani iz konkretnih historičnih pojavnih oblik literature, literarnozgodovinske sinteze pa temeljijo na teoretičnih obravnavah dob, smeri, vrst, oblik, stilov itd.

Temeljne poteze tega znanstvenega nazora so bile nakazane že v predvojnem času, po vojni pa so se utrdile, obnovile in razširile. Avtor jih je razvil in realiziral v opusu, katerega precejšen del je objavljen, veliko pa ga je ostalo v rokopisni obliki, zlasti zapiski univerzitetnih predavanj, ob katerih se je formirala cela vrsta poznejših literarnih znanstvenikov, kritikov, publicistov in prevajalcev. Med objavljenimi, pretežno teoretičnimi spisi iz predvojnega časa je treba opozoriti na razprave o historizmu v literarni zgodovini in njegovih nasprotnikih (Ljubljanski Zvon 1938) in o formalistični šoli (Slovenski jezik 1938), med povojnimi ni mogoče prezreti razprave o novih pogledih na pesniški stil (Novi svet 1951), o izraznih sredstvih besedne umetnosti (Obzornik 1952) in o pesniški umetnini in literarni teoriji (Primerjalna književnost 1978); pridružuje se jim vrsta razprav, člankov in kritik o posameznih vidnih literarnih znanstvenikih in kritikih, mdr. o Paulu Hazardu (zlasti 1959), Ivanu Prijatelju (v 3. knjigi njegove Zgodovine, 1958) in Josipu Vidmarju (Sodobnost 1966, Vidmarjev zbornik 1975). Pretežno v območje literarne zgodovine sodijo npr. predvojna razprava o evropski misli od 16. do 18. stoletja in slovenski literaturi (Revue de littérature comparée 1934), povojne razprave o slovenski literaturi in posameznih novjših evropskih literarnih smereh (Naša sodobnost 1955, 1961), o Kosovelu (v Intergralnih in v Zbranem delu), o Cankarju (Zbrano delo 6, 7) in seveda o vrsti evropskih romanopiscev od Goetheja do Prousta (v zbirki Sto romanov).

Glavni del Ocvirkovega objavljenega opusa je zdaj zbran in dostopen v nekaj knjigah. Poleg "Teorije primerjalne literarne zgodovine" (1936, ponatis 1975) sta tu "Evropski roman" (1977), kjer so objavljene študije iz zbirke Sto romanov, in "Literarna umetnina med zgodovino in teorijo" (v dveh delih, 1978 in 1979, z bibliografijo), kjer so zbrane najpomemb-

nejše Ocvirkove razprave iz predvojnega in povojnega časa (nekatero med njimi tudi precej predelane in dopolnjene), tako da je v delu mogoče dobiti pregled avtorjevih glavnih znanstvenih stališč in dognanj.

Anton Ocvirk je petnajst let vodil Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede SAZU. V tem času se je inštitut okrepil in utrdil, tako da je postal sposoben za zahtevnejše kolektivne raziskovalne naloge. V zadnjih letih je akademik Ocvirk tu zastavil enega najzahtevnejših načrtov, ki ga je imela v razvidu že predvojna generacija naših literarnih znanstvenikov: pripraviti in izdajati slovenski literarni leksikon, ki naj bi v obliki enotno zasnovanih razprav obdelal glavna področja literature oz. literarne teorije po stvarnem vidiku in s posebnim ozirom na dogajanja na Slovenskem. Prav za to izdajo je Anton Ocvirk pripravil dve razpravi, ki bistveno dopolnjujeta podobo njegovega dotlej objavljenega opusa, saj dajeta sistematičen pregled njegovih nazorov o literarni teoriji kot celoti in o enem njenih osrednjih področij. To sta "Literarna teorija" (1978) in "Evropski verzni sistemi in slovenski verz" (v dveh delih, 1980). Izida zadnje ni več dočakal, saj ga je med korekturami zanjo smrt dokončno odtrgala od dela, ki ga je že več kot dve desetletji ovirala huda bolezen. Kljub temu pa je akademiku Ocvirku uspelo, da je tako s podrobno izdelavnim načrtom in z organizacijskimi pripravami kakor tudi z lastnimi avtorskimi prispevki bistveno pripomogel k temu, da se ta načrt še naprej uresničuje.

Darko Dolinar

CIRIL KOSMAČ
(1910—1980)

Žalostna je moja dolžnost, da se moram v imenu SAZU, ki v zadnjih letih izgublja kar po vrsti svoje ugledne člane, danes posloviti še od tebe, dragi Ciril. Tvojo razgibano življenjsko pot in edinstveno umetniško ustvarjalnost, s katero si bistveno obogatil naš jezik in ne samo našo slovensko, pač pa vso jugoslovansko književnost, je s pesniškimi besedami očrtal Ciril Zlobec. Meni ostaja samo, da povem tebi in tvojim rojakom pa tvojim številnim bralcem, kako si s svojim članstvom v SAZU pripomogel k ugledu in veljavnosti te naše visoke znanstvene in umetnostne ustanove ne samo pri nas doma, pač pa tudi v svetu; v tistem širokem svetu, ki te ne pozna samo kot pisatelja, ki mu ni tuje nič, kar je v človeku najbolj skritega; ki te pozna kot za vse lepo, dobro in humano vnetega človeka in tako za resen, filozofsko poglobljen kot za prijateljsko igriv in iskrič pogovor zmerom pripravljenega sogovornika.

Odkar si se kot enainvajsetletni upornik zoper fašistično zatiranje primorskega ljudstva in sploh svobode in pravice moral umakniti v matično deželo, si prepotoval pol sveta; še lani si bil v Južni Ameriki, od tam si poletel na evropski sever, na Pribaltik, in od tam odpotoval na vzhod, v daljno Sibirijo. Toda tudi tedaj, ko si potoval po tujini, živel v tujih velemestih in govoril ta ali oni tuji jezik ter prebiral tujo literaturo, si vseskozi — kot Prežihov Voranc s svojimi Hotuljci — živel med svojimi Tolminci, in ostal si naš, slovenski. Pripovedoval si zgodbe svojih Tolmincev in zgodbe svojega življenja z njihovimi besedami in rekli. Junaki tvojih daljših in krajših del, pa naj bodo nacionalni ali socialno-revolucionarni uporniki, kmečki ljudje, proletarci ali meščani ali pa vaški posebneži, ki so imeli, kakor je dejal tvoj oče, več pameti, kakor je potrebno za življenje, toda prav ta odvečna pamet je bila, kakor ugotavlja dr. Anton Slodnjak, po tvojem prepričanju kriva njihove nesreče, vsi ti junaki so zvečine vzeti iz tvojega rojstnega kraja, so pravi Tolminci, obenem pa so občečloveški, saj njihovo zapleteno in često protislovno notranjost razume, njihovo dosledno revolucionarnost in pogum občuduje, pred njihovo žrtvijo za domovino, pravico in svobodo se globoko klanja, od njihovih nečastnih dejanj se z odporom odvrča, njihovim norčijam, ki v resnici niso nikakršne norčije, pa se prizanesljivo, včasih tudi porogljivo smehlja in hahlja ne samo slovenski bralec, pač pa tudi bralec kateregakoli kraja naše širše domovine, a tudi Rus tostran in onstran Urala, Čeh v zlati Pragi, Madžar prek naših zahodnih meja pa Francoz, Anglež in Amerikanec ter vsakdo, ki bere tvoje besedne umetnine v tem ali onem tujem jeziku, celo Kitajec, saj je ena tvojih krajših proz prevedena tudi v kitajščino.

Nisi samo naš, samo slovenski, marveč si občan velike, vseevropske, malodane svetovne beroče skupnosti. Zato zaslužiš iskreno zahvalo našega naroda in seveda tudi SAZU.

V njenem imenu hvala in slava ti, akademik Ciril!

Anton Ingolič

MAKSIM GASPARI
(1883—1980)

Neizprosna smrt je letos ugrabila iz našega razreda že drugega člana, tokrat nestorja naše akademije, slikarja, grafika in ilustratorja akademika Maksima Gasparija.

Pospremimo dragega nam pokojnika na njegovi dolgi in ne zmerom lahki življenjski in spočetka tudi ne lahki umetniški poti. Rodil se je 26. januarja 1883. leta v Selščku pri Cerknici. Njegov oče je bil po rodu Furlan, mati pa je bila domačinka s posebnim smislom za risanje in pesnikovanje. Toda že desetletnemu je umrla in tako je Maksim že zgodaj izgubil prvega mentorja v risanju, ki se mu je z največjim veseljem predajal že kot otrok. Po osnovni šoli v domačem kraju sta ga oče in teta poslala sicer v ljubljansko realko, toda le za leto dni, nato je moral v Kamnik v trgovino. Vendar tudi kot trgovski učenec ni opustil risanja. Ena njegovih reklamnih risb v izložbenem oknu, risba slanika, mu je v osebi kamniškega veterinarja Nika Sadnikarja naklonila drugega mentorja, ki mu je postal celo prijatelj in mecen. Niko Sadnikar, strasten zbiratelj starin in dober poznavalec slovenske folklore, je 17-letnega fanta poslal k profesorju Ivanu Veselu na umetno-obrtno šolo v Ljubljano, dve leti pozneje pa mu je pomagal na Dunaj. Tu se je vpisal najprej na grafično šolo, naslednje leto pa na slikarsko akademijo. Pomembno je bilo, da je na Dunaju skupaj s prijateljem Hinkom Smrekarjem, Gvidom Birollu in drugimi mladimi umetniki, med katerimi je bil tudi Ivan Meštrovič, ustanovil jugoslovansko umetniško društvo Vesna, ki je iskalo nove poti v likovni umetnosti. Po dveh letih študija na dunajski akademiji se je s Hinkom Smrekarjem odpravil v München, kjer je študiral predvsem alpsko ljudsko umetnost.

Leta 1908 se je vrnil v domovino, živel in delal nekaj časa pri Sadnikarju v Kamniku, nato na domu svoje žene v Rožni dolini na Koroškem in se slednjič naselil v Ljubljani. Odtlej je za dalj časa zapustil Ljubljano samo med prvo svetovno vojno in v povojnih letih, ko je na Koroškem kot grafik sodeloval pri propagandi za plebiscit. Po vrnitvi v Ljubljano 1922 je poučeval risanje, najprej na umetniški šoli Pobuda, nato na strokovni šoli grafične obrti, dokler ni bil leta 1928 imenovan za restavratorja Etnografskega muzeja. To delo je nadvse uspešno opravljal do svoje upokojitve. Seveda je vsa desetletja pred upokojitvijo in po njej do poznih let svojega življenja posvetil predvsem umetniškemu ustvarjanju. Za svoje delo je dobil 1952 Prešernovo, naslednje leto pa Levstikovo nagrado; ob svoji devetdesetletnici je bil odlikovan z redom dela z rdečo zastavo, pet let pozneje z redom zaslug za narod z zlato zvezdo. Leta 1972 je bil izvoljen za rednega člana naše akademije. K naštetim in še drugim nagradam, odlikovanjem in priznanjem moramo še dodati največje priznanje, ki ga lahko doseže umetnik: slovenski narod je Maksima Gasparija uvrstil med najbolj priljubljene, med najbolj svoje umetnike.

Umetniška pot Maksima Gasparija je bila začrtana že v njegovi mladostni dobi. Močno vzpodbudo pa je dobila v družbi mladih umetnikov dunajske Vesne, o katerih je Ivan Cankar napisal v nekem svojem pismu: "To so fantje! To je življenje! Stradajo kot turški psi — pa še ne vedo tega. Delajo neprestano, študirajo, sanjajo in so sami sebe veseli. Med njimi je tudi nekaj odličnih talentov: Birolla, Smrekar, Gaspari itd."

Učil se je seveda pri tujih mojstrih, predvsem pri najboljših zastopnikih dunajske secesije, vendar je znal tudi prisluhniti našim ljudskim slikarjem panjskih končnic in podobarjem, dokler ni našel svojega izraza. Pomagali so mu ga izoblikovati izreden talent za risbo, bogata domišljija in ljubezen do vsega, kar je ustvaril kmečki človek. Že na prvi razstavi — leta 1905 v Beogradu — je vzbudil pozornost s svojimi podobami. In potem so se na enajstih samostojnih in na številnih društvenih razstavah — pri nas doma in na tujem — vrstile nove in nove.

Že z oljnimi podobami, kakor Jurjevo, Pred zidanico, Starka zima, Rej pod lipo, Koledniki, Deseti brat in Kmečka ohcet, se je približal ljudstvu, še bolj se mu je približal s svojimi risbami, ilustracijami in karikaturnami. Z ilustracijami in vinjetami je leta in leta bogatil in krasil ne samo naše otroške liste od predvojnega Zvončka in Vrtca do povojnega Pionirskega lista in Cicibana, pač pa tudi literarne revije in knjige. S Šantlom, Vavpotičem in Birollo je sploh začetnik in utemeljitelj slovenske knjižne ilustracije. Kako čudovito je ilustriral skupaj z Birollo Pravljice Frana Milčinskega (1911), sam pa Poezije Dragotina Ketteja (1907), Jurčičevega Desetega brata (1949) in Bolharjeve Slovenske pravljice (1952)! Neprecenljiva je njegova zasluga, da je našim otrokom in odraslim ljudem približal umetnost ter tako med vsemi vesnjani najdosledneje uresničilo njihovo geslo Iz naroda za narod. Menda je ni slovenske hiše, v katero poštar še ni prinesel razglednice z njegovimi motivi, razglednice, ki je naslovniki niso zavrgli, pač pa jo skrbno shranili.

Res je slika našega kmečkega človeka v njegovih delih po gasparijevsko stilizirana in idealizirana, česar se je celo sam zavedal. V intervjuju ob svoji 70-letnici je dejal: "Mnogi umetniki hodijo po motive v tuje kraje. Čemú stremljenje v daljavo, če je lepota tako blizu!" in malo dalje še pravi: "Umetnost mi je bila vse. Seveda sem bil včasih razočaran, ker sem čisto prozaične stvari gledal preveč lepo. Morda bi bilo bolje, da bi jih včasih gledal bolj z razumom kot s čustvom, kot je moja navada. Zaradi tega je morda v moji umetnosti nekaj naivnosti." Morda res, toda njegovo delo, ki šteje več kot pet tisoč enot, je še vedno cenjeno med poznavalci in priljubljeno med našimi ljudmi, saj na umetniški način predstavlja nekdanjo lepoto slovenske kmečke domačije in pokrajine, slikovitost naših narodnih noš, šegavost, sproščeni humor, a tudi krepko močnatost našega kmečkega človeka. Najbrž se ne bomo zmotili, če rečemo, da bo vse, kar je najboljšega ustvaril, drago tudi bodočim rodovom, ne samo zaradi spominov na preteklost, ki že v sedanjih časih postaja zgodovina, pač pa tudi zaradi samoniklega umetnikovega izraza.

Izreden in svojstven je delež, ki ga je akademik Maksim Gaspari prispeval v zakladnico slovenske likovne umetnosti in slovenske kulture.

Spoštovani tovariši, počastimo z enominutnim molkom spomin nanj, ki je s svojim delom in s svojo osebnostjo mnogo prispeval tudi k ugledu naše akademije.

Slava mu!

Anton Ingolič

WACLAW OLSZAK
(1902—1980)

Poldrugo leto potem, ko je akademik Wacław Olszak prejel diplomu zunanjega dopisnega člana SAZU, nas je iznenadilo in razžalostilo sporočilo o njegovi smrti. Umrli je 10. 12. 1980 v starosti 78 let.

Njegov lik in njegovo delo sta bila prikazana v predhodnem, 30. letopisu akademije. Ostane nam pietetna dolžnost, da obudimo spoštljiv spomin na Wacława Olszaka kot enega vodilnih znanstvenikov na področju mehanike v zadnjih desetletjih. Raziskoval je zlasti konstitutivne zakone elastoplastičnih, viskoelastičnih in viskoplastičnih snovi, vključno njihovo anizotropnost. Preučeval je napetost in deformacije v tehničnih telesih iz takšnih snovi in metode limitne analize nehomogenih in anizotropnih teles. Pomembnost izsledkov njegove znanstvene dejavnosti odsevajo številna priznanja, ki so mu jih dali v njegovi domovini Poljski in širom po svetu: bil je član Poljske akademije znanosti in zunanji član enajstih drugih akademij znanosti, častni doktor devetih univerz in od ustanovitve dalje rektor Mednarodnega središča za mehanske vede.

Wacław Olszak je bil sijajen vzgojitelj in organizator znanstvenega dela. Tako je kot direktor Inštituta za osnovne probleme tehnike pri Poljski akademiji znanosti ostvaril zgled vzorno urejene znanstvene ustanove in vzgojil odlične strokovnjake, ki utrjujejo mednarodni ugled inštituta: tako je tudi kot rektor Mednarodnega središča za mehanske vede v Vidnu organiziral vrsto specialnih serij vrhunskih predavanj z različnih področij racionalne in aplicirane mehanike in veliko prispeval k mednarodnemu znanstvenemu sodelovanju.

Ostaja nam spomin na Wacława Olszaka kot prijatelja jugoslovanskih narodov. Bil je večkrat drag gost naših univerz in akademij (SANU ga je že leta 1959 izvolila za zunanjega dopisnega člana); vabilom ljubljanske univerze se je nekajkrat odzval z zanimivimi predavanji in z razpravljanjem o naših raziskovalnih vprašanjih. Našim asistentom je oskrbel štipendije za obiskovanje videnskih tečajev, med predavatelje na teh tečajih pa je pritegnil tudi člane naše akademije. Posebno tesno je bilo njegovo sodelovanje s pokojnim akademikom Antonom Kuhljem; skupna jima je bila temeljitost in širina znanja, ki je segalo preko meja prirodoslovnih in tehničnih predmetov in se prelivalo v žlahtno humanistično kulturo. Vrstnika po letu rojstva sta tudi preminila v istem letu: v pozni, zreli jeseni življenja, vendar do malo pred smrtjo oba jasnih misli, polna ustvarjalnih moči.

Lujo Suklje

III
POROČILO O DELU AKADEMIJE
V LETU 1980

RAZRED ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Na redni letni skupščini SAZU dne 24. junija 1980 je bil izvoljen za glavnega tajnika SAZU akad. dr. Jože Goričar, dotedanji namestnik tajnika I. razreda in načelnik njegovega oddelka za družbene vede. Zaradi tega je oddelek za družbene vede na svoji seji 3. septembra 1980 predlagal, da se izvoli za novega namestnika tajnika in načelnika za družbene vede akademik dr. Alojzij Finžgar. S tem se je strinjal razred na seji 10. septembra, potrdilo pa ga je predsedstvo SAZU na svoji seji 16. septembra. Z izjemo te spremembe so pa ostali sestav razreda in njegove funkcije v letu 1980 nespremenjeni; ob koncu leta so bili v okviru oddelka za zgodovinske vede štirje redni in en dopisni član, v okviru oddelka za družbene vede štirje redni in šest dopisnih članov, poleg tega ima razred še sedem zunanjih in dva tujezemska zunanja dopisna člana. V letu 1980 ni bilo volitev novih članov, pač pa so razred in oba oddelka v zadnjih mesecih leta že razpravljali tudi o kandidatih za nove člane.

Razred je imel v letu 1980 šest sej, in sicer 27. februarja, 6. maja, 12. junija, 10. septembra, 5. novembra in 22. decembra. Poleg tega se je na dan sej 12. junija, 5. novembra in 22. decembra sestalo še volilno telo, sestavljeno iz članov razreda in iz znanstvenih delavcev in zastopnikov raziskovalcev inštitutov, ki spadajo v kompetenco razreda, in kompetentno za volitve in reelekcije znanstvenih delavcev in raziskovalcev z drugimi naslovi v okviru razreda.

Pred koncem leta 1979 je že bil sprejet republiški zakon o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, objavljen v Uradnem listu SRS 17. decembra 1979 in s tem že veljaven v letu 1980. Razred je v letu 1980 ponovno razpravljal o republiškem zakonu o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Zakon je republiška skupščina končno sprejela 25. novembra, objavljen je bil v Uradnem listu SRS 8. decembra in je ob koncu leta že bil v veljavi. Zakon ima v znatni meri okviren značaj in prepušča vprašanja konkretne izvedbe svojih določb bodočemu statutu SAZU; sem spada načelo, da SAZU sodeluje pri oblikovanju politike in pri ocenjevanju rezultatov raziskovalnega dela tudi izven njenega okvira in bodoča organizacija inštitutov SAZU, ki zanima predvsem oddelek za zgodovinske vede; razred bo moral tu intenzivno sodelovati v letu 1981.

Razred je v okviru svojih kompetenc mnogo razpravljal o vprašanjih publikacij s svojih področij, kjer so bila šele v prvih mesecih leta 1980 rešena prej odprta finančna vprašanja in je bilo mogoče nadaljevati z normalnim delom. V decembru 1980 je izšla Zgodovina agrarnih panog, II. zvezek, Družbena razmerja in gibanja v okviru serije publikacij "Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, Enciklopedična obravnava po panogah"; s tem zvezkom, ki je sledil prvemu zvezku iz l. 1970, je zaključena Zgodovina agrarnih panog v že omenjeni seriji publikacij, ki jo izdaja SAZU, zalaga pa Državna založba Slovenije. Konec leta 1980 je izšel tudi XXX. letnik Arheološkega vestnika za leto 1979. Ob koncu leta sta bili v tiskarni ali vsaj odobreni za tisk dve publikaciji: Pravni sistem

SFRJ, rezultat dela oddelka za družbene vede, in XXXI. letnik Arheološkega vestnika za l. 1980. Dve publikaciji sta bili odobreni od razreda in predloženi predsedstvu SAZU v potrditev: rokopis dr. Ivana Zelka Gradivo za historično topografijo Slovenije, Prekmurje, delo, podobno tistemu M. Kosa za Kranjsko, ki pa bo tiskano na podlagi dogovora SAZU s Pomursko založbo v Murski Soboti, in XXXII. letnik Arheološkega vestnika za l. 1981. Nekaj publikacij je že v pripravi.

Razred, njegova dva oddelka, inštituti in posamezni redni in dopisni člani so v septembru sodelovali pri sestavi srednjeročnega programa dela za razdobje 1981—1985. Akademika Zwitter in Cvetko sta se udeležila medakademijskega sestanka v Skopju 15. in 16. oktobra, kjer se je razpravljalo o sodelovanju akademij pri proslavah 40-letnice upora in sklenilo, da se organizira v zgodnji jeseni 1981 v Ohridu simpozij o temi Kultura in znanost v NOB. Razred za zgodovinske in družbene vede in drugi razredi SAZU morajo organizirati sodelovanje Slovencev pri tem simpoziju. Zastopniki razreda so sodelovali tudi pri okrogli mizi 16. decembra 1980, kjer se je govorilo o problemih znanosti v SR Sloveniji. Razred je poslal svoje zastopnike v razne druge odbore in na razne sestanke.

Oddelak za zgodovinske vede

Delo v strokah, ki sestavljajo ta oddelak, poteka predvsem v inštitutih in je razvidno iz poročil posameznih inštitutov. Od petih inštitutov, ki spadajo v kompetenco tega oddelka, se morejo štirje inštituti opreti na dolgoletno tradicijo dela. Muzikološki inštitut pa je bil ustanovljen teoretično leta 1972 in SAZU je kmalu izdala prve muzikološke publikacije, vendar inštitut ni imel ne upravnika ne znanstvenega sveta, na njem ni bilo nobenega stalnega znanstvenega delavca, inštitut za svoje delo ni imel ne finančnih sredstev ne prostora. Šele v letu 1979 so mu bila odobrena prva sredstva, upoštevan je bil v finančnem predračunu za leto 1980 in na koncu tega leta je razred na svoji seji 20. decembra 1979 izvolil upravnika in znanstveni svet tega inštituta; to volitev je potrdilo predsedstvo akademije na svoji seji 17. januarja 1980. Volilno telo razreda je 12. junija 1980 izvolilo prva dva stalna znanstvena delavca na inštitutu in sicer enega višjega znanstvenega sodelavca in enega asistenta, kar je potrdilo predsedstvo SAZU na svoji seji 17. junija 1980. Inštitut je dobil dva prostora na različnih krajih, z obljubo, da bo dobil med seboj povezane prostore, takoj ko bo mogoče.

Oddelak je imel v letu 1980 dve seji, in sicer 25. februarja in 26. novembra. Na sejah so se izčrpnje obravnavala predvsem vprašanja, ki so bila nato predložena sejam razreda. Med njimi je ostalo odprto predvsem vprašanje bodoče organizacije inštitutov na podlagi določb, ki jih bo vseboval bodoči statut SAZU. Poleg tega so se obravnavala vprašanja interdisciplinarnega sodelovanja strok, ki so zastopane v oddelku, vprašanja, ki niso pomembna samo za eno stroko. Kot primer takega sodelovanja ob konkretni publikaciji naj navedemo strokovno posvetovanje o knjigi Paole Korošec Zgodnjesrednjeveška arheološka slika Karantanskih Slovanov (izšla l. 1979), ki sta ga 30. maja organizirala oddelak in Inštitut za arheologijo SAZU.

Oddelak za družbene vede

Oddelak za družbene vede je končal delo v zvezi s študijo Pravni sistem SFRJ, s katero se je vključil v razpravo, ki je bila o tem začeta na III. kongresu pravnikov Jugoslavije v Skopju. Študija je pripravljena za natis in bo objavljena v Razpravah (Dissertationes) razreda za zgodovinske in družbene vede.

Posebno pozornost sta oddelak in razred posvetila problemom zakona o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ki je bil sprejet v novembru 1980.

V oddelku je bila dana pobuda, da se ustanovi medakademijski odbor agrarnih ekonomistov s sedežem v Ljubljani, kar so druge akademije sprejele in podprle. Bila je dana tudi pobuda, da se problemi mešanih gospodinjstev (kmetje-delavci) najprej obravnavajo na posvetovanju domačih strokovnjakov, potem pa na mednarodnem seminarju, katerega rezultati bi se prezentirali na kongresih

agrarnih ekonomistov, evropskem (1981) in mednarodnem (1982). Priprave za ta dva sestanka tečejo. Posebni pripravljalni odbor naj bi vodil tehnične priprave in pripravil program.

Oddelek si je prizadeval, da se ustanovi posebna organizacijska enota za preučevanje vprašanj s področja psihologije, bodisi inštitut ali kabinet. Zagotovljeno je bilo, da bo ustanovljen kabinet, ko bodo za to prostorske možnosti. Na področju filozofije je teklo delo predvsem v okviru Inštituta za marksistične študije SAZU. V okviru celotne akademije in razreda je bil napravljen srednjeročni načrt dela oddelka za obdobje 1981—1985. Začeto je bilo delo za politološko študijo z naslovom Družbeni sveti v samoupravnem socialističnem sistemu.

Medakademijskega posvetovanja o temi Samoupravljanje i pravo v Zagrebu 13. decembra 1980 sta se udeležila dva člana. Za posvetovanje, ki ga je organizirala Črnogorska akademija znanosti in umetnosti v septembru 1980 o temi Problemi samoupravnog privrednog sistema, je bil pripravljen referat, ki je bil zlasti zaradi velikega števila drugih referatov kasneje umaknjen.

Tekoče zadeve so se obravnavale na štirih sejah oddelka, reševale pa so se tudi na sejah razreda.

Dosedanji načelnik oddelka je zaradi prevzema dolžnosti glavnega tajnika konec oktobra 1980 prenehal z delom. Njegove posle je prevzel nov načelnik.

RAZRED ZA FILOLOŠKE IN LITERARNE VEDE

Razred za filološke in literarne vede ima pet rednih, enajst dopisnih in pet zunanjih dopisnih članov.

Redni in dopisni člani se sestajajo na rednih in izrednih sejah, na katerih se posvetujejo o problematiki razreda kot celote, usmerjajo delo inštitutov in pripravljajo o nalogah posameznih članov.

V kompetenco razreda spadajo trije inštituti in redakcija Slovenskega biografskega leksikona. Inštituti so: Inštitut za slovenski jezik, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ter Inštitut za slovensko narodopisje. O delu inštitutov in posameznih članov govorijo posebna poročila.

Razred so zaposlovala tudi vprašanja, ki so ostala nerešena iz prejšnjega leta, zlasti vprašanja znanstvene publicistike. Čedalje bolj odločno trka na vrata problem znanstvenih kadrov določene smeri. Ni nam še uspelo izdati Korytkove korespondence, največ zaradi tega, ker se prevajalec pisem iz poljščine v slovenščino ubada s težavami nekoliko arhaičnega poljskega jezika in se mu zato delo počasneje odseda, kakor smo prvotno mislili. Delo inštitutov je uspešno.

V letu 1980 je slovenska kultura in znanost obhajala 200-letnico rojstva Jerneja Kopitarja. Kopitarjevo delo je za oblikovanje slovenske nacionalne misli, slovanskega jezikoslovja in evropske znanosti sploh izrednega pomena. Akademiji ni uspelo, da bi organizirala velikega znanstvenika vredno proslavo.

Dne 8. I. 1980 je umrl za slovensko literaturo in literarno teorijo zaslužni član razreda akademik Anton Ocvirk.

Dogajanja okrog Slovenskega pravopisa so potekala zunaj razreda, brez posvetovanja z razredom ali kompetentnimi njegovimi člani.

RAZRED ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razred je imel v letu 1980 deset rednih, enega dopisnega in osem zunanjih dopisnih članov.

Razred je imel 8 sej, na katerih je poleg tekočih zadev 5 sej predsedstva SAZU obravnaval delo medakademijskih odborov, razpravljal o predlogih za medakademijske raziskovalne projekte in člane odborov ter za kandidate za izmenjavo v okviru mednarodnih pogodb. Pripravljen in sprejet je bil srednjeročni načrt dela razreda za 1981—1985. Razred je razpravljal in dal pripombe na predlog zakona o SAZU in na predlog skupnega raziskovalnega programa RSS. Dal je pobudo za izdajo zbornika znanstvenih del s področja mehanike in sorodnih ved, ki bo posvečen pokojnemu akademiku Kuhlju. Pobude za zbiranje del in uredniško delo sta prevzela člana razreda prof. Šuklje in prof. Gosar. Člani razreda so bili vključeni v priprave za posvetovanje Vloga znanosti v strategiji razvoja SR Slovenije. Na zadnjih sejah leta je razred obravnaval predloge za nove člane SAZU.

V okviru razreda delujeta odbora za molekularne vede in za energetiko. Po smrti prof. Kuhlja je vodstvo slednjega prevzel prof. Peklenik in pripravil načrt dela odbora.

Raziskovalno delo so notranji člani razreda opravljali v okviru kateder in inštitutov na fakultetah in na samostojnih inštitutih, kjer jih večina vodi večje raziskovalne skupine. Delo je potekalo na sledečih področjih: funkcionalna analiza, teorijska fizika trdne snovi, fizika feroelektrikov in tekočih kristalov, fizika polimerov, molekularna spektroskopija in struktura molekul, kvantna farmakologija, termodinamika in transportne lastnosti polielektrolitov; sinteza, struktura in mehanizmi pretvorbe pri heterocikličnih spojinah, geometrija, teorija obdelovalnih sistemov, proizvodna in tehnična kibernetika, biokibernetika in električna stimulacija denerviranih mišic.

Rezultati raziskav so objavljeni v 67 originalnih razpravah, člani so o delu poročali v 26 plenarnih kongresnih predavanjih in posebnih predavanjih in v 14 referatih, večinoma v inozemstvu. Poleg tega so objavili 12 preglednih člankov in monografskih poglavij.

RAZRED ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razred za prirodoslovne vede je imel v zadnjem poslovnem letu šest sej, in sicer 21. februarja, 24. aprila, 29. maja, 25. septembra, 30. oktobra in 10. decembra. Na seji 21. februarja je bila sprejeta razprava dr. Katice Drobne in dr. Ivana Sokliča z naslovom Srednji paleocen na zahodni Majevidi. Nadalje je bilo sklenjeno, naj v bodoče znaša avtorski honorar za člane SAZU 3000 din za avtorsko polo, za ostale 2800 din. Razred se je strinjal s predlogom Znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija, da se dopisni član dr. Jože Bole ponovno reelegira za znanstvenega svetnika. Na seji 24. aprila je dopisni član dr. Stanko Grafenauer predložil rokopis z naslovom Petrologija triadnih magmatskih kamnin na Slovenskem za natis v seriji Dela IV. razreda. Nadalje je bilo sklenjeno, naj gredo publikacije Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije skozi razred in naj zanje veljajo norme, ki veljajo za druge publikacije SAZU. Na seji 29. maja se je razred strinjal s predlogom Znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija, da se sodelavci inštituta dopisni član dr. Janez Matjašič, asistent Marjan Čuček in laborant Peter Tonkli udeležijo odprave v Nepal in na Sri Lanko. Nadalje se je razred strinjal s predlogom Znanstvenega sveta Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni, da se izvoli prof. T. Novak za asistenta. Na seji 25. septembra je razred odobril srednjeročni načrt IV. razreda za

obdobje 1981—1985. Začel se je prvi pogovor o novih članih IV. razreda. Na seji 30. oktobra je bil sprejet rokopis dr. Dragice Turnšek z naslovom Spodnjekredne korale iz vzhodne Srbije. Za predstavnika IV. razreda, ki naj se udeleži posvetoovanja Prispevek znanosti k strateškemu razvoju Slovenije, je bil izbran dopisni član dr. Stanko Grafenauer. Nadaljeval se je pogovor o novih članih IV. razreda. Na seji 10. decembra je razred razpravljal o novih nalogah razredov SAZU, o tisku prispevkov za 23. letnik Razprav IV. razreda. Strinjal se je s predlogi znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika, da se reelegirajo dr. Drago Meze in dr. Milan Šifrer za znanstvena svetnika, magister Milan Orožen-Adamič za raziskovalnega sodelavca in Milan Natek za strokovnega svetnika. Razred se je strinjal s predlogom znanstvenega sveta Biološkega inštituta Jovana Hadžija, da se asistent stažist Marjan Čuček izvoli za asistenta. Nadaljeval se je pogovor o novih članih IV. razreda.

Razen tega je bilo 13 sej znanstvenih svetov, in sicer: Biološkega inštituta Jovana Hadžija 28. januarja, 20. februarja, 22. maja, 7. oktobra in 17. novembra; Inštituta za paleontologijo 21. decembra 1979 in 9. decembra 1980; Geografskega inštituta Antona Melika 24. maja, 9. oktobra in 20. novembra in Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni 6. februarja, 21. maja in 2. oktobra. Na teh sejah so bila obravnavana poročila inštitutskih sodelavcev o izvršenem raziskovalnem delu, programi za prihodnje leto in osebne zadeve.

V okviru razreda je bilo javno predavanje znanstvenega svetnika dr. Petra Habiča in višjega znanstvenega sodelavca dr. Rada Gospodariča o vtisih s potovanja po Kitajskem s posebnim ozirom na tamkajšnje kraške pojave.

RAZRED ZA UMETNOSTI

Smrt je iz zazreda za umetnosti v letu 1980 ugrabila kar dva redna člana: pisatelja Cirila Kosmača (28. januarja) in slikarja Maksima Gasparija (14. septembra). Tako je imel razred ob koncu leta 20 članov, in sicer 7 rednih in 7 dopisnih ter 6 zunanjih dopisnih. Imel je 8 sej: 6 rednih (12. marca, 7. maja, 11. junija, 11. septembra, 12. oktobra in 15. decembra) in 2 žalni (29. januarja in 19. novembra) za pokojnima članoma. Na rednih sejah je reševal tekoče zadeve v zvezi z delom SAZU, razpravljal o svoji kulturno-umetniški dejavnosti, obravnaval pereče probleme umetniškega snovanja in sploh kulture na Slovenskem, iskal možnosti za natis umetniških monografij in kompozicij svojih članov ter razpravljal o stikih z umetniškimi razredi drugih jugoslovanskih in inozemskih akademij.

Najuspešnejše je bilo sodelovanje z Akademijo umetnosti NDR. Od 7. do 15. septembra smo imeli na obisku podpredsednika te akademije komponista Johanna Cilenška, zunanjega člana naše akademije. V času svojega obiska je z našima dop. članoma P. Ramovšem in U. Krekom ter z drugimi slovenskimi komponisti razpravljal o problemih glasbenega ustvarjanja in si ogledal nekaj naših kulturnih spomenikov. 19. septembra pa sta v naši dvorani univ. prof. dr. Al. Klein in dr. Kahn predavala o temi Razvoj književnosti v NDR in njeni proletarsko-revolucionarni predhodniki. V reviji Sinn und Form, ki jo izdaja Akademija umetnosti NDR, bodo v letu 1981 objavljeni prispevki živečih članov-književnikov našega razreda in Josipa Vidmarja; dr. Fr. Zadravec bo prispeval esej o avtorjih. Razstava o življenju in delu Ivana Cankarja s predavanjem dr. Bratka Krefta v Berlinu je iz tehničnih razlogov prestavljena na začetek 1982. leta.

Uspešne so bile knjižne razstave, ki jih je razred priredil v Prešernovi dvorani.

Ob 75-letnici podpredsednika SAZU akademika prof. dr. Bratka Krefta je razred skupaj z NUK priredil razstavo o jubilarntovem življenju in delu. Razstavo je s krajšim govorom in čestitkami jubilarntu 11. februarja odprl predsednik SAZU akademik prof. dr. Janez Milčinski, profesor Jaro Dolar, ki je razstavo uredil, pa je povabljenec vodil po njej. Razstava je bila odprta do 21. februarja.

Razstavo ob 90-letnici rojstva in 10-letnici smrti Franceta Bevka je razred organiziral skupno z NUK in Mladinsko knjigo, ki je prispevala ilustracije k Bevkovim mladinskim knjigam. Razstavo je 17. septembra odprl predsednik SAZU akademik prof. dr. Janez Milčinski. Podpredsednik založniškega sveta Mladinske knjige dr. Frane Jerman je najzaslužnejšim delavcem MK v zadnjih dveh letih podelil Bavkov kipec, prof. Jaro Dolar in Tatjana Pregl, ki sta razstavo postavila, pa sta komentirala eksponate. Razstava je bila odprta do 26. septembra.

Razstavo o življenju in delu Cirila Kosmača, ki je bila obiskovalcem na ogled od 29. septembra do 8. oktobra, je odprl podpredsednik SAZU akademik prof. dr. Bratko Kreft, njeno ureditev in vsebino pa je razložil prof. Jaro Dolar, ki je razstavo uredil. Ob otvoritvi so povabljeni imeli priložnost slišati z magnetofonskega traku odlomek iz Pomladnega dne, ki ga je na literarno-glasbenem večeru 13. decembra 1978 v dvorani SAZU prebral sam avtor.

Razstava o življenju in delu akademika Josipa Vidmarja, častnega člana SAZU, je bila prirejena kot uvod v srečanje z Josipom Vidmarjem, ki ga je v Cankarjevem domu na predvečer slavljenčeve 85-letnice 13. oktobra organizirala RK SZDL skupaj s SAZU, DSP in RTV Ljubljana. Razstavo je odprl in slavlencu čestital podpredsednik SAZU akademik prof. dr. Bratko Kreft, profesor Jaro Dolar pa je povabljenca vodil po njej. Razstava je bila odprta do 22. oktobra.

Ob 75-letnici dop. člana Mileta Klopčiča je razred kakor prejšnje razstave skupaj z NUK priredil razstavo o pesnikovem in prevajalčevem delu in življenju. Razstavo je odprl s krajšim govorom in čestitkami jubilarntu predsednik SAZU akademik prof. dr. Janez Milčinski. Slavljenec je prebral eno svojo in tri prevedene pesmi ter nanizal nekaj biografskih in bibliografskih podatkov o sebi, prof. Jaro Dolar, ki je razstavo uredil, je povabljenca vodil po razstavi. Razstava je bila odprta od 10. do 15. oktobra.

Omeniti je treba, da je vseh pet razstav doživelo topel sprejem v množičnih občilih, da so se otvoritve udeležili najuglednejši kulturni in družbeno-politični delavci in da si je razstave ogledalo veliko število obiskovalcev (vsako 350 — 450), med njimi lepo število srednješolcev, Bevkovo pa tudi osnovnošolcev.

Manj uspeha je razred imel pri izdaji Belokranjske rapsodije M. Bravničarja in Ekvinokcija M. Kozine ter monografije L. Dolinarja. Izdajo monografije je zavrlo pomanjkanje finančnih sredstev, izdajo glasbenih stvaritev pa upočasnilo pomanjkanje notografov. Vendar je Belokranjska rapsodija pripravljena za tisk in bo izšla na pomlad 1981, prvo dejanje Kozinove opere pa je v notografiranju.

Sicer je težišče dela članov V. razreda v njihovem umetniškem ustvarjanju, ki je razvidno iz njihovih biografskih podatkov in njihovih bibliografij.

Na vabilo temeljnega sodišča v Piranu in v soglasju z generalnim tajnikom SAZU akademikom prof. dr. J. Goričarjem je tajnik V. razreda skupaj s predsednikom DSP Tonetom Pavčkom in prof. J. Šiferjem, vodjem rokopisnega oddelka NUK, v dneh 22. in 24. septembra pregledal in popisal na stanovanju tov. Nanče Kogej-Kosmačeve literarno ostalino Cirila Kosmača. 17. septembra je prisostvoval sprejemu pisatelja in novinarja Abdula Latifa Arnaouta pri generalnem tajniku SAZU in se z gostom pogovarjal o možnosti prevajanja slovenskih literarnih del v arabski jezik.

RAZRED ZA MEDICINSKE VEDE

Razred ima 6 rednih, 2 dopisna in 6 zunanjih dopisnih članov. V letu 1980 je imel 8 rednih sej. Na njih so člani razreda razen o tekočih zadevah razpravljali o pripravah za organiziranje raziskave o Streptococcu agalactiae v okviru vseh akademij Jugoslavije, o stanju medicinskih in veterinarskih ved v Sloveniji, o diskusijskih večerih Inštituta za medicinske vede, o srednjeročnem programu

osnovnih raziskav biomedicinskih in veterinarskih ved v Sloveniji za obdobje 1981—1985 in o pripravah 29. medakademijskega sestanka in IV. znanstvenega sestanka medicinskih razredov in oddelkov vseh akademij Jugoslavije, ki bo leta 1981 v Sloveniji.

Razred kot celota je delal predvsem organizacijsko, vzpodbujevalno in povezovalno.

Strokovni sestav razreda je tako raznovrsten, da so člani znanstveno in strokovno delali individualno, v sodelovanju s strokovnjaki svojih ustanov in pri tem uporabljali gradivo in pripomočke teh ustanov.

Naj navedemo nekaj področij, s katerimi se člani razreda največ ukvarjajo, oziroma na katerih njihove ustanove raziskovalno sodelujejo.

Patogenetski mehanizmi pri skoliozi. Funkcija holinesteraz v normalnih in patoloških razmerah. Epizootiologija in veterinarska dejavnost v javnem zdravstvu in higieni živil. Profesionalne bolezni kože. Epidemiologija spolnih bolezni v Sloveniji. Kodeks etike zdravstvenih delavcev. Medicinsko pravo. Katastrofe in množične nesreče. Samomori. Opojne droge. Alkoholizem. Ginekološki rak. Eden od članov razreda je posnel 1400 m filma o živalstvu na Slovenskem.

Redni in dopisni člani so objavili skupaj 22 publikacij, 13 znanstvenostrokovnih in 9 strokovnih. Od tega je bilo objavljenih 12 doma in 10 v tujini.

Člani razreda so se aktivno udeležili 11 kongresov v domovini in 6 kongresov v tujini. Skupaj so pri tem imeli 18 predavanj, 11 na domačih kongresih in 7 na zamejskih. Poleg tega so predavali na drugih univerzah, ustanovah in društvih, doma 6-krat in v tujini 14-krat.

7. oktobra je bil v prostorih medicinskega razreda v Kliničnem centru v Ljubljani 28. medakademijski sestanek predstavnikov medicinskih razredov in oddelkov vseh akademij Jugoslavije.

Dva člana sta nosilca raziskovalnih nalog, dva pa sta sodelavca pri raziskovalnih nalogah.

Na povabilo medicinskega razreda je 2. oktobra predaval na SAZU dopisni član SANU prof. dr. Vojin Sulović.

Poročilo o delu Inštituta za medicinske vede je podano posebej, kar velja tudi za delo medicinske in veterinarske sekcije terminološke komisije SAZU.

Poročila posameznih članov razreda za medicinske vede o delu v letu 1980 so na vpogled v arhivu razreda.

AKADEMIJA V LETU 1980

SPLOŠNO

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je imela konec decembra 1980 enega častnega člana, 38 rednih, 34 dopisnih in 36 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 109.

Konec leta 1980 je delalo na SAZU 188 delavcev s polnim delovnim časom.

SAZU je v letu 1980 izgubila častnega člana Josipa Broza Tita (4. 5. 1980), akad. Antona Kuhlja (31. 7. 1980), akad. Antona Ocvirka (6. 1. 1980), akad. Cirila Kosmača (28. 1. 1980), akad. Maksima Gasparija (14. 11. 1980) in zunanjega dopisnega člana akad. Wacława Olszaka.

ENOTE

SAZU ima 14 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehniško, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo, svet za preučevanje in varstvo okolja, medakademijski odbor za floro in favno, kabinet akad. Josipa Vidmarja, knjižnico, oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela, upravno službo in fotolaboratorij.

JUBILEJI

V letu 1980 so praznovali:

85-letnico zunanja dopisna člana Mirko Deanović in Milovan Gavazzi ter akad. Josip Vidmar; 75-letnico dopisna člana Stane Krašovec in Mile Klopčič, zunanji član Vilém Zavada ter akademika Bratko Kreft in Fran Zwitter; 70-letnico zunanja dopisna člana Leon Geršković in Stanojlo Rajičič ter akademika Franc Bezljaj in Lujo Šuklje; 60-letnico dopisna člana Ernest Mayer in Dušan Moravec.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA, IZVOLITVE

Kidričevo nagrado sta za življenjsko delo prejela akad. Gorazd Kušej in dopisni član Stojan Pretnar.

Gindelyjevo nagrado je prejel dopisni član Sergij Vilfan.

Častni doktorat univerze v Upsali je bil podeljen akad. Dušanu Hadžiju.

V letu 1979 je bil podeljen naslov "*zaslužni profesor*" akademikoma Viktorju Korošču in Gorazdu Kušju.

Akad. Janez Milčinski je prejel *plaketo varnosti RSNZ Slovenije*; postal je *častni član Lingurske akademije znanosti in Nemškega društva za pravno medicino* in *član Nemškega združenja naravoslovcev Leopoldina*.

Častni član SAZU akad. Josip Vidmar je ob svojem 85. rojstnem dnevu prejel *plaketo mesta Ljubljane*.

Akad. Dragotin Cvetko je bil izvoljen za *podpredsednika International Institute for Comparative Music Studies and Documentation*.

Dop. član Sergij Vilfan je postal *podpredsednik Mednarodne komisije za zgodovino mest in Mednarodne komisije za zgodovino parlamentarizma*.

Dop. član Stane Krašovec je postal *častni član Zveze ekonomistov Jugoslavije*.

Dop. član Anton Trstenjak je bil imenovan za *častnega člana Jugoslovanskega društva za razsvetljavo*.

Dop. član Anton Ingolič je postal *častni član Slovenske izseljenske matice*.

Akad. Franc Novak je bil imenovan za *častnega člana društva American college of Surgeons*.

Dop. član Lojze Vodovnik je postal *častni član Jugoslovanskega društva za medicinsko in biološko tehniko*.

Akad. Svetozar Ilešič je bil izvoljen za *zunanjega člana Poljske akademije znanosti*.

Akad. Robert Blinc je bil izvoljen za *podpredsednika Société AMPERE*.

Odlikovanja so dobili:

dop.   lan Sergij Vilfan — red dela z zlatim vencem;

dop.   lan Lojze Vodovnik — red dela z zlatim vencem;

akad. Bogdan Breclj — red zasluga za narod z zlato zvezdo;

akad. Janez Fettich — red dela z rdečo zvezdo;

dop.   lan Valentin Logar — red republike s srebrnim vencem;

dop.   lan Boris Paternu — red dela z rdečo zastavo;

akad. Janez Peklenik — odlikovanje Frereck W. Taylor Research Medal ameriške asociacije proizvodnjih inženirjev (SME);

dop.   lan Stojan Pretnar — red dela z rdečo zastavo;

dop.   lan Franc Zadavec — red zasluga za narod s srebrnimi žarki;

prof. Stane Suhadolnik — red dela z zlatim vencem.

Priznanja so dobili:

dop.   lan Sergij Vilfan — Listino zveze društev arhivskih delavcev Jugoslavije;

dop.   lan Lojze Vodovnik — plaketo zavoda za rehabilitacijo invalidov;

dop.   lan Anton Ingolič — priznanje založbe Borec in diplomu za posebne uspehe na kulturno-prosvetnem delu gimnazije v Čupriji;

akad. Bogdan Breclj — zlato diplomu ob 50-letnici promocije na medicinski fakulteti univerze v Innsbrucku.

Priznanje za 25-letno delo na SAZU sta prejeli Angela Turnšek in Mehtilda Urleb.

Izvolitve:

Akad. Janez Milčinski je bil ponovno izvoljen za predsednika SAZU.

Akad. Robert Blinc je postal podpredsednik SAZU.

Akad. Jože Goričar je postal tajnik akademije.

Akad. Alojzij Finžgar je postal načelnik oddelka za družbene vede v 1. razredu SAZU.

Akad. Dušan Hadži je postal tajnik IV. razreda SAZU.

Dop.   lan Janko Kos je postal upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.

POMEMBNEJŠI DOGODKI
V ZVEZI Z ŽIVLJENJEM IN DELOM SAZU V LETU 1980

8. 1. se je predsednik udeležil žalne seje ob smrti akademika Antona Ocvirka,
9. 1. pa pogreba za akademikom Ocvirkom.
26. 1. se je udeležil zasedanja vseh zborov Skupščine SR Slovenije ob 70-letnici rojstva revolucionarja Edvarda Kardelja.
27. 1. se je s predsednikom Sveta akademij SFRJ akademikom Apostolskim udeležil slovesnosti ob podpisu družbenega dogovora o osnovanju in delovanju ter temeljnih nalogah Jugoslovanskega centra za teorijo in prakso samoupravljanja Edvard Kardelj, katerega sopodpisnik je tudi Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ.
Popoldne se je predsednik udeležil otvoritve razstave Življenje in delo Edvarda Kardelja.
28. 1. je bil na otvoritvi znanstvenega posveta Teoretski in metodološki aspekti proučevanja razvoja samoupravne socialistične družbe.
29. 1. se je udeležil komemorativne seje ob smrti akademika Cirila Kosmača v Društvu slovenskih pisateljev.
30. 1. je bil s podpredsednikom akademikom Kuhljem in glavnim tajnikom akademikom Kušejem na pogrebu Cirila Kosmača.
31. 1. in 1. 2. je potekalo plenarno zasedanje Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v Novi Gorici.
6. 2. se je predsednik udeležil otvoritve razstave Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945—1980 in sodeloval na Kirurških dnevih v Kliničnem centru na temo Izvedenstvo pri telesnih poškodbah.
7. 2. se je predsednik udeležil seje Sveta Inštituta za marksistične študije SAZU; obiskal je predsednika Republiške konference SZDL tov. Mitjo Ribičiča in se pogovarjal o zadevah SAZU; zvečer je bil na osrednji proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku in podelitvi Prešernovih nagrad v Slovenski filharmoniji.
8. 2. je kot predsednik Odbora za podelitev Prešernovih nagrad študentom Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani pozdravil nagrajence in udeležence na slovesni podelitvi v zbornični dvorani univerze.
9. 2. je bil na filozofski fakulteti na tiskovni konferenci ob izidu prve knjige iz zbirke Obdobja.
22. 2. se je s podpredsednikom Republiške konference SZDL Benom Zupančičem pogovarjal o organiziranju sestanka o problematiki slovenskega jezika.
26. 2. je bil na sestanku delovne skupine za pripravo novega zakona o SAZU, ki se ga je udeležil tudi predsednik Republiškega komiteja za kulturo in znanost dr. Iztok Winkler.
4. 3. je imel ob zaključku javne razprave raziskovalnega programa SAZU razgovor s predsednikom izvršilnega odbora RSS prof. dr. Vladimirom Klemenčičem in tajnikom dr. Korberjem; razgovora sta se udeležila tudi predsednik akademik Kuhelj in akademik Blinc.
7. 3. je v navzočnosti podpredsednika akademika Krefta, dop. člana prof. dr. Janka Jurančiča in predstavnikov družbeno-političnih organizacij SAZU izročil prof. Stanetu Suhadolniku odlikovanje red dela z zlatim vencem, s katerim ga je odlikoval predsednik republike tovariš Tito ob njegovi 60-letnici.
10. 3. se je ob 60-letnici teološke fakultete v Ljubljani udeležil slavnostne akademije v avli fakultete in sodeloval na TV snemanju ob izidu 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika za oddajo Studio 2.
14. 3. se je v zbornični dvorani Univerze Edvarda Kardelja udeležil slovesne podelitve Jesenkovih priznanj in odprtja razstave o mezopotamskih arheoloških zakladih v Narodnem muzeju.

18. 3. se je udeležil seje Odbora za spremljanje raziskovalnega programa SAZU in tiskovne konference ob zaključku javne razprave o programu Kulturna in naravna dediščina slovenskega naroda.
24. 3. je ob 100-letnici rojstva akademika prof. dr. Franceta Kidriča odprl razstavo, ki sta jo v Prešernovi dvorani pripravili NUK in SAZU.
3. 4. je bil na predavanju dr. Staneta Pavliča o sporazumu z evropsko gospodarsko skupnostjo EGS v luči stabilizacije in vključevanju SFRJ v mednarodno delitev dela, ki ga je organizirala Mestna konferenca SZDL.
4. 4. se je udeležil 3. seje Sveta enciklopedij pri Republiški konferenci SZDL.
17. 4. je bil v Narodni galeriji na večeru avstrijske moderne literature.
- Od 20. do 23. 4. se je predsednik akademije z glavnim tajnikom akademikom Kušejem in upravnim direktorjem Plavcem udeležil seje Sveta akademij SFRJ v Mostarju.
21. 4. je podpredsednik akademik Kreft predaval na Jesenicah na temo Kardelj in slovensko narodno vprašanje.
23. 4. je predsednik akademije obiskal predsednika Republiške konference SZDL Mitjo Ribičiča in se pogovarjal o novem zakonu o SAZU in drugih aktualnih zadevah.
24. 4. je bil na osrednji prireditvi ob 27. aprilu, obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda, in na podelitvi priznanj OF.
28. 4. je podpredsednik akademik Kreft predsedoval seji Borštnikovega srečanja v Mariboru.
4. 5. je umrl prvi častni član SAZU, predsednik Predsedstva SFRJ in Predsedstva CK ZKJ, tovariš Josip Broz-Tito.
5. 5. se je predsednik udeležil jutranjega in dopoldanskega žalnega zbora v prostorih Skupščine SR Slovenije, popoldne je govoril na žalnem zboru akademikov in delavcev SAZU.
- Od 6. do 8. 5. se je predsednik udeležil žalnih svečanosti in pogrebne svečanosti za predsednikom Titom v Beogradu.
15. 5. je bil pri predsedniku SM Ljubljana Marjanu Rožiču na razgovoru o nakupu stanovanj za stranke iz hiše na Novem trgu št. 4 in 5.
16. 5. se je v Lamutovem salonu v Kostanjevici udeležil odprtja razstave risb akademika Božidarja Jakca Leta iskanja in zorenja 1918—1927.
29. 5. se je udeležil odprtja razstave ob 150-letnici rojstva Janeza Trdine, s katero je NUK počastila pisateljev jubilej.
3. 6. je na letališču pričakal predsednika Beloruske akademije znanosti akademika Nikolaja Aleksandrova Boriseviča, ki je dopotoval na povabilo SAZU in Izvršnega sveta SR Slovenije. Zvečer je priredil gostu večerjo, ki sta se je udeležila tudi podpredsednika akademik Bratko Kreft in glavni tajnik akademik Gorazd Kušej.
4. 6. je sprejel predsednika Boriseviča. Pogovora sta se udeležila tudi podpredsednik akademik Kreft in glavni tajnik akademik Kušej. Popoldne so z gostom obiskali Bazo 20 in partizansko bolnišnico Zgornji Hrastnik.
4. 6. se je podpredsednik akademik Kreft v imenu SAZU udeležil spominske slavnosti na Bazi 20.
6. 6. je bil predsednik SAZU s predsednikom Beloruske akademije znanosti na obisku v tovarni ISKRA na Laborah pri Kranju, v Dragi in muzeju v Begunjah, na Bledu in v Bohinju.
9. 6. je bil s predsednikom Beloruske akademije znanosti Nikolajem Borisevičem na sklepnih razgovorih pri predsedniku Izvršnega sveta SR Slovenije dr. Antonu Vratuši.
11. 6. se je na magistratu udeležil slovesne podelitve Župančičevih nagrad.
11. 6. se je podpredsednik akademik Kreft kot delegat SAZU udeležil seje za ustanovitev muzeja kmečkih taborov v Ljutomeru.
12. 6. se je predsednik udeležil odprtja razstave Kultura Venetov v Narodnem muzeju.

14. 6. je podpredsednik akademik Kreft zastopal SAZU pri odprtju knjižnice v Tolminu, ki je dobila ime po akademiku Cirilu Kosmaču.
16. 6. se je predsednik akademije ob 60-letnici ustanovitve KPJ v Sloveniji in 70-letnici rojstva Toneta Tomšiča udeležil odprtja razstave Partijski tisk na Slovenskem v Prešernovi dvorani SAZU.
Popoldne je sodeloval na posvetu CK ZKS o aktualnih nalogah v zvezi z ekonomsko stabilizacijo na področju šolstva, znanosti, kulture in zdravstva, ki ga je vodil predsednik France Popit.
26. in 27. 6. je bil z glavnim tajnikom akademikom Goričarjem in upravnim direktorjem Plavcem na seji Sveta akademij SFRJ na Žabljaku.
28. 6. je podpredsednik akademik Kreft govoril v imenu SAZU pri odkritju spominske plošče akademika Borisa Kalina v Novi Gorici.
30. 6. se je predsednik udeležil začetka XVI. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture na filozofski fakulteti in slovesnosti ob 35-letnici ustanovitve založbe Mladinska knjiga v prostorih magistrata.
1. 7. je bil na slovesnosti ob izročitvi odlikovanja red junaka socialističnega dela dr. Marjanu Breclju. Odlikovanje je izročil predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj.
8. 7. je bil na razgovoru pri predsedniku Skupščine SR Slovenije Milanu Kučanu.
10. 7. se je ob 200-letnici rojstva Jerneja Kopitarja udeležil začetka razstave, ki jo je v svojih prostorih pripravila Narodna in univerzitetna knjižnica.
15. 7. se je glavni tajnik akademik Goričar udeležil sprejema pri generalnem konzulu ob državnem prazniku republike Francije.
21. 7. se je predsednik akademije ob dnevu vstaje slovenskega naroda udeležil slovesne seje Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije in podelitve nagrad vstaje slovenskega naroda in plaket Zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije.
31. 7. je umrl podpredsednik SAZU akademik Anton Kuhelj.
1. 8. je bila žalna seja za podpredsednikom SAZU akademikom Antonom Kuhljem. Predsednik je obiskal družino pokojnega akademika Kuhlja.
4. 8. je predsednik akademije na pogrebu pokojnega podpredsednika SAZU akademika Antona Kuhlja spregovoril poslovilne besede.
15. 8. je bil imenovan v častni odbor razstave Narodna umetnost Jugoslavije, ki je bila posvečena 21. zasedanju generalne skupščine UNESCO v Beogradu.
- Od 17. 8. do 1. 9. je v Manili sodeloval na seji upravnega odbora in na generalni skupščini Svetovnega združenja univerz (AIU).
- Od 5. do 12. 9. se je predsednik akademije udeležil Kongresa društva za sodno medicino francoskega jezika in nastopil z referatom.
5. 9. je podpredsednik akademik Kreft zastopal SAZU z govorom na jubilejni razstavi akademika M. Mušiča v Novem mestu.
2. 9. se je glavni tajnik akademik Goričar udeležil pogreba pisatelja in podpredsednika RK SZDL Slovenije Bena Zupančiča.
- Od 8. 9. do 13. 9. se je podpredsednik akademik Kreft kot podpredsednik Mednarodnega slavističnega komiteja udeležil plenuma v Zürichu.
15. 9. se je predsednik akademije v razstavišču Arkade udeležil začetka razstave 600 let ustavne in upravne zgodovine mesta Ptuj; popoldne je v Portorožu pozdravil udeležence VIII. kongresa revmatologov Jugoslavije.
17. 9. je odprl razstavo, ki sta jo v Prešernovi dvorani SAZU priredili NUK in SAZU ob 90-letnici rojstva in 10-letnici smrti pisatelja akademika Franceta Bevka.
17. 9. je podpredsednik akademik Kreft predsedoval seji širšega odbora Borštnikovega srečanja v Mariboru.
22. 9. je bil predsednik akademije na odkritju razstave publikacij UNESCO, ki jo je pripravila Cankarjeva založba; popoldne je bil na slavnostnem začetku 15. kongresa kirurgov Jugoslavije.

25. 9. je podpredsednik akademik Kreft govoril v imenu SAZU na simpoziju o J. Kopitarju, ki ga je priredilo Slavistično društvo Slovenije v Novi Gorici.
26. 9. se je glavni tajnik akademik Goričar skupaj s tajnikom V. razreda, dopisnim članom Antonom Ingoličem udeležil srečanja z Josipom Vidmarjem, ki ga je Kosovelova knjižnica v Sežani pripravila ob Vidmarjevi 85-letnici.
29. 9. se je predsednik akademije ob 70-letnici rojstva pokojnega akademika Cirila Kosmača udeležil začetka razstave o njegovem življenju in delu, ki sta jo pripravili NUK in SAZU v Prešernovi dvorani.
30. 9. se je v počastitev 80-letnega življenjskega jubileja člana Sveta federacije Mihe Marinka udeležil zasedanja vseh zborov Skupščine SR Slovenije, Predsedstva SR Slovenije, Predsedstva Republiške konference SZDL Slovenije in drugih družbeno političnih organizacij.
1. 10. se je udeležil začetka XX. zborovanja slovenskih zgodovinarjev in slovesnosti ob izročitvi reda republike z zlatim vencem prof. dr. Metodu Mikužu.
Glavni tajnik akademik Goričar se je udeležil etnološke razstave, ki je bila prirejena v prostorih Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni.
2. 10. je bila izredna skupščina SAZU, ki je po smrti podpredsednika akademika prof. dr. Antona Kuhlja izvolila novega podpredsednika akademika Roberta Blinca.
3. 10. je predsednika akademije na povabilo predsednika Črnogorske akademije znanosti in umetnosti akademika Branka Pavičevića šel s podpredsednikom Predsedstva SFRJ tov. Sergejem Kraigherjem na 2-dnevni obisk v Črno goru.
13. 10. se je glavni tajnik akademik Goričar udeležil Večera z Josipom Vidmarjem v Kulturnem domu Ivana Cankarja, še posebej pa razstave, postavljene v Prešernovi dvorani SAZU ob Vidmarjevi 85-letnici.
15. 10. je podpredsednik akademik Kreft predsedoval seji Borštnikovega srečanja v Mariboru.
15. 10. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje komisije za mednarodno sodelovanje Raziskovalne skupnosti Slovenije.
- Od 20. do 30. 10. je podpredsednik akademik Kreft predsedoval Borštnikovemu srečanju v Mariboru in imel več govorov.
28. 10. je predsednik akademije imel razgovor s predsednikom Republiškega komiteja za znanost in kulturo dr. Iztokom Winklerjem. Razgovora sta se udeležila podpredsednik akademik Blinc in glavni tajnik akademik Goričar.
28. 10. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje predsedstva republiške konference SZDL,
29. 10. pa seje predsedstva Raziskovalne skupnosti Slovenije, ki je bila posvečena skupnemu raziskovalnemu programu RSS za obdobje 1981—85.
29. 10. se je predsednik akademije v vili Podrožnik udeležil slovesnosti, na kateri je predsednik Republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Janez Vipotnik izročil visoka državna odlikovanja članom ZZB NOV.
3. 11. je podpredsednik akademik Kreft sodeloval pri oddaji RTV v razgovoru o izdaji načrta pravil za nov Slovenski pravopis.
5. 11. se je predsednik udeležil začetka 2. zasedanja Mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju (ICPE) v Ljubljani.
5. 11. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje predsedstva in skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije, ki je obravnavala Temelje plana skupnega programa RSS za obdobje 1981—85 in Samoupravni sporazum o ustanovitvi RSS.
7. 11. je skupaj z glavnim tajnikom akademikom Goričarjem sprejel na SAZU delegacijo novinarjev iz Trsta in Furlanije in se z njimi pogovarjal o znanosti v SRS.
7. 11. se je glavni tajnik akademik Goričar udeležil sprejema, ki ga je priredil

generalni konzul ZSSR iz Zagreba v Klubu delegatov v Ljubljani ob 63-letnici oktobrske revolucije.

10. 11. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil skupščine RSS, ki je sprejela Temelje plana skupnega programa RSS za obdobje 1981—85.
10. 11. se je podpredsednik akademik Kreft udeležil seje pri SZDL zaradi načrta uvoda za novi Slovenski pravopis.
10. 11. je bil predsednik akademije s predstavniki SR Slovenije na ogledu razstave Tito — misel, beseda in delo, ki sta jo v razstavišču Arkade pripravila Arhiv Jugoslavije in Arhiv Slovenije, in je odprl razstavo, posvečeno 75-letnici rojstva dopisnega člana Mileta Klopčiča.
11. 11. je podpredsednik akademik Kreft po sklepu seje na SZDL 10. 11. 1980 izročil direktorju DZS tipkopis načrta uvoda za nov Slovenski pravopis, da pripravi vse za tisk.
12. 11. je predsednik akademije pozdravil udeležence IV. konference o arteriosklerozi in arterijski trombozi.
14. 11. je umrl akademik Maksim Gaspari.
19. 11. je bila komemorativna seja za pokojnim akademikom Maksimom Gasparijem.

Predsednik se je udeležil pogreba Maksima Gasparija.

Zvečer se je udeležil koncerta ob začetku Dnevov kulture SAP Vojvodine v dvorani Slovenske filharmonije in sprejema, ki ga je ob tej priložnosti priredil podpredsednik Skupščine SR Slovenije Jože Globačnik.

Koncerta in sprejema se je udeležil tudi glavni tajnik akademik Goričar.

20. 11. se je predsednik akademije udeležil odprtja razstave Vojvodina od prazgodovine do srednjega veka, ki sta jo pripravila Vojvodinski muzej iz Novega Sada in Narodni muzej v Ljubljani v razstavišču Arkade,
21. 11. pa v Novi Gorici otvoritvene slovesnosti ob 8. sklicu plenuma kulturnih delavcev in svečane akademije v Kulturnem domu.
21. 11. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje predsedstva Republiške konference SZDL.
24. 11. se je predsednik udeležil seje Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije ob sprejemu novega zakona o SAZU; v Kliničnem centru se je udeležil slavnostne prireditve v počastitev dneva republike in podelitve odlikovanj delavcem Kliničnega centra.
25. 11. je bil na slovesni izročitvi odlikovanj slovenskim zdravnikom, ki jih je v Klubu delegatov izročil član Predsedstva SR Slovenije dr. Marijan Breclj.
26. 11. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje Sveta za znanost pri RK SZDL,
26. 11. pa seje Univerzitetnega sveta Univerze E. Kardelja v Ljubljani.
26. 11. je imel podpredsednik akademik Kreft govor v imenu SAZU na dvajsetletnici Pedagoške akademije v Mariboru.
27. 11. se je glavni tajnik akademik Goričar udeležil slovesnosti na pravni fakulteti v Ljubljani ob izročitvi odlikovanj in podelitvi naslova zaslužni profesor dvema članoma SAZU.
27. 11. je imel predsednik akademije ob sprejetju zakona o SAZU razgovor z novinarjem Dela Markom Uršičem. Udeležil se je slavnostne seje fakultetnega sveta in zbora delavcev pravne fakultete ob podelitvi odlikovanja red dela z rdečo zastavo dop. članu prof. dr. Stojanu Pretnarju in podelitvi listine "zaslužni profesor" akademiku prof. dr. Viktorju Korošcu. Zvečer se je udeležil slovesnosti ob dnevu republike v dvorani Slovenske filharmonije.
28. 11. je bil v Beogradu na slavnostnem sprejemu, ki ga je ob dnevu republike priredil predsednik Predsedstva SFRJ tov. Cvijetin Mijatović.
5. 12. se je v Kliničnem centru udeležil otvoritve Memorialnega sestanka prof. Janeza Plečnika.

V zbornični dvorani Univerze je bil na slovesnosti ob podelitvi listine "zaslužni profesor" prof. dr. Jožetu Levstiku, upokojenemu profesorju biotehniške fakultete, zvečer pa na koncertu slovenskih zdravnikov s podelitvijo Plečnikovega in Hribarjevega priznanja.

8. 12. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje Sveta za znanost pri RK SZDL,
9. 12. pa seje predsedstva RK SZDL.
9. 12. je bil predsednik akademije na slovesnosti ob 70-letnici prof. dr. Martina Benedika, ki jo je priredila kirurška služba Kliničnega centra.
10. 12. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje predsedstva Raziskovalne skupnosti Slovenije,
11. 12. pa je v imenu odsotnega predsednika SAZU pozdravil udeležence seje Sveta za varstvo okolja pri SAZU.
11. 12. je imel podpredsednik akademik Kreft govor na grobu slovenske moderne ob obletnici Cankarjeve smrti.
15. 12. je bil predsednik akademije na večerji, ki jo je v čast delegacije Sveta ministrov Beloruske SSR, ki jo je vodil predsednik A. N. Aksenov, priredil predsednik Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Janez Zemljarič.
16. 12. je bil na razgovoru pri predsedniku Republiške konference SZDL Mitji Ribičiču.
16. 12. se je predsednik skupaj z obema podpredsednikoma in glavnim tajnikom udeležil okrogle mize SAZU, na kateri so tajniki razredov poročali o dosežkih v l. 1980 in o stanju znanstvenih panog, ki jih razredi pokrivajo.
17. 12. je predsednik akademije z glavnim tajnikom akademikom Goričarjem, dopisnim članom Ingoličem in upravnim direktorjem Plavcem odpotoval v Novi Sad na plenarno sejo Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ.
22. 12. se je ob dnevu JLA v Klubu delegatov udeležil slovesnosti in podelitve priznanj Republiškega štaba za teritorialno obrambo, Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo in Zveze rezervnih vojaških starešin, v Domu JLA pa sprejema s podelitvijo plaket, ki sta ga priredila poveljnik ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Branko Jerkič in poveljnik Štaba za teritorialno obrambo Slovenije generalmajor Miha Petrič.
23. 12. je bil pri predsedniku SM Ljubljana Marjanu Rožiču na razgovoru o izpraznitvi stanovanj na Novem trgu št. 5.
24. 12. je podpredsednik akademik Blinc predsedoval seji skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije, na kateri so sprejeli sklep o začasnem financiranju v l. 1981.
26. 12. je imel podpredsednik akademik Kreft govor pri odprtju razstave portretov B. Jakca v Mariboru.
26. 12. se je podpredsednik akademik Blinc udeležil seje predsedstva RK SZDL.
26. 12. se je predsednik akademije udeležil novoletnega sprejema na pravni fakulteti, opoldne pa novoletnega srečanja akademikov in delavcev SAZU.
29. 12. je podpredsednik akademik Blinc predsedoval seji skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije, na kateri so sprejeli statutarni sklep o ustanovitvi RSS in delegatskem sestavu skupščine RSS.
30. 12. se je predsednik akademije udeležil novoletnega sprejema na rektoratu Univerze Edvarda Kardelja.

RAZSTAVE V LETU 1980

V Prešernovi dvorani SAZU so bile naslednje razstave:

11. 2. otvoritev razstave ob 75-letnici pisatelja in znanstvenika, podpredsednika SAZU dr. Bratka Krefta, ki sta jo pripravili SAZU in NUK;
17. 9. otvoritev razstave ob 90-letnici rojstva in 10-letnici smrti pisatelja akademika Franceta Bevka, ki sta jo pripravili SAZU in NUK;
13. 10. otvoritev razstave ob 85-letnici rojstva akademika in častnega člana SAZU Josipa Vidmarja, ki sta jo pripravili SAZU in NUK;
10. 11. otvoritev razstave ob 75-letnici rojstva dopisnega člana SAZU Mileta Klopčiča, ki sta jo pripravili SAZU in NUK.

TISKOVNE KONFERENCE V LETU 1980

4. 3. skupaj z DZS ob izidu 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika, ki jo je pripravila Leksikološka sekcija Inštituta za slovenski jezik.
16. 10. ob izidu nadaljnjih petih snopičev Literarnega leksikona (6., 7., 8., 9., 10.), ki jih je pripravil Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.
19. 12. ob izidu knjig knjižne zbirke Znameniti Slovenci (Davorin Jenko, Fran Levce).

PREDAVANJA NA SAZU

- Dopisni član prof. dr. Boris Paternu, *O moderni slovenski liriki*, 27. II. 1980.
Prof. dr. Vojin Šulović, dopisni član SAZU, *Humanizacija med spoloma z vidikov humane reprodukcije*, 2. X. 1980.
Dr. Peter Habič in dr. Rado Gospodarič, *S poti po kitajskem krasu*, 28. X. 1980.
Prof. Roberto Leydi iz Milana, *Sodobno raziskovanje ljudske kulture v severni Italiji*, 4. XI. 1980.
Dr. Zmaga Kumer, znanstv. svetnik v Inštitutu za sl. narodopisje SAZU, *Koroška v pesmi in besedi*, 18. XII. 1980.

STIKI S TUJINO

30. 1. se je predsednik akademije udeležil sprejema, ki ga je v Gorici priredil vsem udeležencem plenarnega zasedanja Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v Novi Gorici župan Pasquale de Simone.
11. 3. je sprejel zunanjšega dopisnega člana prof. dr. Borisa Drujana iz Caracasa.
20. 3. je bil na poslovilnem sprejemu, ki ga je priredil italijanski generalni konzul Ferrarin v hotelu Palace v Zagrebu.
25. 3. je sprejel generalnega konzula NDR v Zagrebu Gerharda Ahnerja.
26. 3. je bil na kosilu, ki ga je priredil generalni konzul ZRN dr. Jörg Krieg v hotelu Slon.

5. 4. sprejel prof. dr. Gerda Rölleckeja.
17. 5. se je sestel s pastorm Dröttlingom iz Deredingena.
29. 5. je bil v Celovcu na svečani promociji ministrice za kulturo dr. Herthe Firnberg za častnega doktorja Univerze v Celovcu.
30. 5. je bil na proslavi ob 10-letnici Universität für Bildungswissenschaften in na sprejemu pri dr. H. Firnberg in deželnem glavarju Wagnerju.
3. 6. je na letališču pričakal predsednika Beloruske akademije znanosti akademika Nikolaja Aleksandrova Boriseviča, ki je dopotoval na povabilo izvršnega sveta SR Slovenije in SAZU.
Opoldne je bil na sprejemu, ki ga je akademiku Boriseviču priredil predsednik izvršnega sveta SRS dr. Anton Vratuša.
Zvečer je gostu v hotelu Slon priredil večerjo, ki so se je udeležili podpredsednik akademik Kreft, glavni tajnik akademik Kušej, namestnik predsednika RK za kulturo in znanost Humer in samostojni svetovalec RK za mednarodno sodelovanje Brandt.
4. 6. je na SAZU sprejel predsednika Boriseviča. Pri pogovorih sta sodelovala podpredsednik akademik Kreft in glavni tajnik akademik Kušej. Popoldne so z gostom obiskali Bazo 20 in partizansko bolnišnico Zgornji Hrastnik.
5. 6. se je ob italijanskem državnem prazniku udeležil sprejema, ki ga je v Klubu delegatov priredil v. d. generalnega konzula gospod Papalia.
6. 6. je bil s predsednikom Beloruske akademije znanosti na obisku v tovarni ISKRA na Laborah pri Kranju, v Dragi in muzeju v Begunjah, na Bledu in v Bohinju.
9. 6. je bil s predsednikom Beloruske akademije znanosti Nikolajem Borisevičem na sklepnih razgovorih pri predsedniku Izvršnega sveta SR Slovenije dr. Antonu Vratuši.
10. 6. se je zjutraj na letališču Brnik poslovil od predsednika Beloruske akademije znanosti akademika Nikolaja Boriseviča in njegove soproge.
19. 6. je na poslovnem obisku sprejel generalnega konzula NDR Gerharda Ahnerja.
16. 7. se je v Gentu udeležil upravnega odbora svetovnega združenja za medicinsko pravo, kjer je bil izvoljen za vodjo delovne skupine za pouk medicinskega prava.
- Od 16. 8. do 2. 2. 9. je bil v Manili, kjer se je udeležil seje upravnega odbora in generalne skupščine Svetovnega združenja univerz (AIU).
- Od 5. do 12. 9. je v Granadi sodeloval na Kongresu društva za sodno medicino francoskega jezika z referatom o sodnomedicinski službi in pouku v Jugoslaviji in Sloveniji.
7. 9. je glavni tajnik akademik Goričar sprejel člana Akademije za umetnost NDR Cilenška in njegovo soprogo. Za njuno bivanje v Sloveniji so poskrbeli dopisni člani Ingolič, Ramovš in Krek.
17. 9. je na pobudo sekretariata IS za informacije skupaj s tajnikom V. razreda dopisnim članom Ingoličem sprejel sirskega publicista Abdula Latifa Arnauta.
22. 9. je predsednik akademije sprejel na poslovnem obisku generalnega konzula NR Poljske v Zagrebu Kazimireza Haladusa. Ob tej priložnosti je generalni konzul izročil akademiku prof. dr. Svetožaru Ilesiču diplomu ob izvolitvi v Poljsko akademijo znanosti.
- Od 24. do 28. 9. se je z referatom o pouku medicinske deontologije udeležil 59. letnega sestanka Nemškega društva za pravno medicino in obiskal predsednika Heidelberške akademije znanosti prof. dr. Otta Haxela.
3. 10. je podpredsednik akademik Blinc sprejel predstavnika Inštituta za fiziko Madžarske akademije znanosti dr. L. Bato in se z njim pogovarjal o znanstvenem sodelovanju.
8. 10. je predsednik akademije na Dunaju vodil delegacijo Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ na pogovorih z Avstrijsko akademijo znanosti. V delegaciji so bili še podpredsednik JAZU akademik Andre Mohorovičič, podpredsednik ANU BiH Kemal Kapetanović in član SANU Momir

Medaković ter upravni direktor SAZU Bojan Plavc.

Obiskal je tudi Inštitut za nevrofiziologijo in predstojnika akademika prof. dr. Seitelbergerja ter ambasadorja SFRJ Novaka Pribičevića.

- Od 11. do 20. 10. je vodil zdravniško ekipo Rdečega križa Jugoslavije na potresnem področju El Asnam v Alžiru.
14. 10. se je podpredsednik akademik Blinc s predstavnico National Science Foundation, ZDA, dr. Winceovo pogovarjal o jugoslovansko-ameriškem znanstvenem sodelovanju in skupnih raziskovalnih projektih.
23. 10. je predsednik akademije podpisal v Splitu protokol o sodelovanju med SAZU in Madžarsko akademijo znanosti in se pogovarjal s predsednikom Janosom Szentagothajjem.
27. 10. se je predsednik akademije udeležil sprejema, ki ga je ob narodnem prazniku Avstrije priredil generalni konzul dr. Walter Lichem.
- Od 7. do 9. 11. se je udeležil I. interdisciplinarnega delovnega sestanka znanstvenega sektorja združenj zdravnikov-voznikov z referatom o medicinsko pomembnih novostih v Zakonu o temeljnih varnosti cestnega prometa SFRJ.
10. 12. je sprejel novoimenovanega vzhodnonemškega generalnega konzula v Zagrebu dr. Günterja Berga.
- V spremstvu akad. prof. dr. Dušana Hadžija in akad. prof. dr. Petra Gosarja je sprejel Nobelovega nagrajenca za fiziko sira Nevilla Motta. Prof. dr. Mottu je v hotelu Slon priredil večerjo, ki so se je udeležili tudi podpredsednik IS Dušan Šinigoj, predsednik Republiškega komiteja za kulturo in znanost dr. Iztok Winkler, podpredsednik akademik Robert Blinc, akad. prof. dr. Dušan Hadži in akad. prof. dr. Peter Gosar.
11. 12. je podpredsednik akademik Blinc sprejel Nobelovega nagrajenca prof. sira Nevilla Motta in mu razkazal laboratorije na Inštitutu Jožef Štefan.
15. 12. je predsednik akademije na poslovilni obisk sprejel avstrijskega generalnega konzula dr. Waltherja Lichema.
- Udeležil se je večerje, ki jo je v čast delegacije Sveta ministrov Beloruske SSR, ki jo je vodil predsednik A. N. Aksenov, priredil predsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije Janez Zemljarič.
18. 12. sta podpredsednika SAZU akademik Kreft in akademik Blinc sprejela delegacijo Beloruske SSR, ki jo je vodil predsednik Aksenov.

ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 1980

CELOTNI PRIHODEK

1	Republiški proračun	N Din	19,615.000.00
2	Svobodna menjava dela:		
	RSS — naloge	"	49,821.900.00
	RSS — stažisti	"	226.500.00
	Posebne raziskovalne naloge	"	7,064.789.82
3	Nočnine in bivanje v domovih	"	11.066.00
4	Dohodek od prodaje publikacij	"	111.901.10
5	Drugi prihodki	"	284.525.75
		N Din	77,135.682.67

ODHODKI

1	Materialni stroški za tisk, nabavo knjig, potni stroški, dnevnice, avtorski honorarji, amortizacija in članske nagrade	N Din	32,174.269.84
2	Zakonske obveznosti: stan. prisp., dodatno zdravstveno zavarovanje in za nesrečo pri delu, prispevek za zaklonišča, zavarovanje kmetov, zaposlovanje, invalidsko pokojninsko zavarovanje	"	3,643.765.40
3	Pogodbene obveznosti: obresti, bančni stroški, zavarovanja itd.	"	744.407.24
4	Bruto osebni dohodki delavcev — vsa delovna razmerja	"	37,068.602.95
		N Din	73,631.045.43
	Tako ostane za razdelitev na sklade	N Din	3,504.637.24

RAZDELITEV

1	Rezervni sklad	N Din	674.421.20
2	Poslovni sklad	"	476.336.04
3	Sklad skupne porabe		
	družbeni dogovor	"	2,153.880.00
	stanovanjski sklad	"	200.000.00
		N Din	77,135.682.67

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

V letu 1980 je imel Svet akademij tri plenarne seje in dve seji predsedstva.

Na plenarni seji, ki je bila 31. januarja in 1. februarja v Novi Gorici pod predsedstvom predsednika Sveta akademika Mihaila Apostolskega, je bilo sprejeto poročilo, da je bila v decembru 1979 konstituirana Vojvodinska akademija znanosti in umetnosti v Novem Sadu (VANU). Novoustanovljena akademija je zaprosila za sprejem v članstvo Sveta akademij. Po glasovanju, v katerem so vsi glasovali za sprejem, se je predsednik VANU akademik Bogoljub Stanković v krajšem nagovoru zahvalil za sprejem z obljubo, da bo VANU odslej aktiven in deloven član Sveta akademij. Nadalje je bilo sprejeto poročilo o delu medakademijskih delovnih in koordinacijskih odborov. Ob tem je bilo ugotovljeno, da večina odborov dobro oz. zadovoljivo dela. Ker nekaj odborov ni pokazalo v zadnjem času večje aktivnosti, je bilo sklenjeno, naj akademije, pri katerih so ti odbori, podrobno pregledajo njihovo delo. Sprejeto je bilo tudi poročilo predsednika odbora za mednarodno in medakademijsko sodelovanje o sodelovanju Sveta akademij SFRJ in posameznih akademij Jugoslavije z akademijami v inozemstvu. Direktor Zveznega zavoda za mednarodno znanstveno, prosvetno, kulturno in tehnično sodelovanje Krsto Bulajić je poročal o stanju in prihodnjih smereh sodelovanja Jugoslavije z državami Evrope in izven nje.

Na podlagi teh poročil je Svet imenoval komisije za pripravo delovnih programov in drugih stikov s tujimi akademijami, delegacije za odhod v inozemstvo oz. sprejem tujih delegacij doma in komisijo za pripravo srednjeročnega plana dela Sveta akademij za leta 1981—1985.

Na koncu seje so udeleženci poslali obojemu častnemu članu vseh akademij Josipu Brozu Titu telegram z najboljšimi željami za čimprejšnje okrevanje.

Druga plenarna seja Sveta je bila 26. in 27. junija na Žabljaku v Črni gori. Seja se je začela z enominutnim molkom v spomin na preminulega predsednika republike.

V nadaljevanju seje je predsednik odbora za mednarodno in medakademijsko sodelovanje akademik Blagoj Popov poročal o delu medakademijskih odborov in o problemih njihovega financiranja. Sprejet je bil predlog, da akademije pripravijo pregled položaja znanosti in umetnosti v republikah. Na podlagi teh pregledov bi Svet pripravil poročilo in gradivo za delegacijo Sveta akademij, ki naj bi se o tem vprašanju pogovarjala s predstavniki Predsedstva CK ZKJ in Zveznega izvršnega sveta. Sprejet je bil predlog načina dela komisije za sestavo srednjeročnega plana in koncept plana za leta 1981 — 1985. Plenum je razpravljal o problemih in metodah bodočega dela Sveta. Nadalje je Svet razpravljal o Protokolu in Planu znanstvenega sodelovanja z Akademijo znanosti SSSR za naslednje srednjeročno obdobje in ju po razpravi tudi sprejel. Razpravljal je o predlogu za spremembo načina sodelovanja z Nacionalno akademijo znanosti ZDA (NAS). Sprejel je zaključni račun Sveta za leto 1979 in finančni plan za leto 1980. Imenoval je komisijo za pripravo novega besedila Statuta Sveta akademij ter poslušal poročila vodij delegacij in komisij Sveta.

Tretja plenarna seja Sveta je bila 18. in 19. decembra v Novem Sadu. Na njej je bil po poglobljeni razpravi sprejet predlog srednjeročnega programa dela Sveta za 1981 — 1985, predlog programa dela za leto 1981, predlog finančnega plana za leto 1981, predlog, da se reorganizira delo odbora za medakademijsko in mednarodno sodelovanje tako, da bosta v prihodnje to dva odbora, vsak za svoje področje. Ustanovljena sta bila dva nova medakademijska odbora, ki delujeta pri SAZU, in sicer Medakademijski odbor za proučevanje nekaterih specifičnih problemov mešanih gospodinjstev (kmet-delavec) in Medakademijski odbor za proučevanje infekcije *Streptococcus agalactiae* pri ljudeh in živalih. Sprejeto je bilo besedilo pogodbe o sodelovanju z Akademijo znanosti Avstrije in imenovana dele-

gacija za podpis, ki bo predvidoma februarja 1981 v Skopju. Sprejeto je bilo poročilo komisije, ki je delala pri reorganizaciji dela in financiranja časopisa Bulletin Scientifique.

Seji Predsedstva Sveta akademij SFRJ sta bili 21. in 22. aprila v Mostarju in 23. in 24. oktobra v Splitu.

Na seji v Mostarju je bil sprejet program dela Sveta za leto 1980 in predlog UNESCO za organizacijo mednarodnega simpozija na temo Potres in njegove posledice za kulturne spomenike v Črni gori v organizaciji CANU. Obravnavan in potrjen je bil tematski plan sodelovanja jugoslovanskih akademij z Bolgarsko akademijo znanosti v času 1980 — 1981. Imenovana je bila delegacija za podpis Protokola in Plana znanstvenega sodelovanja z Akademijo znanosti SSSR za čas od 1981 — 1985. Obravnavali so vabilo Albanske akademije znanosti, naj predsednika MANU in CANU obiščeta Tirano. Razpravljali so o bližnjem obisku delegacij Sveta pri Avstrijski akademiji znanosti in o sedanjem sodelovanju naših akademij z Avstrijsko akademijo znanosti in drugimi znanstvenimi inštitucijami Avstrije. Predsednik MANU je poročal o obisku in stikih z Akademijo Avstralije. Predsednik SAZU je poročal o sodelovanju na letni skupščini Akademije Leopoldina, Halle, NDR, in razgovorih s predstavniki akademij Avstrije, Finske in Zvezne republike Nemčije. Potrjen je bil dokončni obračun finančnih obveznosti nekaterih akademij do skupnega programa menjav znanstvenih delavcev v ZDA in Kitajski. Predložen in sprejet je bil program tiskanja skupnih izdaj Sveta akademij. Sprejet je bil predlog SAZU za ustanovitev dveh novih medakademjskih odborov. Ker je akad. Vanda Kohansky iz zdravstvenih razlogov zaprosila, da jo razrešijo glavnega uredništva Bul. Scientifique, je predsedstvo tej prošnji ugodilo in na predlog JAZU imenovalo za novega glavnega urednika dop. člana Milana Mogaša.

Na seji v Splitu je predsedstvo razpravljalo o poročilu, ki ga je pripravila komisija za mednarodno in medakademjsko sodelovanje in zadolžila članice Sveta, da v enem mesecu sporoče svoje pripombe; nadalje o poročilu, ki ga je podal predsednik SAZU in vodja delegacije Sveta akademik Janez Milčinski o obisku pri Avstrijski akademiji znanosti na Dunaju; o datumu in mestu podpisa pogodbe z Avstrijsko akademijo znanosti; o bilateralnih stikih akademij z akademijami sosednih držav; o srednjeročnih načrtih članic Sveta in s tem v zvezi o planu Sveta.

Predsedstvo je sprejelo spremembo načina sodelovanja med akademijami, ki jo je predlagala NAS. Sprejelo je informacijo o obisku predsednika Kraljevskega znanstvenega društva iz Londona in predsednika Irske akademije v Jugoslaviji. Razpravljalo je o vabilu predsednikom nekaterih italijanskih akademij, naj obiščejo Jugoslavijo. Nadalje je razpravljalo o poteku razprave za formiranje novih medakademjskih odborov in o predlogu, da pripravi Svet prihodnje leto slavnostno sejo Sveta akademij, posvečeno 40-letnici vstaje narodov Jugoslavije. Sklenjeno je, da bo ta 1. junija ob 11. uri v prostorih SANU v Beogradu. Govor bo pripravil predsednik Sveta akademik Mihailo Apostolski.

IZMENJAVA RAZISKOVALCEV PREK SVETA AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Akademija znanosti Kitajske

- V dneh od 6. do 8. 6. so kitajski raziskovalci *Huang Dingsheng*, *Sun Yuke* in *Yu Dingsheng* obiskali Geološki zavod, Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij in Laboratorij za mehaniko tal.
- V dneh od 20. do 23. 11. so kitajski znanstveniki *Sin Bensi*, *Čao Fenci* in *Čen Djunčuan* obiskali Inštitut za marksistične študije SAZU in Jugoslovanski center za teorijo in prakso samoupravljanja.
- V dneh od 12. 5. do 2. 6. sta bila na Kitajskem dopisni član *dr. Janez Matjašič* in znanstv. sodelavec *dr. Božo Drovenik*.

Akademija znanosti Sovjetske zveze

- V dneh od 27. do 30. 3 je *W. A. Mahlin* iz Inštituta za metalurgijo obiskal Institut J. Stefana.
- V dneh od 2. do 13. 6. je *dr. Vladimir Lemanov* iz Fizikalnotehn. inštituta AN obiskal Institut Jožefa Stefana.
- V dneh od 17. do 20. 9. je *dr. Nikita Tolstoj* iz Inštituta za slavistiko in balkanologijo AN obiskal Inštitut za slovensko narodopisje in Inštitut za slovenski jezik SAZU.
- V dneh od 31. 8. do 6. 9. so se znanstveniki *Kometiani*, *Buniatian*, *Bregestovski*, *Nehljudov*, *Chajlakhian* in *Mikeladze* udeležili III. kongresa za nevrokemijo na Bledu.
- V dneh od 2. do 30. 10. sta bila *A. Zinkin* in *L. Djukova* iz Računskega centra AN gosta Inštituta za sociologijo in filozofijo univerze E. Kardelja v Ljubljani.
- V dneh od 24. do 28. 11. je *dr. Iskra V. Čurkina* iz Zgodovinskega inštituta AN obiskala Zgodovinski inštitut M. Kosa SAZU.

Nacionalna akademija znanosti ZDA

- V dneh od 7. do 11. 4. je *dr. Linda Bennett* obiskala ambulanto za bolezni odvisnosti v Kliničnem centru.
- V dneh od 23. do 28. 6. je *dr. Michael Wnuk* obiskal fakulteto za strojništvo univerze E. Kardelja.
- V dneh od 1. do 4. 4. je *dr. Donald Kenefick* obiskal Biološki inštitut filozofske fakultete univerze E. Kardelja.
6. 11. je bil na enodnevnem obisku na fakulteti za elektrotehniko *dr. Paul Newman*.
- Od 5. 4. do 4. 8. je bil *prof. dr. Anton Kuhelj ml.* na Californijskem inštitutu za tehnologijo.
- Od 17. 10. do 3. 11. je bil v ZDA akad. *dr. Franc Novak*.

Britanska akademija znanosti

- Dne 26. 7. je *dr. Vladimir Fišera* obiskal dr. M. Britovška s filozofske fakultete univerze E. Kardelja v Ljubljani.

Madžarska akademija znanosti

- V dneh 6. in 7. 5 je *dr. Endre Bojtar* obiskal Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede SAZU.
- V dneh od 5. do 19. 6. je *dr. Laszlo Komlo* obiskal ekonomsko fakulteto univerze E. Kardelja.
- V dneh od 9. do 17. 6. je *dr. Laszlo Bartowiewicz* obiskal Paleontološki inštitut SAZU.
- V dneh od 23. do 27. 6. je *dr. Laszlo Medveczky* obiskal Institut Jožefa Stefana.
- V dneh od 23. do 27. 9. se je *dr. Georgy Rozsa* udeležil bibliotekarskega kongresa na Bledu.

V dneh od 31. 8. do 6. 9. so se *dr. Laszlo Hiripi, dr. Janos Somogyi in dr. Kalman Magyar* udeležili III. kongresa za nevrokemijo na Bledu.

Od 29. 9. do 3. 10. je bil *dr. Lajos Bata* na obisku v Institutu Jožefa Stefana.

V dneh od 20. do 25. 10. sta *Andras Kruppa in Borbala Koltay-Gyarmati* obiskala Institut Jožefa Stefana.

V dneh od 20. do 25. 10. sta *Karoly Ziegelmann in Miklos Blaszkowsky* obiskala fakulteto za elektrotehniko univerze E. Kardelja.

V dneh od 17. do 23. 12. je *dr. Janos Mink* obiskal Kemijski inštitut B. Kidriča.

V dneh od 5. do 14. 5. in od 10. do 19. 7. se je mudil na Madžarskem *prof. dr. Fran Erjavec* iz Farmakološkega inštituta medicinske fakultete univerze E. Kardelja.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI SAZU

Svet delovne skupnosti SAZU je imel v letu 1980 enajst sej in je pripravil en zbor delovnih ljudi. Na novo je bila izvoljena polovica članov sveta delovne skupnosti SAZU: Marjeta Hegler, Darja Mihelič, Marjeta Humar, Julijan Strajnar, Maja Kranjc, Lojze Marinček in Tatjana Brejc. Tako kot v preteklem letu je bil predsednik sveta Milan Orožen-Adamič in podpredsednik Marjan Dolgan. Na novo je bila izvoljena tudi delavska kontrola v sestavi Katica Drobne (predsednik), Zmaga Kumer in Milan Natek in disciplinska komisija v sestavi Jaro Šašel (predsednik), Zinka Leben-Pivk, Alojz Šercelj, Tilka Urleb (člani) in Milica Zupančič (zunanji član komisije).

Na sejah sveta delovne skupnosti smo v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in organi SAZU obravnavali in poskušali čim bolj učinkovito in ekspeditivno reševati vrsto vprašanj. Sodelovali smo z raznimi organi v krajevni skupnosti, občini in mestu, zlasti pa s pristojnimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Ob tem naj posebej poudarimo sprejemanje in potrditev finančnega načrta SAZU za leto 1980, stalno spremljanje finančne situacije, razdeljevanje sredstev na sklade, razporejanje in delitev dohodka ter na probleme v zvezi z Zakonom o začasni prepovedi in razpolaganju z družbenimi sredstvi. Prav tako kot v prejšnjih letih je tudi v preteklem obdobju svet posvečal mnogo pozornosti perečim prostorskim problemom SAZU. Ugotovili smo, da stvari niso potekale tako, kot smo načrtovali zaradi vrste objektivnih pa tudi subjektivnih vzrokov. Največja težava je še vedno izselitev stanovalcev iz hiše Novi trg 5. Kompleksno reševanje prav teh vprašanj bo ena od najbolj zahtevnih in odgovornih nalog sveta v prihodnjem obdobju.

Ob sprejetju novega Zakona o SAZU bo prišlo do vrste organizacijskih sprememb, čemur smo že in bomo še morali posvečati veliko truda. Prizadevali smo si bolj urediti notranjo organiziranost posameznih organov in komisij sveta delovne skupnosti, kar nam je v veliki meri uspelo. Napredovala je medsebojna obveščenost med posameznimi organi sveta in drugimi organizacijami na SAZU, do izraza je prišlo medsebojno koordinirano delo. Posebej naj poudarimo vestno in učinkovito delovanje stanovanjske komisije. Predsedstvo SAZU in svet delovne skupnosti SAZU sta stalno in skladno sodelovala, kar se kaže v skupnem reševanju znanstvenoraziskovalnih in organizacijskih problemov.

Osnovna organizacija sindikata je tudi letos aktivno sodelovala v samoupravnem življenju, dogovarjanju in odločanju na SAZU in je bila skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pobudnik in nosilec družbenopolitične aktivnosti. Njen izvršni odbor, ki je bil na novo izvoljen 20. 12. 1979, se je sestel na šestih rednih in dveh izrednih sestankih. Osnovna organizacija je skupaj z osnovno organizacijo ZKS in samoupravnimi telesi SAZU organizirala in sodelovala v razpravi in sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov SIS ljubljanskih občin za srednjeročno obdobje 1981—85. Obravnavala je osnutek družbenega dogovora o osnovah za oblikovanje sredstev za OD in skupno porabo in dala pripombe nanj. Sproti je spremljala stabilizacijska prizadevanja in reagirala na odprte probleme, ki so se pojavljali v zvezi s tem in ki so tako ali drugače prizadevali realizacijo programa znanstvenoraziskovalne dejavnosti SAZU. Ena od prvih nalog izvršnega odbora je bila priprava statuta Osnovne organizacije sindikata, ki je bil po javni razpravi sprejet na zboru delavcev 8. 4. 1980.

Prizadevno je bilo tudi delo komisij izvršnega odbora. Komisija za strokovno in družbeno izobraževanje je organizirala skupinski obisk razstave "Ob 70-letnici Edvarda Kardelja in 30-letnici uveljavljanja samoupravljanja" ter vseh pomembnejših umetnostnih, etnoloških in arheoloških razstav. Organizirana sta bila tudi dva rekreativna izleta z ogledom znamenitosti v bližnji okolici Ljubljane, za katera pa žal ni bilo pretiranega zanimanja.

V letošnjem letu velja posebej omeniti, da je sindikalna organizacija omogočila cenejše letovanje našim delavcem v najetih počitniških prikolica. Prikolici sta bili postavljeni na otoku Lošinju in sta bili v glavni sezoni obe polno zasedeni, v njih je letovalo 19 delavcev SAZU z družinami. Organizacijo letovanja sta z nemalo vloženega truda izpeljali za to imenovani komisiji v sestavi: M. Hajnšek-Holz, M. Huzjan, M. Gorenšek (komisija za razporejanje) in M. Bukovec, F. Komljanec in P. Tonkli (tehnična komisija).

Ob koncu leta je odbor pripravil za otroke novoletno prireditev in obdaritev.

V letu 1980 se je obema rednima sodelavcema in tajnici pridružil asistent tov. Radivoj Riha. Tudi v letošnjem letu je pri delu inštituta sodelovalo večje število zunanjih sodelavcev.

V l. 1980 je inštitut nadaljeval raziskovalno nalogo *Zgodovina in razvoj marksistične misli na Slovenskem*, ki se deli na tri raziskave:

1. Zbrana dela Borisa Zihlerla (raziskovalni načrt za pripravo in izdajo);
2. Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa (raziskovalni načrt za pripravo in izdajo);
3. Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem.

1. raziskava: *Zbrana dela Borisa Zihlerla* (raziskovalni načrt za pripravo in izdajo).

1. 1. Inštitut je pripravil 1. zvezek Zbranih del Borisa Zihlerla, ki zajema Zihlerlove spise do srede l. 1941. Zvezek je v tisku in bo tako kot nadaljnji zvezki izšel kot publikacija SAZU. Zvezek ima uvod in znanstveni aparat.

Pripravljen je osnutek za 2. zvezek Zbranih del, ki bo zajemal spise iz let 1941—45. Istočasno se je nadaljevalo delo za evidentiranje doslej neznanega gradiva.

1. 2. Inštitut je sodeloval pri pripravah Zihlerlovih dni 23. in 24. 10. 1980 v Škofji Loki, kjer sta z referatoma sodelovala upravnik inštituta dr. Boris Majer in sodelavka Neda Brglez.

1. 3. Nadaljevalo se je delo za podraziskavo *Zgodovina marksistične misli na Slovenskem* (prikaz in analiza gradiva za obdobje 1936—45). S tem je ta del te podraziskave zaključen.

2. raziskava: *Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa* (raziskovalni načrt za pripravo in izdajo).

2. 1. V letu 1980 je bil iz zunanjih sodelavcev raziskave *Temeljna slovenska izdaja del Marxa in Engelsa* konstituiran redakcijski odbor Temeljne izdaje (dalje METI), ki je opravil raziskovalno delo za podrobno obdelavo in znanstveno verifikacijo Raziskovalnega načrta za pripravo in izdajo METI. Na podlagi tega raziskovalnega dela so bili izoblikovani in sprejeti koncept ter temeljna izdajateljska načela METI.

Koncept uporablja kot smiselno, stvarnim kriterijem ustrezajočo obliko ureditve Marxovih in Engelsovih tekstov, ki hkrati izkazuje in poudarja živost misli klasikov, kombinacijo treh edicijskih načel: kronološkega, stilno-zvrstnega in vsebinskotematičnega načela. Tako se členi slovenska izdaja na tri velike tematske sklope Marxovih in Engelsovih tekstov, ki jim je dodan še tematski sklop Dokumenti in pričevanja (kronika delovanja, spomini na Marxa in Engelsa, Marx in Engels v očeh Slovencev itd.).

Tematski sklop A, Raziskovanja, prinaša v okvirno 25 knjigah tekste, ki predstavljajo, pogojno rečeno, konceptualno bazo njunega nazora in so plod intenzivnega teoretskega raziskovanja različnih področij in pojavov družbeno-zgodovinske prakse. Tematski sklop B, Programi in dokumenti političnega boja, razlage, vsebuje v okvirno 18 knjigah Marxova in Engelsova dela in članke, ki imajo sicer po večini enako teoretsko težo kot dela v sklopu A, vendar so nastali v tesnejši povezavi z aktualnimi družbenimi dogajanji njunega časa ali pa so namenjeni razlagi in popularizaciji njunega nazora. Tematski sklop C, Pisma, prinaša v okvirno štirih knjigah korespondenco med Marxom in Engelsom, družinska in poslovna pisma ter korespondenco z Marxovimi in Engelsovimi sodobniki.

Med temeljna edicijska načela, izbrana za METI, sodi tudi načelo smiselne dokumentacije avtoriziranega tekstnega razvoja Marxovih in Engelsovih besedil.

2. 2. Na osnovi koncepta METI je bil narejen seznam Marxovih in Engelsovih del, razvrščenih v razdelku A in B METI. Seznam upošteva Marxova in Engelsova dela, objavljena v MEW, v MEGA1, MEGA2, v Arhivu Marxa in Engelsa, dodatnih zvezkih Marx-Engels-Sočinjenja in v nekaterih historično-kritičnih izdajah posameznih Marxovih tekstov.

2. 3. Opređeljene so bile raziskovalne naloge, ki samo izdajo METI sicer

presejajo, so pa nujni temelj za znanstveno korektno uresničitev načrta METI.

2. 4. Do konca leta 1980 bosta po predvidenem načrtu končana prevod in ureditev prvega zvezka METI, Marxova disertacija in pripravljala dela. Ker se je pri obravnavi predloženega načrta za ureditev prvega zvezka METI pokazalo za smiselno, da se Marxovim tekstom priključijo še teoretska dela mladega Engelsa, je bil zaključek redakcije prestavljen na pomlad 1981.

2. 5. Opravljeno raziskovalno delo na pripravi METI je pokazalo, da za leksikalno delo v zvezi z Marxovimi in Engelsovimi besedili ne zadošča priprava priročnega terminološkega slovarja ključnih terminov, izdelanega na osnovi registra k MEID. Za rešitev terminoloških problemov, za usklajitev in normiranje slovenske marksistične terminologije bi bilo potrebno izoblikovati raziskovalni projekt z delovnim naslovom Izvori, razvoj in pomenske zveze ključnih Marxovih pojmov.

2. 6. V procesu znanstvene verifikacije raziskovalnega načrta pridobljena spoznanja so tudi pokazala aktualno potrebo po utrditvi slovenskega marksološkega raziskovanja na nekaterih osnovnih področjih raziskovanja besedil ter misli Marxa in Engelsa ter slovenskega marksističnega izrazja v slovenskem marksološkem raziskovanju, ki je pogoj za znanstveno korektno in kontinuirano realizacijo METI v obsegu in značaju, predvidenima z njenim konceptom.

Ker obremenjenost zunanjih sodelavcev METI z delovnimi obveznostmi v okviru drugih raziskovalnih ali izobraževalnih ustanov zavira njihovo sodelovanje pri pripravi METI na ravni, ki jo tekstološki in teoretski problemi Marxovih in Engelsovih tekstov ter seznanjenost z ustreznimi mednarodnimi raziskavami zahtevajo, je v izdelavi terminski načrt izdajanja zvezkov METI, ki bo usklajen s kadrovskimi in vsebinskimi možnostmi slovenskega marksološkega raziskovanja.

2. 7. Sodelavci inštituta so obiskali Inštitut za marksizem-leninizem pri CK Enotne socialistične partije Nemčije v Berlinu in Inštitut za socialno zgodovino v Amsterdamu in se dogovorili za sodelovanje pri izdajanju METI.

3. raziskava: *Aktualna vprašanja teorije znanosti in marksizem.*

3. 1. V podraziskavi *geneza in struktura* se je v l. 1980 nadaljevalo delo:

— na raziskavi zgodovine obeh konceptov in pojmov in njunega statusa in vloge v različnih znanostih;

— na raziskavi drugih konceptov, ki so ključni za razumevanje odnosa geneze in strukture, namreč različnih interpretacij dialektike, organizacije, sistema itd.;

— na raziskavi obeh pojmov v različnih filozofskih in znanstvenih tradicijah.

Na osnovi navedenih raziskav se je začelo raziskovalno delo za aktualne probleme odnosa in razmerja obeh pojmov, tj. odnose genetične in strukturalne metode oz. vprašanja različnih dialektičnih metod, ki skušajo združevati genetični in strukturalni pristop.

Pri vseh teh vprašanjih smo se osredotočili predvsem na problematiko, kot se je zastavila znotraj marksizma oziroma v francoski epistemologiji.

3. 2. Podraziskava *Znanost, znanstvena praksa in epistemologija* je bila v letošnjem letu osredotočena na delo Gastona Bachelarda, natančneje, na analizo kategorialnega in konceptualnega aparata njegove epistemologije. V raziskavi so bila obdelana:

— teoretska izhodišča Bachelardove epistemologije glede na znanstveno-tehnično revolucijo na začetku 20. stoletja;

— temeljne kategorije Bachelardove epistemologije (epistemološki prelom, epistemološka ovira, rektifikacija kot fundamentalni princip znanstvenega spoznanja, rekurentna zgodovina znanosti itd.) in Bachelardovo pojmovanje konceptualne strukture modernih naravoslovnih znanosti (zlasti koncept znanstvenega predmeta, znanstvenega izkustva, znanstvene racionalnosti, znanstvene metode itd.);

— orisan je bil pomen Bachelardove kritike na empirističnih, realističnih, konvencionalističnih in idealističnih temeljih zasnovane filozofije in zgodovine znanosti;

— prikazan je bil pomen Bachelardove teoretsko utemeljene vpeljave historične dimenzije v raziskovanje procesa produkcije znanstvenih spoznanj in procesa

zgodovinskega razvoja znanosti nasploh. Ta pomen je bistven zaradi tega, ker je teoretsko determiniral epistemološko linijo, ki pripelje do marksistično zasnovane teorije znanosti v Althusserjevi šoli, na drugi strani pa zaradi tega, ker se šele na osnovi Bachelardove kritike znanstvene historiografije lahko konstituira zgodovina znanosti in teorija te zgodovine.

3. 3. V prvem delu raziskave *Problemi formalizacije*, ki je bil realiziran v letu 1980, smo pregledali temelje problemov formalizacije, in sicer ob ključnem vprašanju razmerja med govorico in zapisom. Segli smo malo nazaj, k Leibnizu, vendar le v tisti meri, ki je bila potrebna, da smo lahko očrtali sintaktične paradigme, ki so v osnovi razprav našega stoletja (Frege, Russell, Tarski).

Ker se je pokazalo nujno za celoto podraziskave, smo se v delnem nasprotju z načrtovanim programom (teorija deskripcije in reference pri Russellu in Quineu) odločili raje za ožjo, a nadvse odločilno problematiko Fregejeve semantične teorije (ki je v pravem smislu temelj naj sodobnejših raziskav na tem področju), za pregled njegovega razlikovanja med smislom in referenco. Za omenjeni korak smo se odločili zaradi dejstva, ki neposredno zadeva cilj naše raziskave: pokazati, da na pogled družbeno neudeležena znanost formalizacije v svojem temelju ohranja problematiko družbene vezi. Prav na tej podlagi bo namreč mogoče v načrtovanem zaključnem delu pregledati možnosti, ki jih nudi materialistična dialektika za pojasnitev na pogled docela internih problemov temeljev formalizacije v sintaksi in semantiki, pa tudi kritično osvetliti že doslej opravljene marksistično usmerjene raziskave na tem področju.

Fregejeva teorija o razlikovanju med smislom in referenco ima za naš namen nedvomno izjemen pomen. V raziskavi smo bili pozorni na naslednje njene elemente:

1. določitev reference kot paradigme znanstvenega jezika;
2. problematika smisla kot javne (družbene) razsežnosti izraza;
3. razlika med razredom in zbirko;
4. posredni govor in propozicionalna naravnost.

Raziskava se je tako na eni strani še vedno lahko opirala na začetno, sintaktično nastavev, na drugi strani pa je že posegla na tisto stran, ki bo morala pokazati na družbeno udeleženo znanosti, ki imajo opraviti s formalizacijo. V tej smeri jo bo treba tudi nadaljevati.

3. 4. Podraziskava *Hermenevtične teorije znanosti* se je v letošnjem letu osredotočila na analizo Gadamerjeve filozofske hermenevtike kot logično skrajne točke historičnega razvoja hermenevtične problematike.

Izhodišče kritične analize hermenevtičnega fenomena je bila razlika med hermenevtiko kot teorijo umevanja in razlage tekstov in hermenevtiko kot filozofsko hermenevtiko, ki predstavlja, konceptualizirano, kot problem razmerja med resnico in metodo eno izmed temeljnih odprtih vprašanj sodobne hermenevtike.

Na osnovi kritične obdelave tega izhodišča je raziskava obdelala hermenevtični dostop do problema znanosti. Pri tem se je pokazalo, da hermenevtika na specifičen način ponovi osnovno gesto novejške filozofije: zunajznanstveno zagotavljanje znanstvenosti znanstvenega spoznanja.

Na tej točki raziskave je postala smiselna konfrontacija hermenevtičnega koncepta znanosti z antipozitivistično tradicijo francoske epistemologije (Bachelard, Canguilhem). Za Bachelarda je namreč značilno, da znanstvene prakse ne skuša niti utemeljiti niti upravičiti, ampak konceptualizira v epistemologiji neko za samo znanstveno spoznanje konstitutivno "samozavedanje" naravoslovnih znanosti. Teoretska obdelava hermenevtičnega in epistemološkega koncepta znanosti nudi pri tem možnost izoblikovanja elementov za novo določitev odnosa med znanstvenim in ne-znanstvenim, konkretnije, za opredelitev družbenega značaja znanstvenega spoznanja.

Inštitut je pričel izdajati *Vestnik Inštituta za marksistične študije SAZU*, v katerem bodo v 1. številki objavljeni nekateri rezultati raziskovalnega dela za 1. raziskavo (glej točko 1.1. in 1.3.), v naslednjih številkah pa bodo predstavljeni rezultati 2. in 3. raziskave.

Objave

A. Erjavec

Ruski formalizem. *Anthropos*, Ljubljana 1979, 1—2, str. 345—365.

Analiza Garaudyjevih pogledov na umetnost. *Anthropos*, Ljubljana 1980, 1—2, str. 304—318 in 4—5, str. 161—176.

Filmska kritika. Film med sanjami in resnico, MK, Ljubljana 1980, str. 180—210.

Kritika pri Marxu in marksistična kritika. Naši razgledi, Ljubljana 1980, 17, str. 491—492; ponatis v *Dijalog*, Sarajevo 1980, 4, str. 21—27.

Uvod v estetiko I, II in III. *Mentor ZKOS*, Ljubljana 1980, 4, str. 2—10, 5, str. 1—5 in 6, str. 4—7.

Predavanja iz sodobne estetike na Radiu Ljubljana (23. 6., 30. 6. in 7. 7. 1980).

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

Ob koncu leta 1979 so bili v inštitutu v rednem delovnem razmerju en znanstveni svetnik, en strokovni svetnik, dva asistenta in ena strokovna delavka. Sredi leta 1980 je nato strokovna delavka Dragica Bradeško izjavila, da zaradi zdravstvenega stanja po 31. 12. 1980 ne bo mogla več delati v inštitutu. Nato je bilo razpisano mesto strokovnega sodelavca zgodovinarja-bibliografa. Na ta razpis se je javila tov. Eva Holz, ki je diplomirala iz skupine zgodovina-sociologija in poučuje kot profesor na ljubljanski poljanski gimnaziji. Znanstveni svet inštituta je na svoji seji 19. decembra predlagal pozitivno rešitev prošnje, volilno telo razreda je na svojem sestanku 22. decembra 1980 izvolilo tov. Evo Holz na razpisano mesto in ta sklep je ob koncu leta predložen predsedstvu SAZU v potrditev.

Tajnik inštituta strokovni svetnik Božo Otorepec je ob koncu leta 1979 izrazil željo, da se ga razreši tajniških poslov, ki ga preveč ovirajo pri njegovem znanstvenem in strokovnem delu. Znanstveni svet inštituta je na svoji seji 7. decembra 1979 ugodil tej prošnji in sklenil, da tajniške posle prevzame asistent mag. Stane Granda; s tem sklepom sta se strinjala razred na svoji seji 20. decembra 1979 in predsedstvo SAZU na svoji seji 17. januarja 1980. Število delavcev v rednem delovnem razmerju bo kljub namestitvi tov. Eve Holz in ob vsem obsežnem delu, ki ga opravljajo zunanji sodelavci, še vedno mnogo premajhno v primeri z nalogami, ki jih opravlja inštitut.

Publikacije. Serija publikacij z naslovom *Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev*, enciklopedična obravnava po panogah, za katero se je začelo delati že pred desetletji, je privedla do prvega rezultata s tem, da je bil l. 1970 objavljen od njenega prvega dela z naslovom *Zgodovina agrarnih panog prvi zvezek s podnaslovom Agrarno gospodarstvo*. Delo na drugem in sklepnem zvezku prvega dela, ki nosi zdaj podnaslov *Družbena razmerja in gibanja*, je zastajalo predvsem zaradi drugih obveznosti avtorjev in članov redakcije. Ob koncu leta 1979 so bili vsi glavni prispevki vendar že dokončani, oddani v tiskarno in tudi postavljeni, z izjemo osebnih, krajevnih in stvarnih registrov za oba zvezka, ki jih je bilo mogoče dokončati šele na podlagi lomljenega teksta za drugi zvezek. Poleg njih so ostala nerešena še nekatera manjša vprašanja. V letu 1980 so se reševala vprašanja registrov, ponazoril, opravljale so se korekture itd.; to delo je vodil dr. Blaznik, pri določenih vprašanjih sta sodelovala dr. B. Grafenauer in dr. S. Vilfan, mnogo dela pa je opravila tudi Darja Mihelič in drugi delavci inštituta. V decembru smo prejeli prve izvode tega dela, katerega izdajatelj je SAZU oz. njen Zgodovinski inštitut Milka Kosa, založnik pa Državna založba Slovenije.

Drugo večjo akcijo predstavlja delo za historično tipografijo slovenskega ozemlja, povezano s programom Medakademijskega odbora za leksikon in atlas jugoslovanskih pokrajin v srednjem veku in v XVI. stoletju. Tu je izšla najprej izdaja za Kranjsko (Milko Kos, Gradivo za historično topografijo Slovenije, za

Kranjsko do leta 1500, I-III, Lj. 1975), in sicer kot provizoričen tekst za strokovnjake, ki ni v prodaji in ki naj skupaj s teksti za druge pokrajine predstavlja podlago za kasnejši tiskani tekst za vse slovensko ozemlje. V letu 1980 je bil dokončan in opremljen z registri in kartami drugi tekst te vrste, delo zunanjega sodelavca dr. Ivana Zelka Gradivo za historično topografijo Slovenije, Prekmurje. To delo se bo razlikovalo od dela za Kranjsko, ki zajema seveda večje teritorialno področje, v tem, da bo nastalo v sodelovanju s Pomursko založbo v Murski Soboti, pri čemer bosta SAZU in Zgodovinski inštitut Milka Kosa izdajatelj, Pomurska založba pa založnik, in da bo to delo tiskano in v prodaji. Izdajo tega dela je odobril I. razred na svoji seji 22. decembra in je zdaj predložena v potrditev predsedstvu SAZU.

Delo za vire in historično bibliografijo. V okviru dolgoročnega načrta za diplomatarij za slovensko zgodovino v srednjem veku je strokovni svetnik Božo Otorepec za centralno kartoteko srednjeveških listin za Slovenijo nadaljeval s transkripcijo in vsestransko strokovno obdelavo 66 listin iz časa od 1437 do 1447 v kronološki zbirki Arhiva SRS; nadaljeval in končal je transkripcijo in obdelavo 104 listin benediktinskega samostana v Gornjem gradu za čas od 1356 do 1467, ki so bile 1978 vrnjene iz Štajerskega deželnega arhiva Nadškofijskemu arhivu v Ljubljani; pregledal in po potrebi dopolnil je podatke za 169 listin samostana klarisinj v Mekinjah iz let 1287 do 1507, katerih originali so bili vrnjeni iz Državnega arhiva na Dunaju l. 1978, ter uvrstil v centralno kartoteko 14 novih listin; pregledal je Carniolo 1910—1912 ter vnesel podatke o tam objavljenih srednjeveških listinah v centralno kartoteko; s tem se je število evidentiranih listin centralne kartoteke povzpelo na 4220 enot. Pri nadaljevanju priprav za edicijo fevdnih knjig Celjskih grofov je začel kopirati rokopis 12r v Arhivu SRS; rokopis bo potrebno primerjati z rokopisom, ki nam je že vrnjen z Dunaja, z rokopisom, ki je še v Gradcu, in z drugim rokopisom v Arhivu SRS, njegove podatke pa tudi s celjskimi listinami in Državnem arhivu na Dunaju, za katere se je Avstrija že obvezala, da nam jih vrne; rokopisi vsebujejo več stotin podelitvenih listin celjskih fevdov in so važni za razvoj celjske posesti, vsebujejo pa seveda mnogo podatkov tudi za druga vprašanja. V dneh od 19. do 30. maja je B. Otorepec v Koroškem deželnem arhivu v Celovcu nadaljeval z delom za evidentiranje srednjeveškega gradiva za ozemlje SR Slovenije v tem arhivu. Pregledoval je kataloge, originale in kseroks kopije listin, pregledal več rokopisov, skušal dobiti pregled nad urbarji, ki zajemajo tudi ozemlje SR Slovenije, in nad nekaterimi akti in napisal o vsem tem podroben opis.

Dr. Miroslav Pahor zaradi bolezni ni mogel nadaljevati s svojim delom pri izdaji piranskih mestnih statutov. Prof. Janez Šumrada je prevzel nalogo, da nadaljuje in dopolni njegovo delo in je že tudi začel s tem delom.

V okviru programa za objavlanje virov za zgodovino Istre na podlagi sodelovanja med JAZU in SAZU je asistentka Darja Mihelič nadaljevala z delom za izdajo najstarejše notarske knjige iz Pirana (iz let 1281 do 1287 oz. 1289); pretipkanega je nekaj manj kot polovica teksta, v pripravi pa edicijski uvod in registri.

Akad. Grafenauer in strokovni svetnik B. Otorepec v letu 1980 nista mogla pregledati v Innsbrucku v Deželnem arhivu gradiva, ki prihaja v poštev za izdajo virov za slovenske kmečke upore do incl. upora 1515, in sicer zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in zaradi drugih obveznosti avtorjev. Ta načrt, razširjen na pregled innsbruških arhivalij za ostalo slovensko zgodovino v srednjem veku, je moral biti preložen na leto 1981.

Asistent S. Granda je napisal elaborat o stanju zapuščine Henrika in Etbina Coste, ocenil na podlagi podatkov v Jugoslaviji vrednost tistega dela zapuščine, ki se nahaja v Leningradu, in nadaljeval z delom za objavljene in neobjavljene korespondence slovenskih politikov 19. stoletja.

Gradivo za izdajo korespondence dr. Henrika Tume, ki je načelno odobrena in dela zanjo dr. Jože Pirjevec, docent za slovansko zgodovino na tržaški univerzi, je po večini zbrano in tudi že pretipkano, treba pa je pritegniti še ostalo gradivo, rešiti vprašanje ev. pritegnitve nekaterih njegovih rokopisov in objav, izdelati opombe in registre ter napisati edicijski uvod.

Zadnja publikacija tekoče historične bibliografije za slovensko zgodovino je bila objavljena v Zgodovinskem časopisu 1975 in zajema publikacije, ki so izšle do vključno leta 1972. Predvideva se, da bo mogla prof. Olga Janša-Zorn v Zgodovinskem časopisu 1981 objaviti tekočo historično bibliografijo za leta 1973—1977. Vsa tekoča in še bolj retrospektivna bibliografija zastaja, ker so zanjo zadolženi delavci obremenjeni z drugimi, zanje glavnimi obveznostmi. Stanje naj bi se spremenilo z že omenjeno nastavitvijo prof. Eve Holčeve kot zgodovinarja-bibliografa.

Delo za druge publikacije. Kar se tiče že omenjenega dela za historično topografijo slovenskega ozemlja v srednjem veku, je zdaj najbolj aktualno delo za topografijo Slovenske Štajerske, ki naj zajame tudi jugoslovanski del Koroške. To delo vodi dr. P. Blaznik, ki je doslej ugotovil okrog 15000 toponimov, medtem ko dela asistentka D. Mihelič na končni redakciji tujih oblik slovenskih krajevnih imen (okrog 4500 toponimov). Že omenjeno delo pri arhivalijah, ki nam jih je vrnila Avstrija, pri arhivalijah za teritorij SR Slovenije v Koroškem deželnem arhivu v Celovcu in pri centralni kartoteki srednjeveških listin je pokazalo, da je treba dopolniti publikacijo za Kranjsko, pri kateri dr. M. Kos itak ni zapustil rokopisa v dokončni obliki. Dopolniti pa je treba tudi že prej zbrano delo za Slovensko Štajersko. To sta v letu 1980 delala dr. Blaznik in B. Otorepec. Po še vedno pretežno provizoričnih objavah za Kranjsko, Slovensko Štajersko in Prekmurje bo postala aktualna objava za primorsko slovensko ozemlje, ki je pripadlo Jugoslaviji po drugi svetovni vojni. S tem delom je treba začeti čimprej, vendar bo treba namestiti zanj posebnega delavca. Vprašanje obravnave slovenskega etničnega ozemlja izven Jugoslavije in tiskanega teksta za celoto je treba prepustiti kasnejšemu času.

Asistentka D. Mihelič je nadaljevala z raziskavo gospodarskega in družbenega razvoja Pirana med leti 1280 in 1340. V zagrebškem rokopisnem oddelku JAZU je začela raziskovati rokopisno zapuščino koroškega zgodovinarja Marka Hanziča.

Akad. Fran Zwitter je s predavanjem v Beogradu, ki je oddano v tisk, dal prvi prispevek k tematiki spornih vprašanj razdobja med francosko revolucijo in ustanovitvijo Kraljestva Ilirije.

Izvajanje arhivskega sporazuma iz l. 1923 z Avstrijo. Iz že navedenega je razvidno, da so že izvršene predaje arhivalij olajšale njihovo obdelavo in uporabo, čeprav sodelovanje inštitutskih delavcev in zunanjih sodelavcev pri tej akciji ni znanstveno delo v ožjem pomenu besede. V l. 1980 ta akcija ni napredovala in ni prišlo do novih predaj; vzrok je deloma v zavlačevanju predaj arhivalij, glede katerih je predaja že dogovorjena, in deloma v tem, da so zelo važna vprašanja še sporna. Zato je bilo sestankov z Avstrijci relativno malo, vse delo je bilo pretežno interno (sestanki jugoslovanskih in slovenskih ekspertov, reševanje posameznih manjših vprašanj).

Znanstveni svet, uprava in biblioteka. Znanstveni svet je imel v letu 1980 tri seje, in sicer 9. maja, 27. junija in 19. decembra. Biografski in bibliografski podatki za člane SAZU in za delavce na inštitutu se navajajo drugod. Širši pomen ima udeležba na XV. mednarodnem kongresu historičnih ved v Bukarešti od 10. do 17. avgusta 1980; udeležilo se ga je pet slovenskih historikov, ki so vsi nastopali aktivno, med njimi trije člani SAZU, za katere je stroške krila akademija (Zwitter, Grafenauer, Vilfan). Udeležbo jugoslovanskih historikov na kongresu je organiziral Jugoslovanski komite za historične vede; v tem komiteju in v Jugoslovanskem komiteju za zgodovino II. svetovne vojne zastopa inštitut in SAZU upravnik inštituta. Širši pomen je imelo tudi XX. zborovanje slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani od 1. do 3. oktobra 1980, kjer so aktivno nastopali člani SAZU in delavci inštituta. Inštitut je dal v sporazumu z Zgodovinskim društvom za Slovenijo predloge za slovenske člane redakcije Zgodovine narodov Jugoslavije. Ta zgodovina naj bi imela po projektu šest knjig, od teh naj bi bili prvi dve knjigi nova izdaja knjig, ki sta že izšli, ostale knjige pa nove publikacije.

Tajniške posle je opravljal tajnik inštituta asistent mag. Stane Granda; v letu 1980 je bilo 297 dopisov, mnogo dela je bilo s pogodbami z RSS, delovnimi in kadrovskimi načrti itd. Delo v zvezi z inštitutsko knjižnico in tehnična opravila v

zvezi z biblioteko, ki se je v letu 1980 povečala za 353 zvezkov, in tehnične posle v zvezi z upravo je do konca leta 1980 opravljala strokovna delavka Dragica Bradeško, zaradi njenega skrajšanega delovnega časa je bibliotekarske posle deloma opravljala tudi asistentka D. Miheličeva.

Posebno delo delavcev na inštitutu. Znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik je poleg že omenjenega dela pri II. zvezku Zgodovine agrarnih panog in poleg dela za topografijo Slovenske Štajerske, ki ga vodi, sodeloval na zasedanjih plenuma in mešanih jugoslovansko-avstrijskih komisij tako o vprašanih arhivskega sporazuma iz l. 1923 kakor tudi o vprašanih restitucij, zlasti v zvezi s Koroško. O tem je razpravljal tudi z avstrijskimi eksperti v Celovcu v dneh od 24. do 27. marca 1980.

Strokovni svetnik Božo Otorepec je poleg dela za slušatelje zgodovinskega in umetnostnozgodovinskega oddelka filozofske fakultete v Ljubljani tudi v študijskem letu 1979/80 predaval pomožne zgodovinske vede in imel posebne vaje iz paleografije s tremi študenti podiplomskega študija zgodovine. Kot član izdajateljskega sveta in uredništva je sodeloval pri Kroniki, časopisu za slovensko krajevno zgodovino.

Asistent mag. Stane Granda je sodeloval v akciji za Muzej slovenskih taborov v Ljutomeru in imel v zvezi s tem na posvetovanju v Žalcu 12. septembra 1980 referat Viri za proučevanje taborov, na posvetovanju v Radencih 24. oktobra 1980 pa referat Analiza podpisnikov javnih vabil za prvih pet slovenskih taborov. Kot član uredniškega odbora je sodeloval pri Kroniki, časopisu za slovensko krajevno zgodovino.

Asistentka D. Mihelič je bila do začetka oktobra 1980 tajnik Zgodovinskega društva za Slovenijo.

Strokovna delavka D. Bradeško je opravljala tudi tipkarske posle v zvezi s predvidenimi publikacijami.

Objave

P. Blaznik

Podložniške obveznosti do zemljiškega gospostva. Zgodovina agrarnih panog, II. zv.

Družbena razmerja in gibanja, Ljubljana 1980, str. 241—278.

Žiri v luči franciscejskega katastra. Loški razgledi 27, 1980, str. 110—120.

B. Otorepec

Répertoire international des Médiévistes — International directory of medievalists 1/ A-K, 2/L—Z. Paris-München-New York-London 1979—1980. Organizacija zbiranja podatkov, obdelava in redakcija za Slovenijo.

Zgodovina Starega gradu pri Novem mestu. Ljubljana 1980 (rokopis 65 tipkanih strani pripravljen za objavo).

Doneski k zgodovini srednjeveškega Kamnika. Zbornik Kamnik 1229—1979 (še v tisku).

Iz najstarejše zgodovine krajev v kamniški občini. Zbornik Kamnik 1229—1979 (še v tisku).

Listina iz 1232 in starejše zgodovine Kamnika. Zbornik Kamnik 1229—1979 (še v tisku).

S. Granda

Jože Stabej, Kruh ubogih, kulturnozgodovinski in jezikovni načrt zgodovine krompirja na Slovenskem. ZČ 33, 1979, str. 338—339.

Zbornik ob 750-letnici mariborske škofije 1228—1978. ZČ 33, 1979, str. 506—507.

Wirtschafts — und Sozialstatistik Österreich — Ungarns. ZČ 33, 1979, str. 626—627.

Toussaint Hočvar, Slovenski družbeni razvoj. ZČ 34, 1980, str. 242—243.

Jože Dular, Metlika skozi stoletja. Kronika 28, 1980, str. 67—68. Valentin Benedik, Hiše na

Vačah in njih prebivalci s stanjem 31. 12. 1978. Kronika 28, 1980, str. 70.

Razvoj statistike in statistično gradivo. Arhivi 2, Ljubljana 1979, str. 24—28.

D. Mihelič

Osebn in krajevni register. Zgodovina agrarnih panog, II. zv. Družbena razmerja in gibanja, Ljubljana 1980, str. 679—720.

Socida v Piranu od 1280 do 1320. Slovensko morje in zaledje 2/3, Koper 1979, str. 63—78 (označeno v Letopisu 29 kot "v tisku").

Poslovanje in življenje nekaterih Peronijev v srednjeveškem Piranu. Kronika 28, 1980, str. 14—22 (označeno v Letopisu 30 kot "v tisku").

- VII. jugoslovanski simpozij o pouku zgodovine. ZČ 33, 1979, str. 485—487 (označeno v Letopisu 30 kot "v tisku").
- Jože Smej, Pastoralna dejavnost Ivanocyjevega kroga, Maribor 1975. Kronika 28, 1980, str. 68.
- P. Zovatto — P. A. Passolunghi, Bibliografia storico-religiosa su Trieste e l'Istria 1864—1974, Roma 1978. ZČ 34, 1980, str. 241—242.
- Zgodovinsko društvo za Slovenijo 1978—1980 (v tisku pri ZČ).

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Program, ki ga zajema naslov *Temeljne raziskave slovenske umetnostne preteklosti*, je bil, kar zadeva raziskovanje in zbiranje gradiva, realiziran v celoti. Dokumentacijsko delo, ena temeljnih sestavin programa, se je nadaljevalo z ekscerpiranjem in kserografiranjem periodik 19. stoletja (npr. Novice, Slovenski gospodar, Laibacher Zeitung s prilogami itd.). To delo je pomnožilo predvsem podatke o umetnikih in umetninah 19. stoletja. Delno so se pomnožili arhivski izpiski, posebno pa se je obogatila fototeka, v katero se stekajo tudi fotografski posnetki s terenskih raziskav. Ti se seveda ne omejujejo samo na konkretne naloge, kar bi bilo neekonomično, marveč se zbirajo priložnostno za dokumentacijo po topografskem načelu; zadnje velja tudi za siceršnje gradivo, zbrano ob terenskih obiskih spomenikov.

Redakcija virov za umetnostno zgodovino Slovenije zajema še vedno obdelavo obsežnega rokopisnega gradiva Janeza Gregorja Dolničarja in njegovega sina Aleša. Rokopis *Cypressus Labacensis* čaka opremljen z uvodom in z najnужnejšimi tekstnimi opombami in literaturo na razmnoževalni stroj; isto velja za rokopis *Marianale Carnioliae*. Obsežnejši rokopis *Bibliotheca Labacensis* publica je kritično prepisan; obdelava se nadaljuje s preverjanjem podatkov in z njihovo primerjavo s podatki iz drugih virov oz. z njihovimi odmevi v poznejši literaturi (npr. pri Marku Pohlínu, Erbergu itd.), prav tako pa z identifikacijo in osvetlitvijo omenjenih oseb in njihovih del.

Zbiranje gradiva za umetnostnozgodovinski atlant Slovenije se je nadaljevalo s sestavljanjem specialnih, kartotečno urejenih izpisov iz temeljnih kartotek in z vnašanjem podatkov na delovne zemljepisne karte. Poleg glavnih kart nastajajo tudi parcialne, obsegajoče delavniške ali slogovne skupine, delno tudi izbrane tipološke in ikonografske (z zgoščenimi komentarji).

Podnaloge Slikarstvo 17. stoletja na Slovenskem se bliža zaključku. Spomeniško gradivo je v glavnem pregledano in zbrano, tako da poznejše najdbe, s katerimi moramo računati, najbrž ne bodo v jedru spremenile sedanjih ugotovitev (razen morda v stenskem slikarstvu). V prihodnjem letu bodo potrebni samo še nekateri izbrani dodatni ogledi in fotografiranje na terenu. V letošnjem letu so bili pregledani predvsem spomeniki v Zasavju in v Mežiški dolini; zaradi umetnostnih povezav in vplivov smo pritegnili tudi okolico Št. Pavla v Labotski dolini na Koroškem in nekatere objekte v okolici Velikovca. Zaradi komparacije s slikami 17. stoletja je bila vnovič pregledana Valvasorjeva grafična zapuščina v Zagrebu. Arhivske raziskave so v glavnem zaključene, vsaj v tisti meri, ki je nujna za zaris pregleda slikarske situacije 17. stoletja. Pač pa je kazalo pregled raztegniti tudi na nekatere spomenike druge polovice 16. stoletja, med katerimi so najpomembnejše freske v Lutrovski kapeli v Sevnici s svojo doslej še nezadostno osvetljeno problematiko. Tudi delo v tej smeri se zaključuje. Obisk Benetk, ki ga je sprožila tamkajšnja Fondazione Cini, je omogočil več primerjalnih rezultatov, posebno ob Tintoretovem in Veronesejevem slikarstvu in njunih odmevih na Slovenskem; in Furlaniji je bila plodna primerjava nekaterih naših spomenikov z deli *Pomponia Amaltea*.

Monografija o kiparstvu na Slovenskem med gotiko in barokom, ki je rezultat v letu 1978 dokončane raziskovalne podnaloge, je izšla v knjigi pri Slovenski matici.

Raziskovanje arhitekture 19. stoletja na Slovenskem zori v končno sintezo. Njena problematika je zajeta z več strani, pri čemer se kot osrednje vprašanje ponuja osvetlitev razmerja med izzvenevajočim barokom in začetki klasicizma, saj je prepletanje stare tradicije z novimi slogovnimi formami trajalo še daleč v 19. stoletje. Razrešitev tega vprašanja določa tudi spodnjo časovno ločnico raziskovanja, ki se seveda ne ujema z letom 1800. Zato je bil precejšen del letošnjih raziskav posvečen tistim silnicam, ki vodijo iz 18. v 19. stoletje in ki v zadnji fazi odmrjejo šele z nastopom funkcionalizma. Nekateri novi pogledi in spoznanja so bili formulirani že pri pisanju gesel za novo izdajo Enciklopedije likovnih umetnosti. Terenski študij se je osredotočil na Zasavje in Istro (tudi z Reko). Obogatil se je pregled zgodnjega opusa arh. Jožeta Plečnika, katerega delo v začetku našega stoletja spada še v ožji okvir podnaloge. Po ustaljeni praksi je delo spremljal študij arhivskih virov in literature.

Podnaloge o začetkih slovenske ilustracije in karikature je razen umetnikov, ki jih je zajel že dosedanji program in katerih delo se ureja v bibliografske kataloge (s fotografsko dokumentacijo), zajela tudi ilustratorje, ki so jih v začetku našega stoletja najemali založniki zaradi pomanjkanja domačih moči. Od domačih so bili pritegnjeni tudi najvidnejši zastopniki generacije po prvi vojni, vendar samo z njihovim zgodnjim delom (tako npr. Jakac, Maleš, G. A. Kos, brata Kralja); tako bo namreč mogoče osvetliti stilnorazvojno dinamiko, ki se je sproščala (ali se tudi zavirala) ob srečevanju generacij. Posebna pozornost je veljala povezavam med tradicijami 19. stoletja in secesijo. Ob karikaturi in politični satiri se je dopolnjeval že v prejšnjem letu začetni pregled, ki sega do naših prvih humorističnih listov in išče primerjav s tedaj v Evropi vodilnimi smermi v svetu karikature. Že lani dokončani bibliografski katalog ilustracij Maksima Gasparija naj bi bil prihodnje leto natisnjen ob programirani razstavi letos umrlega akademika.

Ob robu programa in njegovih podnalog se je nabrala še vrsta drugih ugotovitev. Na področju srednjeveške skulpture so se pokazale nove rešitve problema Srednja Evropa—Italija v ptujskogorski kiparski skupini, ki se je obogatila z novo odkrito plastiko sedeče Madone iz okolice Središča (po zaslugi mariborskega Zavoda za varstvo spomenikov). Dr. Prelovšek je razrešil ob delu v beneških arhivih problem rojstva kiparja Francesca Robba: izkazalo se je, da je bil rojen v Benetkah in se je izšolal v delavnici mojstra Pietra Baratta. Osvetlila so se tudi stila izhodišča kiparja Angela Puttija (Pozza). Delež osrednjeslovenske pozno-gotske arhitekture v Furlanski Sloveniji in na njenem obrobju se je pomnožil z nekaterimi doslej neregistriranimi arhitekturami. Zaokrožil se je opus kobariških rezbarjev 17. stoletja Luka Scharfa in Jerneja Vrtava (delno s spomeniki, uničenimi v prvi svetovni vojni).

Knjižni fond biblioteke inštituta je naresel za 185 knjižnih novitet in 255 zvezkov revij. Dokumentacijski sklop dopolnjujeta urejanje biblioteke in sestavljanje geselskega kataloga, ki se dopolnjuje tudi za starejši knjižni fond. Obiskovalcem knjižnice in porabnikom specialnih kartotek smo posredovali ok. 170 knjig oz. zvezkov revij ter podatkov iz dokumentacije.

Dr. Emilijan Cevc je v dneh od 16. do 20. novembra 1980 sodeloval v Benetkah na simpoziju Vplivi italijanske baročne umetnosti na umetnost južnih slovanov z referatom o vplivu Benetk na baročno umetnost na Slovenskem. Simpozij je po italijanski strani organizirala Fondazione Cini, po jugoslovanski pa Srpska akademija nauka. Dr. Damjan Prelovšek je v februarju predaval o arhitektu Plečniku v Celovcu in v marcu na Dunaju. Na strokovnem kolegiju slovenskih barokistov v Mariboru 29. oktobra je predaval o baročnem kiparju Angelu de Puttiju. V avgustu in septembru je s štipendijo Raziskovalne skupnosti študijsko potoval po Italiji in se udeležil prireditev ob 400-letnici smrti arhitekta Palladija. Bil je pritegnjen v svet za pripravo kongresa in razstave furlanskega secesijskega arhitekta Raimonda d'Aronca.

V dneh od 6. do 8. oktobra je bila gost inštituta poljska umetnostna zgodovinarica prof. dr. Alicja Karłowska-Kamzowa z Univerze Adama Mickiewicza v Poznaniu. Gostja, ki je strokovnjak za srednjeveško slikarstvo, si je ogledala naše iluminirane rokopise in spomenike gotskega stenskega slikarstva na Gorenjskem, v Celju, na Ptujski gori in v Prekmurju.

Objave

E. Čevc

Slovinské malířství od romantismu k impresionismu. Praha and Bratislava, Narodní galerie, Slovenská národná galéria. 1980, str. 7—20. Razstavní katalog.

Delo (slikarja Miha Maleša). Miha Maleš. Kulturni center, Kamnik 1980, str. 12—15. Razstavní katalog.

Vikar Klement Naistož iz Loke v Beneški Sloveniji. Loški razgledi 27, 1980.

Deveti bienale tapisserie v Lausannu. Sinteza 47, 48, 49, 1979/1980, str. 123—125.

Likovna umetnost. Slovensko ljudsko izročilo. Pregled etnologije Slovencev. Cankarjeva založba, Ljubljana 1980, str. 232—247.

Der Schöne Stil in Slowenien. Die Parler und der Schöne Stil 1350—1400. Europäische Kunst unter den Luxemburgen. Köln 1980, str. 123—129.

D. Prelovšek

Solanje kiparja Francesca Robba. Kronika 28, 1980, str. 107—111.

Die Heiliger-Geist-Kirche in Ottakring. Erbe und Auftrag. Wien 1980, str. 5—13.

K novi podobi ljubljanskih Križank. Naši razgledi, 13. VI. 1980.

Madžarska umetnost in moč ljudske tradicije. Delo, 12. XI. 1980.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGJO

Delo inštituta, ki ga je usmerjal in spremljal znanstveni svet, se je odvijalo v skladu z raziskovalno nalogo Arheološka obdobja od predzgodovine do zgodnjega srednjega veka, ki je programski sklop št. 5 raziskovalnega programa SAZU. Nosilec raziskovalne naloge je dr. ing. Mitja Brodar, sonosilci so dr. Jaroslav Šašel, dr. France Leben, mag. Slavko Ciglenečki, mag. Andrej Pleterski in Janez Dular. V raziskovalno nalogo so bili pritegnjeni še vsi drugi delavci inštituta (Ana Šašel, Ivan Turk, Dragica Knific-Lunder, Breda Justin, pogodbeni delavec Franc Truhlar) in zunanji sodelavci.

Raziskovanje paleolitika. Letos smo pričeli s sistematičnimi izkopavanji v novi paleolitski postaji, jami Divje babe, ki se odpira nad Reko (pod Šebreljem) v dolini Idrice. Pri jamskem vходу smo v treh kulturnih horizontih našli 65 krementovih odbitkov in številne kostne ostanke jamskega medveda. Najbogatejši je spodnji horizont z ostanki večjega ognjišča, najrevnejši pa srednji z majhnim kuriščem; zgornji horizont je bil domala uničen zaradi kopanja nepoklicanih. Zanimivi pa so vsepovsod stratigrafski podatki (sestav in razločki jamskih sedimentov), saj holocenskih plasti praktično ni in se pleistocenska sedimentacija pojavi takoj na površju. Poskusna sondiranja smo opravili v Zijalki pod starimi stajami na Dleskovški planoti v Kamniških Alpah (1550 m), v previsu pod Jamarskim vrhom nad Begunjami, v spodmolu v Gojaški gmajni nad Vrtovinom in v zgornji jami v Divjih babah; vse sonde so dale negativne arheološke rezultate. Rekognosciranja novih možnih najdišč so zajela dva jamska objekta na Škofje-loškem, devet na Primorskem, enega na Notranjskem in štiri v Kamniških Alpah. Rekognoscirali smo tudi nova nahajališča sileksov na Ljubljanskem barju (Podpeč, Blatna Brezovica, Plešivica).

Monografija o Potočki zijalki se počasi pripravlja za objavo. Poleg drugih zadržkov je treba znova enotno zrisati kameno orodje in tehnično dokumentacijo. Začeli smo urejati zapisnike in dnevnike terenskih ogledov in akcij do leta 1976 in risati artefakte iz Jame v Lozi in iz Potočke zijalke. Luknjičasta kartoteka paleolitske literature se sproti dopolnjuje in ureja.

Raziskovanje neolitika in eneolitika. Z letošnjimi četrtnimi izkopavanji v Trhlovcu so se končala sistematična raziskovanja jamskega prostora. Izkopavali smo vzhodni del, kjer smo pričakovali očitnejše ostanke poselitve. Izkazalo se je, da so prav tod jamski prazgodovinski sedimenti najplitkejši s skromnimi najdbami tvarne kulture (neznačilni kosi eneolitske in neolitske keramike, razkosane živalske kosti in odbitki kamnitih orodij). V južnem profilu izkopnega polja so se odkrili ostanki dolgotrajnega ognjišča z več kurilnimi plastmi pepela, oglja in ožgane zemlje z vmesnimi drobnimi najdbami. — Na osnovi lanske poskusne sonde smo se lotili izkopavanj v jami Mala Triglavca, ki se odpira v lokavski kraški gmajni jugovzhodno od Trhlovce. Izkopno polje smo razširili navzven in znotraj spodmola. Sedimenti, ki so pod kapjo bolj ilovnati in polni podornega kamenja, so v notranjosti bolj gruščnati in razločnejši, dasi med posameznimi nivoji ni bistvenih strukturnih in barvnih razlik. Čeprav smo osrednji kvadrant kopali relativno globoko (2,30 m), še nismo dosegli ločnice med holocenskimi in pleistocenskimi sedimenti. Do sedaj najdbe izpričujejo starejše prazgodovinske poselitve (bronasta doba, eneolitik, neolitik), pričakovati pa je morda celo mezolitsko kulturno plast. Iz vseh izkopanih horizontov smo nabrali tudi obilo kosti različnih vrst lovnih živali.

Kartoteka domačih in tujih najdišč iz starejših prazgodovinskih obdobj na področju jugovzhodnih Alp se je sproti dopolnjevala v okviru srednjeevropskega časovnega in kulturnega sistema. Še posebej se razširja specialna antropospeleološka bibliografija jamskih najdišč Slovenije in sosednjega ozemlja. Izrisano in razvrščeno je tudi izkopano gradivo iz Velikega zjota in izdelana vsa tehnična dokumentacija najdišča (profili, tlorisi, slike).

Raziskovanje kovinskih dob. Delo smo usmerili predvsem na rekognosciranje točk v ljubljanskem topografskem področju, kjer sta bili izmerjeni dve naselbini. Dokončali smo tudi načrte desetih gradišč: osem v sežanski in dve v ljubljanski regiji. — Naloga o halštatski grobišni keramiki v Sloveniji je tekla sistematsko dalje. Po opravljeni razvrstitvi je bil izdelan tekst s poglavji o terminologiji, tipologiji in kronologiji keramike iz halštatskih nekropol na področju jugovzhodnih Alp. Sestavljene so tudi table in drugo slikovno gradivo. Zaradi primerjave keramičnega inventarja je bilo treba pregledati gradivo v slovenskih muzejih in v zagrebškem ter sarajevskem muzeju.

Raziskovanje halštata na Stajerskem je bilo osredotočeno na kontrolna izkopavanja prazgodovinskega gradišča na Pošteli na Pohorju z namenom dobiti stratigrafski prerez skozi naselbinske plasti. Z našimi sredstvi je akcijo izvedla PZE za arheologijo FF pod vodstvom mag. Bibe Teržan. Izkazalo se je, da obstajata dve daljši poselitveni fazi: starejši in mlajši halštatski horizont z zemljinama nasipoma in kulturna plast iz poznega latena z ostanki ognjišč in lesene stavbne konstrukcije.

Raziskovanje antike in obdobja preseljevanja ljudstev. Pri temi Antični literarni viri je opravljena analiza podatkov pri Vitruviju o vojaških akcijah na jugovzhodnem alpskem prostoru med leti 60—50 pred n. št., ki nakazujejo kulturno-zgodovinske probleme in detajle predvsem z obleganjem utrdbe vzhodno-alpskih domačinov Castellum Larignum. V luči rimskih podatkov so se analizirale prazgodovinske in zgodnjeantične prometne smeri Oglej — Gosposvete. Tudi analiza Strabonovega podatka o venetski reji plemenitih konj nakazuje nekatere vezi med vzhodnoalpskim prostorom in Sredozemljem že od 4. stoletja pred n. št. dalje. — Za korpus na Slovenskem najdenih napisnih kamnov je bilo v ptujskem lapidariju preverjenih nad 200 spomenikov. Delo na tretji epigrafski knjigi Inscriptiones Latinae je zahtevalo kontrolo, pregled in dokumentacijo vsega ohranjenega gradiša v Kosova. Z analizo narativnih virov za prisotnost Slovanov na Balkanu v 5. in 6. stoletju bo izbrano toponomastično gradivo omogočilo ugotoviti vrsto novih arheoloških točk in hkrati izkristalizirati tiste, na katerih so se srečali Slovani s starimi naseljenci. Za zemljevid k arheologiji in zgodovini Slovenije v starem veku so se zbirale in izdelovale karte, ki naj predstavijo poselitveno podobo, upravno-politični razvoj, kulturno-zgodovinske detajle od zadnjih stoletij pred n. št. do Karla Velikega. Za poskus orisa zgodovine slovenskega

prostora pod Kelti, Rimom, Goti in Bizancem smo pripravili podrobnejšo zasnovo dela.

Z rekognosciranjem poznoantičnih naselbin smo nadaljevali po Sloveniji, v Furlaniji in na Koroškem. Tudi delo na kartoteki in dokumentaciji poznoantičnih najdišč teče dalje; povsem na novo pa smo zastavili kartoteko zgodnjekršćanskih objektov na Balkanu in na vzhodnoalpskem prostoru. Zaradi zaščite smo raziskali najdišče Tinje nad Loko pri Žusmu, kjer smo izkopali zemljanko, ostanke treh lesenih hiš in dva obrambna jarka. Arhitekturne ostaline in drobne najdbe izpričujejo kontinuiteto naselbine od začetka 4. do 9. stoletja in omogočajo dokazati stike staroselcev z novoprišliimi Slovani. Ena izmed hiš je hranila le zapušćino slovenskega obdobja in je tako pri nas prva dokazana staroslovanska stavba.

Raziskovanje zgodnjega srednjega veka. Poskusna sondiranja domnevne zgodnesrednjeveške naselbine na Homu pri Šentrupertu so odkrila samo ostanke poznoantične obrambne arhitekture z drobnimi najdbami. V Bodeščah pri Bledu smo nadaljevali sistematična izkopavanja skupaj s PZE za arheologijo FF. Odkritih je bilo nadaljnjih 33 staroslovanskih grobov s pridatki od druge polovice 8. do polovice 10. stoletja. — Za luknjičasto kartoteko o zgodnjem srednjem veku se je akcesija sproti obdelala. Za dokumentacijo staroslovanskih najdišč na področju jugovzhodnih Alp smo skupaj z zunanjimi sodelavci zasnovali ključ predmetne kartoteke. Pri metodi souporabe tvrnih in pisanih virov pri raziskovanju zgodnjega srednjega veka je bila končana prva stopnja, zbiranje dosedanjih arheoloških podatkov in zgodovinskih virov, in opravljena retrogradna analiza katastra za razvoj vaških jeder (na primeru blejskega konca). Z analizo plastovitosti in izpovednosti grobišč alpskih Slovanov smo začeli razčlenjevati grobišći v Batujah in Bodeščah.

Arheološka topografija Slovenije. Terensko topografsko delo je zajelo določene regije v Prekmurju, na Primorskem in mestni topografiji Ptuja in Emone. Izpisovanje literature k topografski dokumentaciji je teklo sproti. Prav tako so se novi viri vnašali v kartoteko najdišč iz podatkov, ki so jih zbrali delavci inštituta in zunanji sodelavci. Gradivo za topografski snopić Kozjansko je dokonćno zbrano. Topografija antićnega dela Ptuja se gradi na osnovi rešenih oblikovnih in vsebinskih vprašanj kartografskega oblikovanja zvezka; za mestno topografijo Emone pa se je nadaljevalo zbiranje gradiva iz starejše literature.

Arheološka terminologija. Izbor ilustracij je v teku. Obdelali smo gesla pod ćrkama A in B. Delo je izredno zahtevno in potrebne so mnoge strokovne konzultacije.

Dokumentacija arheološkega gradiva in arhivov. Dokumentacija našega gradiva v tujih muzejih je zajela antićne najdbe iz Ptuja, ki jih hrani Joanneum v Gradcu (izvajalec dr. Iva Mikić-Curk s sodelavci). Izdelan je bil seznam predvsem grobnih najdb, preverjanje indeksov in zapisov iz inventarne knjige, hkrati pa se je po kataloškem sistemu risala prva etapa najdb, domala 1000 predmetov, ki sploh še niso bili upodobljeni. — Delo za historiografijo arheologije je zajemalo zbiranje zlasti tistih bibliografij, ki so v zvezi z razvojem slovenske arheološke vede. Tudi arhivski fond inštituta se je tekoće urejeval.

Centralna arheološka kartoteka. Obdelava fonda arheološke literature je zajela še knjižnico Zavoda SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dedišćine. Za tekoće dopolnjevanje smo zbrali akcesije knjižnice PZE za arheologijo ter Narodnega, Dolenjskega in Koprškega muzeja.

Posebno in drugo delo delavcev inštituta. Znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar vodi nalogo paleolitskih raziskovanj. Razen terenskih del (izkopavanje, sondiranje, rekognosciranje) je dosti ćasa posvetil obdelavi gradiva iz Potoćke zijalke, ki zaradi obsećnosti zahteva določeno selekcijo in enoten znanstveno metodološki pristop; obdeloval je še gradivo iz Jame v Lozi in Ciganske jame. Hkrati se je kot upravnik inštituta posvetil vodstvu in znanstvenemu delu kolektiva, usmerjal finanćno poslovanje in dejavnost inštituta znotraj akademije in navzven in se posebej posvetil preureditvi in razširitvi delovnih prostorov.

Znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel vodi nalogo raziskovanja antićnega obdobja s temami: latensko obdobje vzhodnoalpskega prostora v lući antićnih

virov; narativni viri za prisotnost Slovanov v 5. in 6. stoletju; zgodovina slovanskega prostora pod Kelti, Rimom, Goti in Bizancem; rimska epigrafika in atlant k arheologiji in zgodovini Slovenije v starem veku. Veliko dela in časa je posvetil uredništvu 30. in 31. letnika Arheološkega vestnika in zbiranju gradiva za naslednjo številko in delu v raznih strokovnih komisijah. Dne 29. februarja 1980 je bil izvoljen za člana v Consiglio degli Studiosi del Centro Italiano per l'Archeologia e la Storia Antica Giovanni Gozzadini v Bologni.

Višji znanstveni sodelavec dr. France Leben vodi raziskovanja starejših prazgodovinskih obdobj, neolitika, eneolitika in zgodnje bronzaste dobe. Izkopaval je v jamah Trhlovci in Mali Triglavci, se ukvarjal z obdelavo gradiva prejšnjih izkopavanj, z dokumentacijo in bibliografijo najdišč na področju jugovzhodnih Alp in sodeloval pri akcijah z drugimi delavci. Drugo delo je opravljal še kot tehnični urednik Arheološkega vestnika, kot član strokovnih komisij in bil vodja mladinskega raziskovalnega tabora Vinica 80, ki je dobil priznanje s Krkino nagrado.

Strokovni svetnik Ana Šašel skrbi predvsem za inštitutsko knjižnico, urejuje fond, vodi posle v zvezi z akcijo in izposojanjem in nadaljuje z novo katalogizacijo starega fonda. Drugo njeno delo je bilo usmerjeno na arheološko terminologijo, epigrafski temi in lektoriranje prispevkov za Arheološki vestnik.

Asistent mag. Slavko Ciglencečki dela pri raziskovanju obdobja pozne antike in preseljevanja ljudstev. Vodil je izkopavanja poznoantične in slovanske naselbine na Tinju, priredil arheološko topografijo Kozjanskega, rekognosciral poznoantične postojanke in delal na kartoteki poznoantičnih in zgodnjekršćanskih lokalitet na Balkanu in vzhodnoalpskem prostoru. Posebej se je sistematično ukvarjal s temo Vzhodne Alpe v pozni antiki in sodeloval tudi pri drugih inštitutskih akcijah.

Asistent mag. Andrej Pleterski se ukvarja z raziskovanjem zgodnjega srednjega veka in historiografijo arheologije. Vodil je izkopavanja staroslovanskega grobišča v Bodešćah in opravil več terenskih ogledov potencialnih najdišč ter sodeloval pri drugih inštitutskih akcijah na terenu. Sistematsko je delal pri dokumentaciji staroslovanskih najdišč na področju jugovzhodnih Alp in pri metodi souporabe tvornih virov pri raziskovanju zgodnjega srednjega veka, še posebej pa na analizi plastovitosti in izpovednosti grobišč alpskih Slovanov.

Asistent Janez Dular je raziskovalec prazgodovinskih kovinskih obdobj. Sistematsko je delal za temo o halštatski grobiščni keramiki na področju jugovzhodnih Alp (terminologija, tipologija, kronologija) in pri raziskovanju kovinskodobnih naselbin Slovenije, kjer je rekognosciral najdišča v ljubljanski regiji. Bil je mentor za arheologijo mladinskega raziskovalnega tabora v Vinici. Posebej je kot tajnik inštituta opravljal organizacijske posle v zvezi z raziskovalnimi nalogami, skrbel za materialno in finančno stanje in usklajeval delo z zunanjimi sodelavci.

Strokovni sodelavec Ivan Turk skrbi za terensko dokumentacijo in arhiv. Tekoče je dopolnjeval centralno slovensko arheološko kartoteko, luknjičasto kartoteko najdišč in paleolitske literature ter urejeval zapisnike paleolitskih terenskih akcij. Izkopaval je v Divjih babah, sodeloval pri izkopavanjih v Triglavci in vseh letošnjih sondiranjih ter rekognosciranjih jamskih objektov. Posebej se je ukvarjal z določevanjem pleistocenske in holocenske favne iz raznih arheoloških najdišč.

Strokovna delavka Dragica Lunder-Knific je delala pri grafični arheološki dokumentaciji. Risala je artefakte iz Jame v Lozi in iz Potočke zijaške, načrte (tlorise in profile) iz Trhlovce in Triglavce, izrisala gradivo iz Velikega zjota, oblikovala tipološke table halštatske keramike in izrisane gradiva iz Gradca pri Prapretnem in Lemberga ter opravljala deloma tudi laboratorijsko delo. Ker so se table v tiskarni izgubile, je znova izrisala najdbe z Vranja. Oblikovno je pripravljala slikovno gradivo za Arheološki vestnik.

Administrativna tajnika Breda Justin je opravljala vse pisarniške posle in usklajevala finančne zadeve z računovodstvom. Po potrebi je pomagala pri nekaterih notranjih inštitutskih nalogah (kartoteka literature in najdišča za topografijo, risanje terenske dokumentacije, arhiv) in nekoliko sodelovala pri terenskem delu.

Udeležba na znanstvenih srečanjih in potovanja. Jaroslav Šašel je potoval v Bologno, kjer je na Istituto di Storia Antica (univerza) in v Centro Italiano per l'Archeologia e la Storia Antica G. Gozzadini predaval o noriškem železarstvu in o antičnih zapornih zidovih. S predavanjem Potovanje Venacija Fortunata na Zahod in njegovo politično ozadje se je udeležil mednarodnega srečanja Akvilejski teden (Settimana di Aquileia); na tem znanstvenem srečanju je bil tudi Slavko Ciglencečki. J. Šašel se je ozdval vabilu Filozofske fakultete univerze v Macerati (Italija), kjer je predaval o Vespazijanovi politiki. Tritedensko strokovno potovanje po Kosovu je izkoristil za dokumentacijo epigrafskih spomenikov.

Slavko Ciglencečki je večkrat potoval v Furlanijo in na Koroško, kjer je topografiral poznoantične postojanke.

Janez Dular je študijsko obiskal zbirke Arheološkega muzeja v Zagrebu in Zemaljskega muzeja BiH v Sarajevu.

Kongresa Zveze arheoloških društev Jugoslavije, ki je bil konec oktobra v Mostarju, so se udeležili Mitja Brodar, France Leben in Janez Dular.

Večina delavcev inštituta se je udeležila strokovne ekskurzije po Avstriji (Teurnia, Hallein, Steyer, Hallstatt) v organizaciji Slovenskega arheološkega društva.

Personalne zadeve. Andrej Pleterski je bil meseca novembra iz stažista-raziskovalca izvoljen na razpisano mesto asistenta, ko je uspešno zaključil študij tretje stopnje z magistrsko nalogo Blejski kot v zgodnjem srednjem veku.

France Leben je 2. 2. 1980 prejel srebrno plaketo Borisa Kidriča, ki mu jo je Zveza organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije podelila za izredne zasluge v gibanju Znanost mladini; postal je tudi častni član Društva za raziskovanje jam v Kranju.

Dogajanja in pridobitve v inštitutu. Znanstveni svet inštituta se je po potrebi redno sestajal. Prve ponedeljke v mesecu (razen poleti) smo imeli delavci inštituta sestanke, na katerih smo razpravljali o nalogah in izvršenem delu ter o organizaciji akcij.

Inštitutska knjižnica je v letu 1980 pridobila 960 enot. V naš fond smo vključili nekaj serij in revij z arheološko vsebino, ki so bile doslej v centralni biblioteki SAZU. Skrbeli smo za vezavo knjig. Notranje delo in izposoja je oviralo preurejanje inštituta. Veliko knjig smo morali več mesecev deponirati, tako da smo v tem času izposojali le delno. Izven inštituta smo izposodili nad 250 enot.

V letu 1980 je izšla jubilejna 30. številka Arheološkega vestnika (1979), ki zajema domala 50 tiskovnih pol s 785 stranmi; tik pred izidom je 31. letnik (1980), letnik 32 (1981) pa je pripravljen za tisk.

Veliko dela je bilo s preureditvijo in razširitvijo inštituta. Ko se je iz stavbe izselil Biološki inštitut J. Hadžija, smo s stopniščem povezali prvotne spodnje prostore z novo pridobljenimi v zgornji etaži. S tem smo dobili najnujnejše delovne prostore, ki pa jih je bilo treba še opremiti. Zato je znanstveno interno delo v marsičem trpelo, saj smo prav do jeseni stvari preurejevali, se selili s prostora v prostor in sami opravili veliko težaškega dela.

Inštitut vzdržuje stike z domačimi in tujimi ustanovami in strokovnjaki. Obiskali so nas arheološki seminarji univerz iz Tübingena, Regensburga in Innsbrucka, ki so jih vodili njihovi predstojniki, pa tudi strokovnjakinja za kvartarologijo in predgovodovino prof. Sonnevile-Bordes iz Bordeauxa. Od domačih arheologov smo sprejeli muzejske in znanstvene delavce iz Zagreba, Pule, Sarajeva, Beograda, Subotice in Novega Sada.

Objave

M. Brodar

50 years of paleolithic research in Slovenia. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 21—28.
Paleolitik v Zgodovini Slovencev. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 528—543.

S. Ciglencečki

Ig — V Partih (soavtor I. Turk); Sela pri Zajčjem vrhu; Podkum; Podzemelj — Kučar (soavtor A. Dular); Veliki Korinj; Podturn pri Karteljevem. Varstvo spomenikov 21,

- 1977 (1979), str. 168, 193—194, 240, 241—242, 277, 334—335.
 Gorjane; Podgorje pri Pišecah; Sotensko pri Šmarju pri Jelšah; Srževica; Zagorje; Dekmanca; Hrastje ob Bistrici; Rožno; Lemberg. Varstvo spomenikov 22, 1979 (1980), str. 258, 260—261, 270, 276, 277, 282—284, 312—313, 331—332.
 Gradec pri Prapretnem, Sevnica — prazgodovinska gradišča i rimska naselba. Arheološki pregled 20, 1979, str. 40—41.
 Kučar pri Podzemlju — prazgodovinska i rimska naselba. Arheološki pregled 20, 1979, str. 41—42 (soavtor J. Dular).
 Kastel, utrjeno naselje ali refugij? Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 459—472.
 Staroslovansko grobišče v Zgornjem Dupleku. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 473—488 (soavtor T. Knific).
 Bager je našel na sledove prvih Slovanov. Sobotna priloga Dela, 16. 8. 1980, str. 24.
 Alice Sz. Burger, Das spätrömische Gräberfeld von Somogyiszil, Budapest 1979. Arheološki vestnik 31, 1980, str. 341—342 (ocena).

J. Dular

- Podzemelj, Kučar. Varstvo spomenikov 21, 1977 (1979), str. 241—242 (soavtor S. Ciglenečki).
 Podzemelj. Varstvo spomenikov 22, 1979 (1980), str. 291—292.
 Kučar pri Podzemlju. Rešena arheološka dediščina 1945—1980, Ljubljana 1980, str. 68—69.
 Poročilo o delu in izsledki arheološke skupine. Mladinski raziskovalni tabor Vinica 79, Ljubljana 1980, str. 19—21.
 Žarno grobišče na Borštku v Metliki. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 65—100.

F. Leben

- Pogled v kulturno dediščino starejše prazgodovine. Rešena arheološka dediščina 1945—1980, Ljubljana 1980, str. 13—15.
 Prispevek Slovencev k antropospeleologiji. Naše jame 21, 1979 (1980), str. 47—50.
 Progress and achievements of thirty years of research into early prehistory in Slovenia. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 29—40.
 Obdobja starejše prazgodovine v Zgodovini Slovencev. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 543—547.
 Pál Patay, Das kupferzeitliche Gräberfeld von Tiszavalk-Kenderfönd, Budapest 1978. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 588—590.

A. Pleterski

- Povezovanje tvarnih in pisanih virov pri proučevanju zgodnjega srednjega veka (alpskih Slovanov). Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 507—519.
 Zofija Kurnatowska, Słowianszczyzna południowa, Warszawa 1977. Arheološki vestnik 31, 1980, str. 347—349 (ocena).

J. Šašel

- Zur historischen Ethnographie des Mittleren Donauraums. Die Völker an der mittleren und unteren Donau im fünften und sechsten Jahrhundert (Österr. Akad. der Wissenschaften, Phil.—hist. Klasse, Denkschriften, B. 145), Wien 1980, str. 13—17.
 Politični položaj v bizantinskem imperiju v drugi polovici 6. stoletja. F. Ks. Lukman, Gregorij Veliki in njegov čas, Celje 1980, str. 5—15.
 Dreigenerationen-Intervall. Studien zur antiken Sozialgeschichte, Festschrift Friedrich Vittinghoff, Köln-Wien 1980, str. 357—363.
 Südosteuropa (Dalmatien, Mösien, Dakien, Thrakien), Ostmitteleuropa (Pannonien, Noricum). Der Grosse Plötz, Freiburg-Würzburg 1980, str. 271—283.
 Od Potočke zijalke do Blatenskega kastela: K arheološkim obdobjem v Zgodovini Slovencev. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 527—528.
 Epigraphische Publikationen in Jugoslawien seit CIL III. Arheološki vestnik 31, 1980, str. 321—325.
 Hans-Georg Pflaum (1902—1979). Arheološki vestnik 31, 1980, str. 329—333.
 S. Soproni, Der spätrömische Limes zwischen Esztergom und Szentendre, Budapest 1978. Arheološki vestnik 31, 1980, str. 342—344 (ocena).
 T. Miotti, Castelli del Friuli, 1, Udine 1977. Arheološki vestnik 31, 1980, str. 344 (ocena).

I. Turk

- Ig — V Partih. Varstvo spomenikov 21, 1977 (1979), str. 168.
 Gábori Miklós, Les civilisations du paléolithique moyen entre les Aples et l'Oural, Budapest 1976. Arheološki vestnik 30, 1979 (1980), str. 588 (ocena).

INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Inštitut za prava starega Orienta je v letu 1980 zbiral novo asiriološko gradivo, predvsem pravno in proučeval v akademskem jeziku ohranjeno vazalno pogodbo, ki sta jo sklenila hetitski vladar Šuppiluliuma in vladar sosednje dežele Kizzuvatne Šunaššura. O nekaterih presenetljivih dognanjih se pripravlja razprava, v kateri bo končno potrjen neparitetni značaj te pogodbe.

Stalna sodelavka višja knjižničarka-referentka Julijana Šušteršič je poleg knjižničarskega in vsega administrativnega dela oskrbovala še prepisovanje upravnikovega gradiva in korekture.

Decimalno klasifikacijo je kot zunanji sodelavec delno izpopolnjeval Marko Urbanija, bibliotekar pravne fakultete.

Inštitut je imel vsakoletni strokovni študijski sestanek 26. marca 1980. Marko Urbanija je na njem poročal o dveh knjigah: R. G. Temple, *Das Sirius-Rätsel*, Frankfurt a. Main 1977, zbornik o trgovini na starem Vzhodu Iraq XXXIX, London 1977. Prof. V. Korošec pa je referiral o pravnem položaju trgovcev po hetitskih pravnih virih.

Pri razstavi o babilonski, asirski in mezopotamski umetnosti, ki jo je organiziral Narodni muzej v Ljubljani, je upravnik inštituta šestkrat sodeloval z vodstvom.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT SAZU

V raziskovalni nalogi Temeljne raziskave slovenske glasbene preteklosti zajet program je bil za leto 1980 obsežen in zahteven. V njem so sodelovali viš. znanstv. sodelavec dr. D. Pokorn, asist. J. Snoj, zunanji sod. univ. prof. dr. J. Sivec in akademik D. Cvetko.

Temeljna skrb je bila posvečena evidentiranju gradiva z namenom, da bi se le-to postopno ustalilo in bilo v končni fazi na voljo za preučevanje, seveda potem, ko bi bilo izvirno ali kserokrirano koncentrirano na inštitutu in s tem na razpolago vsakemu zainteresiranemu raziskovalcu.

Gradivo se v prvi vrsti nanaša na ustvarjalne rezultate glasbenikov slovenskega rodu starejših in novejših razvojnih obdobjih, ki so delali doma ali v tujini, skladali, se ukvarjali z glasbo teoretično, reproduktivno ali kako drugače. Nahajališča za cit. gradivo so doma in drugod. Doma so v glavnem znana, drugod pa le delno in jih bo v številnih primerih treba še odkriti.

Prizadevanja v zvezi z evidentiranjem so bila v l. 1980 v veliki meri odvisna od sredstev, ki so bila na razpolago za ta namen. Kljub omejenosti teh sredstev so bila dovolj uspešna.

D. Pokorn je nadaljeval evidentiranje skladateljskega opusa A. Ivančiča, ki kljub njegovim dosedanjim raziskavam še ni ves znan ali vsaj ne v podrobnostih, ki jih zahteva tako delo. Zlasti velja to za področje sakralne glasbe. Z gradivom v tujini je omenjeni sodelavec v l. 1980 kontaktiral po pismeni poti, z gradivom doma pa na nahajališču samem v Ljubljani in Novem mestu. V Novem mestu je začel s sistematičnim raziskovanjem širšega, ne samo na Ivančiča omejenega koncepta tudi J. Snoj, ki ga posebej zanimajo srednjeveški glasbeni rokopisi, kolikor jih je najti na Slovenskem. Medtem je J. Sivec nadaljeval evidentiranje gradiva v dunajskih nahajališčih (Gesellschaft d. Musikfreunde-archiv, OeNB). Zaradi obsežnosti gradiva in zelo omejenih deviznih sredstev se je omejil na D. Lagkhnjerja (zač. 17. st.) in F. Pollinija (konec 18. in zač. 19. st.). Vse delo v nakazanih smereh je bilo uspešno.

Opravljen delo je konkretizirano v ustrezni kartoteki, ki je začela nastajati in se bo naprej izpopolnjevala.

Fotokopiranje oz. mikrofilmanje gradiva s tujih nahajališč je bilo zaradi omejitve deviznih sredstev lahko le delno izvršeno; posnetki so deponirani na inštitutu. V prihodnje bodo za ta namen vsekakor potrebna višja devizna sredstva, če naj se ta del programa pozitivno realizira. Vendar bomo poskušali te vrste material pridobiti tudi izven običajnih možnosti (zamenjave, osebni kontakti ipd.).

Dela, ki so že evidentirana, fotokopirana, kseroksirana ali prepisana so bila l. 1980 delno že transkribirana oz. spartirana. Tako je dr. Pokorn spartiral Ivančičeve simfonije v G-, D- in F-duru in tri divertimente, dr. Sivec pa večji del Lagkhnerjeve zbirke Flores Jessaei (1606). To delo je zahtevalo napor in čas, ki je v vsakem primeru daleč presegel čas predvidenih delovnih obveznosti.

V dogovoru z DSS bo inštitut v kratkem dobil v svojo last še dosegljive plošče zbirke *Musica slovenica*. Takoj ko bodo dopuščala materialna sredstva, si bo nabavil tudi plošče z deli slovenskih skladateljev, ki so bila realizirana izven DSS. Kar ni dosegljivo na ploščah, bo inštitut oskrbel z magnetofonskimi posnetki, vendar šele takrat, ko bo imel na voljo ustrezno tehnično aparaturu. Načrt je že izdelan. Realizacija bo sledila, verjetno tudi s pomočjo RTV. S tem je v teku nastajanje fono- oz. magnetoteke. Kar velja za plošče, velja tudi za natis kompozicijskih del, ki jih bo dobil inštitut iz fonda edicij DSS.

Inštitutska biblioteka že nastaja. Formira se iz muzikološkega fonda centralne biblioteka SAZU in iz publikacij, ki dotekajo posebej za potrebe inštituta. Pripomniti je treba, da je bilo v letu 1980 zaradi omejitev uvoza pritekanje tuje strokovne literature omejeno, v nekaterih primerih celo popolnoma zaustavljeno. Če bi se to nadaljevalo, bi seveda bistveno škodovalo razvoju inštituta in stroke. Za periodične publikacije velja dogovor med centralno biblioteko SAZU, NUK, PZE za muzikologijo FF in glasbeno knjižnico AG. Vendar se v določenih primerih zaradi nujnih raziskovalnih razlogov ne bo mogoče izogniti dupliranju. Inštitutski biblioteki je prispeval tudi del privatnega muzikološkega fonda akad. D. Cvetko. Ta je zaenkrat v cit. biblioteki deponiran, formalnosti okrog lastništva se bodo uredile pozneje dogovorno med centralno biblioteko SAZU in akad. Cvetkom.

Opravljen delo pomeni tudi pripravo za izdaje, ki so predvidene za srednjeročno razdobje 1981—1985. V le-te spadajo spartacije Ivančičevih simfonij, divertimentov in maš ter cit. Lagkhnerjeve zbirke, kar je vse namenjeno za načrtovane spomenike slovenske glasbene preteklosti. Sem dodatno uvrščamo J. B. Novaka Figara (1790) in M. Babnika Sonato za violino in klavir (zač. 19. st.). Z izdajami naj bi se začelo po določenem redu v letu 1982. O sodobni izdaji Gallusove zbirke *Opus musicum* sodelavci inštituta že razpravljajo, za začetek predvsem o metodologiji, ki naj bi se v celoti uskladila z današnjo mednarodno prakso.

Za omenjene transkripcije in spartacije, ki so bile l. 1980 (in bodo v nadaljevanju) opravljene, velja pripomniti, da bodo hkrati osnova za projektirane monografije oz. obsežnejše razprave, ki jih imamo v načrtu za izdajo v obdobju 1981—1985. Konkretno gre za monografijo o A. Ivančiču, v kateri bo poleg posvetnega zajet tudi sakralni opus, in za obsežno razpravo o kompozicijskem stavku D. Lagkhnerja, ki naj bi bila natisnjena v okviru Razprav ali predvidenega Zbornika muzikoloških razprav. Že začeto koncipiranje obeh del obeta prve rezultate do leta 1982 oz. 1983 (Lagkhner oz. Ivančič).

Izven najavljenega ožjega programa so se začela tudi pripravljalna dela akad. D. Cvetka za monografijo o A. Lajovcu.

D. Pokorn in J. Snaj sodelujeta tudi v organizacijskem formiranju inštituta, v tej zvezi se v določeni smeri angažira tudi akad. Cvetko.

Posamezni sodelavci so bili v letu 1980 strokovno dejavni tudi izven inštituta, čeravno delno vezani z njegovim programom. Tako se je D. Pokorn udeležil simpozija ob festivalu komorne glasbe v Radencih (konec sept. 1980) in kolokvija v okviru Jugoslovanske glasbene tribune v Opatiji (nov. 1980). Te vrste dejavnost je za J. Sivca razvidna iz letnega poročila filozofske fakultete za leto 1980 in za akad. D. Cvetka iz letnega poročila SAZU za l. 1980.

D. Pokorn

Rekonstrukcija partitur simfonij in divertimentov A. Ivančiča in njihova revizija. (Rokopis in tipkopis, pripr. za natis.)

60 tekstov za glasbene oddaje Radia Ljubljana: ciklus "200 let slovenske opere" (februar-junij 1980) in "Razgledi po slovenski glasbeni literaturi". Orisi skladateljskih osebnosti Jakoba Gallusa, Izaka Poša, Gabrijela Plavca, Janeza Krstnika Dolarja, Amanda Ivančiča, Jakoba Franca Zupana, Antona Tomaža Linhartarja, Matije Babnika, Leopolda Ferdinanda Schwerdta, Gašperja in Kamila Maška, Jurija Mihevca, Benjamina Ipavca, Antona Foersterja, Frana Gerbiča, Franja S. Vilharja, Viktorja Parme, Rista Savina, Josipa Ipavca, Emila Adamiča, Antona Lajovca, Saše Šantla, Ivana Grbca, Janka Ravnika, Matije Bravničarja, Lucijana Marije Škerjanca, Vilka Ukmarja, Boga Leskovca, Marijana Lipovška, Petra Liparja, Milana Potočnika; odmev Prešernove poezije v slovenski glasbi; partizanska vokalna lirika (januar-december 1980).

Komentarji za Koncertni list SF, Gledališki list Opere v Lj., revijo Naši zbori in gramofonske plošče produkcije Helidon in RTV Ljubljana.

J. Snoj

Retijev tematski koncept ob pregledu tematike Schubertove klavirske sonate v A duru, op. posth., D. 959. (Pripr. za objavo v Zvuku 1981).

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Leksikološka sekcija

V začetku leta 1980 je bila izdana celotna naklada 15.000 izvodov 3. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Dne 4. marca sta Državna založba Slovenije in Leksikološka sekcija pripravili tiskovno konferenco, na kateri je bilo opisano opravljeno delo. Načelnik sekcije je ob tem poudaril strokovno izurjenost in poštrevnost večine radaktorjev. Knjigo je osem sodelavcev slovarja predstavilo v radijski oddaji Studio ob 17h, šest sodelavcev pa v televizijski oddaji Studio 2; v oddaji Zrno do zrna je bilo prikazano redaktorsko delo za slovar. Slovenska javnost in kritika sta 3. knjigo ugodno sprejela.

Redaktorski kolektiv se je lotil v tem letu sistematične redakcije 4. knjige, ki bo obsegala gesla Preo-S. Zaradi bolezni in tudi zaradi obremenjenosti starejših sodelavcev z uvajanjem šestih asistentov (M. Bokal, A. Gložančev, B. Lazar, T. Leben-Pivk, J. Snoj, N. Vojnovič) je bilo namesto predvidenih 4.500 izdelanih 3.900 gesel za to knjigo. Ker pa je kolektiv že lani vzporedno z zaključevanjem tretje knjige delno posegel v četrto knjigo, je ob koncu 1980 obdelanih skupaj že 6.800 gesel iz črk P, R, S. Uredniški odbor je zredigiral 50 gramatikalnih gesel in izdeloval alfabetařij za zadnjo knjigo slovarja (črke U, V, Z). Seminar za asistente je bil uspešno končan in z letom 1981 bodo lahko vsi redni redaktorji slovarja samostojno izdelovali osnovne redakcije. Dokončan je bil seznam kvalifikatorskih pojasnil za prve tri knjige slovarja, seznam kvalifikatorjev pa je tik pred zaključkom; pripravljen je bil osnutek redakcijskega priročnika Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

Zaradi delno povečanih finančnih sredstev v letu 1980 oz. pritegnitve nekaj novih zunanjih sodelavcev je bilo pri izpisovanju leksikalnega gradiva v letu 1980 zbranih skupno 77.065 listkov, in sicer: Pri navadnem izpisovanju je bilo obdelanih 61 knjižnih enot in v njih podčrtanih 37.400 besednih enot. Na podlagi knjižne ekscerpcije je bilo izdelanih 58.065 novih, z gesli opremljenih kartotečnih listkov. Pri posebnem izpisovanju je bilo zbranih 17.476 listkov, od tega pri popolnem 14.913 (gradivo 19. stoletja), pri priložnostnih izpisih 2.217 in pri izpisovanju za narečno kartoteko 346 listkov. Ker od terminoloških sodelavcev ni

bilo mogoče dobiti dovolj gradiva (1.524), so se izpisovala besedila s terminoloških področij, ki so v slovarski kartoteki premalo zastopana. Vse novo gradivo je bilo uvrščeno v ustrezne kartoteke. Kartoteka Slovarja slovenskega knjižnega jezika ima sedaj 3,684.280 listkov. Celotna kartoteka je bila prerazmeščena zaradi lažjega dostopa do slovarskega gradiva. Redno so se dopolnjevale specialne radakcijske kartoteke (narečna kartoteka, razlage, sinonimi).

Leksikološka sekcija je pripravila delovni petletni program in ga vključila v srednjeročni načrt II. razreda SAZU 1981—1985.

Celoten slovarski kolektiv ima 26 sodelavcev, od katerih je 20 rednih delavcev, štirje so honorarni, dva pa imata delovno obveznost deljeno. Uredniški odbor ima pet članov. Predsednik uredniškega odbora dr. Janko Jurančič je obenem načelnik sekcije ter namestnik upravnika Inštituta za slovenski jezik. Redaktorski kolektiv ima 18 članov in tri strokovne delavke. Dvanajst redaktorjev ima polno delovno normo in jo povečini tudi dosega, šest sodelavcev ima uvajalno normo, ena sodelavka vodi terminološka dela, ena pa sodeluje pri izdelovanju alfabetarja.

Asistentka T. Leben-Pivk je stopila 1. avgusta v bolniški stalež, asistentka M. Bokal in A. Jugovic pa sta začeli 1. decembra redni letni in porodniški dopust. Član glavnega uredniškega odbora dr. Lino Legiša, ki se je 1. julija 1979 upokojil, je po daljši težki bolezni umrl 28. junija 1980. Njegova smrt pomeni za slovarski kolektiv veliko izgubo.

Sodelavci slovarja so bili dejavni tudi zunaj inštituta. Udeležili so se zborovanja Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorici, simpozija o romantiki in o J. Kopitarju v Ljubljani ter zborovanja jugoslovanskih leksikografov v Beogradu. Dr. J. Jurančič se je udeležil znanstvenega srečanja o štokavskem narečju v Zagrebu in zastopal s P. Kostanjevec Inštitut za slovenski jezik na razstavi o slovenskih slovničarjih v Ptuj. Sodelavci slovarja so odgovarjali na številna jezikovna vprašanja, ki so prihajala na inštitut, in pripravili 11 rednih radijskih jezikovnih oddaj.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oz. sodelavci pri terminoloških komisijah (Z. Leder-Mancini pri umetnostni in pravni, J. Meze pri tehniški). Bili so lektorji založb oz. revij (I. Černelič pri Rudarsko metalurškem zborniku, M. Hajnšek-Holz pri Biološkem vestniku, M. Janežič pri Obzorniku za matematiko in fiziko ter Zborniku občine Grosuplje, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije za Zbrano delo L. Kraigherja). S. Suhadolnik je bil član komisije za historične slovarje slovenskega jezika in sodelavec Vojaškega večjezičnega slovarja.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1980	Stanje	31. 12. 1980
I. <i>Literatura 20. stol.</i>			
a) poezija	93	119.518	
b) proza	23.414	645.353	764.871
II. <i>Literatura 2. pol. 19. stoletja</i>			
a) poezija		22.647	
b) proza		414.354	437.001
III. <i>Literatura 1750—1850</i>			
a) poezija		53.117	
b) proza	10.664	166.396	219.513
IV. <i>Stara literatura</i>			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492

V. <i>Ljudska literatura</i>			
a) poezija		90.311	
b) proza		10.205	
c) dialektično gradivo	346	50.311	150.827
VI. <i>Starejši slovarji</i>		698.852	698.852
VII. <i>Novejši slovarji</i>	5.000	687.245	687.245
VIII. <i>Strokovno</i>			
a) literatura	35.924	1,046.844	
b) terminologija	1.624	451.249	1,498.093
IX. <i>Splošna zbirka</i>		997.655	997.655
Skupaj	77.065	5,550.549	5,550.549

Objave

M. Ahlin

Pomenska analiza besed področje in območje. Predavanje na Radio Ljubljana.
 Povojna slovenska leksikografija. Predavanje na zborovanju jugoslovanskih leksikografov v Beogradu.

I. Černelič

Vrste jezikovnih podatkov v SSKJ. Naši razgledi 29, 1980, 7, 204.
 O glagolih glede na prosti morfem "se". Predavanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorici.
 O normativnosti "se" pri nekaterih glagolih. Predavanje na Radio Ljubljana.

A. Gložančev

Kratice v imenih delovnih organizacij. Predavanje na Radio Ljubljana.

M. Hajšek-Holz

Sestavljenke v Slovarju slovenskega knjižnega jezika III. Naši razgledi 29, 1980, 7, 204—205.

M. Humar

Raba pridevnikov tehničen, tehniški. Predavanje na Radio Ljubljana.
 Sinonimi in njihova funkcija v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Predavanje na zborovanju jugoslovanskih leksikografov v Beogradu.

P. Kostanjevec

Medjezikovni in mednarečni pojavi. Naši razgledi 29, 1980, 5, 135.

B. Košmrli-Levačič

Pomensko-stilna analiza sinonimov književnost, literatura, slovstvo. Predavanje na Radio Ljubljana.

J. Müller

Dvanajsti seminar za makedonski jezik, literaturo in kulturo. Poročilo. Jezik in slovstvo 25, 1979/80, 3, 100—102.

Knjiga slovenske fonologije. Slavistična revija 27, 1979, 3—4, 477—486.

Pomenske skupine in pomenska zgradba samostalnika. XVI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj. Ljubljana 1980, 35—46.

Ob smrti Lina Legiša. Primorska srečanja 1980, 23, 246—247.

Kovačnice in kovači na Spodnji Slivnici. Zbornik občine Grosuplje. Grosuplje 1980, 241—250.

Slovenska krajevna imena. Predavanje na Radio Ljubljana.

Oblikoslovje krajevnih imen. Predavanje na Radio Ljubljana.

Predloga na in v pri krajevnih imenih. Predavanje na Radio Ljubljana.

Pomenoslovje besed. Predavanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorici.

Slovarsko pomenoslovje samostalnikov. Predavanje na zborovanju jugoslovanskih leksikografov v Beogradu.

Z. Praznik

O nekaterih skupinah pogovornega besedišča. Predavanje na Radio Ljubljana.

M. Silvester

Posredne ali sklicevalne razlage v Slovarju slovenskega knjižnega jezika III. Naši razgledi 29, 1980, 7, 205.

S. Suhadolnik

Ob dvestoletnici rojstva J. Kopitarja o njegovi (dopisovalni) slovenščini. Delo 22, 20. 11. 1980, 272, 13.

Linhartov Matiček v izdaji 1840. Predavanje na mednarodnem simpoziju o romantiki v Ljubljani.

Kopitarjeva (dopisovalna) slovenščina. Predavanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorici in na simpoziju o J. Kopitarju v Ljubljani.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Poročilo na Radio Ljubljana.

I. Šircelj

Večbesedna lastna imena. Predavanje na Radio Ljubljana.

O besedah davi, drevi, sinoči, nocoj, osorej. Predavanje na Radio Ljubljana.

C. Tavzes

Sistem sklanjanja osebnih imen. Predavanje na Radio Ljubljana.

Etimološko-onomastična sekcija

Etimološko-onomastična sekcija Inštituta za slovenski jezik je v letu 1980 delala zlasti pri naslednjih nalogah: Etimološkem slovarju slovenskega jezika in dopolnjevala kartoteko slovenskih toponimov, mikrotoponimov, antroponimov in botaničnih imen.

Rokopis za 2. knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika je v letu 1980 narastel za približno 15 avtorskih pol. Zaradi večmesečne bolezni avtorja prof. F. Bezlaja v pretekli zimi se je sistematično delo lahko začelo šele v marcu. Žal se od septembra dalje pri delu za slovar spet poznajo večje zdravstvene težave v avtorjevi družini. Treba je narediti samo še vrsto popravkov in dopolnil, da oddamo v decembru v tiskarno nekaj nad 40 avtorskih pol abecedno urejenega in dokončno formuliranega rokopisa (kompletni črki K in O). Ker bo druga knjiga Etimološkega slovarja slovenskega jezika nekoliko obsežnejša kot prva (ca. 70 avtorskih pol), bo potrebnih še več mesecev za dokončanje črk L, M, N.

Poleg rokopisa Etimološkega slovarja slovenskega jezika je prof. F. Bezlaj pripravil za tisk več krajših razprav, ki začenjajo postopoma izhajati v strokovnem tisku. Nepričakovano je bil prisiljen še v šolskem letu 1980/81 prevzeti pedagoško delo namesto docentke dr. A. Šivic-Dularjeve, ki je na porodniškem dopustu.

Ker se avtor slovarja, če odštejemo manjše nekajdnevne težave, zdravstveno počuti odlično, upa, da delo v prihodnjih mesecih ne bo bistveno zaostajalo.

Dr. M. Matičetov in profesor N. Tolstoj iz Moskve sta tudi letos pripravljala za tisk slovar rezijanskega narečja po gradivu B. de Courtenaya. Letos sta uredila dodatek k slovarju iz pesemskih in proznih tekstov.

Magister Darja Globevnik vestno sodeluje pri pripravah rokopisa Etimološkega slovarja slovenskega jezika. Na filozofski fakulteti je odobrena njena tema za disertacijo s področja romansko-slovenskih jezikovnih odnosov; njena mentorja sta prof. dr. M. Skubic in prof. dr. F. Jakopin.

Drugi redni in zunanji sodelavci so po svojih sposobnostih in možnostih sodelovali pri raznih raziskavah in dopolnjevali historično dokumentacijo za slovar slovenskih rastlinskih imen, za etimološki slovar in za onomastične kartoteke. Dr. V. Suer je iskal tudi vire starih "medicinskih knjig", ki so prevedene v slovenščino.

Za delo asistenta Janeza Kebra, ki kljub svoji pritožbi še ni bil reelegiran, nimamo nobenih zanesljivih podatkov.

Pri zbiranju historičnega gradiva sekcija tesno sodeluje s Komisijo za historične slovarje slovenskega jezika.

Objave

J. Keber

Priimki v Skokovem in Bezlajevem etimološkem slovarju. *Onomastica Jugoslavica* 8, 1979 (izšlo 1980), 125—136.

D. Globevnik

Transformacijski cikel v generativni slovnici. Predavanje v okviru lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani.

Functional syntax and generative syntax — a rapprochement in the seventies? Predavanje na 7. mednarodnem kongresu funkcionalne lingvistike v St. Andrews (Škotska).

Syntaxe et/ou sémantique à propos du subjonctif français. *Linguistica* 19, 1979 (izšlo 1980), 223—242.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

Delo Komisije za historične slovarje slovenskega jezika se je v letu 1980 delilo na dva dela, na pripravo slovarja slovenskih protestantov (16. stoletje) in slovarja stare prekmurščine (18. in 19. stoletje).

Delo je teklo povezano. Popolno smo izpisali in pregledali zadnji del Dalmatinove Biblije (1584), Trubarjev Catechismus (1550), Kreljevo Otrozhio biblio (1566), Trostovo Eno lepo inu pridno predigo (1588); nadalje smo deloma popolno, deloma pa razredčeno izpisali naslednja dela v stari prekmurščini: Sijarto, Mertvecsne peszmi (1796), Starisinsztvo, i zvacinsztvo (1807), Košič, Krátki návuk vogrszkoga jezika (1833), Košič, Zobriszani Szloven i Szlovenka med Mürov i Rábov (1845), Košič, Zgodbe vogerszkoga králesztva (1848), Prijátel II (1876), Agustič, Návuk vogrszkoga jezika (1876), Agustič, Prirodopis s kepami za národne šole (1878), Košič, Starine, ČZN 1914.

Zdaj teče izpisovanje Kreljeve Postille slovenske (1567), Trubarjevih Articulov oli dejlov (1562), Psalterja (1966) in Catechismusa z dvejma izlagama (1975) in starih prekmurskih besedil: Barla, Krszcsanszke nóve peszmene knige (1823), Kardoš, Krsztsanszke czerkevne peszmi (1848), Terplan, Knige 'zoltarszke (1848), Kardoš, Nóve knige cstenyá za vesznícki sòl drúgi zlócs (1870), Bagary, Perve knige-čtenyá (1886).

To izpisovanje je v letu 1980 dalo prek 200.000 listkov iz knjig 16. stoletja in prek 24.000 listkov iz starih prekmurskih knjig.

Izdelali smo prek 2000 matric za izdelavo kseroksiranih listkov, in sicer za 13 knjig, ki smo jih letos izpisali ali pa so v izpisovanju.

Izdelali smo okrog 300.000 kseroksiranih kartotečnih listkov za izpisovanje omenjenih knjig.

Pri alfabeticiranju smo končali alfabetarije Trubarjevega Catechismusa (1550), Kreljeve Otrozhie biblije (1566), Vóre krsztsánszke krátkega navuka (1754) Š. Kúzmíča in Nouvega zákona (1771) istega prireditelja, Knigo molitveno (1783) M. Kúzmíča in Mertvecsnih peszmi (1796) Sijarta.

Teče pa alfabeticiranje Dalmatinove Biblije (1584) in Bakoševega Nuovega Gráduvála (1789). Skupaj je bilo alfabeticiranih nad 300.000 listkov, od tega 100.000 dokončno, drugo pa po prvi črki.

Pripravili smo alfabetarije za tipkanje, v to delo je všteto urejevanje kartoteke in opremljanje gesel z najnujnejšimi opombami, za naslednja dela: Trubar, Catechismus (1550), Krelj, Otrozhia biblia (1566), Š. Kúzmíč, Nouvi zákon (1771).

Komisija osmih članov je imela 5 daljših sej, na katerih je obravnavala tekočo problematiko izpisovanja, organizacijo nadaljnjega dela in druga vprašanja.

Poleg tega so sodelavci analizirali posamezne tipe besed kot pripravo za nadaljnje naloge komisije, ena od sodelavk pa je delala poglobljeno jezikovno primerjavo Trubarjevega in Dalmatinovega prevoda Psalterja.

Priprava rokopisa obrnjene druge, celovške izdaje Megiserjevega slovarja iz leta 1744 je tekla v organizaciji Leksikološke sekcije.

Objave

F. Novak

Poslovni in uradovalni jezik. ČGP Delo — TOZD Gospodarski vestnik. Ljubljana 1980. 133 str.

Nekaj o pomenskih razlikah med slovenščino 16. stoletja in današnjo. Predavanje na zborovanju Slavističnega društva v Novi Gorici.

Staranje v jeziku. Predavanje na Radio Ljubljana.

Vprašanje pomske analize leksike starejših obdobj. Predavanje na zborovanju jugoslovanskih leksikografov v Beogradu.

Predavanja v televizijski oddaji Slovenščina v javni rabi:

O razlikah in uporabni vrednosti izraznih sredstev;

Izbiranje besed;

Kako nastajajo pri besedah različne stilne vrednosti;

Uporaba strokovnih izrazov v nestrokovnih besedilih;

Pisava izpeljank iz skladenjskih zvez;

Izpeljanke iz skladenjskih zvez s kazalnim zaimkom v prvem delu;

Izbira zgradbe besedila;

Razčlenjenost jezika.

F. Premk

Dictionnaire de la langue slovene au 16e siècle. Proceedings of The Second International Round Table Conference on Historical Lexicography. Dordrecht 1980, 91—117.

Dialektološka sekcija

Delo Dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik se je v sklopu treh, za slovensko znanost pomembnih dolgoročnih nalog, realiziralo po načrtovanem kratkoročnem programu za leto 1980.

Splošnoсловanski lingvistični atlas (OLA). Za potrebe mednarodnih sestankov je bilo za kartografiranje pripravljeno in komentirano gradivo za 130 vprašanj (24 vprašanj s tematiko q in 106 leksičnih vprašanj). Pri tem delu so sodelovali F. Benedik, dr. T. Logar in dr. J. Rigler. Izdelan je bil prikaz o usodi ē in pal. nosnikov v slovenskih narečjih (dr. T. Logar, dr. J. Rigler).

Izdelana je bila karta PM 415 "topol" z legendo in pripravljen celoten spisek gradiva za karti PM 415 in L 350 (F. Benedik).

Po dokončnih načelih (določenih na sestanku na Kosmaju septembra 1979) je bilo izdelanih oz. predelanih 17 fonoloških opisov za slovenske govore (10 dr. T. Logar, 1 dr. J. Toporišič, 1 F. Novak s sodelovanjem dr. J. Riglerja, 2 dr. J. Rigler, 3 dr. M. Orožen s sodelovanjem dr. J. Riglerja). V zvezi z delom za OLA sta bili dve mednarodni konferenci: zasedanje v Moskvi (20. 1. — 3. 2. 1980), kjer so potekale priprave za 2. leksični zvezek atlasa, tega zasedanja se je udeležila F. Benedik, in konferenca v Binzu (NDR, 19. — 26. 10. 1980), kjer so potekale priprave za 2. fonetski in 3. leksični zvezek; te sta se udeležila dr. T. Logar in F. Benedik.

V Jugoslaviji sta bila dva koordinacijska sestanka jugoslovanske komisije OLA (Beograd); udeležila se ju je F. Benedik. Delovnega zasedanja uredniškega odbora fonoloških opisov vseh jugoslovanskih govorov, zastopanih v OLA, se je udeležil dr. T. Logar (Smederevo, november 1980). Seje medakademijskega odbora za dialektološke atlase v Beogradu se je udeležila dr. M. Orožen, sestanka jugoslovanske komisije za ALE pa S. Horvat (Beograd, december 1980).

Tehnično delo s pripravo fonoloških opisov za tisk je opravljala F. Benedik; pripravila je tudi poročilo o OLA za Jezik in slovstvo.

Slovenski lingvistični atlas (SLA). Pri nalogi Slovenski lingvistični atlas so nadalje potekala potrebna zbirateljska, organizacijska in mentorska dela. Študentje slavistike so pod mentorstvom dr. T. Logarja zapisali 7 krajev. Asistentka S. Horvat je zapisovala na terenu (točka Podlehnik v Halozah in poskusni zapis v Damelah), prepisala in delno opremila 7 študentskih zapisov za SLA (diplomske naloge), po kartoteki in naslovnih listih posameznih zapisov dopolnila ter pretipkala seznam zapisanih krajev, ki bo služil kot osnova za sestavljanje mreže krajev za SLA. Izdelani sta bili dve karti, "med" in "veliki šmaren" (F. Benedik). Mentorsko leksikografsko delo za ureditev dialektalnega slovarja kostelskega govora se nadaljuje (S. Suhadolnik, J. Meze).

Evropski lingvistični atlas (ALE). Obseg dela pri tej nalogi v primeri s preteklimi obdobji narašča. Letos sta bili obdelani in odposlani na Nizozemsko, v Beograd in Moskvo 202 vprašanji (od 344 do 546). Iz OLA so izpisali gradivo dr. J. Rigler (Ribnica, Spodnja Ložnica, Hrušica), dr. T. Logar (Solbica, Srednja vas), F. Benedik (Komen, Valburga, Gomilice), obdelala ga je po navodilih za ALE S. Horvat, pregledal dr. J. Rigler.

Zaradi neskladja med vprašalnicama ALE in OLA so bili na novo zapisani odgovori za 40 vprašanj v 7 krajih (3 kraje S. Horvat, 2 kraja dr. J. Rigler, 2 kraja F. Benedik) in odgovori odposlani v Nijmegen (novembra 1979). Za sestanek redakcije ALE in Mednarodnega odbora za ALE (Amsterdam, april 1980) je bil na zahtevo predsednika redakcije ALE ponovno sestavljen obsežnejši seznam vprašanj, ki so s slovenskega zornega kota kakorkoli problematična. Besedilo z utemeljitvijo pomislekov je bilo prevedeno v nemščino (8 strani). Za potrebe sodelavcev ALE v sekciji je bila prevedena 2. vprašalnica iz francoščine v slovenščino (230 strani). Delo je opravila S. Horvat, ki bo poskrbela tudi za dokončno redakcijo in pretipkavanje. Napisala je tudi poročilo o ALE za Jezik in slovstvo.

Individualna naloga. V drugi polovici februarja 1980 je bila zaključena individualna naloga S. Horvat Opis notranjskih govorov na področju Razdrto-Slavina-Postojna-Hrušica in oddana Raziskovalni skupnosti Slovenije.

Druge dejavnosti. Dr. J. Rigler je v letu 1980 v glavnem delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Pripravljati je začel pravopisno, pravorečno, oblikoslovno in intonacijsko podobo gesel za 4. knjigo slovarja.

Dr. T. Logar, honorarni redni profesor v pokoju, je na Filozofski fakulteti vodil izdelavo treh magistrskih nalog iz slovenske dialektologije (dve že zaključeni, ena še v delu), o katerih je pisal poročila oz. oceno. Honorarno je predaval zgodovino slovenskega jezika in dialektologijo za slušatelje višjih letnikov slavistike (3 ure tedensko), na poletnem seminarju je imel cikel predavanj iz zgodovine in dialektologije slovenskega jezika (5 ur), za usmerjeno izobraževanje je priredil in poenotil transkripcijo (delno prispeval komentar) narečnih besedil, ki bodo vključena v priročnik za slovenski jezik ter pripravil magnetofonske posnetke teh besedil. V teku je zapis dialektološkega gradiva za govor Repenj na Gorenjskem.

Dr. M. Orožen se je poglobljala v študij dialektalne leksike in semantike ter v iskanje ustreznih teoretičnih izhodišč za tovrstno obdelavo. V to tematiko je posegala na strokovnem posvetovanju Etnologija-Slavistika (februar 1980) z referatom Odras ljudske duhovne in materialne kulture v jezikovnem izrazu slovenske pripovedne proze 19. stoletja in na simpoziju Obdobje romantike (junij 1980) s predavanjem Slovenski knjižni jezik in zaton pokrajinskih razlik v prvi polovici 19. stoletja (izhodišča knjižnih razlik sta dve oz. so štiri dialektalne skupine).

Vse tekoče organizacijske in strokovne zadeve je Dialektološka sekcija po potrebi občasno skupaj pretresala.

Objave

M. Orožen

Tipološka komparativistika i razvoj slovenistike u 19. veku. IX. zbornik predavanj Mednarodnega slavističnega centra, Beograd 1980.

Besedotvorne pomenke kategorije knjižnih besedil v začetku 19. stoletja. XVI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Zbornik predavanj. Ljubljana 1980, 25—33.

Odraz ljudske duhovne (in materialne) kulture v jezikovnem izrazu slovenske pripovedne proze 19. stoletja. Glasnik slovenskega etnološkega društva 1980, 2, 85—87.

"Kresna noč" Janeza Trdine. Poskus interpretacije s širšega semaziološkega vidika. Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva 3. Janez Trdina — etnolog. Ljubljana 1980, 101—116.

Sporočilno-simbolična in stilnojezikovna učinkovitost ter kompozicijske značilnosti in odlike Trdinove povesti "Kresna noč". Predavanje na posvetovanju etnologov in slavistov ob 150-letnici rojstva Janeza Trdine v Novem mestu.

Slovenski knjižni jezik in zaton pokrajinskih variant v prvi polovici 19. stoletja. Predavanje na mednarodnem simpoziju o romantiki v Ljubljani.

Sporočilno-pomenska in stilistična preobrazba knjižne pravljice in pripovedke na prelomu 19. stoletja. Predavanje na zborovanju Slavističnega društva Slovenije v Novi Gorici.

Leksikalne spremembe v zgodovinskem razvoju slovenskega knjižnega jezika. Predavanje v okviru Slavističnega društva Ljubljana.

Slovnica J. Dobrovskega kot metodološki vzorec slovenske slovnice Frana Metelka. Predavanje v okviru lingvističnega krožka Filozofske fakultete v Ljubljani.

Osrednji knjižni jezik v vzhodni varianti slovenskega knjižnega jezika v začetku 19. stoletja. Predavanje v okviru Slavističnega društva Maribor.

Kako razumeti Kopitarjevo opredelitev za ljudsko osnovo knjižnega jezika. Predavanje v okviru Slavističnega društva Celje.

J. Rigler

Nekaj pripomb o glasovnih značilnostih gornjesavinjskih govorov. Slavistična revija 28, 1980, 1, 21—34.

O izgovoru črke l v SSKJ. Slavistična revija 28, 1980, 1, 114—120.

Nekaj opažanj pri akutu na zadnjem zlogu v slovenščini. Slavistična revija 28, 1980, 2, 219—222.

Komentar k Načrtu pravil slovenskega pravopisa V. Slavistična revija 27, 1979 (izšlo 1980), 3—4, 459—476. Soavtor.

Komentar k Načrtu pravil slovenskega pravopisa VI. Slavistična revija 28, 1980, 3, 325—356. Soavtor.

Vsi jezikovni nasveti in opozorila so bob ob steno. Delo 15. 11. 1980, 30 in 6. 12. 1980, 29. Soavtor.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Dne 6. januarja je umrl dolgoletni upravnik inštituta, akademik dr. Anton Ocvirk. Na njegovo mesto je bil spomladi izvoljen dopisni član SAZU dr. Janko Kos, ki je začel opravljati dolžnost upravnika s 1. aprilom.

Kljub tej izgubi je raziskovalno delo inštituta potekalo po vnaprej zastavljenih načrtih. Inštitut je vključen v skupni raziskovalni program SAZU s programskim sklopom *Raziskave z literarnozgodovinskih in teoretičnih področij*. Delo, h kateremu je bilo pritegnjeno večje število zunanjih sodelavcev, je bilo organizirano po inštitutskih sekcijah.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Raziskava *NOB v slovenski umetniški prozi* je bila opravljena v okviru predvidenega načrta. Interpretativno prebrana so bila pripovedna dela, napisana na temo narodnoosvobodilnega boja, ki so izšla od 1965 do 1967, ter novele in povesti iz leta 1945. Ob branju del kakor tudi ob pisateljih, katerih pripovedno ustvarjanje je v tem obdobju že zaključeno, se je pokazala potreba po formuliranju nekaterih temeljnih dognanj in zapažanj. Tako je kot presežek predvidenega načrta nastala razprava o Bevkovem pripovedništvu na temo narodnoosvobodilnega boja in v začetni fazi analiza pripovedništva Vl. Kavčiča. Dodaten prispevek k raziskavi je tudi zbiranje še neobjavljenega rokopisnega gradiva. Tako smo dobili foto-

kopije Javorškovih črtic iz medvojnege časa, kar v marsičem na novo osvetljuje nastajanje naše proze z vojno tematiko.

Za mednarodni znanstveni projekt — zbornik Teme vojne 1941—1945 v literaturah narodov SFRJ in ZSSR — smo pripravili tri slovenske prispevke in jih poslali jugoslovanskemu uredniškemu odboru v SANU: B. Paternu, Poetika slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva; M. Dolgan, Nelogotehniško partizansko pripovedništvo; D. Moravec, Slovensko gledališče v narodnoosvobodilnem boju.

V okviru raziskave *Izdajanje gradiva s področja slovenske literature* se je začelo intenzivno delo za drugo knjigo Pisem Frana Govekarja. Urednik izdaje Dušan Moravec je pripravil pisemsko besedilo v celoti in napisal približno eno petino opomb. S tem je bil delovni načrt za letos bistveno presežen.

Znanstveni svetnik dr. France Bernik se je kot predavatelj udeležil Slavističnega zborovanja v Novi Gorici 25. septembra (Tema narodnoosvobodilnega boja v Bevkovi prozi), simpozija ob 200-letnici rojstva Jerneja Kopitarja v organizaciji SAZU in Filozofske fakultete v Ljubljani 21. novembra (Kopitarjev in Čopov nazor v poeziji) ter VIII. plenuma kulturnih delavcev OF v Novi Gorici 21. novembra (Bevkova proza na temo NOB). Govoril je na XVI. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani 3. julija (Impresionizem v slovenski liriki), o isti temi tudi v Slavističnem društvu v Kopru 6. junija. Sodeloval je pri okrogli mizi v okviru 12. koroških kulturnih dnevo v Celovcu na temo Prispevek Zilje k slovenski kulturi (30. decembra).

Je član odbora za knjigo Pri Kulturni skupnosti Slovenije ter član upravnega odbora in založniškega sveta Slovenske matice.

Asistent mag. Marjan Dolgan je napisal že omenjeno študijo Nelogotehniško partizansko pripovedništvo; kot recenzent radijske oddaje S knjižnega trga je ocenil knjige P. Zidarja Večno življenje, J. Paganela Kerubini, S. Vegri Konstelacije, antologijo jugoslovanske otroške poezije Pa mi verjamete v uredništvu Nika Grafenauerja, A. Lindgrenove Detektivski mojster Blomkvist, F. Milčinskega Zbrani spisi IV. knjiga, I. Preglja Zgodbe zdravnika Muznika, V. Zupana Komedija človeškega tkiva in M. Mikelna Adolfa Hitlerja tretja svetovna vojna in kratki kurz vladanja za začetnike. Za Radio Ljubljana je 31. januarja pripravil literarni večer o Ivanu Preglju, 31. marca pa je sodeloval v TV oddaji Kulturne diagonale o tematiki NOB v slovenski književnosti.

Bil je član komisije za podelitev Levstikovih nagrad pri Mladinski knjigi in član ocenjevalne strokovne komisije za slovensko književnost pri tekmovanju Znanost mladini v organizaciji Filozofske fakultete. Je podpredsednik sveta delovne skupnosti in delegat združenega dela SAZU.

Objave

F. Bernik

- Problemi slovenske književnosti. Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1980, 590 str.
Az 1945 utáni szlovén irodalomtörténetírás. Helikon 25, Budapest, 1979, 4, str. 529—532. (Slovenska literarna zgodovina po letu 1945; izšlo 1980.)
Cankarevi susreti s modernom evropskom literaturom. Zbornik Matice Srpske za književnost i jezik 27, Novi Sad 1979, 2, str. 239—255. (Izšlo 1980.)
Cankarjev roman in njegova struktura. Jezik in slovstvo 25, 1979/80, 7—8, str. 192—200.
Impresionizem v slovenski liriki. Seminar slovenskega jezika, literature in kulture 16, Ljubljana, 1980, str. 95—105.
Pripovedovalec in negativni junak v slovenski prozi z vojno tematiko. Slavistična revija 28, 1980, 1, str. 9—19.
Avtobiografski liki v Cankarjevi pripovedni fikciji. Slavistična revija 28, 1980, 3, str. 271—296.
Bevkova družbeno angažirana proza po drugi svetovni vojni. Primorska srečanja 4, 1980, 23, str. 194—198.
Bevkova povojna proza. Književni listi, Delo, 20. novembra 1980, str. 16.
Avtonomnost izvirnega ustvarjalnega dejanja. Sodelovanje pri okrogli mizi. Delo, 13. decembra 1980, str. 20.

- Književnost in jezik NOB. Naši razgledi 29, 1980, 5, str. 136. (Poročilo o delu sekcije na IX. kongresu Zveze slavističnih društev Jugoslavije.)
- Simpozij o Josipu Murnu. Primerjalna književnost 3, 1980, 1, str. 58—59.
- Deveti kongres Zveze slavističnih društev Jugoslavije. Primerjalna književnost 3, 1980, 1, str. 59—60.
- Literarna veda v zborniku o razsvetljenstvu. Slavistična revija 28, 1980, 4, str. 477—481. (Ocena zbornika Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, Ljubljana 1979.)
- Pomlajena slovenska literarna zgodovina. Delo, 26. novembra 1980, str. 9. (Pogovor.)
- Preizkušnja človeka v silah zgodovine. Sodelovanje pri okrogli mizi o Jovanovičevi drami Prevzgoja srca (Karamazovi). Delo, 27. decembra 1980, str. 20.

M. Dolgan

Venceslav Winkler, Izbrana mladinska beseda. Mladinska knjiga, Ljubljana 1980, 186 str. (Izbor, spremna beseda in opombe.)

Sekcija za literarno teorijo

Glavna naloga sekcije v sklopu raziskovalnega programa inštituta je pripravljanje *Literarnega leksikona*. Po smrti začetnika in prvega glavnega urednika akad. dr. Antona Ocvirka je spomladi prevzel glavno uredništvo edicije novi upravnik inštituta, dopisni član dr. Janko Kos. Na njegovo pobudo se je konstituiral uredniški kolegij, v katerem so poleg njega še znanstveni svetnik v pokoju Drago Šega, višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik in raziskovalni sodelavec mag. Darko Dolinar; naloga kolegija je sodelovati z glavnim urednikom pri vseh opravilih, povezanih z urejanjem in izdajanjem edicije.

Ne glede na te spremembe je delo potekalo v skladu s pogodbo z RSS. Izšlo je pet zvezkov *Literarnega leksikona* (št. 6—10), in sicer: Janko Kos, Romantika; Kajetan Gantar, Grške lirične oblike in metrični obrazci; Majda Stanovnik, Angloameriške smeri v 20. stoletju; Anton Ocvirk, Evropski verzni sistemi in slovenski verz (1. in 2. del). Po izidu je bila 16. oktobra na SAZU tiskovna konferenca, na kateri so sodelovali avtorji, predstavniki založbe, SAZU in inštituta. Doslej izdanih deset zvezkov *Literarnega leksikona* je zbudilo številne, pretežno ugodne odmeve v slovenskem in jugoslovanskem tisku. — Za tisk so bili pripravljeni in založbi oddani rokopisi nadaljnjih petih zvezkov, ki bodo izšli v prihodnjem letu: Anton Ocvirk, Literarno delo in njegove jezikovne sestavine; Dušan Pirjevec, Strukturalna poetika (Kibernetika, komunikacija, informacija); Janko Kos, Morfologija literarnega dela; Niko Kuret, Duhovna drama; Aleš Berger, Dadaizem in nadrealizem. S tem so bile bistveno presežene obveznosti iz pogodbe z RSS, ki predvideva za letošnjo pripravo in oddajo treh rokopisov. V zadnji fazi dela pri avtorjih ali pri uredništvu je še nekaj rokopisov za nadaljnje zvezke. — Vzporedno so tekla druga nujna uredniška, študijska, dokumentacijska in organizacijska dela. Dokumentarno gradivo za kartoteko slovenskih literarnoteoretskih terminov in za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev se je dopolnjevalo z izpiski iz posebnih skupin periodike, večinoma iz srednješolskih izvestij; izpisanih je bilo 2916 listkov iz 45 letnikov. Poleg kartoteke literarnoteoretskih terminov, ki je že urejena, je tudi kartoteka neslovenskih literarnih avtorjev v zadnji fazi urejanja, tako da bo v prihodnjem letu v več zaključenih sklopih, urejenih po posameznih nacionalnih literaturah, že dostopna uporabnikom. Pri teh opravilih so poleg rednih delavcev sekcije sodelovali štirje občasni honorarni sodelavci — študentje in diplomantje literarnih ved. Zlasti v prvi polovici leta so ta dela tekla počasneje zaradi znanih stabilizacijskih omejitev.

Redni delavci sekcije so opravljali naslednja dela:

Raziskovalni sodelavec mag. Darko Dolinar je sodeloval pri korekturah 6.—10. zvezka *Literarnega leksikona* in pri redakcijskih delih za 11.—15. zvezek; dokončno je pripravil za tisk razpravo pokojnega prof. dr. Dušana Pirjevca o strukturalni poetiki in redigiral večji del rokopisa Nika Kureta o duhovni drami. Na tiskovni konferenci po izidu 6.—10. zvezka je predstavil dosedanje delo za Literarni leksikon. Vodil je zunanje sodelavce, ki so opravljali dokumentarna dela za obe kartoteki. Opravljal je tajniške posle na inštitutu. — Na PZE za primer-

jalno književnost ljubljanske filozofske fakultete je vodil proseminar iz tehnike literarne vede. Urejal je revijo Primerjalna književnost. Spomladi se je udeležil dvotedenskega seminarja o hermenevtiki na meduniverzitetnem centru v Dubrovniku. V oktobru je napisal prispevek za oddajo Naši znanstveniki pred mikrofonom (objavljen 13. 10. 1980 na tretjem programu Radia Ljubljana) in v njem predstavil svoje delo, pa tudi raziskovalni program, pri katerem sodeluje, zlasti edicijo Literarni leksikon. — Bil je namestnik vodje delegacije delavcev SAZU za zbere izvajalcev, delegat SAZU v programskem sosvetu RTV Ljubljana za spremljanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti in podpredsednik Društva za primerjalno književnost SRS.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc je po smrti akad. dr. Antona Ocvirka na željo redakcije Književnih listov Dela in Naših razgledov v januarju izbrala za objavo dva daljša odlomka iz njegove študije Evropski verzni sistemi in slovenski verz. V prvi polovici leta je sodelovala pri sestavljanju in urejanju stvarnih in imenskih kazal za 6.—10. zvezek Literarnega leksikona in pri opravljanju korektur med tiskom teh zvezkov. Po njihovem izidu je na tiskovni konferenci predstavila 8., 9. in 10. zvezek. Sodelovala je pri redakcijskih pripravah 11.—15. zvezka; sama je za enega izmed teh pripravila za tisk rokopis A. Ocvirka (Literarno delo in jezikovna izrazna sredstva). Udeležila se je VI. beograjskih prevajalskih srečanj (od 4. do 7. 12. 1980). — Delala je kot članica delegacije delovne skupnosti SAZU za samoupravne interesne skupnosti (v delegaciji izvajalcev), članica strokovne komisije za literarne vede pri področni raziskovalni skupnosti za zgodovinske in humanistične vede RSS, izvršilnega odbora te področne skupnosti, metodološke komisije RSS, založniškega sveta Državne založbe Slovenije, uredniškega odbora in sveta revije Primerjalna književnost in izvršilnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS.

Višja strokovna sodelavka Vlasta Pacheiner-Klander je bila nastavljena v sekciji za literarno teorijo 1. 6. 1980. Uvajala se je v delo sekcije, spoznavala sistem kartotek in metodo izpisovanja s preverjanjem in redakcijo izpiskov in s popravilanjem pretipkanega gradiva. Po načelih abecednoimenske katalogizacije je izdelala pravila za dokončno postavitve avtorske kartoteke z upoštevanjem posebnosti pisanja avtorskih imen v 47 nacionalnih literaturah. Začela je pripravljati gradivo za geslovnik pojmovne kartoteke (ok. 3000 gesel pod črkama A in B). Za Literarni leksikon je pripravljala zvezek Starodoljska poetika. Sodelovala je pri zadnjih korekturah 9. in 10. zvezka in pri dopolnitvah bibliografije enega izmed zvezkov naslednjega letnika. Za radijsko oddajo Nove prevodne strani dne 12. 1. 1980 je pripravila prevod in komentar besedila Kālidāsa Rojstvo boga vojne.

Objave

D. Dolinar

Prijateljeva recepcija Murna. Jezik in slovstvo 25, 1979/80, 3, str. 65—72.

Ob spominu na Franceta Kidriča. Naši razgledi 29, 1980, 12, str. 356.

Anton Ocvirku v spomin. Primerjalna književnost 3, 1980, 1, str. 1—2.

Kongres mednarodne zveze za primerjalno književnost. Primerjalna književnost 3, 1980, 1, str. 54—58.

Primerjalna književnost 3, 1980, št. 1, 2 (urednik).

M. Stanovnik-Blinc

Angloameriške smeri v 20. stoletju. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1980, 87 str. (Literarni leksikon 8).

Stvarno kazalo. Anton Ocvirk, Evropski verzni sistemi in slovenski verz, II. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1980, str. 139—148 (Literarni leksikon 10).

Translations and national literature considered as antagonists: an attitude of the literary criticism in Slovenia 1850—1880. Proceedings of the IXth Congress of the International Comparative Literature Association, II: Literary Communication and Reception. Innsbrucker Beiträge zur Kulturwissenschaft, Innsbruck 1980, str. 413—417.

Oton Župančič v prevodih. Primerjalna književnost 3, 1980, 2, str. 51—53. Ocena.

Srečanje jugoslovanskih književnih prevajalcev v Sloveniji. Primerjalna književnost 3, 1980, 2, str. 62—63. Poročilo.

V. Pacheiner-Klander

Literatura s področja bibliotekarstva in informatike v NUK in CTK v Ljubljani ter UK v Mariboru (skupaj z Bredo Filo in Slavico Ludvik). Knjižnica 24, 1980, str. 92—104.
Peter Kersche, Gunhild Kersche, Bibliographie der Literaturen Jugoslaviens in deutscher Übersetzung. Primerjalna književnost 3, 1980, 2, str. 54—55.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

V okviru te sekcije deluje uredništvo *Slovenskega biografskega leksikona*. Njegova osrednja dolžnost v tem letu je bila skrb za izid 12. zvezka leksikona: pošiljanje korektur sodelavcem, večkratno branje celotnega besedila v stolpcih in lomljenih straneh, stik s tiskarno. Od šestih člankov, ki jih ob oddaji rokopisa v tiskarno še ni bilo, je uredništvu uspelo dobiti ali napisati le tri. Zaradi tega in zaradi razmeroma velikega obsega se je uredništvo odločilo, da 12. zvezek ne izide v prvotno zamišljenem obsegu, temveč le do vključno gesla Trtnik. Preostala gesla iz črke T in vsa iz črke U bodo vključena v naslednji zvezek. Tako preoblikovani 12. zvezek je izšel v zadnjih dneh decembra. Obdelanih je 282 gesel, obsega 204 strani.

Oživiljeno je bilo delo uredniškega odbora. V njem so bili poleg glavnega urednika še: akademik Anton Kuhelj (predsedstvo SAZU), akademik Fran Zwitter in dopisni član Anton Trstenjak (I. razred), dopisni član Janez Logar (II. razred), akademik Robert Blinc (III. razred), akademik Ivan Rakovec (IV. razred), prof. Peter Borisov (V. razred), znanstveni svetnik Drago Šega (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede). Sestava uredniškega odbora omogoča tvorno sodelovanje predsedstva SAZU in njenih razredov pri leksikonu. Žal se je že letos zgodilo, da bo treba iskati zameno za dva člana; akademik A. Kuhelj je umrl, prof. D. Šega je odšel v pokoj. Uredniški odbor je na seji 16. 1. 1980 obravnaval poročilo o 12. zvezku in o pripravi 13. zvezka. Uredništvu je bilo naloženo, naj izdela prečiščeni alfabetař za črki V in W, kar je bilo storjeno.

Priprave 13. zvezka so bile zaradi intenzivnega dela s korekturami skromnejše. Napisanih in deloma redigiranih je bilo 31 novih člankov, nadaljevali so se stiki z dosedanjimi sodelavci in navezali z novimi, podobno z inštitucijami (knjižnice, arhivi). Vzpostavljena je bila zveza s primernimi ustanovami v Trstu (Narodna in študijska knjižnica, Archivio di stato, Biblioteca civica). Z informacijami je uredništvo pomagalo mnogim raziskovalcem in ustanovam; med njimi so Jugoslovanski leksikografski zavod, Slovenski gledališki muzej, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Arhitekturni muzej, Moderna galerija, Slovenski šolski muzej, Umetnostna galerija v Mariboru, Društvo oblikovalcev Slovenije. Zbiranje dokumentarnega gradiva, pretežno za potrebe Slovenskega biografskega leksikona, je obsegalo pregled dnevnega tiska (Delo, Dnevnik, Večer, Primorski dnevnik), izrezovanje in arhiviranje, dopolnjevanje uredniškega izvoda leksikona z novimi podatki in popravki.

Za interno rabo je bilo izdelano osebno kazalo h knjigi J. Orožna *Zgodovina Celja in okolice I* ter k bibliografiji J. Šlebingerja *Slovenski časniki in časopisi 1797—1936*. Podobno kazalo je v delu tudi za *Krajevni leksikon Slovenije*.

Delavci sekcije so poleg navedenega opravljali še te družbene in strokovne naloge in dolžnosti:

Strokovni svetnik Jože Munda je bil honorarni profesor za predmet bibliografija na Pedagoški akademiji v Ljubljani (do avgusta 1980), član komisije za priznavanje kvalifikacij bibliotekarske stroke, komisije za strokovne izpite iz bibliotekarske stroke, član slovenskega uredništva Bibliografije rasprava, članaka i književnih radova (Zagreb), izdajateljskega sveta časopisa Jezik in slovstvo. Sodeloval je s članki pri novi izdaji Enciklopedije Jugoslavije. Udeležil se je strokovnega posvetovanja Društva bibliotekarjev Slovenije (Koper, 16.—18. 10. 1980).

Strokovna svetnica Nada Gspan-Prašelj sodeluje pri ediciji Österreichisches biographisches Lexikon 1815—1950 (Dunaj) in soureja slovenski delež v njem. V dneh 18. — 21. 11. 1980 je v Trstu obiskala nekatere knjižnice in arhive za potrebe Slovenskega biografskega leksikona.

Asistentka Frančiška Buttolo je bila delegat SAZU in SIS za zdravstveno varstvo in socialno skrbstvo občine Ljubljana-Center. Nadaljuje podiplomski študij na Filozofski fakulteti.

Asistentka Metka Pavčič se je udeležila 19. kongresa Antropološkega društva Jugoslavije (Hvar, 28. — 30. 4. 1980). Bila je delegat v zboru združenega dela SAZU. Nadaljuje podiplomski študij na Biotehniški fakulteti.

Objave

F. Buttolo

Župančičev pesniški jezik in zgodnji ekspresionizem A. Vodnika. Oton Župančič, Simpozij 1978. Ljubljana 1979, str. 261—266.

Nov snopič Primorskega slovenskega biografskega leksikona. Primorska srečanja 3, 1979, 16, str. 235. Ocena.

U. Weisstein, Ekspresionizem: stil ali "Weltanschauung"? Dialogi 16, 1980, 4, str. 240—245; 5, str. 302—303; 6, str. 378—382. Prevod.

Slovenski biografski leksikon 12. Ljubljana 1980. Obdelava gesel: Talanyi Franc, Tanšič Hugo, Titan Janez, Traven Vladimir, Trstenjak Alojzij.

V znamenju treh pesnikov. Primorska srečanja 4, 1980, 23, str. 251—252. Ocena Primorskega slovenskega biografskega leksikona.

Katarina Šalamun-Biedrzycka, Poezja Antona Podbevška i Antona Vodnika w latach dwudziestych XX. w. Primerjalna književnost 3, 1980, 2, 53—54. Ocena.

N. Gspan-Prašelj

Österreichisches biographisches Lexikon 1815—1950, 37. Dunaj 1980. Obdelava gesel: Pivko Ljudevit, Plantan Ivan, Plečnik Janez, Plemel Valentin, Plestenjak Jan, Pleteršnik Maks, Ploj Miroslav, Pogačar Janez Zl., Pogačnik Jožef, Pokorn Franc, Poklukar Josip, Poljanec Leopold, Ljudmila in Vinko; Ponebšek Janko.

Slovenski biografski leksikon 12. Ljubljana 1980. Obdelava gesel: Tomažič Ivan, Tominec Roman, Trdina Silva, Tumpej Božidar, Turner Pavel. Soavtor.

Češka gotska umetnost od 14. do 16. stoletja. Narodna galerija, Ljubljana 1979. Prevod iz češčine.

J. Munda

Bibliografija Cankarjeve založbe 1975—1979. Cankarjeva založba, Ljubljana 1980, 99 str.

Bibliografija izdaj Državne založbe Slovenije IV. 1975—1979. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1980, 176 str.

Bibliografija za 1977. godinu rasprava i dela iz slovenske i indoevropske filologije i opšte lingvistike koja su izašla u Jugoslaviji. Južnoslovenski filolog 35, 1979, str. 255—322. Prispeval slovenski delež.

Slovenske bibliografije v letu 1979. Knjižnica 24, 1980, 1/4, str. 83—91. Soavtor.

Škafar Ivan, Bibliografija prekmurskih tiskov od 1715 do 1919. Knjižnica 24, 1980, 1/4, str. 166—168. Ocena.

Kersche Peter, Gunhild Kersche, Bibliographie der Literaturen Jugoslaviens in deutscher Übersetzung 1775—1977. Knjižnica 24, 1980, 1/4, str. 171—173. Ocena.

Sully Prudhomme pri nas. René Sully Prudhomme, Izbrano delo. Ljubljana 1980, str. 236. Bibliografija.

Mommsen pri nas. Theodor Mommsen, Rimska zgodovina. Ljubljana 1980, str. 483. Bibliografija.

Elitis pri nas. Odiseas Elitis, Izbrane pesmi. Ljubljana 1980, str. 242. Bibliografija.

Buckova pri nas. Pearl Buck, Dobra zemlja. Ljubljana 1980, str. 376—381. Bibliografija.

Echegaray pri nas. José Echegaray, Blaznost in svetost. Ljubljana 1980, str. 414. Bibliografija.

Pasternak pri nas. Boris L. Pasternak, Kratka proza. Ljubljana 1980, str. 538—540. Bibliografija.

Camus pri nas. Albert Camus, Mit o Sizifu. Ljubljana 1980, str. 463—467. Bibliografija.

M. Pavčič

Slovenski biografski leksikon 12. Ljubljana 1980. Obdelava gesel: Tomše Dušan, Tomšič Janez, Trekman Borut, Tretjak Franc, Trtnik-Rosetini Olga.

Inštitutska knjižnica in tajništvo

V letu 1980 se je knjižni fond povečal za 1030 knjig in zvezkov revij. Vse nove knjige in revije so bile katalogizirane, stvarno obdelane in evidentirane v listkovnem signaturnem katalogu.

Tekoče revije so bile vpisane v revijsko kartoteko in v abecedni katalog.

Knjižnico je obiskalo 710 domačih in zunanjih uporabnikov, ki so si izposodili na dom ali ogledali v knjižnici 2048 knjig in revij. Od starejšega knjižnega fonda je bilo stvarno obdelanih 205 knjig. Pregledan je bil abecedni katalog od črke A do E.

Zaradi omejitve uvoza nismo mogli kupovati inozemskih knjig, ki so za nemo-teno delo naših sekcij nujno potrebne. Tudi nekaj tekočih revij smo morali odpovedati. Če ta omejitev v doglednem času ne bo sproščena, bo marsikatera dragocena knjiga za literarno stroko razprodana in zato težko nadomestljiva.

Delo v knjižnici je iz leta v leto bolj oteženo, saj je zaradi prostorske oddaljenosti sekcij in zaradi pomanjkanja prostora v inštitutski knjižnici knjižni fond deponiran v treh stavbah na petih mestih.

Tajnica Alenka Maček je poleg rednih administrativnih in tajniških del opravljala pomožna dela v skladu s programom vseh treh sekcij inštituta ter za interno uporabo Slovenskega biografskega leksikona izdelala imensko kazalo k priložniku J. Orožna Zgodovina Celja in okolice I ter k bibliografiji J. Šlebingerja Slovenski časniki in časopisi 1797—1936.

V letu 1980 je bilo nakazanih 97 avtorskih in drugih honorarjev.

Tajniški delovodnik vseh treh sekcij inštituta je obsegal 490 števil.

KABINET JOSIPA VIDMARJA

Kabinet se je tudi letos ukvarjal s pisateljskim, znanstvenim in kulturnopolitičnim delom akademika Josipa Vidmarja. Skrbel je za zbiranje snovi, se pravi literarnih in kulturnopolitičnih informacij in podatkov, ki jih je akademik Josip Vidmar potreboval kot član Predsedstva SR Slovenije, kot predsednik Plenuma kulturnih delavcev OF, kot predsednik Sterijinega pozorja, kot predsednik skupnega sveta Enciklopedije Slovenije in slovenskega dela Enciklopedije Jugoslavije, kot predsednik uredniškega odbora zbirke Beseda sodobnih jugoslovanskih pisateljev in kot član sosveta Književnih listov pri Delu.

Ena poglavitnih nalog kabineta Josipa Vidmarja je urejanje knjižne zbirke Znameniti Slovenci. V letu 1980 sta izšli monografiji o Davorinu Jenku, ki jo je napisal akademik dr. Dragotin Cvetko in o Franu Levcu, ki jo je napisal profesor Stanko Janež. Za tisk so pripravljene naslednje monografije: Jože Plečnik (akademik Marjan Mušič), Anton Aškerc (dop. čl. dr. Marja Boršnik), Fran Levstik (dr. Matjaž Kmecl) in Alojz Gradnik (dop. čl. dr. Franc Zadravec). Kabinet izpopolnjuje arhiv, bibliografijo, fonoteko in fototeko akademika Vidmarja.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Sekcija za ljudsko slovstvo

V mejah priprav za kritične izdaje ljudskega pripovednega izročila so bili letos ekscerpirani — pod vodstvom M. Stanonik — Dnevnik 1951—1953, Primorski dnevnik 1948—1960 in Naš tednik 1951—1952, kar je dalo 1360 novih izpisov. Poleg tega smo iz rokopisnega oddelka NUK za naše potrebe presneli pomembno gradivo iz Vodnikove, Korytkove, Ravnikarjeve in deloma Trdinove rokopisne zapuščine. Za dvajset Ravnikarjevih v nemščini napisanih pripovednih enot smo

zaposili dr. N. Kureta, da nam jih je poslovenil; podobno bomo tudi pri Vodniku in Korytku poskrbeli za prevode, ki so zahtevna stvar (tekoča pisava, rokopisna gotica, poljščina).

Pregled nazadnje omenjenih rokopisnih del je povezan s popisom slovenskih bajnih bitij; marsikdaj gre namreč za prvi znani zapis tega ali onega folklornega bajnega bitja na slovenskih tleh. V tej zvezi smo nadaljevali preverjanje Keleminovih zapisov s prvotnimi viri v slovenski starejši periodiki (Carinthia, Slovenska bčela, Slovenski glasnik, Kres idr.). Na ta način je bilo obdelano 256 primerov. Hkrati smo sistematično zbirali slovensko in tujo bibliografijo, ki se omenjene problematike dotika neposredno ali morda tudi posredno. Do zdaj obsega 150 enot, vendar so predvidena še nekatera dopolnila. Opravljen je bil tudi pretes stališč, na podlagi katerih so slovensko folklorno mitologijo obravnavali od prosvetljenstva do pozne romantike in M. Stanonik je v juniju sodelovala na mednarodnem simpoziju Obdobje romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi (gl. razdelek Predavanja).

Za izdajo pripovednega gradiva Gašperja Križnika se nam je posrečilo dobiti iz arhiva JAZU v Zagrebu njegova pisma dr. Boraniću, uredniku Zbornika za nar. život i običaje Južnih Slavena, z dragocenimi avtobiografskimi podatki. S primerkom Haderlapovih Koroških bukvic, ki jih je sam Križnik daroval JAZU, nam je bilo mogoče bibliografsko kompletirati in ekscipirati to redko publikacijo.

Delo v Reziji je iz gladko utečenega, zadnje čase skoraj nevznemirljivega raziskovanja ljudskega pripovedništva prešlo leta 1980 v nepričakovano in po svoje močno vznemirljivo fazo, ko mora znanstvenik prisluhniti novo nastalim zahtevam okolja, kjer raziskuje, odgovoriti na pobude domačinov in se aktivno angažirati v delikatnih razpravah. Tako M. Matičetov ni mogel zavriniti povabila uredništva rezijanskega župnijskega lista All' ombra del Canin — Pod Tjanynowo sinco, ampak je pripravil obsežno komentirano bibliografijo rezijanskih objav 1927—1979, ki je izšla porazdeljena med vse štiri letošnje številke omenjenega lista. Nato je za konferenco o praktični pisavi rezijanščine kot edini slovenski udeleženec pripravil diafilmsko dokumentacijo vseh pomembnejših poskusov pisanja tega našega narečja. Ob konferenci avgusta 1980 je prišlo še do srečanja s samouko pesnico Silvano Paletti, ki je M. Matičetovemu pokazala rokopisno zbirko s 37 pesmicami v rezijanščini. Navezava živahne korespondence, tri osebna srečanja to jesen in še predstavitev S. Paletti ob odprtju rezijanskega kulturnega doma so na avtorico vplivali tako, da se je število njenih pesmic (z nazadnje prejeto pošiljko z dne 8. 12. 1980) povzpelo že nad sto. V njih gre za zelo čist jezik z razmeroma prav malo tujimi primesmi, kar spodbija sto let staro tezo J. Baudouina de Courtenaya o rezijanščini kot mešanem jeziku. Pri pisanju zadnjih 18 besedil je avtorica sama od sebe že začela rabiti slovenski črkopis.

Glede terenskega dela M. Matičetovega naj bo mimogrede omenjeno, da je leta 1980 prebil — če odštejemo štiri srečanja z Rezijani zunaj Rezijske (Trst, Pordenun, Čedad, Ljubljana) — skupaj 18 dni v Reziji in 4 dni med terskimi Slovenci, vse na lastne stroške.

V zvezi s pripravami za medakademijsko izdajo rezijanskega slovarja (SAZU in Akademija znanosti ZSSR) se je M. Matičetov sredi septembra dogovarjal s prof. Nikito I. Tolstojem, ki je iz Moskve prinesel v Ljubljano kopijo zadnjih folklornih zapisov J. Baudouina de Courtenaya iz let 1890—1893. Sklenjeno je, da ti teksti pridejo kot dodatek h Courtenayevemu slovarju, s čimer bo sklenjena objava celotnega rezijanskega opusa tega poljskega lingvisti. Matičetov je prevzel nalogo, da do konca leta prevede v knjižno slovenščino vse tekste (okoli 100), ki jih bo N. I. Tolstoj na tej podlagi prevedel v ruščino; med Courtenayevimi Materialy dlja južnoslovjanskej dialektologii i etnografii bi to bila tretja knjiga, posvečena Reziji, in četrta iz celotne serije.

Nekaj del izhaja iz prepričanja, da je brez poglobljene teoretične osnove, ki je vedno bolj zahtevna, predstavitev in interpretacija gradiva nemogoča, posebej zaradi mestoma nerazčiščenih pojmovanj predmeta etnologije in folkloristike. M. Stanonik je nastopila z ustreznimi predavanji februarja v Ljubljani in septembra v Novi Gorici (gl. razdelek Predavanja).

M. Stanonik je organizacijsko in mentorsko sodelovala pri raziskovalni temi Slovensko NOB pesništvo 1941—1945 na PZE za slovenske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Ljubljani, na PZE za etnologijo iste fakultete pa pri pripravi vprašalnic o etnološkem vidiku obravnavanja NOB. Iz istega tematskega kroga je njen prispevek za 27. kongres Zveze društev folkloristov Jugoslavije (septembra v Tesliću v Bosni), za prireditve o revolucionarni literaturi v Kumanovem in za prireditev ob 40-letnici pesmi Bilečanka v Bileći (oboje oktobra 1980). Naslovi prispevkov: Poetika svobode v slovenskem NOB pesništvu 1941—1945, Motiv bratstva in enotnosti v slovenskem NOB pesništvu 1941—1945, Inverzija Matjaževega mita v himniko tovarišu Josipu Brozu Titu. (Zadnji trije prispevki so omenjeni tu in ne kasneje med predavanji, ker avtorica na ustreznih zborovanjih ni nastopila osebno.)

Sekcija za šege in igre

V letu 1980 smo obdelovali gradivo o ženitovanjskih šegah med Muro in Dravo. Gradivo, prepisano na arhivske kartone, smo obdelovali po elementih in za vsak element posebej v karton naredili perforacijo. Tako smo dobili pregled nad razširjenostjo posameznih prvin ženitovanjskih šeg in glede na obdobje tudi lahko ugotovili, kako so se posamezne prvine s časom spreminjale ali izginjale in kako so jih predvsem v času po vojni nadomestile nove, ki niso več tako strogo značilne samo za to geografsko-kulturno področje, ampak jih zasledimo tudi drugod po Sloveniji. Mreža obdelanih krajev je dovolj enakomerna; zajeli smo vseh pet občin med Muro in Dravo (Gor. Radgona, Lenart, Ptuj, Ormož, Ljutomer). Pritegnili smo 26 informatorjev vseh starosti (od najstarejšega, roj. leta 1887 do najmlajšega 1946), obeh spolov in različnih poklicev, čeprav so med njimi prevladovali kmetje. Terensko gradivo smo potem dopolnili še s podatki iz starejših virov ter iz literature, deloma pa tudi že iz Göthove topografije, seveda le v toliki meri, kot nam je bilo do tega trenutka mogoče. Gradivo o šegah samih smo dopolnjevali s podatki o socialnem stanju prebivalstva teh krajev, o tem pa je za prejšnje stoletje veliko podatkov prav v Göthovi topografiji (predvsem o viničarjih), zato nameravamo delo v tej smeri nadaljevati.

V zvezi z začetki raziskovalnega dela o šegah ob rojstvu smo naredili prve sonde v Ziljski dolini in sicer v vaseh Zahomec, Bistrica, Blače in Čajna.

Iz izbranega gradiva o urbanih pustnih sprevodih na Slovenskem smo izdelali karto. Pripravili smo tudi nadaljnje raziskovanje pustnih sprevodov v letu 1980, ker pa je bilo zaradi bolezni predsednika republike pustovanje odpovedano, je tudi akcija odpadla.

Göthova topografija. Tako imenovano Göthovo topografijo sestavljajo odgovori na vprašalnice nadvojvode Janeza (1816) in dr. G. Götha (1843—45), ki obsegajo vse panoge ljudskega življenja na Slovenskem Štajerskem v prvi polovici 19. stol. in so dragocen in predolgo neizrabljen etnološki vir. Gradivo, ki leži že od sedemdesetih let prejšnjega stoletja v Deželnem arhivu v Gradcu, je inštitut s podporo RSS dal v celoti kopirati (gl. N. Kuret, Pozabljena anketa o štajerskih Slovencih, Delo, 31. X. 1980, stran 28). Dne 27. junija 1980 smo mogli kopije prepeljati v Ljubljano, kjer smo oskrbeli potrebne mape in ovoje, arhivske škatle in manipulativne pripomočke (štampljke itd.). Prepeljano gradivo je bilo treba najprej ob seznamu gradiva prekontrolirati. Pri tem so bile ugotovljene nekatere vrzeli, manjkajoče kopije smo reklamirali, a jih doslej še nismo prejeli. Nato smo izdelali dvojno kartoteko gradiva, in sicer eno po abecednem redu nemških krajevnih imen, drugo pa po abecednem redu slovenskih krajevnih imen. Le-ta je bila podlaga za tekoče številčenje oziroma za končno signaturo vseh enot. Pokazalo se je, da je dejansko zajetih 505 krajev. Vseh enot je 1283, s približno 15000 kopiranimi listi. Gradivo samo smo uredili po abecednem redu slovenskih krajevnih imen, kar je bilo zelo zamudno, in ga razmestili v 16 škatel. Sledilo je signiranje. Doslej nam je uspelo signirati 30 krajev. Tu in tam so se pokazale vrzeli, napake ali slabo čitljive kopije, kar vse sproti reklamiramo. Pokazalo se je tudi, da bo

treba sestaviti seznam gradiva, brez katerega zbirka ne bo uporabna. Temu bo sledila obdelava in objava pod naslovom Topografija Slovenske Štajerske za prvo polovico 19. stol.

Sekcija za materialno kulturo

V letu 1980 smo nadaljevali z raziskavami občasno naseljenih bivališč, planin na Slovenskem in noše iz prve polovice 19. stoletja. Višji znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc je na terenu zbiral dokumentacijsko gradivo v ziljskih, ukovških in bohinjskih planinah ter na Veliki, Mali in Gojški planini. S pomočjo Goriškega muzeja smo mogli dopolniti foto arhiv s posnetki stavb iz soških planin. Izmerili smo več stavb na ukovških in ziljskih planinah, v planinah Grintovca in Krstenica v Julijskih Alpah ter na Veliki in Gojški planini v Kamniških Alpah. Doslej zbrano gradivo, ki šteje nekaj več kot 1.800 fotografij in diapozitivov občasno naseljenih bivališč in gospodarskih poslopij, predstavlja skupaj z izrisanimi primeri glavnih stavbnih tipov, terenskimi zapisi in izpiski iz tiskanih virov temeljni vir za predvideno študijo o arhitekturi občasno naseljenih bivališč. T. Cevc je začel z obdelavo zbranega gradiva in s pripravljanjem monografije Slovensko ljudsko arhitekturno izročilo — Etnološki oris pastirskih, planšarskih, drvarskih ter oglarskih koč in zavetišč.

Če so bile raziskave planin na Slovenskem v letu 1980 po obsegu morda skromnejše, so bile pa tem bolj temeljite. Zunanji sodelavec Tone Petek, kustos pri Pokrajinskem muzeju v Mariboru, je za nas opravil začasni topografski popis planin nad Lučami v Savinjski dolini. Obiskal je Seliško planino, Rakovo, Kašni vrh, Lepenatko, Podvežak, Vodole, Jezerce, Zgornje peči, Korošico, Moličko peč, Dolgo trato, Ravni in planino Poljšak. Terenski ogled naštetih planin je pokazal, katere planine so še "žive" in katere opuščene. Glede na to, da bodo "še žive" v prihodnjih letih nadrobno preučene, je bilo za zdaj foto dokumentiranje omejeno na posnetke stavb in planinskega okolja.

V sodelovanju z Jamarskim društvom Kamnik je bila opravljena raziskava v zijalki na planini Stare stale. Arheološke sondeže, ki jih je za nas opravil arheolog I. Turk, so pokazale, da je bila jama pred časom obljudena (ostanki keramike, ki je tipična za pastirsko kulturo).

Etnološko zelo obetavne so se pokazale raziskave planin v zamejstvu v Julijskih, Karnijskih ter Ziljskih Alpah. Tja se je letos prvič odpravil dr. T. Cevc in obiskal v Avstriji brško in dolsko planino nad Ziljsko dolino, v Italiji pa ukovške planine nad Kanalsko dolino. Ker nas pri omenjenih planinah študijsko zanima planšarsko življenje in kultura Slovencev, ki žive na narodnostno ogroženem ozemlju, si prizadevamo, da bi čim bolj intenzivno preučili planšarsko kulturo z vsemi krajevnimi posebnostmi in značilnostmi.

Naloga Planine na Slovenskem terja poleg terenskega dela tudi kabinetni študij, saj želimo s svojimi raziskavami poseči čim globlje in čim dlje v preteklost, da bo bolje osvetljena sedanost. Tako se je naš zunanji sodelavec dr. Vlado Valenčič kot eden prvih lotil raziskave o imovinskih razmerjih na Veliki, Mali in Gojški planini ob koncu fevdalne dobe. Tovrstnih raziskav je na Slovenskem malo, še posebej pa smo jih pogrešali za kamniško ozemlje, kjer zbujajo velikoplaninsko območje s svojo večstoletno pašno tradicijo poseben znanstveni interes.

Obsežna Valenčičeva razprava, ki bo objavljena v inštitutskem zborniku Traditiones, je osvetlila zelo zapletena imovinska razmerja, žal pa zaradi manjka-jočih zgodovinskih virov ostaja še vedno odprto vprašanje o začetkih velikoplaninskega pašništva. Za rešitev tega vprašanja bo zelo potreben prispevek drugih znanstvenih panog.

Za knjigo Cankarjeve založbe o slovenskem gorskem svetu je dr. T. Cevc prispeval poglavje, ki v sintetični obliki predstavlja človeka — njegovo gmotno, družbeno in duhovno kulturo — na celotnem slovenskem alpskem ozemlju.

S prispevkom Stavbe na planinah — predmet etnoloških raziskav sodeluje dr. T. Cevc v zborniku predavanj, ki ga bo izdala PZE za etnologijo na Filozofski fakulteti univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Raziskava višjega znanstvenega sodelavca dr. Angelosa Baša Oblačilna kultura na Slovenskem v prvi polovici 19. stoletja se deli na dve stopnji: prvič, zbrati vire vseh vrst; drugič, obdelati zbrane vire za predvideno objavo pod navedenim naslovom. Zbiranje virov poteka po naslednjem zaporedju: 1980 so bili zbrani tiskani viri, 1981 bodo zbrani arhivski viri, 1982 pa likovni viri in izjemno predmetno gradivo.

L. 1980 je dr. Angelos Baš pregledal in deloma tudi izpisal tiskane vire, in sicer vse časnike in časopise iz prve polovice 19. stoletja, prejšnje in poznejše, kolikor pričujejo o obravnavani temi v omenjenem času: *Vodnikove Ljubljanske novice*, *Laibacher Zeitung*, *Laibacher Wochenblatt*, *Télégraphe Officiel*, *Carinthia*, *Der Aufmerksame*, *Illyrisches Blatt*, *Steyermärkische Zeitschrift*, *Carniola*, *Stiria*, *Bleiweisove Novice*, *Drobtinice*, *Sloveniensi Blatt*, *Celjske slovenske novine*, *Slovenija*, *Vedež*, *Pravi Slovenec*, *Ljubljanski časnik*, *Slavjanski rodoljub*, *Jadranski slavan*, *Slovenski cerkveni časopis*, *Zgodnja Danica*, *Slovenska bčela*, *Slovenski glasnik*, *Naprej*, *Brencelj*, *Zora* in *Kres*.

Pregledal in izpisal je pričevanja domačih in bližnjih sodobnikov o naši oblačilni kulturi v prvi polovici 19. stoletja (neposredna in posredna pričevanja): J. Rohrer, *Versuch über die slawischen Bewohner I*, 1804; H. G. Hoff, *Historisch-statistisch-topographisches Gemälde... I*, 1808; E. G. Woltersdorf, *Die illyrischen Provinzen*, 1812; *Izbrane pesmi Valentina Vodnika*; P. Danjko, *Posvetne pesme*, 1927; J. Csaplovics, *Croaten und Wenden*, 1829; S. Vraz, *Geo-ethno- und topographische Übersicht der Slaven in Steiermark*, 1838; F. W. Lippich, *Topographie*, 1834; L. Volkmer, *Fabule ino Pesmi*, 1836; E. Korytko, *zapuščina v NUK*; S. Klančnik, *Napeljevanja k pobožnemu življenju*, 1840; A. M. Slomšek, *Blaže in Nežica*, 1842; A. M. Slomšek, *Pastirski listi*, 1890; A. Krempel, *Dogodivšine štajerske zemle*, 1845; *Stoletna pratika devetnajstega stoletja*, 1847; R. G. Puff, 3 knjige o Mariboru in okolici, 1847/9 in knjiga o Rimskih Toplicah in okolici, 1847; rokopisna zbirka v NUK, Ms 393 in R 54/51; dela Koseskega; *Izbrane pesmi Jurija Vodovnika*; *Zbrano delo J. Trdine*, F. Levstika, J. Stritarja, J. Mencingerja, Simona Jenka, J. Jurčiča, F. Erjavca; Š. Kocijančiča *Zgodovinske drobtinice*, *Prijatelj IV*, 1855; J. Godina-Verdeljski, *Opis in zgodovina Tersta*, 1872; J. Alešovec, *Ljubljanske slike*, 1879, in *Kako sem se jaz likal*, 1884; I. Lapajne, *Politična in kulturna zgodovina*, 1884; J. Pajk, *Črtice iz duševnega žitka*, 1884; *Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild*, *Steiermark, Kärnten und Krain, Das Küstenland, Ungarn IV*, 1890—1896; *koledarji Mohorjeve družbe do 1900*; K. Štrekelj, *Slovenske narodne pesmi*, 1895—1923; E. Jelovškove *Spomini na Prešerna*, 1903; J. Vošnjak, *Spomini*, 1905/6 in T. Zupan, *Kako Lenka Prešernova svojega brata, pesnika, popisuje*, 1933.

O oblačilni kulturi na Slovenskem v prvi polovici 19. stoletja pričujejo tudi tujci in izjemni domačini, ki so takrat potovali po slovenskih krajih (omenjamo samo najpomembnejše): M. Fischel-J. G. Widemann, *Streifzüge*, 1801; C. G. Küttner, *Reise*, IV, 1801; *Briefe eines französischen Offiziers*, 1803; J. P. Brès, *Beležka o Ljubljani*, 1821; J. Kreil, *Mnemosyne I*, II, 1817; D. H. Hoppe-F. Hornschuch, *Tagebuch einer Reise*, 1818; A. J. Krickel, *Fussreise II*, 1830; H. Costa, *Reiseerinnerungen aus Krain*, 1848.

Pričevanja o oblačilni kulturi na Slovenskem v prvi polovici 19. stoletja je dr. A. Baš našel in izpisal tudi v naših znanstvenih glasilih: *Mitteilungen des Historischen Vereines für Krain*, *Mitteilungen des Musealvereines für Krain*, *Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko*, *Časopis za zgodovino in narodopisje*, *Carniola*, *Etnolog* in *Slovenski etnograf* (pregledani vsi letniki).

Prav tako je našel in izpisal zadevne podatke v naših kulturnih periodikah: *Blätter aus Krain*, *Zvon*, *Ljubljanski zvon*, *Letopis Matice Slovenske*, *Dom in svet*, *Slovan*, *Čas in Mladika* (pregledani vsi letniki).

Naposled je izpisal zadevne vire iz naslednjih znanstvenih del (če omenimo najbolj poučne: S. Rutar, Samosvoje mesto Trst, 1896; isti, Beneška Slovenija, 1899; F. Kovačič, Trg Središče, 1910; članki F. Kotnika v Našem domu 1926, 1927; A. Sič, Slovenske narodne noše, 1927; J. Mal, Zgodovina slovenskega naroda, 1928—39; I. Vrhovnik, Trnovska župnija v Ljubljani, 1933; V. Geramb, Steirisches Trachtenbuch II, 1935—39; F. Kidrič, Prešern I, II, 1936, 1938; I. Prijatelj, Kulturna in politična zgodovina Slovencev 1848—1895 I, 1938; F. Petre, Poizkus ilirizma pri Slovencih, 1939; J. Žontar, Zgodovina mesta Kranja, 1939; M. Ložar, Slovenska ljudska noša, Narodopisje Slovencev II, 1952.

Iskanje po tiskanih virih ne prinese zmerom zaželenega rezultata. Tako so bila zaman pregledana med drugim naslednja dela: J. A. Suppantisch, Ausflug, 1818; dela J. Ciglarja; H. Davy, Denkwürdigkeiten, 1840; J. Pajk, Spomini starega Slovenca, 1865; A. Dimitz, Geschichte Krains IV, 1976; I. Vrhovec, Čolnarji in brodarji, 1895; J. Polec, Kraljestvo Ilirija, 1925; V. Tavzes, Slovenski preporod, 1929.

Po vsem tem se zdi, da so bili pregledani za raziskavo o oblačilni kulturi v prvi polovici 19. stoletja skoraj vsi dosegljivi tiskani viri. Število kartotečnih listov gre v tisoče.

Knjižnica

V letošnjem letu se je število knjig povečalo za 395 enot; od teh je bilo 272 zvezkov periodike in 123 knjig. S tem je naš knjižni fond narasel na 6703 knjižne enote. Izposoja v letu 1979 kaže, da se je letošnji obisk knjižnice povečal za polovico: na dom smo posodili 171 knjig. Sém je všteta tudi medbibliotečna izposoja (11 knjig) in izposoja iz Orlove knjižnice (26 knjig). V Orlovi knjižnici smo letos uredili vse separate (ok. 180) po abecednem redu avtorjev in jih dali v posebne mape. Enako smo decembra začeli urejati tudi bogat fond separatov iz stare inštitutske knjižnice. Ugotavljamo, da imamo prostora za spravljanje knjig le še za kakšno leto.

Bilten, ki ga izdajamo skupaj s PZE za etnologijo in Etnografskim muzejem in ki prinaša ob četrtnetju seznam novih knjig in revij v omenjenih treh strokovnih knjižnicah, je letos izšel v dveh dvojnih številkah.

Dopolnjevali smo stvarni katalog knjig, ki smo jih dobili v tekočem letu. Stvarno kazalo, ki ga je za knjigo Slovensko ljudsko izročilo sestavila strokovna sodelavka Sinja Zemlič-Golob, ki vodi inštitutsko knjižnico, obsega skoraj 1500 gesel.

Strokovno sodelovanje in drugo

A. Baš je kot član sodeloval na sejah Medakademijskega koordinacijskega odbora za ljudsko življenje in šege narodov in narodnosti Jugoslavije. Po sklepu tega odbora je skupaj z drugim slovenskim odbornikom dr. N. Kuretom dal slovensko besedilo (objavljeno v knjigi Ljudsko izročilo Slovencev) nekaterim avtorjem v primerno krajšanje. — Za študij etnologije na 3. stopnji je leta 1980 vodil konsultacije iz predmeta Etnologija Slovencev.

T. Cevc je sodeloval pri pripravah predloga o zavarovanju Triglavskega narodnega parka. Je član Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU in se je udeleževal sej tega Sveta. Sodeluje pri pripravah mednarodnega posvetovanja o muzejih in okolju, ki bo leta 1981 v Sondriju v Italiji.

M. Matičetov je bil imenovan za člana komisije pri javni obrambi doktorske disertacije Alenke Goljevšček Filozofsko umevanje slovenske ljudske pesmi, njenih mitskih elementov in možne estetske funkcije. — Dne 25. februarja 1980 je bil izvoljen za tujega dopisnega člana Deputacije za zgodovino Furlanije. Utemeljitev izvolitve je intenzivno in poglobljeno raziskovanje ljudskega izročila Režijanov, kar je izvedel 12. oktobra, ko mu je bila v kraju Concordia na letni skupščini deputacije izročena diploma.

- M. Stanonik** je sodelovala pri organiziranju terenskega dela Muzejskega društva Žiri (praksa študentov arhitekture pri dokumentiranju stavb za predvideno revitalizacijo kulturne dediščine) in pri Muzejskem društvu Škofja Loka. — Maja 1980 je v okviru obveznosti študija III. stopnje opravila izpit iz teorije slovstvene folklorne pri dop. članici JAZU dr. Maji Bošković-Stulli v Zagrebu.
- S. Zemljič-Golob** je sodelovala s strokovnimi nasveti pri snemanju dveh dokumentarnih filmov na RTV Ljubljana o življenju na samotnih kmetijah v Robanovem kotu.

Predavanja

M. Matičetov:

- Breve panorama storico e stato attuale degli studi sul resiano. 20. maja v seminarju za splošno jezikoslovje na filozofski fakulteti v Padovi.
- Sull' ortografia dei testi scritti in resiano dal Settecento ad oggi (ob izbranih diapozitivih). 21. avgusta na Ravanci v Reziji na mednarodni konferenci o problemih praktičnega pisanja rezijanščine.
- Prebujanje Rezijske. Mlada medicinska sestra, ki je ob potresu 1976 začela pesniti v rezijanščini. 18. oktobra v Kopru na srečanju slovenskih zdravnikov iz Kopra in Trsta.
- Improvizirana predstavitev Silvine Paletti in njenih pesmi v rezijanščini. 22. novembra na Ravanci v Reziji ob odprtju kulturnega doma.
- "Tat, rokomavh govori jezik drugim neumeten ..." ali "te skrite baside" Rezijanov. 8. decembra na lingvističnem krožku Filozofske fakultete v Ljubljani.

M. Stanonik:

- Modeli razmejevanja slovstvene folklorne in literature. 18. februarja na posvetovanju Etnologija-slavistika v Ljubljani.
- Vprašanje mitološke romantične teorije pri Slovencih. 28. junija na mednarodnem simpoziju Obdobje romantike v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi.
- Otroška slovstvena folklor. 26. septembra na zborovanju slovenskih slavistov v Novi Gorici.

Objave:

A. Baš

- Savinjsko splavarstvo od 15. do 19. stoletja. Acta historicoeconomica Iugoslaviae 5, Zagreb 1978, 225—248.
- Postscriptum. Glasnik SED 19, 1979, 57—59.
- O koristih našega poljškega lova. Lovec 63, 1980, 323—326.
- O našem lovu na polhe. Rodna gruda 27, 1980, št. 10, 28—29.
- O savinjskem splavarstvu. Rodna gruda 27, 1980, št. 11, 28—29.
- Slovensko ljudsko izročilo. Pregled etnologije Slovencev. Uredil Angelos Baš. Cankarjeva založba v sodelovanju z Inštitutom za slovensko narodopisje pri SAZU, Ljubljana 1980.

Predgovor. Slovensko ljudsko izročilo. Ljubljana 1980, 5—8.

Poljedelstvo. Prav tam, 20—30.

Vrtnarstvo. Prav tam, 41—43.

Vinogradništvo. Prav tam, 44—48.

Sadjarstvo. Prav tam, 49—51.

Gozdno gospodarstvo. Prav tam, 52—57.

Nabiralništvo. Prav tam, 58—60.

Lov in ribolov. Prav tam, 61—65.

Hrana. Prav tam, 110—118.

Noša. Soavtor. Prav tam, 119—131.

Kako se je nosil Prešeren. Naši razgledi 1980, 678—679.

Iz pričevanj Janeza Trdine o noši. Janez Trdina etnolog. Ljubljana 1980, 27—36.

T. Cevc

Stavbe. Slovensko ljudsko izročilo. Ljubljana 1980, 93—109.

O sodelovanju arhitekta in etnologa pri raziskovanju ljudskega stavbarstva. Glasnik SED 20, 1980, 4—5.

N. Kuret

Pustno šemljenje. Pionir 7, 1979—1980, 208—209.

Seme — od Urala do Atlantika. Pionirski list 32, 1980, št. 20, 24—25.
 Božo Račič. Nekrolog. Delo 22, 30. 5. 1980, št. 126, str. 8.
 Pozabljena anketa o štajerskih Slovencih. Delo 22, 31. 10. 1980, št. 256, str. 28.
 Letne ali koledarske šege. Slovensko ljudsko izročilo. Ljubljana 1980, 167—176.
 Verovanje. Prav tam, 177—182.
 Znanje. Prav tam, 185—189.
 Gledališče. Prav tam, 191—194.

H. Ložar-Podlogar

Šege življenjskega kroga. Slovensko ljudsko izročilo. Ljubljana 1980, 155—164.

M. Matičetov

Achille Tellini. SBL 12, 1980, 50—51. Soavtor.
 Dieb als Esel (AaTh 1529). Enzyklopädie des Märchens Bd. 3, Lief. 2/2, Berlin-New York 1980, 640—643.
 Lep in bogai narodopisni zbornik. Delo 22, 25. 12. 1980, 300, str. 13.
 Pred izbiri pisave za rezijansčino. Jadranski koledar 1981, Trst 1980, 117—121.
 Pubblicazioni resiane e su Resia nel periodo 1927—1979. Bibliografia ragionata. All' ombra del Canin — Pod Tjanynowo sinco. Bollettino parrocchiale di Resia, 1980, 1, 2, 3, 4.
 Rezijanska srčna govorica. Izbor in knjižnoslovenski prevod osmih pesmi Silvane Paletti. Beseda o avtorici in še kaj. Sodobnost 28, 1980, 1137—1144.
 Srčna govorica ali poezija Rezijanke Silvane Paletti. Štiri pesmi Silvane Paletti, izbor in knjižnoslovenski prevod. Jadranski koledar 1981, Trst 1980, 122—124.
 Lino Legiša. Nekrolog. Delo 22, 2. 6. 1980.
 Ustno slovstvo v očeh etnologov in slavistov. Delo 22, 8. 3. 1980. Soavtor.
 Vartac — Moja vas. Špeter-Trst 1980. Jezikovna redakcija rezijanskih tekstov.
 Ponatisi:
 Slovenska ljudska pravljica. Slovenske ljudske pripovedi. Predgovor. Ljubljana 1980, 5—17.
 Grdina in rusica, rezijanska pravljica. Zapis pripovedi. Mala slikanica. Ljubljana 1980, 16 str.
 Lisica pridigala kokošim in Petelin, volk in lisica, rezijanski pravljici. Zapisal po pripovedi. Mala slikanica. Ljubljana 1980, 16. str.

M. Stanonik

Modeli razumevanja slovstvene folklorne in literature. Glasnik SED, 20, 1980, 53—58.
 Ustno slovstvo. Slovensko ljudsko izročilo, Ljubljana 1980, 195—206.
 Viljem Urbas. Slovenski etnograf 30, 1977 (1979), 27—36.
 (Ob)up Kavčičeve Pustote. Loški razgledi 26, 107—119.
 Ličnost druga Tita u nepoznatom slovenačkom pjesništvu narodnooslobodilačke borbe. Radio Sarajevo.
 Pesništvo, Glasba, Mitingi. Slovensko ljudsko izročilo, Ljubljana 1980, 250—252, 253—258, 265. Pri poglavju Glasba soavtor.
 Josip Broz-Tito 1892—1980. Pesmi za tovariša Tita 1941—1945. Borec 1980, 5, 257, 258—267. Nekrolog in izbor pesmi iz slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva 1941—1945.
 Za dom, za svet nov. Literarna oddaja za Radio Ljubljana. Izbira pesemskih besedil iz NOB in uvodna beseda.

S. Zemljik-Golob

Stvarno kazalo. Slovensko ljudsko izročilo, Ljubljana 1980, 271—279.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

Sekcija je v tem letu nadaljevala delo na treh večletnih nalogah. Med temi sta dve zvezani še nadalje s terenskimi raziskavami. V okviru *Etnomuzikološke raziskave slovenske Koroške v Avstriji* sta delali dve ekipi po načrtu v Podjuni, ena v zahodnem delu, druga z izhodiščem v okolici Pliberka. Obiskani so bili pevci in informatorji v naslednjih naseljih: Globasnica, Klopinj, Goselna ves (Gösselsdorf), Sreje (Sreiach), Nanča ves (Einersdorf), Večna ves (Wackendorf), Mala ves (Kleindorf) in Zg. Libuče (Oberloibach) — sodelavca Z. Kumer in J. Strajnar; Podjuna (Jaunstein), Globasnica, Podroje (Podrain), Pribla ves (Pribelsdorf),

Goselna ves, Šentlupš (St. Philippen), Vogrče (Reinhenberg) — sodelavca M. Ramovš, M. Terseglav. Skupno je bilo zbranih 210 pesemskih in 41 instrumentalnih enot ter ok. 150 daljših pripovedovanj na spraševanja o navadah, šegah, petju, plesih, glasbilih itd. Kljub temu, da so sodelavci delali na terenu več dni, kot so imeli odobrenih dnevnic, je moralo ostati dosti informatorjev oz. krajev posebno v goratih predelih neraziskanih. Začeto je bilo delo na transkripcijah celotnega koroškega gradiva, najprej iz Ziljske doline, in sicer iz spodnjega dela (Bistrica, Zahomec, Blače); Z. Kumer je transkribirano gradivo (razen pesmi) iz zgornje doline od Dolan do Šmohorja obdelala za objavo (ok. 140 tipkanih strani) pri Mohorjevi družbi.

Nadaljevalo se je delo za nalogo *Glasbeno-plesna kulturološka raziskava rudarske kolonije Terezija v Trbovljah* z intervjuji in snemanjem gradiva pri družinah v koloniji in v Domu upokojencev. Izdelana vprašalnica, ki je bila dopolnjena na 34 tem, služi lahko le za oporo izpraševalcem. Delo se je izkazalo za precej težavno in se bo moralo nadaljevati še v prihodnjem letu.

V okviru tretje naloge *Priprava obsežnejših strokovnih publikacij* so bila opravljena naslednja dela:

1. Korpus Slovenske ljudske pesmi. Opravljeni sta bili dve zadnji korekturi v prelomu s paginacijo, ob tem so bili dopolnjeni ali na novo formulirani sklepni komentarji nekaterih pesemskih tipov (M. Matičetov), sestavljena so bila obsežna kazala po vzorcu I. knjige (Z. Kumer in V. Vodušek), dodano je bilo angleško kazalo pesemskih tipov s kratkimi vsebinskimi povzetki. Knjiga bi lahko izšla šele po novem letu 1981. Po količini zajetega gradiva (614 melodij in preko 1100 pesemskih variant) presega več kot dvakratno gradivo prve knjige. Za pripravo tretje knjige (z drugim delom legendarnih pesmi in z baladami socialnokritične vsebine) je bilo dopolnjevano še zbrano gradivo z na novo nabranimi variantami v letih 1966—1970.
2. V februarju 1980 je izšla pri Cankarjevi založbi knjiga *Plesat me pelji*, Plesno izročilo na Slovenskem Mirka Ramovša, višjega strokovnega sodelavca sekcije. Raziskovalno delo zanjo je financirala RSS v letih 1977—1979.
3. Dr. Zmaga Kumer je kot glavni urednik pripravila in izdala deveti zvezek *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung*, 1979, Ljubljana 1980. Zvezek je izdala na lastne stroške, ker za to ni denarja ne na SAZU ne na RSS.
4. Katalogizacija rezijanskega gradiva (V. Vodušek). Začeto je bilo delo za analizo in katalogizacijo ok. 300 instrumentalnih melodij. V že napravljenem pregledu takih melodij v gradivu iz l. 1962 in 1963 je bila izvršena analiza melodične strukture. Katalogizirane so godčevske melodije iz bogatega gradiva l. 1967.
5. Sonosilca naloge Etnomuzikološka raziskava hribovske vasi Paka M. Ramovš in J. Strajnar, oba višja strokovna sodelavca, sta po končanem terenskem delu v l. 1979 delala na končnem elaboratu, ki sta ga oddala RSS 30. 6. t. l.

V poročilu o delu za Raziskovalno skupnost Slovenije je bilo dodatno sporočeno tudi delo raziskovalcev v sekciji, ki ni neposredno vezano na imenovane tri raziskovalne naloge, ki pa je ali za razvoj raziskovalcev nujno potrebno ali pa je včasih tudi tako rekoč naloženo od zunaj.

- a) Ker ni bilo na razpolago deviz, sta se dr. Z. Kumer in J. Strajnar na svoje stroške udeležila posvetovanja študijske skupine IFMC (International Folk Music Council) za raziskavo glasbil in instrumentalne glasbe v Seggau (Avstrija) od 12. do 17. 5. 1980; Z. Kumer z referatom *Der Volksmusikant und seine Tätigkeit im Slowenischen Sprachgebrauch* in J. Strajnar z referatom *Zur Frage der Persönlichkeit des Volksmusikanten in Slowenien*.
- b) Zveza kulturnih organizacij Slovenije je za Praznične dneve slovenske folklore v Piranu od 25. do 28. julija 1980 prek svojega predsednika osebno angažirala tri sodelavce sekcije: za programsko in režijsko vodstvo (M. Ramovš), za pripravo raziskave glasbil in koncerta ljudskih pevcev (J. Strajnar), za pripravo programa in serenadni večer (M. Terseglav). Vse to je zahtevalo precej dela in

časa in je vsebovalo tudi posebno terensko delo s snemanjem v vasi Raven nad Sečovljami (M. Ramovš).

- c) Iz sredstev, ki jih dobi sekcija od RTV Ljubljana za radijske oddaje svojih sodelavcev, je bilo opravljeno sondažno terensko delo na Bizeljskem (M. Terseglav) in v Čičariji (J. Strajnar), torej na terenih, ki so predvideni za raziskavo v obdobju 1981 — 1985. Poleg tega so bila na posebna vabila oz. ob posebnih priložnostih opravljena snemanja na Razboru (M. Ramovš — tekma pritkrkovalcev 10. 6.), na Sp. Doliču ob furežu (J. Strajnar 13. 1.) in v Andražu pri Polzeli (J. Strajnar 22. 6.) ob javni prireditvi.
- č) Trije člani sekcije so se udeležili Kongresa Zveze društev folkloristov Jugoslavije v Tesliču od 20. do 24. 9.; Z. Kumer z referatom Vloga posameznika v ljudskem pesemskem izročilu in M. Terseglav z referatom Pevski programi in njihovi današnji nosilci. Le za zgoraj omenjenega je plačala stroške sekcija in to le za plačilo dejanskih izdatkov na kraju samem.
- d) Na stroške RTV Ljubljana je J. Strajnar v dneh od 3. do 10. oktobra obiskal slovenske izseljence v krajih Freyming — Merlebach v Franciji in ob tej priložnosti posnel precej pesmi, podatkov in pričevanj o njihovih navadah in šegah. (J. Strajnar tudi sodeluje pri raziskovalni nalogi o izseljenstvu PZE za etnologijo.)

Drugo delo sodelavcev sekcije

Z. Kumer:

Sodelovanje v terminološki komisiji SAZU (za ljudsko glasbo in pri redakcijski komisiji) ter v mednarodni žiriji za podelitev nagrade Europa — Preis für Volkskunst (Stiftung F. V. S. v Hamburgu, ZRN). — Pripravila je nemško besedilo za slovenski del publikacije Handbuch der europäischen Volksmusikinstrumente. Jugoslawien 1: Slowenien — Mazedonien (100 str.) in nemški prevod makedonskega dela (avtorja A. Linina, Skopje) za to publikacijo (40 str.) — Pripravila je nemški prevod svoje knjige Etnomuzikologija, Razgled po znanosti o ljudski glasbi za objavo v ZRN.

Predavanja:

Uvod v glasbeno narodopisje, predavanja po 2 uri tedensko za 3. letnik na PZE za muzikologijo. — Predavanje 7. julija na XVI. seminarju slov. jezika, literature in kulture (gl. objave). — Koroška v pesmi in besedi, 18. 12. na SAZU. — 5 radijskih oddaj za serijo Slovenska zemlja v pesmi in besedi na Radiu Ljubljana.

Objave:

Nachrichten zum Tanz im slowenischen Volkslied. Festschrift für Karl Horak. Hrsg. von Manfred Schneider. Innsbruck 1980, 121—125.

Pevsko in plesno izročilo z Gore nad Vipavsko dolino. Goriški letnik 7, Nova Gorica 1980, 23—46.

Glasba, Izročilo pesmi, Glasbila in godci. Slovensko ljudsko izročilo. Pregled etnologije Slovencev. Ljubljana 1980, 207—222.

Das slowenische Volkslied in Kärnten, seine Sammlung, Erforschung und heutiger Stand. Jahrbuch des Österr. Volksliedwerkes 29, 1980, Wien, 39—58.

Obseg pojma ljudska pesem. XVI. seminar slov. jezika, literature in kulture, Zbornik predavanj, Ljubljana 1980, 125—135.

Folkloristika — da ali ne? Glasnik SED 20, 2, Ljubljana 1980, 51—53.

A társadalomtörténet tükröződése a szlovén népbáladákban. Reflection of social history in Slovenian popular ballads. Ethnographia 91/2, Budapest 1980, 260—263.

10. posvetovanje o ljudskih baladah v Edinburghu od 9. — 11. avgusta 1979. Glasnik SED 19, 3, Ljubljana 1979, izšlo 1980, 64.

Österreichisches Volksliedwerk. Posvetovanje na Dunaju od 24. — 30. septembra 1979. Glasnik SED 19, 3, Ljubljana 1979, izšlo 1980, 65.

Krnjevič, Hatidža, Antologija narodnih balada, Beograd, Srp. književna zadruga 1978, 281 S. Jahrbuch für Volksliedforschung 24/1979, Berlin 1979, ed. 1980, 220 f. Ocena.

Glaser, Gert, Die Kärntner Volksballade. Untersuchungen zum epischen Kärntner Volkslied, Klagenfurt 1975, 257, S., Mus. Not. (Kärntner Museumsschriften, 59). Glasnik SED 19, 2, Ljubljana 1979, ed. 1980, 48—49. Ocena.

- The Types of the Scandinavian Medieval Ballad. A descriptive catalogue, Oslo-Bergen-Tromsø 1978, 329 S. Glasnik SED 19, 2, Ljubljana 1979, ed. 1980, 49. Ocena.
- Miljković, Ljubinko, Banja, rukopisni zbornik. Etnomuzikološke oblike i zapisi arhaičke i novije vokalne i instrumentalne muzičke tradicije sokobanjskog kraja, Knjaževac 1978, 250 str., muz. Glasnik SED 19, 4, Ljubljana 1979, ed. 1980, 77. Ocena.
- Ramovš, Mirko, Plesat me pelji. Plesno izročilo na Slovenskem. Ljubljana 1980, 416 s. Glasb. mladina Slovenije 10, 7, Ljubljana 1979/80, 9. Ocena.
- Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research, 9/1979 mit Nachträgen. Hrsg. von der. S. I. E. F. — Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich und Jürgen Dittmar. Ljubljana 1980, 35 S.
- Radijske oddaje (RTV Ljubljana): — Mačka miško, miš pšenico... — Teh sedem zlatih puštabov (Ob ponatisu Alasijevega slovarja). — Vsaka vas ima svoj glas. — On vzame ojstri meč/odseka glavco preč (dve oddaji).

M. Ramovš:

- Poleg priprav za analitično katalogizacijo slov. ljudskih plesov je izdelal opise slov. ljudskih plesov za Leksikon fizičke kulture v izdaji Leksikografskega zavoda Zagreb ter sestavil načrt za predmet Ljudski plesi v usmerjenem izobraževanju za plesalce.
- Poleg strokovnega in umetniškega vodstva Akademске folklorne skupine France Marolt je pripravil koreografsko-scensko postavitev plesov Koroška ovset — svatbeni plesi in pesmi Mežiške doline (za folklorno skupino Prežihov Voranc, Ravne na Koroškem). Precej njegovega dela obsega mentorsko in svetovalno delo za folklorne skupine in posameznike.

Predavanja, radijske in TV oddaje

- Predavanja Slovenski ljudski plesi s praktičnim prikazom na mednarodnem folklorinem seminarju na Krku, Punat, 1. — 6. 8. 1980. — Predavanje o vključitvi slovenskega plesnega izročila v estetsko vzgojo v usmerjeni plesni šoli, Maribor, 10. — 11. 10. 1980 in Ljubljana, 18. 10. 1980. Predavanje o slovenskih ljudskih plesih s praktičnim prikazom za Slovence na Švedskem, Olofström, 14. — 16. okt. 1980. — Predavanja o slovenskih ljudskih plesih za Šolo za plesne učitelje, Ljubljana, 19. — 21. 12. 1980. — Predavanja Slovensko plesno izročilo na tečaju slovenskih ljudskih plesov za vodje folklornih skupin pri izseljencih, Velenje, 22. — 24. 12. 1980.
- Scenarij in spremno besedilo za TV oddajo Slovenski ljudski plesi, Gorenjska 3. — Scenarij in spremno besedilo za TV oddajo Slovenski ljudski plesi, Koroška 1. — Spremnno besedilo za TV oddajo Praznični dnevi slovenske folklore.
- Radijske oddaje za serijo Slovenska zemlja v pesmi in besedi. Plesat me pelji (1. 4.), Le skači za mano ... (3. 6.), Suči, suči kolobar (11. 11.).

Objave:

- Plesat me pelji. Plesno izročilo na Slovenskem. Cankarjeva založba, Ljubljana 1980, 415 str. Ples. Slovensko ljudsko izročilo. Cankarjeva založba, Ljubljana 1980, str. 223—229.

J. Strajnar:

Predavanja

- Karakteristike slovenske ljudske pesmi in Slovenska ljudska glasbila na mednarodnem folklorinem seminarju na Krku (2. — 3. 8.).

Objave:

- Rezija. Glasbena mladina 79/80, št. 5, 11.
- Jaz sem muzikant. Folklorist 3, 1980, št. 1, 4—5.
- Namesto poročila. Glasnik SED, 20, 1980, št. 1, 11.
- Plesat me pelji. Zvočni primeri slovenskih ljudskih plesov. Izbor in priredba. Kaseta KD 0660 stereo. Ljubljana, dec. 1980. Izdala RTV Ljubljana.
- Vstanite sužnji, Zbirka revolucionarnih pesmi narodov vsega sveta, Zal. Borec, Ljubljana 1976. Ocena.
- Narodno stvaralaštvo — folklor, zv. 72—73, 1919—1980, 101. Ocena.
- Z. Kumer, Etnomuzikologija, Ljubljana 1979, 347 str. Glasnik SED 20, 1980, št. 1, 19. Ocena.

Radijske oddaje

- a) Za ciklus Slovenska zemlja v pesmi in besedi: Veseli čas prihaja (5. 2.), Kje je moj mili dom (4 oddaje: 5. in 19. 2., 4. in 11. 3.).
- b) Za ciklus Ob izvirih: Ljudska glasba v Ukrajini (25. 6.), Glasba na otoku Java (2. 7.), Glasba Indijancev v Braziliji (9. 7.), Glasba Indijancev na Ognjeni zemlji (18. 7.).

M. Terseglav:

Predavanja, posvetovanja

Z referatom sodeloval na posvetovanju Etnologija in slavistika (15. 2.), ki ga je tudi vodil. Gradivo posvetovanja uredil in pripravil za tisk.

Z referatom sodeloval na posvetovanju Janez Trdina — etnolog v Novem mestu (29. 5.) ter zbral in uredil gradivo za tisk.

Metodološki vidiki raziskovanj pevskih programov in njihovih nosilcev. Predavanje na Filozofski fakulteti za študente etnologije (21. 11.).

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Znanstvenoraziskovalna dejavnost inštituta in njegovih delavcev je potekala po programskem sklopu SAZU št. 10 z naslovom Temeljne raziskave krasa.

V letu 1980 izvršene raziskave obsegajo tri pglavilna področja:

10. 1. *Speleogeološke raziskave krasa*. Z novimi podatki je dopolnjena Osnovna speleološka karta Slovenije in izdelana pregledna speleološka karta v merilu 1 : 400.000. Posebno speleogeološko in speleohidrološko preučevanje je bilo izvedeno na kraškem Planinskem polju, kjer je preučena razporeditev požiralnih con Unice in vodnih rorov Najdene jame, Logarčka in Mačkovec v odvisnosti od geološke zgradbe. Zbrane so dodatne informacije o vertikalnem prenikanju padavin v podzemlju Planinske in Najdene jame, izdelana je študija o stratigrafiji kvartarnih jamskih sedimentov ob Planinskem polju in v njegovem zaledju, matematično pa so obdelani novi elementi fizične speleologije tega prostora (živoskalni relief dna in tipi vrtač obrobja).
10. 2. *Geografske raziskave krasa*. Predstavljene so ugotovitve o recentnih fluvialnih sedimentih v kraških vodah Planinskega polja in širše okolice, izdelana je metodologija preučevanja recentnega jamskega proda in zbrana ustrezna literatura. Posebej so obdelane hidrološke razmere in s sledilnim poskusom ugotovljene podzemelske zveze kraških voda Banjske planote, izvirov ob Soči in Idriji.
10. 3. *Ekologija podzemelskih kopenskih biocenoz v Sloveniji*. Preučena je favna v nekaterih jamah osamljenega in alspkega krasa, nadaljuje pa se sistematično delo pri opisu jamskih hroščev v kraških jamah Slovenije.

Ob nalogah programskega sklopa je bila raziskovalna dejavnost opravljena tudi pri poročilih, ekspertizah in recenzijah kraškohidrološke — speleološke vsebine po naročilih organizacij združenega dela.

Delno so se naloge programskega sklopa nanašale na sodelovanje z jugoslovanskimi in tujimi raziskovalnimi organizacijami in posamezniki. Aktivno smo sodelovali pri vsebinski izvedbi 6. jugoslovanskega simpozija o hidrogeologiji in inženirski geologiji, pri ovrednotenju sledilnega poskusa kraških voda v Švicarski Juri ter pri komisijah Mednarodne speleološke unije. Navedeno znanstveno raziskovalno delo so vodili in opravljali redno zaposleni raziskovalci dr. P. Habič, dr. R. Gospodarič, mag. Janja Kogovšek, mag. A. Kranjc, asistenti F. Šušteršič, T. Novak in A. Mihevc ter pogodbeno zaposleni E. Pretner.

Obsežno raziskovalno — strokovno delo ter razstavna dejavnost sta bila opravljena v okviru Kraške muzejske zbirke, posebne delovne enote inštituta. Vse-

binsko je bil dopolnjen koncept bodočega Kraškega muzeja, sestavljeni so bili elaborati za njegove zbirke (Geološke osnove krasa, Sigove tvorbe v jamah in Življenje v kraškem podzemlju). Dopolnjena je muzeološka dokumentacija na novo zbranega gradiva iz arheoloških najdišč Notranjske. Kraško muzejsko zbirko je vodila Mehtilda Urlep s sodelavci J. Čarom, F. Malečkarjem in J. Hajno. Zbirko in razstave v Postojni je obiskalo okrog 10.000 obiskovalcev, zbirko v Predjambi pa okoli 60.000 obiskovalcev.

Raziskovalni program je usmerjal znanstveni svet inštituta pod vodstvom akademika prof. dr. S. Ilešiča, ki je vodil tudi uredniški odbor krasoslovnega zbornika *Acta carsologica*. Za tisk so bile oddane razprave 9. letnika in sicer Značilnosti kopastega krasa v Sloveniji, Zakonitosti vertikalnega pretakanja kraške vode, Generacije sig v klasičnem krasu Slovenije, Razvoj krasa v Ribniški Mali gori in Razporeditev jamske favne v Predjambi.

Znanstvenoraziskovalno in strokovno delo se je odvijalo v povezavi z drugimi inštituti SAZU, s fakultetami univerze E. Kardelja v Ljubljani, Zvezo vodnih skupnosti in Hidrometeorološkim zavodom SRS, Geološkim zavodom, Slovenskim etnografskim muzejem ter drugimi delovnimi organizacijami iz Ljubljane. Uspešno je bilo sodelovanje s THO Postojnsko jamo iz Postojne, Javorjem iz Pivke, Zavodom za spomeniško varstvo in Goriškimi vodovodi iz Nove Gorice, Razvojno projektnim centrom v Idriji, Rudnikom svinca iz Mežice, Komunalnim podjetjem iz Cerknice, Skupščino občine Cerknica in Vrhnika ter drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi v Postojni in Ljubljani, kjer posebej navajamo občinsko in republiško Kulturno skupnost.

Upravne posle inštituta sta opravljala upravnik dr. P. Habič in njegov pomočnik dr. R. Gospodarič. Pri SDS SAZU sta bila delegata Maja Kranjc in I. Kenda, pri OO sindikata pa Božena Kafol in J. Hajna ter M. Luzar. Za knjižnico, ki je pridobila 659 in izposodila 469 enot, je skrbela Maja Kranjc. Tehnične posle so opravljali Vladoča Elesini, M. Luzar, A. Vanjal in Frančiška Miklavec, tajniške pa Božena Kafol. Kataster kraških pojavov je urejal in v njem na novo zabeležil 135 jam I. Kenda. Delovno razmerje so med letom prekinili J. Rebec, T. Novak in J. Čar, na novo pa sklenili A. Mihevc in F. Malečkar.

Objave:

P. Habič

Prispevek slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda. Naše jame 21, 1979, 31—46.

Soavtor D. Novak.

Osnovna speleološka karta Slovenije. 5. nadaljevanje. Naše jame 21, 1979, 19—29. Soavtorji

R. Gospodarič, A. Kranjc in F. Šušteršič.

Vertikalno prenikanje vode v krasu na primerih Planinske in Postojnske jame. Zbornik referatov 6. jug. simp. o hidrog. in inž. geol. v Portorožu, 1. knjiga, 199—207. Soavtor J. Kogovšek.

Problematika geografskega vrednotenja krasa. Geogr. vestnik 51, 1979, 147—157.

O delu Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v letih 1977—1978. Geogr. vestnik 51, 1979, 159—164.

A. Kranjc

Kras v povirju Ljubije. Geogr. vestnik 51, 1979, 31—42.

Prispevek Slovencev v speleomorfologiji. Naše jame 21, 1979, 13—17.

Poročilo Komisije za velike kraške votline s 7. medn. spel. kongresa. Naše jame 20, 1978, 79—86.

Les grandes déouvertes de 1978 dans les cavités slovènes. Grottes et Gouffres 71, 33—34.

Odprlo se je novo brezno. Proteus 43/1, 41—43. Soavtor I. Kenda.

25 let dela jamskega kluba Železničar v alpskem podzemlju. Plan. vestnik 80/6, 296—297.

Simpozij o kraški eroziji. Raziskovalec 10/3, 220.

Nekaj pripomb k prispevku Najgloblje jame v Sloveniji. Naše jame 21, 1979, 96.

M. Kranjc

Prispevek h Kunaverjevi bibliografiji o krasu in jamah. Naše jame 21, 1979, 108—109.

F. Malečkar

Glasila slovenskih jamskih enot. Naše jame 21, 1979, 97—99.

Yugoslavia's Deepest Caves. Caves and Caving 9, 7—9.

T. Novak

Soteska Huda luknja. 102. zvezek zbirke vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, Ljubljana. Soavtorji F. Batič, M. Brodar, R. Gospodarič, V. Kuštor.

Živi svet podzemlja. Vodnik 5, Kraška muzejska zbirka SAZU, Postojna. Soavtor V. Kuštor.

Prüfung einiger Duftessenzen als Attraktanten der unterirdischen Fauna. Acta entomologica Jugoslavica 15, 1979, 1—2, 103—109. Soavtorja V. Kuštor, N. Sivec.

E. Pretner

Podzemeljska koleopterska favna umetnih votlin. Acta entomologica Jugoslavica 15, 1979, 1—2, 89—102.

F. Šušteršič

Dimenzioniranje kraških votlin. Naše jame 21, 1979, 61—74.

Javna predavanja

R. Gospodarič

Geologija kraških pojavov in procesov, Univerza Ljubljana.

Generacije sig v kraških jamah Slovenije, Borsko jezero.

Naš prispevek k sledenju podzemeljskih voda v Švicarski Juri, Geološko društvo Ljubljana. Skupaj z Martino Zupan.

Karstwasserprobleme in Slowenien, Beljak.

S poti po kitajskem krasu. Ljubljana, Postojna, Borsko jezero in drugod. Skupaj s P. Habičem.

P. Habič

Kras na južnem Kitajskem, Ljubljana.

Prispevek slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda, Ljubljana.

Nekaj rezultatov speleološkega kartiranja Slovenije, Borsko jezero.

Vertikalno prenikanje v krasu na primerih Planinske in Postojnske jame, Portorož.

Problemi geomorfološkega kartiranja krasa, Ljubljana.

A. Kranjc

Skedenj — ljudsko ime za jamo, Ljubljana.

Prod iz Kačne jame, Ljubljana.

Observation of suspension load in karst streams around Planinsko polje, Sofija.

Šljunak u Podpeškoj jami, Borsko jezero.

M. Kranjc

Pregled slovenske speleološke bibliografije v zadnjih letih (1977—1980), Borsko jezero.

J. Kogovšek

Raztapljanje in izločanje pri vertikalnem prenikanju vode v krasu, Borsko jezero.

F. Malečkar

Nekaj misli o nadaljnjem razvoju slovenskega jamarstva, Ljubljana.

Organizacija jamarških odprav, Ljubljana.

Tehnika Yusar, Ljubljana.

Organizacija jamarških odprav, Borsko jezero.

Jugoslovanska jamarška odprava v najgloblja brezna sveta, Borsko jezero.

Vtisi s poti po Avstraliji in Novi Gvineji, Maribor, Koper, Ljubljana.

Simpoziji in kongresi

10. — 12. 4. 1980: Posvetovanje o problemih koncepcije geomorfološke karte Jugoslavije, Ljubljana. Aktivno sodelovali P. Habič, A. Kranjc in F. Šušteršič.

24. — 26. 4. 1980: Sestanek mednarodnega strokovnega odbora 4. SUWT, Gradec. Udeležil R. Gospodarič.

7. — 8. 6. 1980: 11. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa, Ljubljana. Aktivno sodelovali P. Habič, A. Kranjc, F. Šušteršič.

11. — 13. 6. 1980: Letna skupščina avstrijskih hidrologov, Beljak. Aktivno sodeloval R. Gospodarič.

22. — 28. 9. 1980: Evropska regionalna speleološka konferenca, Sofija. Aktivno sodeloval A. Kranjc.
23. — 25. 10. 1980: 8. kongres jugoslovanskih speleologov, Borsko jezero. Aktivno sodelovali R. Gospodarič, P. Habič, J. Kogovšek, A. in M. Kranjc, F. Malečkar.
22. — 23. 10. 1980: Sestanek mednarodnega strokovnega odbora 4. SUWT, Ljubljana. Sodelovala R. Gospodarič in M. Kranjc.
12. — 16. 5. 1980: 6. jugoslovanski simpozij o hidrogeologiji in inž. geologiji, Portorož. Aktivno sodelovali R. Gospodarič, P. Habič in M. Kranjc.

Razstave

Februar: Ob 70. letnici mesta Postojna, Pivka.

Kamen in kras, Galerija Idrija.

Marec: Zgodovina delavskega gibanja na Primorskem. Priredil Goriški muzej v Postojni in Pivka.

April: Živi svet podzemlja, Postojna.

Julij: S poti po Kitajskem krasu, Postojna.

Oktober: Sosed sosedu — medsebojna pomoč na vasi tudi na zgledu Šmihela pod Nanosom. Slov. etnografski muzej, Postojna.

November: Letalci prekomorci, Postojna.

Živi svet podzemlja in Kitajski kras, Galerija Idrija.

Pomembnejši obiski

1. 2. 1980: Prof. dr. Peter Dambej, Univerza Uppsala, Švedska.
13. 2. 1980: Vid Ödöu, Vid Ödönke, Szilágyi Ferenc, Szomolányi Enru, Frunýó Erzsébet, Borka Zsott, Iglai Kornélné, člani Speleološke zveze Madžarske iz Budimpešte.
31. 3. 1980: Dr. W. R. Halliday, Nat. spel. Society, ZDA, Seattle.
6. 5. 1980: Prof. Dr. R. Aachmann, 10 študentov in 1 asistent z Univerze Lund, Švedska.
10. 7. 1980: J. Jegel, Holzgerlingen, ZR Nemčija.
26. 7. 1980: Sodelavci Inštituta za radiometrijo, München, ZR Nemčija.
31. 7. — 8. 8. 1980: Kammas Polyvios, hidrogeolog, Institute of geology and mineral exploration, Atene, Grčija.
22. — 23. 9. 1980: Skupina profesorjev in študentov z Univerze v Minsku, SSSR.
1. 10. 1980: Akademik prof. dr. J. Goričar, glavni tajnik SAZU.
11. — 13. 10. 1980: Geografa Martina in Paul Ambert, Equipe de Reserches Agrée, CNRS, Aix, Francija.

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA S KARTOGRAFSKIM ZAVODOM

Leta 1980 smo delali pri vseh temah, ki smo jih prevzeli v okviru naloge Proučevanje geografskega okolja Slovenije. Tako smo pri temi Geografija poplavnih področij na Slovenskem v glavnem zaključili s proučevanjem poplavnega sveta na Blokah (Drago Meze), na Brežiškem polju in ob Spodnji Sotli (Milan Šifrer, Marjan Žagar in Marko Kolbezen) ter na Ljubljanskem barju (Milan Natek in Milan Orožen Adamič).

Uspešno je potekalo delo tudi za druge teme, kot so: Redna vsakoletna merjenja in proučevanja Triglavskega ledenika ter ledenika pod Skuto (Milan Šifrer), Razvoj hribovskih kmetij na Slovenskem (Drago Meze, Milan Natek), Proučevanje regionalizacije Slovenije, njene metodologije in nomenklature kot strukturne osnove za regionalno-geografsko monografijo Slovenije (Svetozar Ilešič, Ivan Gams), Geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe prostorskega planiranja na primeru Domžal in okolice (Milan Orožen Adamič), Zemljiško-posestna struktura v Spodnji Savinjski dolini (Milan Natek), Svet med Šaleško in Spodnjo Savinjsko dolino (Karel Natek), Geomorfološka karta Slovenije v merilu

1 : 100.000 (Ivan Gams, Karel Natek), Proučevanje naravnih katastrof na Slovenskem (Milan Šifrer). Podroben opis opravljenega dela pri teh temah bo zajet v poročilih posameznih strokovno-znanstvenih sodelavcev.

V istem letu je izšla 19. številka Geografskega zbornika, 20. številka pa je še v tiskarni. Za leto 1981 pripravljamo 21. številko Geografskega zbornika, v katerem bodo naslednje razprave:

1. Geomorfološka karta okolice Litije, kot metodološki poskusni vzorec kartiranja za geomorfološko karto Jugoslavije v merilu 1 : 100.000 (Ivan Gams in Karel Natek); Učinki katastrofalnih neurij v severovzhodni Sloveniji avgusta 1980 (Milan Šifrer); Hribovske kmetije ob Kokri in v Krvavškem predgorju (Drago Meze).

Med personalnimi zadevami naj opozorimo le na napredovanje višjega strokovnega sodelavca Milana Orožna Adamiča v raziskovalnega sodelavca ter na reelekcijo znanstvenega svetnika dr. Draga Mezeta, strokovnega svetnika Milana Natka ter znanstvenega svetnika dr. Milana Šifrerja.

O našem delu pa tudi o vseh personalnih spremembah smo sproti razpravljali na sejah znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika SAZU, ki se je sestel v letu 1980 trikrat, ter na rednih ter izrednih sestankih kolektiva.

Upravnik Geografskega inštituta Antona Melika SAZU akademik dr. Svetozar Ilešič je v preteklem letu 1980 vodstveno usmerjal raziskovalno delo v vseh raziskovalnih nalogah inštituta, ki jih je obsegal RS predloženi program za to leto. Sam je predvsem nadaljeval delo na raziskovalni podnalogi Regionalizacije Slovenije, ki naj bi oblikovala strukturno shemo za regionalno geografsko monografijo, ki jo ima inštitut v svojem srednjeročnem programu.

Njegova bibliografija je priložena na posebnem listu.

Sodeloval je na zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Ljubljani s prispevkom ob okrogli mizi o historičnih metodah (oktobra 1980).

Na tiskovni konferenci založbe Partizanska knjiga je 18. januarja predstavil svojo novo izšlo knjigo Pogledi na geografijo.

V okviru SAZU je vodil znanstvena sveta Geografskega inštituta Antona Melika in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU. Udeleževal se je nekaterih sestankov in prireditev Geografskega društva Slovenije in bil pri tem društvu član uredniških odborov Geografskega vestnika in Geografskega obzornika.

31. maja 1980 je bil izvoljen za zunanjega (inozemskega) člana Poljske akademije znanosti. Ustrezno diplomu mu je izročil 22. septembra 1980 poljski generalni konzul iz Zagreba na predsedstvu SAZU.

Drago Meze je pri izvajanju letnega inštitutskega programa glavno delo osredotočil na dve raziskovalni nalogi, ki jih izvaja Inštitut za RSS: eno od teh, Preučevanje hribovskih kmetij v Sloveniji, vodi sam, pri drugi, Geografija poplavnih področij na Slovenskem, pa je sodelavec.

Pri prvi nalogi si je za leto 1980 zadal obveznost preučiti hribovske kmetije v Tržiški pokrajini in Podgori, vključujoč Povlje z bližnjimi hribovskimi kmetijami na vzhodu. Zajel je vseh 134 hribovskih kmetij, za primerjavo pa še 16 prehodnih kmetij, skupaj torej 150 kmetij. V letu 1980 je skoraj v celoti zaključil s terenskimi preučevanji. Na osnovi podatkov, zbranih z anketiranjem in izpisovanjem na matičnih uradih, zadrugah in gozdnih gospodarstvih, ter obdelavo in analizo teh podatkov je že dobil osnovno sliko današnjega stanja na preučenih kmetijah, ki jo je v obliki podrobnejšega poročila predal RSS. V zvezi z nadaljnjim preučevanjem hribovskih kmetij je naredil dva informativna ogleda nekaterih hribovskih kmetij na Blokah (Benete, Topol) in v Loškem potoku (Bela voda, Hrib) zaradi seznanjanja z osnovnimi razvojnimi tendencami v pokrajini. To bo služilo kasnejšemu podrobnejšemu preučevanju hribovskih kmetij na teh izrazitih in specifičnih hribovskih področjih.

Pri drugi nalogi je dopolnil terenska preučevanja poplavnih področij na Blokah, si ogledal letošnjo jesensko poplavo in začel s pripravo elaborata.

Za 20. številko Geografskega zbornika, ki je v tisku, je pripravil razpravo Poplavna področja v Grosupeljski kotlini, za naslednjo, 21. številko pa Hribovske kmetije ob Kokri in v Krvavškem predgorju.

Karel Natek je delal pri dveh raziskovalnih nalogah: Geomorfološka karta Slovenije v merilu 1 : 100.000, katere nosilec je dop. član prof. dr. Ivan Gams, in Svet med Saleško in Spodnjo Savinjsko dolino, katere nosilec je on sam.

V okviru prve raziskovalne teme je opravil naslednje naloge: s sodelovanjem dr. Gamsa je izdelal rokopisni geomorfološki karti litijske okolice v merilu 1 : 50.000 in 1 : 100.000. Ti karti sta bili dani v pretres strokovnjakov iz celotne Jugoslavije, ki so se zbrali na 2. jugoslovanskem posvetovanju o geomorfološkem kartiranju v Ljubljani od 10. do 12. aprila 1980. S pomočjo dr. Gamsa in sodelavcev Geografskega inštituta Antona Melika, ki je bil organizator posvetovanja, je opravil številne tehnične in strokovne naloge v zvezi z organizacijo posveta. Na posvetovanju je sodeloval s koreferatom Problemi prikazovanja procesov in rečnih dolin na geomorfološki karti.

Ker je bilo predlagano na posvetovanju, da se Geomorfološka karta litijske okolice v merilu 1 : 100.000 natisne kot prva jugoslovanska geomorfološka karta, izdelana po mednarodni koncepciji, in se tako predstavi še širšemu krogu, je intenzivno sodeloval pri izdelavi tiskarskega originala karte. Pri tem je moral reševati številne tehnične in strokovne probleme, kjer je tesno sodeloval z dr. Gamsom in mag. Orožnom. Karta je v tisku in bo izšla naslednje leto v Geografskem zborniku in Informativnem biltenu.

Istočasno so tekle priprave za izdelavo Geomorfološke karte Celje v merilu 1 : 100.000, ki jo bomo skartirali v naslednjih letih. Zbral je vso strokovno literaturo in kartografski material ter začel z detajlnim geomorfološkim kartiranjem v Ložiškem gričevju in Spodnji Savinjski dolini. Delo bo v naslednjih letih občutno lažje, ker smo v letošnjem letu rešili večino strokovnih in tehničnih problemov, ki se pojavljajo ob izdelavi tako zapletene karte.

V tem letu je začel delati tudi na raziskovalni nalogi Svet med Saleško in Spodnjo Savinjsko dolino. Zbral in obdelal je vso strokovno literaturo ter kartografski material. Izdelal je karto naklonov v merilu 1 : 25.000. Začel je s fotointerpretacijo letalskih posnetkov, ki je poleg terenskega proučevanja glavna metoda dela. S terenskim delom je ugotovil osnovne poteze geomorfološkega razvoja celotnega ozemlja ter začel z detajlno analizo reliefa v zahodnem delu. Poskusil je tudi ugotavljati relativno jakost recentnih procesov po Gavrilovičevi metodi, vendar se poskus ni obnesel. Rezultat dosedanjega dela sta rokopisni karti oblik in recentnih procesov v merilu 1 : 25.000, list Velenje.

Milan Natek je sodeloval v okviru raziskovalnega programa inštituta na treh področjih: pri proučevanju hribovskih kmetij (nosilec podnaloge dr. Drago Meze), poplavnega sveta na Barju (nosilec podnaloge akad. dr. Svetozar Ilašič) in razvoja zemljiškoposestne strukture v Spodnji Savinjski dolini. Največ časa je namenil proučitvi hribovskih kmetij na vzhodnem delu Dobroveljske planote. Na osnovi Mezetovih Smernic za proučevanje hribovskih kmetij je z regionalnogeografsko metodo prikazal in ovrednotil 148 zemljiških posestnikov, njihovo gospodarsko usmerjenost in socialno sestavo, prebivalstvo po kmetijah in še posebej osnovne demografske značilnosti kmečkega življa. Za obravnavane kmetije je značilno, da je njihovo gospodarstvo šele v začetni stopnji preusmerjanja, in sicer iz polikulturnega in samooskrbnega načina v tržno proizvodnjo, kjer prevladuje mlečno-mesna govedoreja. Pomemben vir dohodkov za preusmeritev kmetijske proizvodnje daje les.

Nadaljeval je s preučevanjem družbenogeografskih značilnosti kmetijske izrabe poplavnega sveta na Barju. Pregledal je novejšo literaturo in vire za obravnavano območje, obenem pa je zbral ustrezno zemljiško-katastrsko dokumentacijo o zemljiških kulturah v letu 1896 in 1979. Za prikaz sklepnih rezultatov preučiave razvoja zemljiškoposestne strukture v Spodnji Savinjski dolini je izbral najustreznejše metode. Naloga bo predvidoma oddana do konca letošnjega leta v oceno RSS.

Skupaj z asistentom Karlom Natkom sta pregledala učinke poletnega neurja na hmeliščih v Spodnji Savinjski dolini. Pregledal je tudi obseg jesenske povodnji (med 8. in 9. 10. 1980) na področju vzhodnega dela Celjske kotline.

Na povabilo organizatorja simpozija Današnje značilnosti in problemi razmetitve prebivalstva v SR Srbiji, ki je bil v jeseni 1980. leta v Arandjelovcu, je pripravil referat o geografskih problemih prebivalstva v hribovskih predelih. Udeležil se je posvetovanja jugoslovanskih etnologov v Ljubljani, in sicer na temo o kompleksnih krajevnih študijah. V juniju je seznanil geografe iz Bosne in Hercegovine, ki so bili na ekskurziji po vzhodni Sloveniji, z osnovnimi geografskimi značilnostmi Posavinja, spodnjega slovenskega Posavja in Novomeške kotline. Za tisk je pripravil družbenogeografski oris poplavnega področja v porečju Krke pod Otočcem (Geografski zbornik 20, v tisku). V ta namen je dopolnil še pregled izrabe tal ob levih pritokih Krke.

Opravlja dolžnosti podpredsednika Geografskega društva Slovenije in vodje njegove znanstvene sekcije. Sodeluje v uredniškem odboru Geografskega vestnika.

Milan Orožen Adamič je v tem letu kot vodja kartografskega oddelka napredoval iz naslova višji strokovni sodelavec v naslov raziskovalnega sodelavca. Nadaljeval je začeto delo na nalogi Geografsko vrednotenje prirodnega okolja na primeru Domžal in okolice in s preučevanjem razvoja problemov poselitve Ljubljanskega barja v okviru naloge Geografija poplavnih področij na Slovenskem. Poleg tega je skupaj z Dušanom Koširjem opravil letno merjenje in opazovanje ledenika pod Skuto. Z referatom o tehničnih problemih izdelave geomorfološke karte je sodeloval na jugoslovanskem posvetovanju o tej karti, ki ga je skupaj s sodelavci kartografskega oddelka pomagal organizirati.

Je član uredniškega odbora Geografskega zbornika, tajnik Sveta za varstvo in proučevanje okolja pri predsedstvu SAZU, do reorganizacije Raziskovalne skupnosti Slovenije je bil član izvršnega odbora Področne raziskovalne skupnosti za prostorske in ekonomske vede in je predsednik Sveta delovne skupnosti SAZU. V tem letu je bil izvoljen v mednarodno organizacijo strokovnjakov za okolje Taraxacum s sedežem v Londonu.

Milan Šifrer je v letu 1980 nadaljeval s preučevanjem poplavnega sveta ob Savi ter njenih pritokih med Krškim in Bregano. Pri tem se je veliko ukvarjal z značajem najrazličnejših holocenskih sedimentov, še posebej najmlajših, ki so se odložili šele po odprtju številnih premogovnikov v Posavskem hribovju, kot kažejo v njih ohranjeni drobci premoga. Geomorfološko raziskani so bili tudi ostali deli Brežiško-Krške kotline, tako obsežna prodna ravnina kot tudi višje gričevnato in hribovito obrobje z Gorjanci, Krškim hribovjem ter svetom pod Orlico med Savo in Sotlo. Pri tem so ga zanimali reliefni sledovi iz terciarne dobe kot tudi iz sledečega kvartarnega obdobja. Drobne študije so bili deležni tudi v terasah ohranjenih sedimentov, ki kažejo, da se je odnos med akumulacijsko domeno Save in njenih pritokov v kvartarju močno spreminjal in se je v obdobjih nasipanja akumulacijska sposobnost stranskih pritokov zaradi naraščanja višinske razlike med ravnino in hribovjem proti geološki sedanjosti močno povečala. Pri tem študiju se je Šifrer naslanjal na številne vrtnice, ki jih je napravil na preučevanem svetu Geološki inštitut iz Zagreba.

V septembru 1980 so bila pod vodstvom Milana Šifrerja opravljena redna opazovanja, merjenja in fotografiranja Triglavskega ledenika ter ledenika pod Skuto (sodelavci Milan Orožen Adamič, Dušan Košir ter opazovalci na meteorološki postaji na Kredarici). Oba ledenika sta kazala zelo podobno sliko kot leta 1979, le da se je ohranilo po njuni površini ter po bližnjem skalovju precej manj snega. To nas kljub razmeroma hladnemu poletju 1980 ni presenetilo, saj vemo, da je bila v tem letu največja debelina snega pri snegomeru na spodnjem koncu ledenika precej manjša (4,60 m) kot pa leto poprej (8 m).

V okviru našega stalnega preučevanja naravnih katastrof na Slovenskem je Šifrer v letu 1980 raziskal tudi geografske učinke dveh silovitih neurij, ki sta v dneh 4. in 12. avgusta 1980 prizadeli severovzhodno Slovenijo. Prvo je zajelo ravninski svet ob Dravi vzhodno od Lipnice z Apaškim poljem ter vso južno stranjo Goriškega tja do Prosenjakovcev v bližini jugoslovansko-madžarske meje, drugo pa je prizadelo severovzhodni konec Slovenskih goric med Mariborom oziroma Zgornjo Kungoto in Zgornjo Ščavnico.

Skupaj z asistentom Karlom Natkom je preučil obsežen plaz v dolini Drave v vasi Brezno zahodno od Maribora, ki nevarno ogroža več hiš in gospodarskih poslopij.

Za 20. številko Geografskega zbornika, ki je sedaj v tisku, je Milan Šifrer pripravil študijo o razvoju reliefa ter zasnovanosti in značaju poplav v porečju Krke, za 21. številko pa razpravo o katastrofalnih neurjih v severovzhodni Sloveniji avgusta 1980.

Tudi v letu 1980 je Milan Šifrer opravljal na inštitutu tajniške posle.

Objave

S. Ilešič

Pogledi na geografijo. Teoretsko-metodološki prispevki. Pogledi 4, Partizanska knjiga, Ljubljana 1979 (dejansko izšlo 1980). 612 str.

Misli o slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978. Mariborsko Podravje, publikacija ob 11. zborovanju slovenskih geografov v Mariboru od 28. do 30. junija 1978. Maribor 1979 (dejansko izšlo 1980), str. 15—20.

Pomen morfološko-fiziognomskega kriterija v današnji geografiji mest. Geographica Slovenica 10, Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, 1980, str. 15—20.

The Regional socio-economic Structure of the Socialist Republic of Slovenia. Geographica Yugoslavica 2, Titograd 1980, str. 165—171.

Slovenske pokrajine. Geografski obzornik XXVI, 1, Geografsko društvo Slovenije, Ljubljana, str. 1—17 (dejansko izšlo 1980).

Branko Korošec, Naš prostor v času in projekciji. Gradbeni vestnik 3, Ljubljana 1979, str. 179—182.

D. Meze

Hribovske kmetije v Gornji Savinjski dolini po letu 1967. Geografski zbornik XIX/1979, Ljubljana 1980, str. 11—99 (9 tabel, 22 slik, 2 diagrama + 2 karti v prilogi).

Osnovne smernice za geografsko preučevanje hribovskih kmetij na Slovenskem. Geografski vestnik LII/1980, Ljubljana 1980, str. 145—154.

Hribovske kmetije ob Kokri in v Krvavškem predgorju. 1979/1980, 55 str. + 5 tabel v prilogi. Elaborat za RSS.

M. Natek

Nekateri geografski problemi prebivalstva v hribovskih predelih (na primeru naselij na kraški Dobroveljski planoti). Statističar II, 1980, 7—8, str. 239—250.

Hribovske kmetije na vzhodnem delu Dobroveljske planote (z 28 tabelami in 6 diagrami med besedilom, IV + 185 strani, Ljubljana 1980). Elaborat za RSS.

M. Orožen Adamič

Učinki potresa leta 1976 v Posočju. Potresni zbornik, Tolmin 1980, str. 81—120.

Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Dragonji in Drnici, Geografski zbornik XIX, Ljubljana 1980 (s 30 slikami, 4 diagrami med besedilom ter 1 karto v prilogi), str. 155—212.

M. Šifrer

Geografske značilnosti poplavnih področij ob Krki pod Otočcem. Geografski zbornik XX. V tisku.

Učinki katastrofalnih neurij v severovzhodni Sloveniji avgusta 1980. (Pripravljeno za 21. številko Geografskega zbornika.)

K. Natek

Zvezno posvetovanje Problemi koncepcije in legende za izdelavo pregledne (1 : 500.000) in detaljne (1 : 100.000) geomorfološke karte Jugoslavije. Geografski vestnik LII, 1980, str. 211—214.

Kartografski oddelek

V letu 1980 smo v kartografskem oddelku izdelali vrsto tematskih kart in grafičnih prikazov za 20. številko Geografskega zbornika. Začeli smo pripravljati tudi že karte za naslednji Geografski zbornik. Posebno pozornost zasluži obsežno

in zahtevno delo priprave in izdelave večbarvne poskusne geomorfološke karte za tisk. Poleg tega sta Maruša Rupert in Meta Ferjan pripravili in izdelali s pomočjo Milana Orožna Adamiča še večje število drugih tematskih kart in grafičnih prikazov.

Nadaljevali smo z izpopolnjevanjem kartografske zbirke, od Geodetske uprave SRS smo prejeli 285 listov topografskih načrtov v merilu 1 : 5.000 in 1 : 10.000.

V aprilu je v okviru tradicionalnih stikov in koristnih izmenjav izkušenj obiskal kartografski oddelek sodelavec Vojno-geografskega inštituta iz Beograda p. polkovnik Slavko Lisenko. Milan Orožen Adamič je skupaj s Karlom Natkom podrobno pregledal karte v *The Times Atlas of the World* (Comprehensive Edition), ki prikazujejo naše kraje. Ugotovili smo vrsto napačno izpisanih krajevnih imen in pomanjkljivosti tudi pri drugih znakih. Založba *The Times* se nam je zahvalila za pripombe in popravke, ki jih bodo upoštevali v naslednjih izdajah atlasa.

Geofotolaboratorij

Fotografski mojster Vlado Vivod je tesno sodeloval in soustvarjal s kartografskim oddelkom Geografskega inštituta Antona Melika. Izdelal je številne reprodukcije topografskih kart in risb v različnih merilih (158), razvil 215 črno-belih filmov, 106 barvnih filmov, 820 črno-belih fotografij različnih formatov ter uspešno opravil še vrsto drugih del. Posebej naj omenimo, da smo uspeli urediti nov barvni povečevalnik in dopolniti ostalo opremo. V kolikor so dopuščale možnosti, je občasno opravljal tudi dela za druge enote SAZU.

Knjižnica

Za inštitutsko knjižnico smo v letu 1980 prejeli 502 novih knjig in revij, ki jih dobivamo povečini v zameno za Geografski zbornik. V naši knjižnici se shranjujejo tudi knjige Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU.

Izposodili smo skupno 359 knjig, revij in laboratorijev delavcem SAZU in zunanjim obiskovalcem. Nadaljuje se delo na vsebinskem — stvarnem katalogu.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Kratek pregled dela. V inštitutu smo v letu 1980 raziskovali triadne korale iz zahodne Slovenije, spodnjekredne korale iz vzhodne Srbije, foraminifere krednih skladov iz Postojne, starejšega paleogena iz Vipavske doline, Istre in Dalmacije in mlajšega paleogena iz osrednje in severne Slovenije. Nadalje smo proučevali subfosilne in recentne foraminifere iz Jadrana. Raziskave so obsegale terensko, laboratorijsko in kabinetno delo.

Terensko delo. Obsegalo je zbiranje triadnih knidarijev v nahajališčih v Hudi južni in na Pokljuki, krednih in terciarnih velikih in malih foraminifer pri Postojni, med Kamniško Bistrico in Okonino, v Vipavski dolini in Gorenjski kotlini ter kvartarnih in recentnih foraminifer na Kornatskem otočju in pri Sečovljah. Pri terenskem delu so sodelovali vsi delavci inštituta in nekateri zunanji sodelavci.

Laboratorijsko delo. Zajemalo je prepariranje knidarijev in foraminifer s prej omenjenih nahajališč. Nažaganih je bilo čez 1000 ploščic kamnin, izdelanih 410 mikroskopskih zbruskov, 15 površinskih preparatov ter 84 sedimentnih izpirkov.

Vodena je bila inventarna knjiga vzorcev. Laboratorijsko delo je od 1. 4. 1980 opravljala K. Cvetko.

Kabinetno delo

Fosilni knidariji: Iz Hude južne so bile preliminarno določene naslednje koralne vrste: *Margarosmilia zieteni*, *M. septanectens*, *M. confluens*, *Margarophyllia capitata*, *M. crenata*, *M. michaelis*, *Stuoresia bronni*, *Omphalophyllia radicumformis*, *O. boletiformis*, *Myriophyllum badioticum*, *Protoheterastraea cf. leonhardi* ter *Coryphyllia regularis*, ki dokazujejo cordevolsko starost plasti. Na Pokljuki so bile preliminarno določene vrste *Retiophyllia clathrata*, *R. defilippi*, *R. multigranulata*, *Distichophyllum caespitosum*, *Parathecosmilia sellae*, *Procyclolites triadicus* in *Astraeomorpha crassisepta*, ki dokazujejo norijsko-retijsko starost nahajališč. V združbi koral so bile ugotovljene spongije in hidrozoji pa tudi alge in foraminifere. Raziskave se bodo nadaljevale.

Končane so bile raziskave spodnjekrednih knidarijev iz vzhodne Srbije. Opisanih je bilo 63 vrst, ki so barremijske in spodnje aptijske starosti. Izdelan je bil elaborat v slovenskem jeziku in pripravljena skrajšana razprava za tisk v angleškem jeziku. Knidarijsko favno je raziskovala dr. D. Turnšek, pri terenskem delu so sodelovali dr. S. Buser, mag. B. Jurkovšek in M. Huzjan.

Velike foraminifere: Za tisk smo pripravili študijo o terciarnih koničnih imperforatnih foraminiferah. Obsežen tekst smo dokumentirali s 15 slikami in 22 tablami fotografij v prilogi. Za sistematične paleontološke in mikrofacialne študije paleogenskih plasti v osrednji in severni Sloveniji smo zbirali in pripravljali gradivo.

Izbrali smo vzorce in preparate za študij foraminifer, koral, brizojev in rdečih alg. Med važnejšimi ugotovljenimi rodovi in vrstami iz apnenčevih plasti so: *Gypsina*, *Carpenteria*, *Chapmanina gassinensis*, "*Peneroplis*" *priscus*, *Nummulites germanicus*, *N. stellatus* in *N. orbigny*. Iz lapornatih plasti transgresivne serije kamnin smo determinirali 44 vrst bentonskih malih foraminifer. Te kažejo značilnosti združbe foraminifer iz gornjegrajskih skladov. Vzporedno s paleontološkimi študijami potekajo raziskave sedimentne osnove in faciesa. Raziskave se bodo nadaljevale.

Analizirali smo foraminiferno favno iz zahodnega dela Vipavske doline iz 10 vzorcev flišnega laporja in ugotovili spodnjeeocensko (cuijsko) starost flišnih plasti.

Raziskave vodi dr. K. Drobne, sodelujejo ing. F. Cimerman, dr. R. Pavlovec kot paleontologa in ing. F. Drobne kot sedimentolog.

Male foraminifere: Za študijo Male foraminifere in njihova ekologija v Jadranskem morju smo na otoku Mali Obručan podrobno razčlenili foraminifere iz koraligena, to je stene s čvrsto podlago, in s sedimentnega pobočja pred njo. Raziskali smo kvalitativno razširjenost vseh naddružin, nato kvantitativno razširjenost rodov iz naddružin *Lituolacea* in *Miliolacea* ter nazadnje še posamezne vrste iz rodov *Textularia*, *Gaudryna*, *Quinqueloculina*, *Triloculina* in *Bilocullinella*. Analizirali smo sediment s polc v steni in s pobočja pred njo. S foraminiferami smo dokazali različno razširjenost vrst v okviru enega rodu in konkurenčnost med vrstami in ugotavljali veliko odvisnost vrst od okolja. Pri tej odvisnosti igrajo pomembno vlogo relief, substrat, temperatura, tokovi in globina.

Analizirali smo foraminiferno favno iz 24 vzorcev iz vrtine V-6/79 v Sečoveljah, ki je segala 39,5 m globoko že v postglacialne preborealne sedimente. Določili smo 56 vrst. Foraminiferna favna je ekološko ovrednotena in ugotovljen je njen brakični značaj. V vsem profilu smo ugotovili 3 intervale zmanjšane brakičnosti.

Male foraminifere in njihovo ekologijo v Jadranskem morju raziskujeta ing. F. Cimerman in dr. K. Drobne, pri sedimentoloških analizah sodelujeta ing. B. Ogorlec in ing. M. Mišič. Na terenu pomagajo pri meritvah in jemanju vzorcev potapljači ing. R. Verbovšek, dr. A. Praprotnik in ing. J. Praprotnik.

Tehnično, tajniško in knjižničarsko delo. Tehnično so bile izdelane skice, razpredelnice, diagrami in table slik kot grafične priloge k predavanjem v Tübin-

genu, Splitu in pri Slovenskem geološkem društvu, nadalje k razpravam za tisk in elaboratom. Urejena je bila zbirka preparatov velikih foraminifer. Knjižničarsko delo je obsegalo vpis novih knjig, ki jih je knjižnica mesečno dobivala, in izposoja. Tajniško delo je bilo v celoti tekoče opravljeno. Tehnično, tajniško in knjižničarsko delo je opravljala M. Huzjan.

— Za Fosile Slovenije smo vsi delavci inštituta pripravili 16 taksonov holotipov iz skupin Foraminifera in Hydrozoa.

Študijska potovanja, udeležba na kongresih, simpozijih, kolokvijih.

V času od 7. do 11. februarja sta se dr. K. Drobne in ing. F. Cimerman udeležila seminarja Entwicklung, Funktion und ökologische Bedeutung von Protistenskeletten na univerzi v Tübingenu, kjer sta sodelovala z referatom. V oktobru sta na isti univerzi poročala udeležencem tečaja Paleobatimetrija o raziskavah recentnih foraminifer s koraligena v Jadranskem morju.

K. Drobne se je od 11. do 19. oktobra udeležila 27. CIESM (Mednarodni kongres o raziskavah Mediterana) v Cagliariju in geološke ekskurzije na severno Sardinijo.

V času od 17. do 19. novembra je bil v Splitu IV. simpozij jugoslovanskih oceanografov. Udeležila sta se ga dr. K. Drobne in F. Cimerman z referatom.

Obiski

V juniju je bil na našem inštitutu dr. Laszlo Bartosiewicz z Arheološkega inštituta Madžarske akademije znanosti na desetdnevnem izpopolnjevanju s področja subfosilnih ostankov domačih živali.

Julija sta obiskala inštitut prof. dr. Otto Geyer in dr. D. Göhner z Geološkega inštituta Univerze v Stuttgartu. Na terenu sta si ogledala nahajališča malmskih in liasnih apnencev s koralami in litiotidami.

V mesecu avgustu je obiskala inštitut dr. Sylvie Barta-Calmus z Institut de paléontologie pri CNRS v Parizu. Znanstvenica iz Francije si je ogledala nahajališča oligocenskih koral iz gornjegrajskih skladov Slovenije, ki jih je pred leti revidirala.

Predavanja

Drobne K. in F. Cimerman: Verbreitung einiger rezenten Textularien und Milioliden im Adriatischen Meer (dalmatinische Küste). Predavanje na seminarju Paläobathimetrie v Tübingenu.

Drobne K., F. Cimerman in B. Ogorelec: Vertikalna razširjenost nekaterih miliolacej in miliolacej (Foraminiferida) iz podvodnih sten na Kornatih. Predavanje na IV. simpoziju jugoslovanskih oceanografov v Splitu.

Drobne K.: Coskinolina in nekatere druge konične foraminifere iz starejšega terciarja Jugoslavije. Predavanje pri Slovenskem geološkem društvu v Ljubljani.

Za Slovensko geološko društvo je dr. K. Drobne v letu 1980 organizirala 14 strokovnih predavanj.

Objave:

K. Drobne

Early Tertiary Conical Imperforate Foraminifera. Razprave IV. razr. SAZU, 22, Ljubljana 1980. Soavtor L. Hottinger.

D. Turnšek

Eine neue Chaetetiden-Art aus den Drusberg-Schnichten (Barremien) des Kistenpass-Gebiets (Sedimentbedeckung des östlichen Aarmassivs, Schweizer Alpen). Eclogae geol. Helv. 73, Basel 1980. Soavtor R. Herb.

Sedimentological characteristics of Cordevolian circular quiet water coral bioherms in western Slovenia, northwestern Yugoslavia. SEPM Special Publication on European Fossil Reef Models, Midland 1980. Soavtorji J. Čar, D. Skaberne, B. Ogorelec, L. Placer.

Upper Jurassic barrier reefs of Slovenia, Yugoslavia. SEPM Special Publication on European Fossil Reef Models, Midland 1980. Soavtorja S. Buser, B. Ogorelec.

Splošne ugotovitve. V letu 1980 je delalo v inštitutu 20 sodelavcev in 3 zunanji znanstveni sodelavci. Asistent Andrej Seliškar je na vseučilišču v Zagrebu magistriral s temo Travišna vegetacija Ljubljanskega barja. Asistent stažist Marij Čuček je bil izvoljen za asistenta zoologa.

Terensko in laboratorijsko delo. Raziskave polimorfizma in endemizma v flori Jugoslavije je vodil dr. E. Mayer, sodelovala pa je Jelka Suhač in nekaj zunanjih sodelavcev. Terensko delo je bilo usmerjeno v tista območja Slovenije in Jugoslavije, kjer so po dosedanjih terenskih izkušnjah in po navedbah v literaturi pomembnejša središča polimorfizma in endemizma naše vaskularne flore. Delo na terenu ima več ciljev: osnovna naloga je nabiranje svežega in herbariziranega rastlinskega materiala za podrobno morfološko-anatomsko in taksonomsko obdelavo, druga naloga pa študij rastiščnih razmer. Posebna pozornost je namenjena horološkim razmeram. Podatki o njih so namenjeni za kasnejšo kartografsko obdelavo. V vegetacijski sezoni 1980 je bilo poleg manjših ekskurzij v razne predele Slovenije organiziranih nekaj večjih ekskurzij: v drugi polovici junija in prvi polovici julija prek vzhodne Bosne in zahodne Srbije na Kopaonik, Šar Planino, Galičico, v širšo okolico Prilepa, na območje Stare Planine v vzhodni Srbiji ter nižinske predele Vojvodine; v drugi polovici avgusta in začetku septembra ekskurzija v pogorja južne in srednje Hercegovine in sosednje Črne gore; v drugi polovici septembra raziskovanje v Vzhodni Srbiji. Laboratorijsko delo je obsegalo determinacije in prvo taksonomsko orientacijo nabranega materiala in podrobnejše morfološke in horološke analize. Nadaljevalo se je zbiranje podatkov in urejanje kartoteke vaskularne flore Jugoslavije.

Raziskava Fitocenološka raziskovanja Slovenije zajema proučevanje vegetacije Slovenije. Delo skupine je vodil dr. M. Zupančič. Dr. L. Marinček je v tem letu zaključil raziskave bukovih gozdov v gorskem pasu in pripravil razpravo Predalpski gozd buke in velike mrtve koprive v Sloveniji (*Lamium orvalae-Fagetum praealpinum*). Zaključil je tudi fitocenološka preučevanja subalpskih bukovih gozdov predalpskega sveta Slovenije in napisal razpravo Subalpski bukov gozd v predalpskem svetu Slovenije. Dr. L. Marinček in dr. M. Zupančič sta zaključila raziskave o gozdovih belega gabra na območju submediteranskega sveta Slovenije. Razpravo pripravljata skupaj s tržaškim kolegom dr. L. Poldinijem. Dr. L. Marinček je s sodelavcema doc. dr. F. Lobnikom in prof. dr. Vero Gregorič nadaljeval raziskave gozdov belega gabra na območju savskih gub. Dr. I. Puncer je končal proučevanja jelovo-bukovega gozda v Trnovskem gozdu in okolici (*Abieti-Fagetum praealpino-dinaricum*) in začel proučevati jelovo-bukove gozdove na obrobju subpanonskega območja Slovenije (*Abieti-Fagetum subpanonicum*). Dr. M. Zupančič je nadaljeval raziskave v primarnih in sekundarnih smrekovih gozdovih v Sloveniji (*Loreo-Piceetum*, *Sphagno-Piceetum*, *Adenostylo-Piceetum*, *Abieti-Piceetum*, *Deschampsio-Piceetum*, *Aposeri-Piceetum* idr.). Raziskave so zajele Pokljuko in Julijske Alpe. V. Žagar je nadaljeval raziskave termofilnih grmišč (*Qurco-Ostryetum* s. lat.) v Kolpski dolini in na Boču ter jih na teh območjih končal. Nadaljeval jih bo na območju jugovzhodne Slovenije. Mag. A. Seliškar in prof. dr. V. Petkovšek sta nadaljevala proučevanja traviščne vegetacije submediteranskega območja v Vipavski dolini in v dinarskem svetu, na Planinskem polju in Cerkniškem jezeru (*Deschampsio-Plantaginetum*, *Scirpo-Sparganietum*), v Zasavju (*Caricetum davallianae*) ter v subalpskem pasu Julijskih Alp in Karavank (*Bromo-Brachypodietum pinnati*, *Brachypodietum pinnati*, *Poo-Prunuletum*, *Astrantio-Trisetetum*, *Trisetetum flavescentis*). Na vseh raziskovanih območjih sta dopolnjevala raziskave asociacij *Arrenatheretum medioeuropaeum*, *Brometum erecti*, *Arnico-Nardetum*, *Koelerio-Molinietum arundinaceae*, *Caricetum gracilis* idr. Mag. A. Seliškar je pričel z revizijo rodu *Mollinia*. Prof. dr. V. Petkovšek je s sodelovanjem dr. V. Strgarja posvetil posebno pozornost združbam tipa *Carici humilis-Centaureetum rupestris*, v katerih se pojavljajo taksoni rodu *Sesleria*. Dr. Ljerka Marković je raziskovala ruderalno vegetacijo severnovzhodne Slovenije, to je del Haloz, Slovenskih goric, Mursko polje in nižinski del Prek-

murja (*Matricario-Polygonetum*, *Urtico-Malvetum*, *Tanaceto-Artemisietum*, *Polygono-Bidentetum* idr.). N. Mršič je začel raziskave o razširjenosti deževnikov v tleh in o njihovi biomasii v posameznih rastlinskih združbah, o njihovem pojavljanju v pedoloških profilih klimatozonalnih združb na območju transektov Kranjska gora—Špik in Preddivor—Storžič. Nadaljeval je proučevanja taksonomskih, zoogeografskih in ekoloških problemov deževnikov. Poleg teh del je geobotanična skupina proučevala vegetacijo ribniško-kočevskega območja in radovljiske občine kot posebni nalogi. Pri omenjenih nalogah je sodeloval M. Prešeren in zunanji sodelavci dr. B. Vovk, dr. Vera Gregorič, dr. D. Stepančič, dr. F. Lobnik, dr. A. Hočevnar, dr. L. Poldini in 4 študenti.

Geobotanična skupina je letos skartirala v merilu 1 : 50.000 1000 km² novih površin Slovenije. Dopolnili in dokončali so vse površine na geografskih listih Bled—1, Celje—3 in Ptuj—2, delno so pričeli s kartiranjem na listu Murska Sobota—4. Po fitogeografski razdelitvi Slovenije pripadajo kartirane površine alpskemu, predalpskemu, preddinarskemu in subpanonskemu območju. Geobotanična skupina s hrvaškimi kolegi pripravlja za tisk vegetacijski karti Pazin in Rovinj v merilu 1 : 100.000, opremljeni s komentarjem.

Raziskovalno delo palinološkega laboratorija je bilo v preteklem letu usmerjeno predvsem na Ljubljansko barje, predvsem zaradi ugotavljanja stratigrafskih razmer. Na vzhodnem delu smo izvrtali večje število ročnih vrtin in dve od njih raziskali. V globini 240 do 140 cm je ugotovljena še pleistocenska vegetacija, nad njo holocenska, vendar diskordantno, kar pomeni časovno vrzel. V Mestnem logu so v sedmih sondah ugotovili v podlagi pleistocenske palinocenoze, nad temi plastmi ležeče marmorirane gline pa so gozdna tla, nastala v holocenu in brez peloda. Šotni vložki so vsi mlajši in so nastali v slepih rokavih Gradašnice. Iz tega sledi, da so sedimenti južnega dela Ljubljane in daljne okolice poplavni nanosi nekdanje Gradašnice. Tudi raziskave na območju mesta dokazujejo brez izjeme pleistocenske naplavine Gradašnice in Glinščice. Radiokarbonska analiza šote iz useka na Erjavčevi cesti je potrdila palinološko uvrstitev v srednji würm (42.000 + 5.000 let B. P.). Palinološke raziskave iz drugih delov Slovenije so dale bodisi nepopolne rezultate ali pa so še orientacijske in bodo kasneje razširjene. Tako npr. za Ormož, Babinco, Velenje, Radovno, Pokljuko, kjer so raziskave še v teku, za Vipavsko in Soško dolino in Dragonjo, od koder pričakujemo ključne podatke. Od arheoloških objektov je najzanimivejša paleolitska postaja Divje babe pri Šebreljah, kjer smo prvič v jamskih sedimentih našli pelod, in sicer dveh tipov vegetacije: v eni plasti pelod hladne stepe in v drugi tajge. Za nekatere arheološke in geološke objekte so bile izdelane ksilotomske analize. V raziskovalno delo sta bila vključena dr. A. Šercelj in Metka Culiberg, pomagali pa so še Eda Bogataj, M. Stangelj, Slavica Žnidaršič in pri terenskem delu študenti.

Laboratorijsko delo geobotanične skupine je obsegalo obdelavo zbranega gradiva, predvsem pa urejanje herbarija, determiniranje flore, urejanje zapiskov, tabeliranje, obdelavo tabel, mikroskopiranje, študij ustrezne literature, pripravo in pisanje razprav ter elaboratov, priprave za tisk, znanstvena posvetovanja, znanstvene kolegije, predavanja in organizacijo dela. Tehnično delo je obsegalo urejanje kartografskega gradiva, izdelavo čistorisov vegetacijskih kart, tematska risarska dela, izdelavo prilog k razpravam in elaboratom. Pri laboratorijskem delu so sodelovali vsi našteti redni in zunanji sodelavci inštituta. Za tehnična dela sta skrbela dr. I. Puncer in M. Prešeren.

Ekologija morskih bentonskih alg je raziskava, ki jo opravlja dr. Ivka Munda. Terensko delo je zajelo raziskave podmorske bentonske vegetacije okolice Rovinja s posebnim ozirom na spremembe v zvezi z organsko polucijo. Nadaljevala je študij rekolonizacije na umetno denudiranih površinah v zvezi s problemi onesnaženja. Ugotavljala je vodilne asociacije na poluiranih lokalitetah. Na severozahodni obali Islanda je raziskovala gradient vegetacije od notranjih do zunanjih estuarijev. Pri tem je ugotavljala vodilne asociacije in načine zonacije ob sočasnem registriranju ekoloških parametrov. Raziskovala je tudi vzhodne fjorde, kjer vladajo subarktične razmere. Poseben študij je posvetila zunanjim območjem,

kjer je bil zbran material za gojenje v kulturah in za študij taksonomije in autekologije problematičnih vrst. Dodatne raziskave je opravila na severni obali otoka Grimsey. Laboratorijsko delo je obsegalo obdelavo materiala rjavih alg, ki so bile kontaminirane s težkimi metali, študij vrst rodu *Fucus*, meritve rastlin iz estuarijev v zvezi s prehodom med *F. vesiculosus* in *F. ceranoides* ter različnih oblik, ki žive druga poleg druge ob znižani saliniteti. Ekstenzivno je proučevala kompleks *Fucus distichus* glede na prehode med podvrstami. Determinirala je material iz Jadrana in severnega Atlantika. Kabinetno delo je obsegalo pripravo flore okolice Rovinja na podlagi starih, neobjavljenih podatkov ter lastnih podatkov. Zajet je tudi študij herbarijskega materiala.

Zoološke raziskave so sestavljene iz dveh delov. Prvi del so taksonomske in zoogeografske raziskave favne Slovenije in Jugoslavije, drugi del pa so zoocenotске raziskave na izbranih poskusnih ploskvah. Favnistične raziskave zajemajo predvsem Julijske Alpe, Savinjske Alpe in predgorja, Slovensko Primorje, Notranjsko, Kočevsko in Prekmurje, od sosednjih predelov pa Gorski Kotar. V drugi polovici julija so dr. J. Bole, J. Carnelutti in P. Tonkli raziskovali narodni park Durmitor, sočasno pa je dr. B. Drovenik raziskoval koleoptersko favno na Šator Planini, Oštrelju, v Peručici, Durmitorju, Kopaoniku in Šar Planini. Jeseni je obiskal Šator Planino, Turjak, Žljebeč, Čakor, Murtenico in Ravno goro. Raziskave vodne favne so bile opravljene v raznih predelih Slovenije. Zoocenotske raziskave so bile usmerjene predvsem na Kočevsko. Izbranih je bilo 7 poskusnih ploskev in na njih je bilo za lov hroščev postavljenih po 20 pasti, ki smo jih menjavali vsak drugi teden. Za lov pajkovcev je bilo na vsaki ploskvi 10 pasti, menjavali smo jih mesečno. Za raziskave pršic in mehkužcev so bili večkrat vzeti vzorci tal. V Belci južnovzhodno od Čabra sta bili izbrani poskusni ploskvi, na območju Velike gore nad Ribnico 3 in na širšem območju Travnice gore nad Sodražico 2. Laboratorijsko in kabinetno delo je obsegalo obdelavo in prepariranje na terenu zbranega materiala, etiketiranje in uvrščanje v zbirke. Precej materiala je bilo poslanega specialistom doma in v tujini. Za favnistične podatke je bilo pregledanih veliko muzejskih zbirk, deloma tudi privatnih, doma in v tujini. Veliko dela je bilo opravljenega pri izpopolnjevanju kartotek in risanju zoogeografskih kart. Pri zooloških raziskavah so sodelovali dr. J. Bole, dr. J. Matjašič, J. Carnelutti, dr. B. Drovenik, M. Čuček, P. Tonkli in precej zunanjih sodelavcev.

Udeležba na znanstvenih sestankih

- Dr. E. Mayer, dr. L. Marinček in N. Mršič so se z referati udeležili simpozija biosistematikov Jugoslavije, ki je bil septembra v Donjem Milanovcu.
- Mag. A. Seliškar se je z referatom udeležil prvega kongresa o plevelni vegetaciji, ki je bil junija v Banji Koviljači.
- Metka Culiberg se je v začetku julija udeležila 5. mednarodnega palinološkega kongresa v Cambridgeu.
- Dr. Ivka Munda se je avgusta z referatom udeležila 10. International Seaweed Symposium v Göteborgu. Le z referatom je sodelovala na XXVII. congress and plenary assembly v Cagliariju na Sardiniji in na morskobiološkem kongresu v Splitu.
- J. Carnelutti se je udeležil kolokvija in letne skupščine jugoslovanskega entomološkega društva v Strugi v Makedoniji.

Zborovanja, posvetovanja, sestanki

- Dr. L. Marinček, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so se udeležili sej znanstvenega projekta Vegetacijska karta Jugoslavije in sej redakcijskih odborov kart 1 : 200.000 in 1 : 1.000.000, in sicer 18. in 19. apr. v Sarajevu ter 25. 11. v Beogradu.
- Dr. L. Marinček, M. Prešeren, dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič so se udeležili kolokvija Prodromus vegetacijskih enot za karto recentne vegetacije Jugoslavije v merilu 1 : 200.000 od 28. 5. do 4. 6. v Mozirju.

- Dr. I. Puncer in dr. M. Zupančič sta se udeležila sestanka projektne sveta projekta Vegetacijska karta Jugoslavije za območje SR Hrvaške in terenskega ogleda raziskovanega območja 20. 6. v Zagrebu in Kalniku, 2. in 3. 10. pa sta se udeležila terenskega ogleda raziskovanega območja v Istri.
- Dr. I. Puncer se je udeležil posvetovanja na Vojnogeografskem inštitutu o tisku vegetacijskih kart Jugoslavije.
- Dr. I. Puncer in dr. E. Mayer sta se 22. 11. udeležila v Celovcu seje razširjenega predsedstva Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije.
- Dr. M. Zupančič se je 8. in 9. 12. udeležil posveta o programu raziskav na področju varstva okolja v naslednjem srednjeročnem obdobju (1981—1985) v Portorožu.
- Dr. M. Zupančič je bil član panelne komisije in njen podpredsednik za biologijo v PRS za biomedicinske vede in se je udeležil vseh sej. Je član komisije za investicije in opremo RSS in se je udeležil vseh sej. Bil je član in namestnik predsednika ekspertne skupine za srednjeročni plan na področju biotehnike in hkrati član glavne koordinacije za srednjeročni plan raziskovalnega dela pri RSS.
- J. Cernelutti, dr. B. Drovenik in P. Tonkli so se skupaj ali posamič udeležili letnega zbora avstrijskih entomologov na Dunaju, letnega zbora bavarskih entomologov v Münchnu, letnega zbora čeških entomologov v Pragi in letnega zbora koroških entomologov v Celovcu. Organizirali so 7. letno zborovanje slovenskih entomologov z mednarodno udeležbo v Ljubljani.
- J. Cernelutti se je v Budimpešti udeležil pripravljalnega sestanka za organizacijo simpozija o entomofavni srednje Evrope, ki bo leta 1981 v Sloveniji.

Sodelovanja z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami

Geobotanična skupina je v tem letu ohranila stike, ki jih je v preteklih letih imela z različnimi inštitucijami, te pa so podrobneje navedene v 27. in 28. knjigi Letopisa SAZU.

- Dr. Ivka Munda je sodelovala z naslednjimi organizacijami: Havbiologisk institut, Fedrikshavn, Danska; Marinbotaniska institusjonen, Universität Göteborg; The Marine Laboratories, Hayling Islands, Portsmouth; The British Museum (Natural History); Biologisk institutt, Museet, Troms , Norve ska; Institutt for marin biologi og limnologi, Oslo—Blindern; The marine research institut, Reykjavik, Island.
- Dr. B. Drovenik je sodeloval s Prirodoslovnim muzejem Slovenije, bil je predsednik slovenskega entomološkega društva Štefana Michielija. Sodeloval je z jamarskim društvom Kamnik.
- Dr. J. Matjašič je predaval na Biotehni ski fakulteti. Bil je urednik Biološkega vestnika, deloval v komisiji za varstvo okolja pri skupštini občine Kamnik, bil je predsednik raziskovalne skupnosti občine Kamnik in predsednik sklada za Brej eve nagrade.

 tudijska potovanja v tujino

- Dr. J. Matjašič in dr. B. Drovenik sta bila v okviru medakademijske zamenjave tri tedne na Kitajskem. Obiskala sta ve  inštitutov in univerz v Pekingu, Kvelinu, Kantonu,  anghaju in  antungu.
- Dr. B. Drovenik je bil na študijskem potovanju v Nemčiji in na Dunaju, kjer je pregledoval entomološke zbirke in se dogovarjal za determinacije našega koleopterolo kega materiala.
- Dr. Ivka Munda je bila na študijskem potovanju in raziskovalnem delu v Angliji, na Danskem, Islandu,  vedskem in Norveškem.

Obiski in gostovanja

V preteklem letu je in stitut obiskalo veliko domačih in tujih znanstvenikov. Od

domačih jih je bilo 27 iz vseh republik in pokrajin. Inštitut pa je obiskalo tudi 18 tujih znanstvenikov iz Italije, Avstrije, Nemčije in Češkoslovaške.

Objave

a) Znanstvena in strokovna dela

P. Brandmayr, B. Drovenik

Etude multidisciplinaire sur l'ecologie de quelques Carabides endogés (Coleoptera Carabidae). Acta Ies Colloque "Evolution des Coleopteres Souterrains", Moulis 1979, 1—14.

M. Culiberg, A. Šercelj

Ksilotomske in palinološke analize rastlinskih ostankov s kolišča na Partih pri Igu — izkopavanja leta 1977. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 6, 95—99.

B. Drovenik, J. Matjašič

Rogači (Lucnidae — Coleoptera) Slovenije. Biol. vestn. 27, 2, 109—113.

L. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič

Die floristischen und strukturellen Unterschiede zwischen dem Urwald und dem Wirtschaftswald der Gesellschaft *Abieti-Fagetum dinaricum*. Ber. Internat. Symp. Internat. Ver. Vegetk., Vaduz, 249—263.

L. Marković

Zajednica *Juncetum tenuis* u vegetaciji utrina zapadnih djelova Jugoslavije. Jugosl. društvo za proučavanje i suzbijanje korova, Banja Koviljača, 233—239.

N. Mršić

Herpetofavna of the Nepal valley of Langtang and its vicinity. Biol. vestn. 28, 1, 67—82.

Octolasmus (Rosa 1895), nova vrsta deževnika (Lumbricidae) v Sloveniji. Biol. vestn. 28, 1, 59—66.

Pregled favne maloščetincev (Oligochaeta) in nekatere nove vrste deževnikov (Lumbricidae) za Slovenijo. Biol. vestn. 28, 2.

I. Munda

Contribution to the knowledge of the benthic algal vegetation of the Mýrar area (Faxaflói, Southwest Iceland). Rs. Inst. Nedri Ás, Hveragerdi, Iceland, 33, 1—49.

I. Munda, J. W. Merkhham

Algal recolonization in the rocky eulittoral of Helgoland, Germany. Aquatic botany, 9, 33—71.

V. Petkovšek, A. Seliškar

Vegetacija na Planinskem polju in njeno varstvo. Varstvo narave, 12, 13—32.

A. Seliškar

Equisetum palustre v traviščnih in močvirnih združbah Slovenije. Jugosl. društvo za proučevanje i suzbijanje korova, 105—109, Banja Koviljača, 105—109.

Traviščna vegetacija Ljubljanskega barja. Magistrska naloga. Ljubljana—Zagreb.

A. Šercelj

Pregled pleistocenske flore na teritoriju Jugoslavije. Praistorija Jugoslavenskih zemalja, 1, Sarajevo, 35—53.

Die Waldentwicklungsdynamik im Südost-Alpenraum in palynologischer Sicht. Ref. Symp. 1, Rinteln, 459—467.

Zur Vegetationsgeschichte des Slowenischen Raumes. Poroč. Vzhodnoalp.—dinar. društ. preuč. veget. 14, 81—83.

Antropogeni vplivi na gozdove v območju Blegoša. Loški razgledi 27, Škofja Loka.

A. Šercelj, M. Culiberg

Ksilotomske analize lesa iz kolišč ob Maharskem prekopu — izkopavanja 1976 in 1977. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 6, Ljubljana, 103—107.

M. Zupančič

Smrekovi gozdovi v mraziških dinarskega gorstva Slovenije. Dela IV. razr. SAZU, 24, Biološki inštitut Jovana Hadžija, 7, Ljubljana.

b) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila

J. Carnelutti

Metulji Blegoša in okolice. Vodniki po Loškem ozemlju 3, Škofja Loka, 93—100.

B. Drovenik

Hrošči Blegoša. Vodniki po Loškem ozemlju 3, Škofja Loka, 101—105.

L. Marinček

Flora in vegetacija občine Dravograd. Krajevni leksikon Slovenije 4, 14.

Vegetacija občine Ljutomer. Ibid., 118—119.

Vegetacija občine Lenart. Ibid., 62—63.

Vegetacija občine Maribor. Ibid., 157—158.

Vegetacija občine Murska Sobota. Ibid., 567—568.

Vegetacija občine Ormož. Ibid., 328—329.

Vegetacija občine Ptuj. Ibid., 362.

Vegetacija občine Radlje ob Dravi. Ibid., 435—436.

Vegetacija občine Ravne na Koroškem. Ibid., 462.

Vegetacija občine Slovenj Gradec. Ibid., 495.

Vegetacija občine Slovenska Bistrica. Ibid., 523—524.

L. Marinček, T. Wraber

Rastlinstvo Blegoša. Vodnik po Loškem ozemlju 3, Škofja Loka, 69—82.

V. Petkovšek

Škofja Loka in naravoslovci iz dobe razsvetljenstva. Loški razgledi 25, Škofja Loka, 149—166.

I. Puncer

Kaj so vegetacijske karte in vegetacijsko kartiranje. Proteus 42, 264—269.

M. Zupančič

Drugi kongres ekologov Jugoslavije. Gozdarski vestnik 38, 7—8, 339—340.

V. Žagar

Ekskurzija gozdarskih fitocenologov po severni Italiji. Gozdarski vestnik 38, 5, 229.

c) Znanstveno-strokovni elaborati

L. Marinček, I. Puncer, A. Seliškar, M. Zupančič

Vegetacija tolminskega območja kot osnova za optimalno ekološko vrednotenje prostora (občina Tolmin). Biološki inštitut Jovana Hadžija SAZU, Ljubljana, 170 str.

č) Predavanja

B. Drovenik

Cerambycidae in Carabidae Jugoslavije. Predavanja na zoološkem inštitutu kitajske akademije v Pekingu in na entomoloških inštitutih akademij v Kantonu in Šanghaju.

Jamska favna in flora. Predavanje za jamarsko društvo Kamnik.

Cenotska raziskovanja karabidov (Carabidae) v Sloveniji. Predavanje za Slovensko entomološko društvo Štefana Michielija v Ljubljani.

L. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič

Razvoj fitocenološkega sistema gozdne vegetacije Jugoslavije s posebnim ozirom na klimatogeno vegetacijo. Predavanje na IV. simpoziju biosistematikov Jugoslavije v Donjem Milanovcu.

N. Mršič

Pregled faune maločekinjaša (Oligochaeta) Slovenije. Predavanje na simpoziju biosistemikov Jugoslavije v Donjem Milanovcu.

I. Munda

Tide pool associations of benthic algae in Icelandic waters. Referat na 10. International Seaweed Symposium v Göteborgu.

The effects of heavy metals on the growth and some chemical constituents of the brown alga *Fucus virsoides* (Don.) J. Ag. Referat za XXVII. congress and plenary assembly v Cagliariu.

The effects of organic pollution on the distribution of furoid algae from the Istrian coast (Vicinity of Rovinj). Referat za morskobiološki kongres v Splitu.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Skupina rastlinskih taksonomov, ki se je formirala leta 1979, je nadaljevala s pripravami za dopolnjevanje edicije *Catalogus florae Jugoslaviae*. Sredi leta se je sestala delovna skupina, v kateri so akad. prof. dr. V. Blečič iz Beograda, akad. prof. K. Micevski iz Skopja, dr. Željka Bjelčić iz Sarajeva, dr. N. Diklić in dr. V. Nikolić iz Beograda, dr. V. Pulević iz Titograda in prof. dr. E. Mayer iz Ljubljane. Izdelali so koncept manuskriptov za posamezne družine in rodove Polycarpicae. Zaradi nepopolnih in dvomljivih podatkov v literaturi in materialu je bilo treba ponovno na nekaj ekskurzijah nabrati material za revizije nekaterih izrazito polimorfnih rodov. V zvezi s tem delom se je redakcija tega zvezka toliko premaknila, da bo manuskript za vso skupino Polycarpicae lahko pripravljen za tisk jeseni 1981.

V letu 1980 so se nadaljevale priprave za izdajanje katalogov favne Jugoslavije. Prejet je bil rokopis kataloga plekopterov Jugoslavije, ki ga je napisal Ignac Sivec, kustos Prirodoslovnega muzeja v Ljubljani. Rokopis je bil uredniško obdelan in katalog je bil v decembru dotiskan. Obsega 32 strani. Dokončno je bil redigiran in dopolnjen katalog pajkov Jugoslavije, ki ga je napisal še pokojni prof. F. Nikolić iz Dubrovnika. Delo je s podatki iz najnovejše literature bistveno dopolnil prof. A. Polenec. Rokopis je bil decembra oddan v tiskarno. Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije je začel dogovore s raziskovalci za nove zvezke katalogov favne Jugoslavije. V pripravi so trije novi zvezki katalogov.

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Člani inštituta in njegovi zunanji znanstveni sodelavci so s svojimi raziskavami nadaljevali kot doslej na svojih delovnih mestih, kar je razvidno iz njihovih poročil.

V programu inštituta je prirejanje diskusijskih večerov, na katerih raziskovalci in strokovnjaki različnih medicinskih vej poročajo o rezultatih svojega dela.

V letu 1980 so bile obravnavane naslednje teme:

16. 10. 1980: *Verukozni papilom cerviksa*. Prof. dr. Jule Kovačič.

20. 11. 1980: *Segmentni in suprasegmentni mehanizmi v patogenezi skolioze*. Doc. dr. Fedor Pečak, prof. dr. Jože Trontelj in doc. dr. Milan Gregorič.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Pravna sekcija

Sekcija je imela 32 sej. Nadaljevala je s tretjim, zadnjim komisijskim obravnavanjem osnutka slovenske pravne terminologije, ki se istočasno še tehnično redigira. V letu 1980 so bila obravnavana gesla črk P (del), R in S (del).

Ekscerptor, pogodbeni sodelavec, je izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire, tj. uradna lista SFRJ in SR Slovenije. Konec leta 1980 je sekcijška kartoteka obsegala 267.035 izpisanih listkov.

Sekcija je sodelovala z uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika tako, da je dajala ustna ali pismena pojasnila v zvezi s pravnimi gesli.

Tehniška sekcija

Za natis drugega dela Splošnega tehniškega slovarja, od črke P do Ž, je sekcija gradivo sproti izročala v tiskarno. Tiskarsko delo je zato tako napredovalo, da je vse gradivo odtisnjeno v stolpcih. Natis sam bo opravljen po novem načinu s fotografskim postopkom. V delu so korekturni pregledi, kakršne terja zahtevno slovarsko besedilo. V pripravi je še obširen, deloma že izdelan dodatek na koncu knjige s splošnimi popravki iz raznih tehniških strok, zlasti pa zaradi medtem izkazanih sprememb v kemijski terminologiji in zaradi ob koncu leta 1980 uveljavljenega zakona o mednarodnih merskih enotah in merilih. Zaključna dela za izdajo slovarja bodo segala še v leto 1981.

Sekcija je pregledala in odobrila prevode v slovenščino za 246 standardov JUS po načrtu Jugoslovanskega zavoda za standardizacijo v Beogradu.

Sekcija sodeluje z Inštitutom za slovenski jezik SAZU in prispeva pojasnila za tehniške termine za Slovar slovenskega knjižnega jezika.

Medicinska sekcija

Zaradi odstopa načelnika sekcije prof. dr. Stanka Baniča je zastalo delo na rednih sestankih sekcije, ki se je 19. novembra 1980 prvič sestala po imenovanju prim. dr. Franja Smerduja za novega vodjo sekcije. Odslej se člani sekcije redno sestajajo vsako sredo v tednu. Nadaljevali so delo z redakcijo zbranega slovarskega gradiva, ki zajema črke A do P. Mimo rednih sestankov se nadaljuje izpisovanje in evidentiranje medicinskih izrazov na lističih do črke R. Pri tem sodeluje približno 60 sodelavcev z vseh oddelkov in inštitutov medicinske fakultete, ki pa niso člani sekcije.

Sekcija sodeluje z Inštitutom za slovenski jezik in daje dopolnilna pojasnila in predloge k razlagam medicinskega izrazja za Slovar slovenskega knjižnega jezika.

V okviru sekcije je tudi delo za obnovo Černičevega Slovenskega zdravstvenega besednjaka iz leta 1957. Redakcijo tega praktičnega priročnika za medicinece, zdravnike in druge pripravljajo prim. dr. Janko Držek, prim. dr. Eman Pertl in prim. dr. Franjo Smerdu.

Veterinarska sekcija

Sekcija je v letu 1980 pripravila za tisk veterinarske strokovne izraze z začetnico A. Razlage izrazov z začetnicami B, C, Č in D so člani sekcije ponovno preverjali in pripravljali za tisk, za izraze z začetnicami H, I, J in K pa so pripravili prvi tekst razlag. Poleg tega so nadaljevali z ekscerpiranjem veterinarske strokovne literature. Sodelovali so z Inštitutom za slovenski jezik SAZU pri preverjanju veterinarskih izrazov za slovar slovenskega knjižnega jezika.

Člani sekcije so pripravili srednjeročni načrt za delo sekcije do leta 1985. Načelnik sekcije je sodeloval pri delu Medicinske sekcije. Za objavo v Raziskovalcu je pripravil članek o mednarodnem simpoziju o teoretičnih in metodoloških problemih terminologije, ki je bil konec leta 1979 v Moskvi.

Na tedenskih sestankih so člani sekcije preverjali razlage strokovnih izrazov, ki so jih pripravili za obdelavo.

Naravoslovna sekcija

Sekcija je v letu 1980 opravila naslednje delo:

Za splošno biologijo je bila ekscerpirana knjiga dr. Milutina Radovanovića Zoologija I in Zoologija II (1076 strani) kot nadaljevanje priprav za sestavo osnutka terminološkega slovarja za splošno biologijo. Delo je opravil prof. Ivan Krečič.

Iz zadnjega letnika Proteusa (1979/80) so bila ekscerpirana poglavja, ki se nanašajo na fiziologijo, anatomijo, botaniko, zoologijo. Iz diplomske naloge Vrbinc—Osole so bili izbrani botanični veljavni izrazi iz doslej izišlih slovenskih bot. učnih knjig. Delo je opravil prof. Gabrijel Simčič.

Za kemijsko stroko je pričela tričlanska komisija izbirati in dopolnjevati zbrana kemijska gesla, kar je prva faza v izdelavi osnutka za kemijski terminološki slovar. Komisiji je uspelo priti do črke I.

Zaključeno je zbiranje gesel za astronomijo. Delo je opravljala prof. Pavla Ranzinger.

Umetnostna sekcija

Delo je potekalo po načrtu. Nadaljevalo se je ekscerpiranje in strokovno pregledovanje v okviru redakcijskih komisij.

Rezultati so znatni predvsem v umetnostnozgodovinski podsekciji (vključno z ljudsko umetnostjo) in muzikološki podsekciji (vključno z ljudsko glasbo). Za ti dve smeri je treba poudariti sistematična prizadevanja redakcijskih komisij.

Ekscerpiranje s področja gledališča teče zaradi pomanjkanja sodelavcev počasneje, vendar načrtno in navzlic temu uspešno.

Ekscerpiranje s področja baleta je zaključeno. Strokovni pregled še ni bil izvršen in zato tudi še ni bilo mogoče začeti redakcijskega dela.

Delo na drugih področjih te sekcije (arhitektura, radio, televizija, literatura) iz raznih razlogov, predvsem zaradi pomanjkanja sodelavcev, še ni zaživel.

Ovire za hitrejšo in uspešnejšo delo sekcije kot celote so iste kot vse doslej: pomanjkanje prostora, koordinatorja oz. stalnega tajnika in deloma tudi ekscerptorjev.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Referat za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela

Referat ima določene stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Tako je zbral gradivo za 30. knjigo Letopisa SAZU in sodeloval pri izdaji te knjige. Druga stalna naloga referata je sodelovanje s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ in opravljanje nalog po naročilu sveta. Med te spada organizacija bivanja tujih znanstvenikov pri nas (SAZU je podpisala dogovor o sodelovanju z 12 zamejskimi akademijami), pomoč pri študijskih potovanjih naših znanstvenikov v tujino, posredovanje med Svetom akademij in medakademijskimi odbori, ki delujejo pri nas, posredovanje med drugimi slovenskimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in Svetom akademij, obveščanje o dogovorih o kulturnem ali znanstvenem sodelovanju med jugoslovanskimi akademijami in akademijami zamejskih dežel. Oddelek koordinira pripravo raziskovalnih načrtov inštitutov in razredov SAZU ter posreduje pri prijavi raziskovalnega programa SAZU in RSS. Koordinira in pomaga pri pripravi poročil o opravljenem delu.

Referat tajništva razredov

Referentka tajništva razredov je vodila vso korespondenco in administracijo za pet razredov akademije in za oba oddelka I. razreda, oddelka za družbene vede in

oddelka za zgodovinske vede. Skrbela je za sklicanje sej razredov, znanstvenih svetov, volilnih teles in raznih medakademijskih odborov, pisala zapisnike le-teh in opravljala vsa sprotna organizacijska dela v zvezi z razredi.

Sodelovala je pri pripravah razstav ob jubilejih akademikov: ob 75-letnici rojstva podpredsednika akad. dr. Bratka Krefta, 90-letnici rojstva in 10-letnici smrti Franceta Bevka, 70-letnici rojstva Cirila Kosmača, 85-letnici rojstva Josipa Vidmarja in 75-letnici rojstva Mileta Klopčiča.

Organizirala je bivanje gostov Akademije umetnosti iz Berlina (NDR) in skrbelo za vse v zvezi z njihovim bivanjem v Sloveniji.

Sodelovala je pri pripravah za simpozij ob 200-letnici rojstva Jerneja Kopitarja, ki je bil 21. in 22. novembra 1980.

Referat za tisk SAZU

V letu 1980 so izšle od knjižnega programa za leto 1979 štiri publikacije v petih zvezkih.

Od programiranih knjig za leto 1980 so v letošnjem letu izšle le tri publikacije, devet pa jih je v tisku.

Iz programa za leto 1981 so v tiskarni tri publikacije, ena je v pripravi za tisk.

FOTOLABORATORIJ SAZU

Fotolaboratorij ima stalno nalogo, da opravlja vse fotografske storitve za vse inštitute in sekcije SAZU (vključno Inštitut za raziskovanje krasa v Postojni) razen za kartografski inštitut.

Že od prej, posebej pa v l. 1980 je naloga fotolaboratorija tudi, da fotografsko zapisuje vse pomembnejše dogodke na SAZU in obiske domačih in tujih delegacij in da vodi fototeko o tem.

Opravljeno delo v letu 1980: 2150 posnetkov, 7340 fotografij različnih velikosti, 600 razvijanj filmov, 23 reportaž.

Storitve fotolaboratorija so prilagojene specifičnim potrebam uporabnikov, kot so:

snemanja na terenu, priprava fotografskih gradiv za tisk, fotografska oprema elaboratov, razprav, poročil in študijskih pripomočkov, mikroskopski posnetki preparatov in fosilov, fotoreportaže znotraj in zunaj SAZU in priprava fotografskega gradiva za razstave, ki jih prireja SAZU.

V fotolaboratoriju je zaposlena visokokvalificirana delavka, mojster fotografije Carmen Narobč z diplomo umetnika jugoslovanske fotografije.

Aktivnosti zunaj SAZU: sodelovanje na kolektivni razstavi "Ljubljana včeraj in danes", samostojna razstava izbranih del v Galeriji fotografske umetnosti v Beogradu in sodelovanje na kolektivni razstavi članov USUF Jugoslavije v LR Poljski.

BIBLIOGRAFIJA NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE ZA LETO 1980*

* V tem poglavju člani SAZU lahko navedejo sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno-strokovnih ali umetniških del.

Batis Janez

Brglez Ivanka, Batis Janez: *Uporabnost zamrznjenih vzorcev mleka krav za laboratorijsko preiskavo glede na mastitis*. Zbornik Biotehniške fakultete — veterinarstvo 17, 1980, 27—33.

Batis Janez, Brglez Ivanka: *Napotki za zdravljenje in preprečevanje mastitisa krav*. Založil VTOZD za veterinarstvo Biotehniške fakultete, Univerzitetna tiskarna Ljubljana, 1980, 16 strani.

Bezljaj France

Primerjalno slovansko jezikoslovje. Anthropolos 1979 (izšlo 1980), 1—2, 219—222. Soavtor. *Abesivna funkcija prepozicije in preverba o(b)*. Zbornik radova povodom 70. godišnjice života akademika Jovana Vukovića. Posebna izdanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, knj. 34. Sarajevo 1977 (izšlo 1980), 41—47.

Nekaj opomb ob željno pričakovanih knjigah. Jezik in slovstvo 26, 1980/81, 1, 4—9.
Sloveno-baltica. Jezik in slovstvo 26, 1980/81, 2, str. 51—53.

Berkopec Oton

Oton Župančič v čeških prevodih. Zbornik Oton Župančič v prevodih, Založba Lipa Koper, 1980, str. 51—54.

Blinc Robert

⁸⁷Rb Spin-Lattice Relaxation in the Incommensurable Phase of Rb₂ZnCl₄.

R. Blinc, S. Južnič, V. Rutar, J. Seliger in S. Žumer.

Phys. Rev. Letters 44, 1980, 609 — 612.

Nondestructive Determination of Protein Content of Viable Seeds by Proton Enhanced ¹³C NMR.

V. Rutar in R. Blinc.

Z. Naturforsch. 35c, 1980, 12 — 15.

¹⁴N Quadrupole Coupling in Thermochromic and Photochromic N-Salicylideneanilines.

E. Hadjoudis, F. Milia, J. Seliger, R. Blinc in V. Žagar.

Chem. Phys. 47, 1980, 105 — 109.

Deuteron Magnetic Resonance and Relaxation Study of the Pseudo-One-Dimensional Ferroelectric Transition in CsD₂PO₄.

B. Topič, V. Rutar, J. Slak, M.I. Burgar, S. Žumer in R. Blinc.

Phys. Rev. B21, 1980, 2695 — 2701.

Critical Exponents of Annealed Ferroelectric Dicalcium Lead Propionate.

A. Levstik, C. Filipič, R. Blinc in I. Levstik.

Phys. Stat. Sol. (a) 57, 1980, K 7 — K 10.

⁸⁷Rb NMR Study of the Incommensurate Phase Transition in Rb₂ZnCl₄.

R. Osredkar, S. Južnič, V. Rutar, J. Seliger in R. Blinc.

Ferroelectrics 24, 1980, 147 — 149.

On the Dynamics of the Pseudo One-Dimensional Ferroelectric Ordering in CsH₂PO₄ and CsD₂PO₄.

J. Slak, V. Rutar, B. Topič, G. Lahajnar, I. Župančič, R. Blinc.

Ferroelectrics 24, 1980, 187 — 189.

NQR Study of Molecular Dynamics of KDA Under High Hydrostatic Pressure.

- M. Mackowiak, J. Stankowski, B. Žekš, R. Blinc.
Ferroelectrics 24, 1980, 191 — 194.
- Molecular Orientational Ordering in the Smectic C^X and H^X Phases of Chiral TBACA.
M. Vilfan, R. Blinc, J. Seliger, V. Žagar.
Ferroelectrics 24, 1980, 211 — 214.
- ^{13}C NMR Study of the Ferroelectric Liquid Crystal DOBAMBC.
M. Luzar, V. Rutar, J. Seliger, M. Bugar in R. Blinc.
Ferroelectrics 24, 1980, 215 — 218.
- ^9Be NMR Study of the Incommensurate Phase in $(\text{ND}_4)_2\text{BeF}_4$ and $(\text{NH}_4)_2\text{BeF}_4$.
V. Rutar, J. Slak, I. Mele in R. Blinc.
Ferroelectrics 24, 1980, 219 — 222.
- EPR Study of the Ferroelastic Transition in $\text{KH}_2(\text{SeO}_3)_2$ under Uniaxial Pressure.
P. Cevc, R. Blinc, R. Srinivasan, I. Zupančič in L. A. Shuvalov.
Phys. Stat. Solidi(a) 57, 1980, 789 — 793.
- ^{31}P Chemical Shift and Relaxation Study of the Pseudo-One-Dimensional Ferroelectric Transition in CsD_2PO_4 .
R. Blinc, I. Zupančič, G. Lahajnar, J. Slak, V. Rutar, M. Verbec in S. Žumer.
J. Chem. Phys. 72, 1980, 3626 — 3629.
- Ferroelectric and Antiferroelectric Dynamics of Pseudo-One-Dimensional CsD_2PO_4 .
R. Blinc in F.C. Sa Barreto.
J. Chem. Phys. 72, 1980, 6031 — 6034.
- Pressure and Temperature Dependence of the Nuclear Quadrupole Resonance of ^{75}As in the Ferroelectric Phase of KH_2AsO_4 .
M. Mackowiak, J. Stankowski, B. Žekš in R. Blinc.
Acta Physica Polonica A57, 1980, 575 — 584.
- ^{87}Rb NMR Lineshape Study of the Incommensurate Phase in Rb_2ZnBr_4 .
R. Blinc, V. Rutar, J. Seliger, S. Žumer, Th. Rasing in I.P. Aleksandrova.
Solid State Comm. 34, 1980, 895 — 898.
- Protein Content Determination in Solid Organic Materials by Proton-Enhanced Magic Angle Sample Spinning ^{13}C NMR.
V. Rutar, R. Blinc in L. Ehrenberg.
J. of Mag. Res. 40, 1980, 225 — 227.
- Magnetic Resonance of Chiral and Achiral Smectics.
R. Blinc, M. Luzar, J. Seliger, M. Vilfan in V. Rutar.
Liquid Crystals of One- and Two-Dimensional Order, Ed. W. Helfrich and G. Heppke, Springer-Verlag Berlin—Heidelberg—New York 1980, p. 34—46. Proceedings of the Conference on Liquid Crystals of One- and Two-Dimensional Order and Their Applications, Garmisch-Partenkirchen, BRD, January 21—25, 1980.
- ^{14}N NQR and ^1H NMR Study of the Smectic B Phase of IBPAC.
M. Vilfan, J. Seliger, V. Žagar in R. Blinc.
Phys. Letters 79A, 1980, 186 — 188.
- ^{14}N NQR in the Incommensurate Phase of NaNO_2 .
I.P. Aleksandrova, R. Blinc, B. Topič, S. Žumer in A. Rigamonti.
Phys. Stat. Solidi (a) 61, 1980, 95 — 98.

Bole Jože

Malakološke značilnosti Planinskega polja in okolice. Varstvo narave 12, 1979, 33—44.
Mehkužci Blegoša. Vodniki po Loškem ozemlju 3, 1980, 82—86.

Boršnik Marja

Prežihove svečanosti. 7. sklic Plenuma OF, 1979, Ravne na Koroškem. Nova Gorica 1980.
Spomini na Prežihovega Voranca, 147—149.

Brzin Miroslav

- J. Sketelj in M. Brzin: 16 *S Acetylcholinesterase in Endplate-Free Regions of Developing Rat Diaphragm*. *Neurochemical Research* 5, 1980, 653—658.
- B. Klinar in M. Brzin: *The Separation of Extra- and Intracellular Cholinesterases of the Rat Superior Cervical Ganglion by Mild Proteolytic Treatment*. *Cellular and Molecular Biology* 26, 1980, 459—467.
- M. Brzin, J. Sketelj, Z. Grubić in T. Kiauta: *Cholinesterases of Neuromuscular Junction*. *Neurochemistry International* 2, 1980, 149—159.
- M. Brzin, T. Kiauta in J. Sketelj: *Cholinesterases of the Neuromuscular Junction*.
V: *Synaptic constituents in Health and Disease* (M. Brzin, D. Sket in H. S. Bachelard, editorji), Mladinska knjiga — Pergamon Press, Ljubljana — London, 1980, str. 570—573.

M. Brzin, D. Sket in H. S. Bachelard, editorji: *Synaptic Constituents in Health and Disease*. Mladinska knjiga — Pergamon Press, Ljubljana — London, 1980, 760 strani.

Cvetko Dragotin

Davorin Jenko. Partizanska knjiga, Ljubljana 1980, 224 str.

Odsev razsvetljenstva v glasbi na Slovenskem. Obdobje razsvetljenstva v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, Ljubljana 1980, 385—396.

Ličnost Marijana Lipovseka. Zvuk 1980, št. 1, Sarajevo 1980, 69—73.

Spremní teksti za plošče RTV in prispevki za tujo in domačo leksiko (Jugoslovanski glasbeni leksikon).

Dolar Davorin

Raztopine polielektrolitov. Vestnik Slov. Kem. Druš. 27, 1980, 161—177.

J. Škerjanc, G. Vesnaver and D. Dolar, *Heats of Dilution of Polystyrenesulphonates in Dioxane* — Water Mixtures. European Polymer Journal 16, 1980, 179—183.

Laboratorijske vaje iz fizikalne kemije. Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Ljubljana 1980, 212 str. (Skupaj z vrsto sodelavcev. Učbenik.)

Drovenik Matija

Drovenik, M., Duhovnik, J. und Pezdič, J., *Schwefelisotopenuntersuchungen in slowenischen Erzlagertstätten*. Proceed. 3rd ISMIDA (Wien), 1979, 301—309.

Copper deposits in the Permian sandstones of Yugoslavia. Proceed. European copper deposits. Belgrade 1980, 261—264.

Drovenik, M., Pezdič, J., *Izotopska sestava žvepla v rudnih mineralih svinčovo-cinkovega rudišča Sasa*. Rudarsko-metalurški zbornik, Ljubljana 1980, 2—3, 241—247.

Drovenik, M., Štrucl, I., Pezdič, J., *Izotopska sestava žvepla v svinčovo-cinkovih nahajališčih severnih Karavank* (1. del). Rudarsko-metalurški zbornik, Ljubljana 1980, 2—3, 179—197.

Drovenik, M., Štrucl, I., Pezdič, J., *Izotopska sestava žvepla v svinčovo-cinkovih nahajališčih severnih Karavank* (2. del). Rudarsko-metalurški zbornik, Ljubljana 1980, 4, 413—436.

Fettich Janez

Spolne bolesi i njihovo evidentiranje. Aktualna problematika spolnih bolesi, Zagreb 1980, str. 29—33.

Dermatološka semiotika. Dermatovenerologija. Medicinska knjiga, Beograd 1980. V tisku.

Lokalizacija i raspored patoloških promijena na koži i sluznicama. Ibidem.

Već poročil in recenzij knjig v Acta dermatovenerologica Iugoslavica, Vol. 7, 1980.

Finžgar Alojzij

Sosedsko pravo. Zbornik znanstvenih razprav (ZZR) 39, 1979, 47—71.

Društvenosvojinski odnosi i pravni sistem SFRJ. Zbornik radova PF, Novi Sad 1980, 47—53.

Temeljna lastninskopravna razmerja. Zakon z uvodnimi pojasnili in komentarjem, ČZ Uradni list SR Slovenije, Ljubljana 1980, 79 str. s stvarnim kazalom.

Zakon o temeljnih lastninskopravnih razmerjih. Pravnik 35, 1980, št. 1—3, 31—41.

Law on Basic Right of Property Relations. Yugoslav Law-Droit Yougoslave, Beograd 1980, št. 3, 3—14.

Lastninska pravica v jugoslovanskem pravu. Referat na dnevih slovenskih pravnikov, Portorož, oktober 1980. Združeno delo 5/80, 501—509.

Dr. B. Vizner: *Komentar zakona o obveznim (obligacionim) odnosima*. Recenzija. Naša zakonitost 1980, št. 10., 128—130.

Gams Ivan

Karst Research in Yugoslavia. Geographica Iugoslavica, vol. 2, 41—48, Ljubljana 1980.

Morfometrija stalagmita. Glasnik srpskog geografskog društva, LIX, št. 2, 3—13, Beograd.

On the Mass Movements Triggered by the Earthquake in 1970 and Neotectonics in Montenegro (S. Jugoslavia). Comm. on Geomorphological Survey and Mapping Int. Geograph. Union-Proc. of Plenary meeting in Modena, 117—127. Modena 1979 (izšlo 1980).

Občina Dravograd — splošni pregled (skupno z R. Savnikom). *Občina Ravne* — splošni pregled. *Občina Slovenj Gradec* — splošni pregled in opis krajev. *Krajevni leksikon Slovenije*, 4. knj.: Podravje in Pomurje. 13—17, 460—463, 493—521. Ljubljana 1980.

25 let Geografskega obzornika. Geografski obzornik XXVI, št. 3—4, 1—2, Ljubljana 1979 (izšlo 1980).

- K pokrajinsko ekološki razčlenitvi Mariborske regije.* Mariborsko Podravje, 11. zborovanje slovenskih geografov v Mariboru, 37—51. Maribor 1979 (izšlo 1980).
- Svetovna konferenca o klimi v Genevi od 12. do 23. II. 1979.* Geografski vestnik (LI), s. 220—224, Ljubljana 1979 (izšel 1980).
- International Geomorphological map of Europe 1 : 2,500,000,* list X. Uredil J. Demek. Izdal Geografski institut ČSAV in Komisija za geomorfološko proučevanje in kartiranje IGV ter UNESCO. Kolektivno delo, prispeval karto za 2/3 Jugoslavije. Praga, poskusni odtis 1976, končni 1980.
- Kmetov je le še desetina prebivalstva.* Sobotna priloga Dela, 27. IX. 1980 (poročilo o udeležbi na kongresu na Japonskem).
- Krajša članka v Naših jamah* 21, 1979 (izšlo 1980) in v sobotni prilogi Dela 12. IV. 1980.
- Knjižna poročila:* pet v Geografskem vestniku 1979 (izšel 1980), po eno v Naših razgledih 27. VI. 1980, v Delu 17. I. 1980 in Geografskem vestniku 1980.
- Poglavitni dejavniki kremične erozije na krasu po svetu.* Geografski vestnik LII, 1980, 3—15.
- Sigove tvorbe-kapniki-Kras-kras.* Geografski vestnik LII, 1980, 89—92.
- Univ. prof. dr. Marjan Žagar — šestdesetletnik.* Geografski vestnik LII, 1980, 205—207.
- Nastanek korit v Šoški dolini.* Proteus 43, 1980—81, št. 3, 124—126.

Goričar Jože

- Razprave in zapisi.* Založba "Obzorja", Maribor 1979, 263 str.
- Temelji obče sociologije,* IV. izdaja. DZS, Ljubljana 1980, 335 str.
- Potrošniška družba — potrošniško obnašanje.* Zbornik znanstvenih Razprav, Univerza E. Kardelja v Ljubljani, Pravna fakulteta, XL. letnik, 1980, str. 77—91. Srbskohrvatski prevod razprave v časopisu Marksistička misao, Beograd 6/80, str. 5—23.
- Domesti i problemi sociologije u Jugoslaviji.* Intervju. Marksistička misao, Beograd 5/80, str. 231—245.

Gosar Peter

- Translational Symmetry Breaking Transformations in the Small Polaron Theory.* Physica Scripta 22, 1980, 314.
- Note on Correlation Effects in Hopping Conduction,* J. Phys. C. Solid St. Phys. 13, 1980, 111.
- Fizika ledu.* Obzornik mat. fiz. 27, 1980, 39.
- Prostorske predstave in kvantna mehanika.* Obzornik mat. fiz. 27, 1980, 74.
- Diffusion of Electrons in Layered Molecular Crystals.* Proc. The 1980 Annual Conference of the Condensed Matter Division of the European Physical Society. Sprejeto v tisk.
- Ž. Šmit in P. Gosar, Coherent X-ray Radiation Induced by Channeled Charged Particles,* Phil. Mag. Sprejeto v tisk.

Grad Anton

- Prispevek k etimologiji toponimov LJUBLJANA, LUBIANA, LAIBACH.* Slavistična revija 1980, 1, 49—63.

Grafenauer Bogo

- Družbeni temelji Karantanije in "Karantancev".* JIČ 17, 1—4, 1978 (1980), str. 69—75.
- Dve intervenciji v Razpravi o knjigi dr. Dušana Kermavnerja "Temeljni problemi primorske politične zgodovine"* (Opozorilo o Kermavnerjevi metodi, širši okvir Kermavnerjeve koncepcije o reševanju tržaškega vprašanja leta 1918). Prispevki ZDG 18—19, 1978—1979 (1980), str. 90 sl., 105 sl.
- Narodnostno stanje in slovensko-nemška etnična meja na Štajerskem kot dejavnik osvoboditve severovzhodne Slovenije.* ZČ 33, 1979 (1980), str. 385—405.
- Ob štirih izdajah "Speransa".* ZČ 33, 1979 (1980), str. 559—565. Tudi ponatis v knjižici Edvard Kardelj — Sperans in slovensko zgodovinske, Ljubljana 1980, str. 31—37.
- Ob petstoletnici kmečkega upora na Koroškem 1478* (sodelovanje slovensko in nemško govorečega prebivalstva v koroških kmečkih uporih). 10. koroški kulturni dnevi. Zbornik predavanj. Celovec 1979 (izšlo 1980), str. 38—43.
- Spominu Josipa Broza Tita, Matičinega častnega člana.* Glasnik SM IV/1, 1980, str. 1—3.
- Vodstvo meddisciplinarnega posvetovanja o vprašanjih slovenskega muzejstva.* Glasnik MS IV/1, 1980, str. 7—9 in intervencije passim, str. 39—49.
- Hinko Smrekar, "Slovenski zgodovinarji".* Kronika 28, 1980, str. 10—13.
- Kulturni pomen samostanov v slovenskem prostoru v starejšem obdobju.* XVI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1980, str. 183—191.
- Koroški plebiscit v luči novejšega raziskovanja.* Naši razgl. XXIX, št. 19, str. 541—543.
- Struktura in tehnika Zgodovinske vede.* Ljubljana 1980 (ponatis prejšnje izdaje), Filozofska fakulteta, 460 str. kseroks.

Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev. Zgodovina agrarnih panog. 11. zvezek. *Družbena razmerja in gibanja.* Izd. SAZU, zal. DZS, Ljubljana 1980. 794 str. + v Pril. XVI str. slik in XVIII zemljevidov. (Kolektivno delo). Član ožje redakcije (z dr. P. Blaznikom in dr. S. Vilfanom). Avtor pogl. 35. *Razredni boji agrarnega prebivalstva*, str. 481—538, enega zemlj. v besedilu (Krnski grad, str. 97), 11 zemljevidov, uvezanih na prilogah v besedilu, dveh zemljevidov v neuvezanih prilogah knjigi. Skupaj z dr. P. Blaznikom: *Stvarni register*, str. 721—776. Kot član ožje redakcije: *Sklepna beseda*, str. 539—542.

Grafenauer Stanko

Uporaba žepnega računalnika TI-59 znamke Texas instruments za programiranje v geologiji. Rud. met. zbornik 1980, 107—127.

Duhovnik Jože in Grafenauer Stanko: *Vpliv geologije na svetovni nazor.* Naši razgledi 29, 1980, 3, 71—72.

16 recenzij v Rud. met. zborniku 1980.

Pozdravna beseda k 8. mednarodni razstavi mineralov in fosilov. Tržič 1980.

Hadži Dušan

D. Hadži, S. Detoni: *Hydrogen Bonding in Carboxylic Acids and Derivatives.* 6. poglavje v *The Chemistry of functional groups, Suppl. b/2*, ed. S. Patai, Wiley and Sons, New York 1979, 214—256.

D. Hadži, I. Leban, B. Orel, M. Iwata, Jack M. Williams: *Neutron Diffraction and Vibrational Spectroscopic Study of Single Crystals of KH(D)(DHCl₂COO)₂.* Journal of Crystal and Molec. Struct. 9 (3), 1979, 117—134.

J. Zupan, M. Penca, M. Razinger, B. Barlič, D. Hadži: *KISIK — A Combined Chemical Information System for a Minicomputer.* Anal. Chim. Acta 122, 1980, 103—115.

B. Orel, M. Penko, D. Hadži: *Infrared and Resonance Enhanced Raman Spectra of Some Metal vic-Dioximes with Short Hydrogen Bonds.* Spectrochim. Acta, 36A, 1980, 859—864.

Z. Crnjak—Orel, D. Hadži, J. Kidrič: *NMR evidenca za vgrajevanje metildihidrolizergata v lecitinske mehurčke.* Farm. Vestnik 31, 1980, 233—244.

Ilešič Svetozar

Podatki za dela, ki so izšla formalno leta 1979, so bili v Letopisu za 1979 označeni samo z označbo "v tisku".

Pogledi na geografijo. Teoretsko-metodološki prispevki. Zbirka Pogledi 4, Partizanska knjiga, Ljubljana, 612 strani.

Misli o slovenski geografiji med Mariborom 1954 in Mariborom 1978. v publikaciji "Mariborsko Podravje" ob 11. zborovanju slovenskih geografov v Mariboru od 28. do 30. junija 1978, str. 13—20 (izšlo 1980).

Pomen morfološko-fiziognomskega kriterija v današnji geografiji mest. Geographica Slovenica 10, str. 19—25 (izšlo 1980).

The Regional Socio-economic Structure of the Socialist Republic of Slovenia. Geographica Iugoslavica, Vol. 2, str. 165—171, Titograd 1980.

Slovenske pokrajine. Geografski obzornik XXVI, 1979, 1, str. 1—17.

Branko Korošec, *Naš prostor v času in projekciji.* Gradbeni vestnik 3, Ljubljana 1979, str. 179—182.

Regionalna geografija za III. razred gimnazije. Sedmo izdanje. "Svetlost", Sarajevo 1980, 170 str.

Ingolič Anton

Moje pisateljevanje. Knjiga o tem, kako sem pisal, in bibliografija. Mladinska knjiga, Ljubljana 1980, 368 str.

Delovni dan sestre Marje. Povest. Prešernova družba, Ljubljana 1980, 152 str.

Velika stavka. Zgodovinska slikanica. Ilustriral Aco Mavec. Založba Borec, Ljubljana 1980, 16 str.

Odvečna. Novela. Prešernov koledar za leto 1980, str. 33—40.

Vsa ljudstva sveta so izgovarjala njegovo ime. Spominski članek. Delo, 9. V. 1980, str. 6.

Budilka s košatim repom. Črtica. Ciciban 1980/81, št. 1., str. 10—11.

Mali stezozledec. Črtica. Ciciban 1980/81, št. 3., str. 10—11.

Ponatis: Pretrgana naveza. Roman. Ilustrirala Melita Vovk. Mladinska knjiga (v zbirki "Petdeset najlepših"), Ljubljana 1980, 288 str.

Prevodi: *Malčik s dvumja imenami, Tajnoe občestvo PGC.* (Deček z dvema imenoma, Tajno društvo PGC.) Mladinski povesti. V ruščino prevedla Irina Makarovskaja. Detskaja literatura, Moskva 1980, 176 str.

Slah do veršini. (Pot do vrha.) Odlomek iz romana Pretrgana naveza. V ukrajinščino prevedla Marina Grimič. Vesvit, Kijev 1980, št. 6., str. 13—51.

Ponatis: *Tajno društvo PGC.* V srbohrvaščino prevedla Vida Supičić. Nolit, Beograd 1980, 124 str.

Jakac Božidar

Samostojna razstava v *Priboju*: Fap, 1. I. — 6. I. 1980;
Poliester, 7. I. — 12. I. 1980.

Velika razstava jugoslovanskih članov Srbske akademije nauka i umjetnosti v *Beogradu* na Velesejmu, udeležen s partizansko grafiko, 21. I. — 11. II. 1980.

Spominska razstava Cirila Kosmača v SAZU, trije portreti.

Jubilejna razstava dr. Bratka Krefta v SAZU, 1 portret, 11. II. 1980.

Prešernova nagrada za življenjsko delo, prejel 7. II. 1980.

Oddal načrt za znamko za Lipico za PTT Jugoslavije 15. III. 1980.

Bežigrajska občina, Partizanski obrazi, 30. IV. 1980.

Občina Črnuče, Partizanski obrazi, 30. V. 1980.

Kostanjevica na Krki, razstava risb v Lamutovem salonu, naslov razstave "Leta iskanja in zorenja" 1917—1927, 16. V. — 16. VI. 1980.

Dolenjske Toplice, osnovna šola, "Partizanski obrazi", 24. V. 1980.

Beli Manastir, Batina Skela, Osijek, razstavljal pasteje kot udeleženec slikarske kolonije, maja 1980.

Prejel častno občanstvo Krškega 20. IX. 1980.

Rogaška Slatina, razstava Prešernovih nagrajencev.

Proslava 85-letnice Josipa Vidmarja v SAZU, več risb na razstavi 13. X. 1980.

Beograd, Arhiv Jugoslavije, Dedinje, Titovi portreti, oktobra 1980.

Kragujevac, prejel diplomu "zaslužni občan Kragujevca", 20. X. 1980.

Novo mesto, na praznik občine podpisan dokument o ustanovitvi "Jakčevega doma" v hiši, ki jo je zgradil moj oče, 28. X. 1980.

Celovec, izšel koledar "Aule Slovenice", 31. X. 1980.

Celovec, "Aula Slovenica", razstava koroških motivov iz let 1961, 1962 in 1980.

Ljubljana, Arhiv SR Slovenije, razstava Tito — misel in delo", prenesena iz Arhiva Jugoslavije, razstavljeni moji Titovi portreti.

Piran, umetniška galerija, razstava piranskih motivov 68 avtorjev, udeležen s svojimi pasteli, decembra 1980.

Ljubljana, Commerce, "Partizanski obrazi", 26. XI. — 15. XII. 1980.

Maribor, Umetniška galerija, velika razstava "Portreti kulturnih in javnih delavcev", vsega 405 del, od 26. XI.

Ljubljana, zbirka grafik v Mestni galeriji, last Mihe Maleša, udeležen z grafikami, 3. IX. — 25. IX. 1980.

Beograd, Grafike iz zbirke prof. Boška Karanovića v galeriji grafičnog kolektiva, od novembra do decembra 1980.

Jajce, Založba viječnika AVNOJ, Mala galerija Muzeja II. zasedanja AVNOJ, 13. X. 1980.

Priština, Dom omladine Boro-Ramizi, Savremena grafika Slovenije, 25. II. — 10. III.

Klopčič Mile

O treh Župančičevih verzih prevodih. Razprava o prevodu Tartuffa, Cyranoja, Slehernika. Zbornik Društva slov. književnih prevajalcev 4, Založba Lipa, Koper 1980. Str. 81—87.

A. S. Puškin, Pravljice. Ilustriral Jože Ciuha. 2. izdaja, Mladinska knjiga 1980. (Pravljico o Saltanu prevedel Oton Župančič, druge štiri prevedel Mile Klopčič. Str. 61—143.)

Puškin, Pesmi. (Miniaturna, 216 strani.) Cankarjeva založba 1980.

A. S. Puškin, Pravljica o ribiču in ribici. (Prevedel Mile Klopčič.) Izdala založba Naša deca, Zagreb 1980. Str. 16.

Korošec Viktor

Rimsko pravo (nespremenjen ponatis). Pravna fakulteta DDU Univerzum, Ljubljana 1980, 80, XVI + 512 str.

Die Todesstrafe in der Entwicklung des hethitischen Rechtes. Death in Mesopotamia (26^e RAI — 1979). Copenhagen. Mesopotamia 8, 199—212.

Richard Haase, *Die keilschriftlichen Rechtssammlungen in deutscher Fassung.* II. predelana in razširjena izdaja. Wiesbaden, O. Harrassowitz, 1979. X + 148 str. Zgodovinski časopis 34, Ljubljana 1980, 1—2, str. 235.

Kos Janko

Vprašanje o klasiki kot literarno-tipološki problem. Primerjalna književnost. Letnik III, št. 1. Ljubljana 1980. Str. 3—11.

Romantika. Literarni leksikon. Šesti zvezek. Državna založba Slovenije. Ljubljana 1980. Str. 5—79.

L'essai littéraire en Slovénie. Le livre slovène, julij 1980. No. 1/2. Str. 3—9.

Méditation sur une mort. Le livre slovène, julij 1980. No. 1/2. Str. 89—93.

Motivi Prešernovega Krsta pri Savici in evropska literatura. Slavistična revija. Letnik XXVIII, št. 2, april—junij 1980. Ljubljana 1980. Str. 121—139.

Antonu Ocvirku. Sodobnost. Letnik XXVIII. Ljubljana 1980, št. 2. Str. 113—115.

Modernizem in avantgarda. Sodobnost. Letnik XXVIII. Ljubljana 1980, št. 2. Str. 120—129.

Anton Ocvirk (1907—1980). Slavistična revija. Letnik XXVIII, št. 2, april—junij 1980. Ljubljana 1980. Str. 237—240.

K vprašanju o bistvu avantgarde. Sodobnost. Letnik XXVIII, Ljubljana 1980. št. 3, str. 237—245; št. 4, str. 361—370.

Ivan Cankar: Hlapci. (Razgovor o Hlapcih.) Gledališki list Drame SNG Ljubljana, sezona 1980—81, št. 2, oktober 1980. Str. 13—17.

Avantgarda in Slovenci. Sodobnost. Letnik XXVIII. Ljubljana 1980. Št. 8—9, str. 742—752; št. 12, str. 1088—1898.

Klasika in romantika v Prešernovi poeziji. Slavistična revija. Letnik XXVIII, Ljubljana 1980, št. 3. Str. 297—310.

Krašovec Stane

Japonski prodor. Pogoji in faktorji eksplozivne rasti. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1979. Str. 230. (Izšlo v 1980.)

Izrazje, razumljivost in odgovornost. Jezikovni problemi okrog druge izdaje celotnega Marxovega Kapitala. Nadaljevanke 1—5 v četrtkovih prilogah Književni listi dnevnika Delo, junij—julij 1980.

Kušej Gorazd

Uvod v pravoznanstvo, Višja pravna šola Univerze v Mariboru, Maribor 1980, 222 str.

Makso Snuderl (1895—1979), Letopis 30, 135—137, Ljubljana 1980.

Predgovor (V—VI) h knjigi Dr. Dragan Medvedović, Nastanak sovjetske federacije. Pravni fakultet Zagreb, Informator 1980, Zagreb.

Kyovsky Rudi

Delovna razmerja v teoriji in praksi (knjigo je pripravila skupina avtorjev). 1., 2. in 3. poglavje (str. 5—100). ČGP Delo, TOZD Gospodarski vestnik, Ljubljana 1980, str. 590.

Socialna in gospodarska kriza na območju Evropske gospodarske skupnosti in industrijska demokracija. Združeno delo 6/80, str. 730—743.

Opredelitev in oris pojmov s področja medsebojnih delovnih razmerij delavcev v združenem delu. Opredelitev pojmov s področja združenega dela. Inštitut za delovna razmerja pri pravni fakulteti univerze E. Kardelja v Ljubljani, Ljubljana 1980, str. 269—459.

Značaj in vloga družbenega pravobranilca samoupravljanja. Ibid., str. 46—49 in 81—97.

Logar Janez

Sozialistische Föderative Republik Jugoslawien. Die Bibliographie in Bulgarien, der ČSSR, der DDR, Jugoslawien, Polen, Rumänien, Ungarn. — Herausgegeben von Gerhard Schwarz. VEB Bibliographisches Institut Leipzig, 1980, str. 81—109.

Bibliografska opomba: Prispevek J. Logarja podaja oris nastanka, razvoja in sedanjega stanja bibliografije v posameznih socialističnih republikah Jugoslavije in v SFR Jugoslaviji kot celoti s pregledom najvažnejših bibliografij (do l. 1975).

Jernej Kopitar v zavesti Slovencev ob njegovi stoletnici rojstva. Jezik in slovstvo XXVI, 1980, št. 1, str. 10—18.

Janez Trdina in njegovo narodopisno delo. Janez Trdina — etnolog. (Zbornik posvetovanja ob 150-letnici rojstva Janeza Trdine, Novo mesto.) Ljubljana 1980, str. 5—14.

Katalog rokopisov Narodne in univerzitetne knjižnice. Inventarizirano gradivo. Priredil Jože Šifrer s sodelovanjem Branka Berčiča in Janeza Logarja. Izdala in založila NUK, Ljubljana 1980. 327 str.

Majer Boris

Korenine samoupravljanja in neuvršenosti. Razmišljanje ob 70. letnici Edvarda Kardelja. Ljubljana, Komunist, 25. 1. 1980, str. 11—12.

Biti filozof. Intervju. Beograd, NIN, 6. 4. 1980, štev. 1526, str. 31.

Boris Zihel — marksistični teoretik in revolucionar. Ljubljana, Teorija in praksa 1980, štev. 4, str. 382—385.

- Titovo obdobje in Titova Jugoslavija*. Ljubljana, Komunist, 2. posebna izdaja, 6. 5. 1980, str. 15—16.
- Subjektivne sile in vodilna vloga Zveze komunistov v političnem sistemu*. Ljubljana, Komunist, 11. 7. 1980, 27; 18. 7. 1980, 28; 22. 7. 1980, 29.
- Samoupravljanje in filozofija — delež filozofije v proučevanju naše samoupravne družbe*. Delavska enotnost, Ljubljana, in Informator, Zagreb 1980. Zvezki za teorijo in prakso samoupravljanja, str. 36—43.
- Današnji trenutek samoupravljanja*. Ljubljana, Teorija in praksa 1980, šte. 6—7, str. 636—641.

Mayer Ernest

- Floristische Notizen aus Serbien*. I. Neufunde im Bereiche der Vojvodina. Glasnik Prirodosl. muzeja 34, Beograd 1980, 63—70.

Milčinski Janez

- Bolnik v medicinskem izobraževanju*. Katalog znanja, Medicinska fakulteta v Ljubljani, št. 4, 1980, str. 7—16.
- Teaching Medical Ethics*. Journal of medical ethics, 1980, 6, 145—148. Skupaj s Štefanom Stražičarjem.
- Medicinska deontologija — inverzno*. Med. razgledi 19, 1980, 95—100. Skupaj s Štefanom Stražičarjem.
- Inštitut za sodno medicino 1945—1980*. Zbornik "Sodnomedicinska opravila zdravnika splošne medicine". "Univerzum", Ljubljana 1980, str. 7—31.
- Zdravnik splošne medicine v izrednih razmerah*. Prav tam, str. 88—95.

Milčinski Lev

- Dinamika odnosov med bolnikom in zdravnikom*. Zdrav. vestn., 49, 1980, 235—239.
- Poročilo o usklajeni razpravi "Dinamika odnosov med bolnikom in zdravnikom"* — in še nekaj misli ob njej. Zdrav. vestn. 49, 1980, 534—538.
- Psihodinamične in kulturne determinante samomorilstva s posebnim ozirom na SR Slovenijo*. Teoretske osnove in izdelava raziskovalne metode. Raziskovalno poročilo. Kseroks, 88 strani s prilogi.
- Selbstmordforschung und Selbstmordverhütung in Jugoslawien*. Crisis, 1, 1980, 151.

Moravec Dušan

- Slovensko gledališče od vojne do vojne (1918—1941)*. Cankarjeva založba v Ljubljani. Ljubljana 1980. 496 strani + 72 strani prilog.

Novak Franc

- Ali je upravičena uporaba kolona za izdelavo umetne vagine pri aplazijah le-te oziroma za podaljšanje z operacijo preveč skrajšane vagine?* Makedonska Akademija na naukite i umetnostite. Prilozi — oddelenie za biološki i medicinski nauki 11., str. 61—64. Poseben otepecatok. Skopje 1980.
- Die Verwendung von kolon bei der chirurgischen Behandlung der Vaginalagenesie*. Gynäkologie 13, str. 122, 1980.

Paternu Boris

- Jenkovo mesto v razvoju slovenske poezije*. Slavistična revija XXVII, 1979, št. 3—4, 325—343.
- Problem literarnostilne diferenciacije v slovenski književnosti razsvetljenstva*. Zbornik Obdobja I, Znanstveni inštitut filozofske fakultete, Ljubljana 1980, s. 37—56.
- K vprašanju Prešeren-Fister*. Zbornik Dr. Anton Fister v revoluciji 1848, Obzorja, Maribor 1980, s. 101—105.
- Prelom med romantiko in realizmom v slovenski liriki 19. stoletja*. Slavistična revija XXVIII, 1980, št. 3, s. 241—250.
- Folklorizacija literature in literarizacija folklor*. Glasnik slovenskega etnološkega društva XX, 1980, št. 2, s. 71—80.
- France Prešeren notre contemporain*. Le livre slovène XVIII, 1980, št. 1—2, s. 69—72.
- Konstituiranje slovenske poezije*. Književni listi, Delo, 26. junija 1980, s. 13.
- Polifonija slovenske lirike*. Književni listi, Delo, 23. maja 1980, s. 16.
- Revija Primerjalna književnost*. Slavistična revija XXVIII, 1980, št. 1, s. 112—114.

Peklenik Janez

- J. Peklenik, A. Grželj: *A Flexible Gauging in Process System based on Laser Interferometry Manufacturing Systems*, Vol. 9, 1980, 1, 3—13.

- J. Peklenik, J. Grum: *A New Development to Part Classification for Group Technology*. Proc. of Intern. Conf. on Manufacturing Technology 1980. Institution of Engineers of Australia 1980, 279—285.
- J. Peklenik, J. Grum: *Investigation of the Computer Aided Classification of Parts CIRP-Annals 1980*, 319—324.
- J. Peklenik: *A Set of Translated Papers on Manufacturing Engineering*. Prevod v kitajščini (R. Cheng). Proc. of Nanjing Aeronautical Institut 1979/12, 70 str.
Lectures on Research, Education and Seminars on Manufacturing System. Prevod v kitajščini (R. Cheng).
Proc. of Nanjing Aeronautical Institute 1980, 3, 51.
- J. Peklenik, J. Grum: *Računalniško klasificiranje obdelovancev v proizvodnem strojništvu*. Zbornik radova XIV. svetovanja proizvodnog mašinstva Jugoslavije. Čačak 1980, 89—108.
- J. Peklenik: *Fleksibilna avtomatizacija strege pri celičnih obdelovalnih sistemih*. Zbornik 6. seminarja o obdelovalnih sistemih, FS, Ljubljana 1980, str. 1—10.

Peterlin Anton

- Accordion-Type LASER-Raman (ALR) Oscillations In Crystalline Polymers*. J. Appl. Physics, 50, 838—844, 1979.
- Mechanical Properties of Fibrous Structures*. Ultra-High Modulus Polymers, Ed. by A. Cifferi and I. M. Ward, Appl. Sci. Publ., Barking, England 1979, 279—320.
- Crystallization Phenomena*. Flow Induced Crystallization, Ed. by R. L. Miller, Gordon and Breach Sci. Publ., New York 1979, 1—29. Reprinted in the Intern. J. Polym. Mat. 7, 1—28, 1979.
- Elastic Modulus and Strength of Fibrous Material*. Polym. Eng. Sci., 19, 118—124, 1979.
- Acoustic Emission of Polymers under Tensile Load*. Probing Polymer Structure, Adv. Chem. Ser. 174, Ed. by J. L. Koenig, Amer. Chem. Soc., Washington 1979, 15—23.
- Diffusion With Discontinuous Swelling*. V. Type II Diffusion Into Sheets and Spheres. J. Polymer Sci. (Polymer Phys. Ed.), 17, 1741—1756, 1979.
- The Lowest LASER-Raman Active Accordion (ALR) Type Oscillation in Crystalline Polymers*. J. Mater. Sci., 14, 2994—2998, 1979.
- Transport Phenomena and Polymer Morphology*. Makromol. Chem. Suppl., 3, 215—232, 1979.
- Diffusion with Discontinuous Swelling*. IV. Type II Diffusion Into Spherical Particles. Polymer Eng. Sci. 20, 238—243, 1980.
- The Transient of the Intrinsic Birefringence and Light Scattering of a Suspension of Rigid Spheroids in the Linear Laminar Jet Flow*. J. Phys. Chem. 84, 1650—1657, 1980.
- Chain Folding in Polymer Crystals*, Macromol. 13, 777—782, 1980.
- F. DeCandia, R. Russo, V. Vittoria, A. Peterlin: *Transport Properties of Annealed, Drawn Low-Density Polyethylene (LDPE)*. J. Polym. Sci. (Polym. Phys. Ed.), 18, 2083—2096, 1980.

Ramovš Primož

- Kontrasti* za violino, violončelo in klavir. Društvo slovenskih skladateljev, Ljubljana 1980.
- Nokturno* za komorni orkester. Ibid.
- Na ploščah je izšlo v založbi RTV Ljubljana:
- A quattro* za kvartet violončelov.
- Concertino* za trobento in orkester.
- Nokturno* za komorni orkester.
- Sinfonietta* za orkester.
- Koncert za violončelo in orkester*.
- Koncert za violino, violi in orkester*.

Slodnjak Anton

- Fran Levstik, Zbrano delo XI*. Pisma (z opombami), DZS, Ljubljana 1980, str. 577 (osebno imensko kazalo za Zbrano delo I—XI (528—577) sestavila Mojca Kaufman).

Šuklje Lujo

- L. Šuklje, S. Srpičič, *Incremental matrix form of an elastic viscoplastic model for soils*. Reologia gruntów i skal (Prace Naukowe Instytutu Geotechniki Politechniki Wrocławskiej 32, Seria: Konferencje 13), Wrocław 1980, 187—198.
- L. Šuklje, *Zemeljski pritiski na podzemno strojnico Moste*. Gradbeni vestnik 29, Ljubljana 1980, str. 202—212.

Tišler Miha

- S. Polanc, B. Stanovnik, M. Tišler: *Selective deoxygenation of N-Oxides and Reduction of Nitro Compounds by Molybdenum (III) Species*. Synthesis 1980, 129—131.
- M. Tišler, B. Stanovnik, B. Verček: *Reaction of Activated Methyl Groups with N,N-Dimethylformamide Dialkyl Acetals*. Vestn. Slov. Kem. Druš. 27, 65—72 (1980).
- A. Könnecke, P. Lepom, R. Dörre, E. Lippmann, R. Herzsuh, B. Kralj, B. Stanovnik, M. Tišler: *Mass Spectrometry of Condensed N-Heterocycles.-II. A Novel Ortho Effect in the Electron Impact Induced Fragmentation of Some C-(2-Nitrophenyl)-azoles and -azoloazines*. Organic Mass Spectrometry 15, 75—77 (1980).
- M. Tišler, B. Stanovnik: *Formation of (2+2)Cycloadducts from Heterocyclic Formamides and Phenyl Isocyanate*. J. Chem. Soc., Chem. Comm. 313—314 (1980).
- M. Tišler, B. Stanovnik: *Pyridazine*. Methodicum Chemicum, F. Korte, Ed., Band 4, Grundgerüste, Georg Thieme Verlag, Stuttgart 1980, 254—257.
- B. Stanovnik, M. Tišler: *Nomenklatura organskih spojin*. Katedra za organsko kemijo FNT, Univerza E. Kardelja v Ljubljani in Sekcija za organsko kemijo pri Slovenskem kemijskem društvu, Ljubljana 1980, 445 strani.
- M. Tišler, B. Stanovnik: *Getero cikličeskie diazosoedinenija kak sintoni v organičeskom sinteze*. Himija getero cikličeskih soedinenij, 579—603 (1980).
- B. Kovač, L. Klasinc, B. Stanovnik, M. Tišler: *Photoelectron Spectroscopy of Heterocycles, Azaindenes and Azaindolizines*. J. Heterocyclic Chem. 17, 689—694 (1980).
- B. Stanovnik, M. Tišler, V. Golob, I. Hvala, O. Nikolich: *Heteroacyl Azides as Acylating Agents for Aromatic or Heteroaromatic Amines*. J. Heterocyclic Chem. 17, 733—736 (1980).
- B. Stanovnik, M. Tišler, S. Igrutinović: *Aza-transfer Reactions. The Reaction between Aroyl and Heteroaroyl-hydrazines and Aryldiazonium Compounds*. Vestn. Slov. Kem. Druš. 27, 251—264 (1980).
- M. Tišler: *Structure and Reactivity Correlation of Bicyclic 10- π Electron Systems with Bridgehead Nitrogen*. Pure and Appl. Chem. 52, 1611—1623 (1980).
- M. Kočev, B. Stanovnik, M. Tišler: *Some New Synthetic Approaches for the Preparation of Pteridine-3-oxides and Pteridines*. Heterocycles 15, 1980.
- L. Golič, I. Leban, B. Stanovnik, M. Tišler, A. Tomažič: *The Crystal and Molecular Structure of 3-(pyridyl-2'-)imidazo(1,5-a)pyridine*. Croat. Chem. Acta 53, 435 (1980).

Trstenjak Anton

- Med ljudmi*. Pet poglavij iz psihologije medčloveških odnosov. Tretja, izpopolnjena izdaja. Celje (Mohorjeva družba) 1980, 202 str.
- Pota do človeka*. Metode spoznavanja ljudi. Druga izpopolnjena izdaja. Celje (Mohorjeva družba) 1980, 242 str.
- Človek v samoupravljanju*. Prešernov koledar 1980, str. 109—124.
- Samoupravljanje kot dejavnik osebne odgovornosti*. Teleks 36 (1980), št. 1, str. 28—29.
- Svetloba, barva in človek*. Osnutek ekološke optike. Slovensko društvo za razsvetljavo. Posvetovanje. Razsvetljava zahtevnejših prostorov, Bled, april 1980, str. 29—43.
- Vertikalnost in lateralnost mišljenja v dilemah ustvarjalnosti*. Anthropos 1980, I—II, str. 157—194.
- Sistemsko znanstvene perspektive ekološke psihologije*. Posvetovanje psihologov Slovenije, Portorož, november 1979, Ljubljana 1980, str. 141—157.
- Odnos do narave — vprašanje preživetja*. Proteus 43 (sept. 1980), str. 3—6.
- Schöpferische Tätigkeit als Produktion und Aisthesis*. Proceedings of the IXth Intern. Congress of Aesthetics, vol. III., Dubrovnik 1980.
- Ustvarjalnost in delo*. Anthropos 1980, III, str. 17—22.
- Ustvarjalnost in samoupravljanje*. Anthropos 1980, III, 119—123.

Vidav Ivan

- O funkciji (x) in komplementarnih zaporedjih naravnih števil*. Obzornik za matematiko in fiziko 27, 1980, str. 67—74.

Vidmar Josip

Knjige:

Obrazi. Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1980, 452 str. Drugi natis.

Presoje. Maribor, Založba Obzorja, 1980, 204 str.

Članki:

Pogovor z Josipom Vidmarjem (konec). Delo, 5. I. 1980, št. 3, str. 20—22 (zapisal Dimitrij Rupel).

Pojasnilo. Delo, 12. I. 1980, št. 9, str. 31. (Popravek Pogovora ...)

Slavnostni govor na proslavi 60-letnice ljubljanske univerze. Vestnik univerze Edvarda

Kardelja v Ljubljani 1979/80, št. 3, str. 14—16. (Ponatis.)
Université de la vie. Le livre slovène 1980, št. 1—2, str. 10—12.
L'élément lumineux. Le livre slovène 1980, št. 1—2, str. 13—15.
Slovo od Cirila Kosmača. Delo, 30. I. 1980, št. 24, str. 8.
Miran Jarc. Izraz (Sarajevo) 1980, št. 1, str. 18—30. (Iz knjige Obrazi.)
Podvig v Telesku. Delo, 7. II. 1980, št. 31, str. 14.
Govor plenumu kulturnih delavcev OF slovenskega naroda ob sprejemu zlate Vorančeve plakete. Koroški fužinar, 18. II. 1980, str. 12—13.
Človek enkratnega navdiha. Koroški fužinar, 18. II. 1980, str. 17—18. (Ponatis.)
Rihard Jakopič. Izraz (Sarajevo) 1980, št. 2, str. 155—168. (Iz knjige Obrazi.)
Jarčeva smrt. Iz poglavja Miran Jarc iz knjige Obrazi. Dolenjski razgledi (Novo mesto), 13. III. 1980, št. 1, str. 2.
Marij Kogoj. Izraz (Sarajevo) 1980, št. 3—4, str. 273—292.
Življenje s kulturo. Naši razgledi, 24. IV. 1980, št. 8, str. 229.
Po Titovi zaslugi smo Jugoslovani prišli v zgodovino človeštva. Delo, 6. V. 1980, št. 105, str. 13. (Zapisal Slavko Fras.)
Tita sem predlagal za maršala. Dnevnik, 6. V. 1980, št. 123, str. 10. (Ponatis.)
Inkarnacija jugoslovanskega duha. Dnevnik, 7. V. 1980, št. 124, str. 3.
Ostavio nam je veliko i bogato nasledje. Politika (Beograd), 7. V. 1980, št. 23916, str. 24.
Zapustil nam je veliko in bogato dediščino. Naši razgledi, 16. V. 1980, št. 9, str. 2. (Iz Politike.)
Lik maršala Tita; Predložio sam Tita za maršala; Uz maršalov rojendan. Forum (Zagreb) 1980, št. 4—5, str. 696—701. (Ponatisi.)
Lik maršala Tita. Sodobnost 1980, št. 5, str. 497—499. (Ponatis.)
Tito, Jugoslavija, mi. Izraz (Sarajevo) 1980, št. 5, str. 486—492. (Ponatis.)
Lik maršala Tita. Most (Mostar) 1980, št. 30, str. 87—89. (Ponatis.)
Lik maršala Tita. Oko (Zagreb), 15.—29. V. 1980, št. 213, str. 22. (Ponatis.)
Tito i kultura. Scena (Novi Sad) 1980, št. 4, str. 3—5.
Svjedočenje literature. Odjek (Sarajevo) 1980, št. 15—16, str. 10. (Ponatis.)
Sodobna dojemljivost. Delo, 9. X. 1980, št. 237, str. 16. (Odlomek iz knjige Presoje.)
Beseda avtorja. Delo, 9. X. 1980, št. 237, str. 16. (O knjigi Presoje.)
Kritik je sodnik in sodnika brez načel in zakonov ne more biti. Delo, 11. X. 1980, št. 239, str. 23. (Srečanje v Sežani.)
Esej o lepoti. Dnevnik, 11. X. 1980, št. 279, str. 9. (Odlomek iz rokopisa.)
Umetnost, čudežna kakor luč. Dnevnik, 12. X. 1980, št. 280, str. 3. (Pogovor zapisal Jože Javoršek.)
Kakav tandem: Vidmar-Bloudek. SN revija (Zagreb), 22. X. 1980, št. 211, str. 47. (Pogovor zapisal Nijaz Kulenović.)
Ob jubileju. Boršnikovo srečanje (Maribor) 1980, str. 5.
O literaturi in kritiki. Odlomki. Naši razgledi, 24. X. 1980, št. 20, str. 580. (Ponatis.)
Jezikovno razmišljanje. Večer (Maribor), 27. X. 1980, št. 252, str. 4. (Odlomek iz knjige Presoje.)
Zamire velika literatura. Četrti jul (Beograd), 11. XI. 1980. (Pogovor zapisal Jovan Petričević.)
Čudesnost lepote. Odjek (Sarajevo), 1.—15. XI. 1980, št. 21, str. 1+16. (Iz Dnevnika.)
Filozofii ima mnogo, na umetnost e edna. Nova Makedonija (Skopje), 7. XII. 1980, št. 12168, str. 9. (Pogovor zapisala Sofija Gurovska.)
O zvestobi usodi, ki je zvestoba narodnosti. Delo, 31. XII. 1980, str. 17.
V letu 1980 je akademik Josip Vidmar napisal in pripravil za tisk Esej o lepoti.
Prevedel je Molierovo komedijo Grafica Escarbagnaška.

Vilfan Sergij

Les Etats particuliers et leurs réunions. Zbornik Comité international des Sciences Historiques, XVe Congrès international des Sciences Historiques, Rapports III, Bucarest 1980, str. 193—203.
Pravno življenje. Slovensko ljudsko izročilo, Ljubljana 1980, str. 145—154.
Trgovina. Prav tam, str. 79—82.
Soseske in druge podeželske skupnosti. Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, Zgodovina agrarnih panog, II. zvezek, str. 9—74.
Zemljiška gospodva. Prav tam, str. 75—240.
Kmečko prebivalstvo po osebnem položaju. Prav tam, str. 279—354.
Delavci v agrarnem gospodarstvu. Prav tam, str. 355—402.
Agrarna premoženjska razmerja. Prav tam, str. 403—480.
Histoire économique et sociale slovène. L'histoire rurale, Résumé. Prav tam, str. 545—554.
Wirtschafts- und Sozialgeschichte der Slowenen..., Geschichte der Land- und Forstwirtschaft.

Zusammenfassung. Prav tam, str. 555—655.

Recenzije: Der Bau des Donau-Theiss-Kanals (1793—1802) und Projekte zur Verbindung des mittleren Donaupraumes mit der Adria. — Nikola Petrović: Plovidba i privreda srednjeg Podunavlja u doba merkantilizma, Beograd 1978. Österreichische Osthefte 22, 1980, H. 2, str. 176—178.

Vodovnik Lojze

- T. Zrimec, L. Vodovnik, R. Turk, H. Benko: *Krmilni signali za upravljanje ortotičnih sistemov*. Zbornik na materialu Simpozium biomedicinska kibernetika, Skopje 1980, str. 111—118.
- L. Vodovnik, *Therapeutic Effects of Electrical Stimulation — a Neuronal Model*. Seminar on functional electrical stimulation of extremities, Zavod za rehabilitacijo invalidov, sept. 1980, str. 19—32.
- L. Vodovnik, E. Roškar, M. Pajntar, N. Gros, T. Zrimec: *A Mathematical Approach to some Hypnotic Phenomena*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 102—112.
- L. Vodovnik, S. Reberšek, E. Roškar, M. Pajntar, A. Jeglič, N. Gros: *Psychological Modifications of Electrically Induced Motor Responses in Paretic Muscles*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 113—118.
- E. Roškar, L. Vodovnik, M. Pajntar, M. Štefančič, D. Rudel, T. Zrimec: *The Influence of Hypnotic Suggestions on Motor Excitation in Man*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 119—126.
- A. Jeglič, E. Roškar, M. Pajntar, L. Vodovnik: *The Influence of Hypersuggestion on the Fatigue of Electrically Stimulated Muscles*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 127—132.
- D. Rudel, M. Pajntar, E. Roškar, L. Vodovnik: *Automatic Conduction of Research Measurements in Hypnosis with Tape-recorder and Feedback from Subject*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 139—145.
- M. Pajntar, E. Roškar, L. Vodovnik, N. Gros, D. Rudel: *Further Experiences with Hypnosis in Hemiparetic Patients*. Proc. of the 2nd European Congress of Hypnosis, Dubrovnik 1980, 242—248.
- L. Vodovnik, S. Reberšek: *Uvod v digitalno tehniko*. Fakulteta za elektrotehniko, Ljubljana 1980, 379 str.

Vratuša Anton

Profili neuvrščenosti. Državna založba Slovenije, Ljubljana 1980, 115 str.

Profili nesvrstaniosti. Samoupravljanje i participacija u nacionalnom razvoju i politika nesvrstavanja na medjunarodnom planu. Borba, Aktuelna politička biblioteka 27, Beograd, 20. 3. 1980, 58 str.

Profili na nevrzanost; socijalistička i nevrzana Jugoslavija. Zavod za unapreduvanje na stopanstvoto vo SRM, Skopje 1980, 115 str.

Ostvarivanje zakona o udruženem radu. Od ideje do prakse. Marksističke studije 15, NIRO Komunist, Beograd 1980.

Znanje za odlučivanje. Politika, LXXVII, št. 23821 (11. 2. 1980).

Revolucija — vir Kardeljeve misli. Komunist, XXXVIII, št. 6 (15. 2. 1980).

Cilji neuvrščenosti. Naši razgledi, XXIX, št. 5 (7. 3. 1980).

Socijalističko samoupravljanje i politika nesvrstavanja; 30 godina samoupravljanja u Jugoslaviji. Export-Import, Beograd 1980, str. 135—139.

Ciljevi borbe za novi ekonomski poredak. Borba, LIX, št. 90 (1. 4. 1980).

Stvaralački doprinos Edvarda Kardelja razvoju socijalističkog samoupravljanja. Borba, LIX, št. 140 (22. 5. 1980).

Tito i uspostavljanje osnova samoupravnog socijalističkog sistema. Arhiv za pravne i društvene nauke, Beograd 1980, br. 3.

Principles and Goals of the Policy of Self-Reliance. Socialism in the World, Year third, No. 10, Belgrade 1980.

Zadravec Franc

Elementi slovenske moderne književnosti. Pomurska založba, Murska Sobota 1980. 645 str.

Cankarjevi folklorni junaki. SR 1980, str. 153—165.

Stikališča med Trdinovo in Cankarjevo prozo. Književni listi, Delo, julij 1980.

Bevkov umetniški nazor. Primorska srečanja 1980, št. 23, str. 199—202.

Fran Zwitter

Enciklopedija Jugoslavije 1, 2. izdaja, Zagreb 1980: Auersperg Anton Aleksander (Anastasius Grün), str. 324; Austrijsko-jugoslavenski odnosi, Politički odnosi, str. 336—340; Austro-Ugarska nagodba, str. 369—370.

BIBLIOTEKA

Uvod. Delo v biblioteki je v letu 1980 potekalo podobno kot v prejšnjih letih. Največji problem ostaja še vedno pomanjkanje prostorov za skladišča. Vse dosedanje kapacitete so izrabljene in problem morejo rešiti samo dodatni prostori. Ureditev pritličja v stavbi Novi trg 5 za skladišča bi pomenila rešitev, vendar te prostore še vedno zasedajo stranke, ki v tej stavbi stanujejo. Kdaj bo izselitev strank to omogočila, je seveda veliko vprašanje.

Število bibliotečnih delavcev je premajhno, da bi se mogli lotiti kakšne nove dejavnosti. Zadovoljni smo lahko, da smo mogli v redu opraviti vse tekoče delo. Gotovo so temu pripomogle urejene razmere v našem poslovanju, predvsem pa dobra strokovna usposobljenost in prizadevnost bibliotečnih delavcev. Zelo nas je prizadela ukinitve dveh honorarnih delovnih mest zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Če upoštevamo še dejstvo, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne moremo zasesti dveh drugih sistematiziranih delovnih mest, je s tem dovolj jasno prikazan težavni položaj našega personala.

Zadovoljni smo, da je poleg rednega dela uspelo v celoti urediti zapuščino pokojnega člana akademije Ivana Regna.

Zaradi previsoke najemnine smo se z majem morali odpovedati našim prodajnim prostorom na Trgu osvoboditve 7. Vso prodajo akademijskih publikacij je prevzela Cankarjeva založba.

Opremo biblioteke smo v letu 1980 dopolnili s šestimi kartotečnimi omaricami za kataloge in nabavili nekaj novih polic.

Dodatno aktivnost so nekateri bibliotečni delavci razen s publiciranjem izkazali z udeležbo na raznih kongresih in strokovnih posvetovanjih.

Akcesija

Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele.

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
knjige	6309	2286	2417	373	11385
rokopisi	—	—	—	—	—
mikrofilmi	—	—	—	—	—
geografske karte	3	—	50	—	53
fotografije in reprodukcije	141	298	1	—	440
gramofonske plošče in kasete	—	4	21	—	25
Skupaj	6453	2588	2489	373	11903

Pri akcesiji daril moramo posebej omeniti veliko število starejših publikacij Poljske akademije znanosti, ki nam jih je darovala Filozofska fakulteta v Ljubljani. Nekaj dragocenih knjig nam je poklonil dopisni član prof. dr. Janko Lavrin. Obsežnejše knjižne darove so poleg Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani prispevali še akademiki prof. dr. Dragotin Cvetko, prof. dr. Gorazd Kušej in prof. dr. Ivan Rakovec.

Dubletni fond

Dublete, ki jih v preteklih letih nismo mogli zamenjati, smo razstavili v prostorih našega ekspedita ter jih po zelo nizki ceni ponudili v izbiro.

Sezname dvojnic, ki so se nabrali med letom, smo pošiljali v izbiro 120 ustanovam, od tega 65 v inozemstvo. Vsega skupaj smo oddali 674 dvojnic.

Rokopisni oddelek

Razen zapuščine člana akademije Alfonza Paulina je gradivo rokopisnega oddelka v celoti urejeno in bibliotekarsko obdelano.

Celotni knjižni fond

Ob koncu leta 1980 je imela biblioteka SAZU inventariziranih:

knjig in letnikov revij	281.373
rokopisov	98
mikrofilmov	676
geografskih kart	3.136
fotografij in reprodukcij	6.442
gramofonskih plošč in kaset	192
Skupaj	291.917

Če k temu prištejemo še Steletovo zapuščino, ki je sicer že deloma urejena, in pa Vurnikovo zapuščino, ki je še vsa neurejena (obedve smo prejeli že v preteklih letih), je imela biblioteka okrog 295.000 enot.

Katalogi

Razen zapuščin, ki jih je SAZU prejela po pok. akademiku prof. dr. Francetu Steletu in prof. dr. Vurniku, je ves knjižni fond katalogiziran, klasificiran pa tisti del, ki je prispel po letu 1951.

Biblioteka izdeluje kataloške listke za akademijske inštitute ter za centralne kataloge SR Slovenije in Jugoslovanskega bibliografskega inštituta.

Zamena

Po nekaj letih smo spet izvedli revizijo zamenjave in izločili okrog 80 ustanov, s katerimi zamena ni več redno potekala. Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža biblioteka SAZU razširjena na 80 držav vsega sveta in je obsegala 1441 naslovov (1199 v inozemstvu in 242 v SFRJ). V teku tega leta smo prekinili redno poslovanje z 69 inozemskimi in 18 domačimi naslovniki. Nove zamenjalne stike pa smo navezali z naslednjimi ustanovami:

SFRJ

Celje: Pokrajinski muzej.

Koprivnica: Muzej grada Koprivnice.

Mostar: Univerzitet "Džemal Bijedić".

Novi Sad: Vojvodjanska akademija nauka i umetnosti.

Ptuj: Pokrajinski muzej.

Sinj: Muzej Cetinske Krajine.
Skopje: Arheološki muzej na Makedonija.

Avstrija:

Klagenfurt: "Mladje".

Belgija:

Liège: Société Géologique de Belgique.

Francija:

Paris: Laboratoire de Préhistoire du Musée de l'Homme.

Sète: Fédération Archéologique de l'Hérault.

Italija:

Bergamo: Istituto di Scienze Umane.

Japonska:

Tokyo: The Japan Academy.

Kanada:

Montréal: Le Jardin Botanique de Montréal.

Koreja:

Seoul: Korea Research Institute of Geoscience and Mineral Resources.

Nizozemska:

Haarlem: Rijks Geologische Dienst.

Portugalska:

Lisboa: Departamento de Geologia e Geotecnia, Universidade Nova de Lisboa.

Španija:

Oviedo: Instituto de Historia Antigua.

Venezuela:

Caracas: Escuela de Geología y Minas.

ZDA:

Atlanta: Emory University.

Milwaukee: The American Geographical Society Collection of the University of Wisconsin.

Recenzija

Akademjske publikacije pošiljamo v oceno 34 naslovnikom (od tega 27 inozemskih).

Ekspedit

Skupno smo razposlali 16369 publikacij, in sicer publikacije SAZU ter skupne publikacije naše akademije s Svetom akademij, kakor tudi izdaje, ki jih je SAZU prejela kot dediščino nekaterih ustanov: v zameno 7459, v dar 1555, v prodajo 1605, obveznih izvodov 1861. V dar smo odposlali 3249 bibliotečnih publikacij, 640 pa kot obvezni primerek.

Izposojevanje

Knjižni fond biblioteke je vsakomur dostopen, bodisi v čitalnici bodisi za izposajo na dom. V čitalnici so bralcem na voljo po prostem pristopu enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa še okrog 400 raznih revij. Velikega zanimanja so deležni tudi knjižni oglasi založb.

Biblioteka je izposodila v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 2073 bralcem. Ti so biblioteko obiskali 8962-krat (4601-krat za izposajo v čitalnici, 4361-krat za izposajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo

v čitalnici	13.920
na dom	8.182
inštitutskim bibliotekam	11.100
medbibliotečna izposoja	
60 bibliotekam v državi	281
11 bibliotekam v tujini	18
Skupaj	33.501

Centralna biblioteka kakor tudi inštitutske so v preteklem letu posredovale številne ustne in telefonske informacije. Pripomniti je treba, da moramo k temu številu prišteti še interno izposajo knjižnega fonda, deponiranega v inštitutskih bibliotekah, kjer je pristop prost in vedno na voljo inštitutskim delavcem. O tej izposoji statističnih podatkov ne moremo voditi.

Publikacije

Da bi mogli čimbolj seznaniti javnost s svojim delom in knjižnim fondom, zlasti še z novitetami, izdajamo razne publikacije. Te tiskamo v ciklostilni tehniki ter broširamo. Naklada znaša 200 izvodov. Te publikacije brezplačno pošiljamo članom akademije, akademskim inštitutom in sekcijam ter raznim drugim ustanovam, knjižnicam ali knjigarnam, ki se zanje zanimajo. V letu 1980 je biblioteka vsak mesec izdala Seznam o akcesiji knjig. Razen tega je bil objavljen še Letni seznam periodik in 6 seznamov dvojnic.

Administracija

Delovodnik je obsegal v preteklem letu 2275 števil.

Knjigoveznica

Akademjska knjigoveznica je v letu 1980 zvezala 954 knjig. Razen tega je broširala bibliotečne publikacije, restavriral več starih tiskov ter izvrševala druga knjigoveška dela.

Personalia

Centralna biblioteka ima 21 sistematiziranih delovnih mest, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev dve od teh nista mogli biti zasedeni. Personalne razmere so bile še otežkočene z zamenjavo nekaterih bibliotečnih delavcev kakor tudi z bolezenskimi ali porodniškimi dopusti, čeprav smo za delavke, ki so na porodniških dopustih, dobili nadomestilo. Dve naši uslužbenki sta opravili strokovni izpit, Majda Capuder za bibliotekarja in Pavla Plavc za višjega knjižničarja.

V akademjskih inštitutih in njihovih sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razne pomožne kartoteke in izposojevanje) njihovi uslužbenci. Od tega jih je le pet iz knjižničarske stroke, drugi pa so administrativni, strokovni ali priložnostni delavci, ki opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg drugega dela.

Objave:

M. Fabjančič:

Publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1979. Letopis SAZU, 30, 1980, 306—310.

P. Ramovš:

Kratko poročilo o delu v letu 1979. Ljubljana, Biblioteka SAZU. 1980, 7 str. + IV pril.

Biblioteka. Poročilo o delu v letu 1979. Letopis SAZU, 30, 1980, 289—305.

Letni seznam periodik. Biblioteka SAZU, 1980. (Urednik.)

Seznam prejetih knjig. Biblioteka SAZU, januar — december 1980. (Urednik.)

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1980

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 30. knjiga. 1979. Ljubljana 1980. 335 + (I) str. 8°. 2200 izv.

Slovenski biografski leksikon. Dvanajsti zvezek. Táborská — Trtnik. Uredila Alfonz Gspan in Fran Petre s sodelovanjem uredniškega odbora. Ljubljana 1980. 203 + (II) str. 4°. 1500 izv.

Ziherl 1. Boris Ziherl: Zbrana dela. Prva knjiga. Ljubljana 1980. 267 + (II) str. 8°. 1000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Arheološki vestnik XXX. 1979. Ljubljana 1979. 763 + (22) str. + (15) pril. 8°. 1100 izv. Vsebinska:

Stane Gabrovec: Thirty Years of Prehistoric Archaeology in Arheološki vestnik. Str. 13—20.

Mitja Brodar: 50 Years of Paleolithic Research in Slovenia. Str. 21—28.

France Leben: Progress and Achievements of Thirty Years of Research into Early Prehistory in Slovenia. Str. 29—40.

Josip Korošec ml.: Neolitska umetnost od Lepenskega vira do Vinče. Med smrtjo in rojstvom. Str. 43—64.

Janez Dular: Žarno grobišče na Borštku v Metliki. Str. 65—100.

Mira Strmčnik-Gulič: Prazgodovinske gomile na Legnu pri Sloveni Gradcu. Str. 101—150.

Mehtilda Urleb: Arheološke najdbe iz Stare Sušice pri Košani. Str. 151—158 + 1 pril.

Vida Stare: Držalo za rog z Vinjega vrha. Str. 159—161.

Vida Stare: Kamen z napisom z Vintarjevca pri Litiji. Str. 162—163 + 1 pril.

Vera Kolšek: Novi napisi in relief iz območja celejanskega municipija. Str. 167—171 + 1 pril.

M.(anfred) Kandler: Zu den Grabungen F. Lorgers im Legionslager Ločica (= Lotschitz). Str. 172—207 + (7) pril.

Vesna Jurkič: Kontinuitet štovanja antičkih kultova u periodu učvrščivanja krščanstva na području Istre. Str. 208—217 + 1 pril.

Sonja Petru: Uvodne besede. Str. 221—222.

Kristina Mihovilič: Prstenje i naušnice rimskog doba Slovenije. Str. 223—242.

Miha Budja: Kovinske zapestnice v rimskih grobovih Slovenije. Str. 243—253 + 1 pril.

Vladimira Bertoncelj-Kučar: Nakit iz stekla in jantarja. Str. 254—277.

Anja Dular: Rimske koščene igle iz Slovenije. Str. 278—293.

Maksimiljan Sagadin: Antične pasne spona in garniture v Sloveniji. Str. 294—338.

Iva Mikl-Curk: Terra sigillata iz emonskih grobišč. Str. 339—371.

Iva Mikl-Curk: Rimska lončenina z nekaterih emonskih najdišč. Str. 372—387.

Stanko Pahič: Nekaj podatkov o grobi hišni lončenini z najdišč ob južnem Pohorju. Str. 388—437 + 1 pril.

Marijan Slabe: O krašenju predmetov iz grobišča v Dravljah-Ljubljana. Str. 441—458.

Slavko Ciglenečki: Kastel, utrjeno naselje ali refugij? Str. 459—472.

Slavko Ciglenečki, Timotej Knific: Staroslovansko grobišče v Zgornjem Dupleku (arheološko poročilo). Str. 473—488.

- Tatjana Tomazo-Ravnik*: Staroslovansko grobišče v Zgornjem Dupleku (antropološko poročilo). Str. 489—497.
- F.(ranc) Truhlar*: Toponomastika v službi arheologije. (Osnove arheološke toponomastike.) Str. 498—506.
- Andrej Pleterski*: Povezovanje stvarnih in pisanih virov pri proučevanju zgodnjega srednjega veka (alpskih Slovanov). Str. 507—519.
- Peter Petru*: Grga Novak (1888—1978). Str. 523—524.
- Jaroslav Šašel*: Od Potočke zijalke do Blatenskega kastela. K arheološkim obdobjem v "Zgodovini Slovencev" (1979). Str. 527—528.
- Mitja Brodar*: I. Paleolitik v "Zgodovini Slovencev". Str. 528—543.
- France Leben*: II. Obdobja starejše prazgodovine v "Zgodovini Slovencev". Str. 543—547.
- Kajetan Gantar*: Nekaj misli o pisavi antičnih imen in strokovnih izrazov. Str. 548—558.
- Pavao Tekavčić*: L'épigraphie latine et le problème de la différenciation du latin. A propos de récentes contributions américaines. Str. 559—576.
- Rajko Bratož*: Novejša literatura o svetem Severinu (1975—1977). Str. 577—587. (Knjižna poročila.) Str. 588—599.
- Anna Aichinger*: Die Reichsbeamten der römischen Macedonia der Prinzipatsepoche. Str. 603—691.
- Thilo Ulbert*: Vranje bei Sevnica. Siedlungsgeschichtliche Untersuchungen. Str. 695—725 + (2) pril.
- Peter Petru*: Stavba A (episkopij?) na Ajdovskem gradcu nad Vranjem pri Sevnici. Str. 726—731.
- Timotej Knific*: Vranje pri Sevnici. Drobne najdbe z Ajdovskega gradca (leto 1974). Str. 732—763 + (22) str.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razprave XXII. Ljubljana 1980. 8°, 1000 izv.

Vsebina:

Danica Tovornik: Podatki o prehranjevanju komarjev (Diptera: Culicidae), zbranih v kmetijskih naseljih v ljubljanski okolici. Str. 1—40.

Dela 24. Biološki inštitut Jovana Hadžija 7. *Mitja Zupančič*: Smrekovi gozdovi v mraziških dinarskega gorstva Slovenije. Ljubljana 1980. 262 str. + (12) str. pril. + (19) pril. + corr. 8°. 1000 izv.

Dela 25. *Stanko Grafenauer*: Petrologija triadnih magmatskih kamnin na Slovenskem. Ljubljana 1980. 220 str. + (3) pril. + 38 tab. 8°. 700 izv.

Geografski zbornik XIX. 1979. Ljubljana 1980. 213 + (II) str. + (1) pril. + (5) kart. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

Svetozar Ilešič: Predgovor. Str. 5.

Drago Meze: Hribovske kmetije v Gornji Savinjski dolini po letu 1967. Str. 7—99 + 1 pril. + 2 karti.

Dušan Plut: Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Rižani in Badaševici. Str. 101—153 + 2 karti.

Franc Lovrenčak: Prsti in rastje poplavnega sveta. Str. 128—135 + 151—152.

Milan Orožen Adamič: Geografske značilnosti poplavnega sveta ob Dragonji in Drnici. Str. 155—214 + 1 karta.

Franc Lovrenčak: Prsti in rastje poplavnega sveta ob Dragonji. Str. 188—200 + 213.

IZDAJE MEDAKADEMIJSKEGA ODBORA ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Catalogus faunae Jugoslaviae III/6: 'I.(gnac) Sivec: Plecoptera. Ljubljana 1980. 29 + (II) str. 8°. 1000 izv.

SUMMARY

THE MEMBERS OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS (On 31 December, 1980)

Honorary Member

Vidmar, Josip

Section One — *Historical and Social Sciences*

Regular Members:

- Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911, Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Finžgar, Alojzij, LL. D., born in 1902, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916, Professor of Slovene History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899, Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907, Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902, Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905, Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

- Krašovec, Stane, Eng. (Econ.), born in 1905, Professor, Faculty of Economics, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Kyovsky, Rudi, LL. D., born in 1906, Professor, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Majer, Boris, Ph. D., born in 1919, Professor of Philosophy, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Pretnan, Stojan, LL. D., born in 1909, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Trstenjak, Anton, Ph. D., born in 1906, Professor of Psychology, Theological Faculty, retired, Ljubljana.
- Vilfan, Sergij, LL. D., born in 1919, Professor of Legal History, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Vratuša, Anton, Ph. D., born in 1915, Professor at the Faculty of Political Sciences in Belgrade and at the Faculty for Sociology, Political Sciences and Journalism, University of Ljubljana; member of the Presidency of Central Committee of the Communist Union of Slovenia.

Nonresident Corresponding Members:

- Apostolski, Mihailo, born in 1906, Historian and Military Theorist, President of Macedonian Academy of Sciences and Arts, Skopje.
- Benac, Alojzij, Archaeology D. Sc., born in 1914, Professor for Prehistoric Archaeology, Faculty of Arts, Sarajevo, President of the Academy of Sciences of Bosnia and Hercegovina, Sarajevo.
- Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.
- Djurdjev, Branislav, Ph. D., born in 1908. Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.
- Fischer von, Kurt, Ph. D., born in 1913. Professor of Musicology, University of Zürich, Zürich.
- Geršković, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Science, Belgrade.
- Laroche, Emmanuel, Ph. D., born in 1914. Professor of Oriental Languages, Collège de France, Paris.
- Pavičević, Branko, LL. D., born in 1922, President of the Academy of Sciences and Arts of Montenegro, Titograd.
- Sirotković, Jakov, Ph. D., born in 1922. Professor of Economics, University of Zagreb. President of Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Zagreb.

Section Two — *Philological and Literary Sciences*

Regular Members:

- Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Čop, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born 1895, Literary Critic and Essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

- Berkopce, Oton, Ph. D., born in 1906, Senior Scientific Collaborator, The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Ljubljana.
- Borštnik, Marja, Ph. D., born in 1906, Professor of Slovene Literary History, Philosophical Faculty in Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Grad, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of Romance Philology, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Jurančič, Janko, Ph. D., born in 1902, Professor of Serbian and Croatian Languages and of Old Croatian and Serbian Literatures, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Kos, Janko, Ph. D., born in 1931, Professor of Comparative Literature and Literary Theory, Philosophical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Logar, Janez, Slavist, Bibliographer, born in 1908, Senior Scientific Collaborator of the National University Library, retired, Ljubljana.
- Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of the History and Dialectology of the Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Merhar, Boris, born in 1907, Professor of Slovene Literary History, College of Education, retired, Ljubljana.
- Moravec, Dušan, born in 1920, Director, Theatre Museum, Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Patenu, Boris, Ph. D., born in 1926. Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.
- Zadravec, Franc, Ph. D., born in 1925, Professor of Slavic Literatures, Faculty of Arts, University of E. Kardelj, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

- Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.
- Gavazzi, Milovan, Ph. D. (Ethnography), born in 1895, Professor of Ethnology, University of Zagreb, retired, Zagreb.

- Ivić, Pavle, Ph. D., born in 1924, Professor of Slavic Languages, University of Novi Sad, retired, Novi Sad.
- Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.
- Lavrin, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — *Mathematical, Physical and Technical Sciences*

Regular Members:

- Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921. Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of the Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of the Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Peterlin, Anton D. Sc., born in 1908, D. Sc. h. c. Ass. Chief, Polymer Science and Standards Div., National Bureau of Standards, Washington, D. C., U.S.A.
- Šuklje, Lujo, D. Eng. Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910. Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
- Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

- Vodovnik, Lojze, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Biocybernetics, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

- Balenović, Krešimir, D. Sc. (Chemistry), born in 1914, Professor of Organic Chemistry and Biochemistry, Institute of Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.
- Despić, Aleksandar, D. Sc. (Physical Chemistry), born in 1927, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Technology, University of Belgrade, Belgrade.
- Grdenić, Drago, D. Sc. (Chemistry), born in 1919, Director, Institute of Anorganic and Analytical Chemistry, University of Zagreb, Zagreb.
- Mihailović, Mihajlo, D. Sc. (Chemistry), born in 1924, Professor, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, Belgrade.
- Povh, Bogdan, D. Phys. Sc., born in 1932, Professor of Physics, University of Heidelberg, Director of the Max-Planck Institute for Nuclear Physics, Heidelberg.
- Prelog, Vladimir, D. Chem. Sc., born in 1906. Head of the Laboratory for Organic Chemistry ETH, retired, Zürich.
- Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — *Natural Sciences*

Regular Members:

- Brodar, Srećko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893, Professor of the Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
- Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bole, Jože, D. Biol. Sc., born in 1929. Scientific Adviser for the Jovan Hadži Institute of Biology at the Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Drovenik, Matija, D. Geology Sc., born in 1927, Professor of Mineralogy and Petrography in the Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gams, Ivan, D. Geography Sc., born in 1923, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Professor of Botany, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Kochansky-Devidé, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geological-Palaeontological Institute, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stevanović, Petar, D. Nat. Sc., born in 1914, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

Section five — Arts

Regular Members:

Jakac, Božidar, born in 1899, Painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kranjec Miško, born in 1908, Writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905. Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907. Painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mušič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904. Architect, Professor of the History of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavšič, Vladimir-Matej Bor, born in 1913, retired, Radovljica.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907. Architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Ingolič, Anton, Writer, born in 1907, Ljubljana.

Kalin, Zdenko, Sculptor, born in 1911, Professor, Academy of Fine Arts in Ljubljana, Ljubljana.

Klopčič, Mile, Poet and Translator, born in 1905, Ljubljana.

Krek, Uroš, Composer, born in 1922. Professor of Composition and Theory, Academy of Music, Ljubljana.

Potrč, Ivan, Writer, born in 1913, Ljubljana.

Ramovš, Primož, Composer, born in 1921, Head of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Stupica, Gabrijel, ac. Painter, born in 1913, Profesor at the Academy of Plastic Arts in Ljubljana, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Cilenšek, Johann, born in 1913, Composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Krleža, Miroslav, born in 1893, Writer, Zagreb.

Maksimović, Desanka, born in 1898. Poetess, Belgrade.

Rajičić, Stanojlo, born in 1910, Professor, Academy of Music, Belgrade, Belgrade.

Saeverud, Harald, Composer, born in 1897, Norway.
Závada, Vilém, Ph. D., born in 1905. Poet. Prague.

Section Six — Medical Sciences

Regular Members:

- Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.
Brzin, Miroslav, D. Sc., born in 1923, Professor of Biochemistry, Faculty of Medicine, Scientific Adviser at the Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.
Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.
Župančič, Andrej, M. D., born in 1916. Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

- Batis Janez, D. V. M., born in 1919, regular Professor of Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.
Milčinski, Lev, Psychiatrist D. Sc., born in 1916. Professor at the Faculty of Medicine, University of Ljubljana and Head of the Psychiatry Dispensary at the Clinical Hospital for Psychiatry Ljubljana-Polje, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

- Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.
Drujan, Boris, D. Chem. Sc., born in 1928, Director of the Laboratory of Neurochemistry IVIC in Venezuela, Venezuela.
Franchini, Aldo, D. Sc. M. D., born in 1910. Head of the Forensic Medicine Institute, University of Genova, Genova.
Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.
Mekuli, Esad, D. V. M., born in 1916. President of the Academy of Sciences and Arts of Kosovo, Priština.
Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopedics, born in 1923. Director, Central Institute of Traumatology and Orthopedics, Moscow.

THE PRESIDENCY

<i>President:</i>	Janez Milčinski
<i>Vice-President:</i>	Robert Blinc
<i>Vice-President:</i>	Bratko Kreft
<i>Secretary-General:</i>	Jože Goričar

The members of the Presidency are also the Secretaries of the Sections

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Fran Zwitter

1. Institute of General and National History
Director: Fran Zwitter
2. France Stelè Institute of Art History
Director: Emilijan Cevc
3. Institute of Archaeology
Director: Demetrij Brodar
4. Institute of the Ancient Orient
Director: Viktor Korošec

5. Institute of Musicology
Director: Dragotin Cvetko
6. Centre for Problems of the Social Sciences
Chairman: Lado Vavpetič
7. Centre for the History of Slovene Emigration Studies
Chairman of the Council: Fran Zwitter
8. Institute of Marxist Studies
Head: Boris Majer

Section two — *Philological and Literary Sciences*

Secretary: Janko Jurančič

1. Institute of Slovene Language
Director: Bratko Kreft
 - (a) Dialectological Departement
Head: Martina Orožen
 - (b) Lexicological Departement
Head: Janko Jurančič
 - (c) Etymological-Onomastical Departement
Head: France Bezljaj
 - (d) Commission for Slovene Grammar, Philology
Discharged Presidency represented by Bratko Kreft
 - (e) Committee for Historical Dictionaries of the Slovene Language
Chairman: France Bezljaj
2. Institute for Slovene Literature and Literary Sciences
Director: Janko Kos
3. Institute of Slovene Ethnography
Director: Milko Matičetov

Section Three — *Mathematical, Physical and Technical Sciences*

Secretary: Dušan Hadži

Section Four — *Natural Sciences*

Secretary: Ivan Rakovec

1. Institute of Karst Research
Director: Peter Habiš
1. Anton Melik Institute of Geography and Department for Cartography
Director: Svetozar Ilešič
3. Institute of Palaeontology
Director: Ivan Rakovec
4. Jovan Hadži Institute of Biology
Director: Jože Bole

Section Five — *Arts*

Secretary: Anton Ingolič

Section Six — *Medical Sciences*

Secretary: Franc Novak

1. Institute of Medical Sciences
Director: Bogdan Breclj

Other Units

1. Terminological Commission
Chairman: Albert Struna
2. Library
Director: Primož Ramovš
3. Departement for Planning and Coordinating Research Projects
Director: Miro Brzin
4. Council for Environmental Research and Protection
Head: Avguštin Lah
5. Administration Management
Director: Bojan Plavc

REPORT ON THE ACTIVITIES

OF THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS IN THE YEAR 1980

GENERAL

At the end of December 1980, the Slovene Academy of Sciences and Arts had a total of 109 members: one honorary member, 38 regular, 34 corresponding and 36 external members.

At the close of 1980, 188 full-time workers were employed at the SASA (the Slovene Academy of Sciences and Arts).

In 1980 the SASA lost its honorary member Josip Broz Tito (4. 5. 1980), academician Anton Kuhelj (31. 7. 1980), academician Anton Ocvirk (6. 1. 1980), academician Ciril Kosmač (28. 1. 1980), academician Maksim Gaspari (14. 11. 1980), and external corresponding member, academician Waclaw Olszak.

UNITS

The SASA is comprised of 14 institutes, the Terminological Commission and its Legal, Technical, Medical, Veterinary, Natural Science and Art Departments; the Council for Study and Protection of the Environment; the Inter-Academy Flora and Fauna Committee; the Cabinet of the Academician Josip Vidmar; the Library; the Department for Planning and Coordination of Research Projects; the Legal Service; and the Photo Laboratory.

THE INSTITUTE OF MARXIST STUDIES

In 1980 three researchers and a secretary were employed at the institute.

Throughout the year, research on "The History and Development of Marxist Thought in Slovenia" was continued in three areas of study:

1. "The Collected Works of Boris Zihert" (research plan for preparation and publication). The second volume of the *Collected Works* is in preparation and the first is already being printed. The editing concept of the entire publication has been defined and the additional research, including the review and analysis of Slovene periodicals relevant to the history of Marxism in Slovenia (until 1945), has been completed.

2. "The Primary Slovene Edition of the Works of Marx and Engels" (research plan for preparation and publication). The editorial concept of the edition has been completed with a structuring of the edition and the fundamental publishing and editing principles. The first volume is in the process of completion.

3. "Current Questions of the Theory of Science and Marxism". Work on this theme, in which these questions were expanded with the additional research of "The Hermeneutical Theory of Science", was continued.

The institute began to publish "*Vestnik*", which contains the results of scientific studies.

THE MILKO KOS INSTITUTE OF HISTORY

In December 1980 the second volume of the *The History of Agrarian Fields* was published. This history was published in a series of publications under the collective title, *The Economic and Social History of Slovenes, An Encyclopedic Discussion According to Fields*. The first volume of the *The History of Agrarian Fields* was published with the subtitle, "Agrarian

Economics" in 1970; the second volume, "Social Relations and Movements", contains also French and German summaries for both volumes of the *Aspects of Agrarian History*. The other extensive programme of the institute was the plan to publish "An Historical Topography of Slovene Territory in the Middle Ages"; until now it has been published as a provisional internal publication, "Topography for Carnolia". At the end of 1980, the "Topography for Prekmurje" (Slovene territory that before 1918 was under Hungary) was prepared for print. Work on the historical topography of Slovene Styria and the Yugoslav part of Carinthia will soon commence. The third extensive programme consists of the preparation of the "Diplomatarium for Slovene Territory in the Middle Ages"; the work is in progress. Most significant in connection with the work on the publication of sources are the preparations for the publications of the feudal books of the Celje Counts and the statutes and oldest notary books of the city of Piran. Until now, the work of the institute has been oriented towards the study of the history of the early Middle Ages; now modern history is increasingly studied, and work on the publication of correspondences and manuscripts of Slovene politicians of the 19th century, for instance, is being performed. The institute is working also on the publication of specialized monographs, both on the Middle Ages and modern history. The institute concentrates primarily on the history of Slovenes; however, its work and the work of Slovene historians in general is very oriented towards cooperation with other Yugoslav historians, and also at international conferences of historians, such as the conference in Bucharest in 1980, etc.

THE FRANCE STELE INSTITUTE OF ART HISTORY

In 1980 the institute continued with its research programme, "Basic Studies in the Slovene Artistic Past". Documentation work included excerpting and photocopying of newspapers from the 19th century, and also adding to corresponding indexes with new archive material and other data; the photographic files have been significantly extended with photographs from field studies.

The gathering of sources for the art history of Slovenia, which has been devoted primarily to the manuscript material of J. G. Thalnitscher, was continued with the preparation of *Bibliotheca Labacensis Publica*. Preparation of the Art History Atlas of Slovenia continued with the gathering and documentation of data on earlier art periods. The study of painting in the 17th century in Slovenia was supplemented by a survey of monuments in Zasavje, the Mežica Valley and, for comparative purposes, the Carinthian vicinity; the survey was extended also to the monuments of the second half of the 16th century. The result of his research project of former years, Dr. Cevc published an extensive monographical study about sculpture in Slovenia between the Gothic and Baroque periods. In deference to continuity in the development of style, research on the architecture of the 19th century in Slovenia included, on one hand, some late Baroque architecture of the 18th century and, on the other hand, the early works of Jože Plečnik. The study of the beginnings of Slovene illustration and caricature included also foreign illustrators who worked for Slovene publishers at the beginning of the century, and also the early work of Slovene artists immediately after W.W.I. In addition to this, there were basic studies in other areas: the influences of Central Europe and Italy on the sculpture workshop on Prtuj Mountain were reanalysed; the new monuments of central Slovene late Gothic architecture in Venetian Slovenia were registered; the origin and education of Francesco Robba were established, etc.

Dr. Cevc gave a lecture in 1980 entitled, "The Influences of Venetian Art on Slovene Art in the Baroque Period", at the symposium, "The Influences of Italian Baroque Art on the Art of South Slavs", which was organized by Fondazione Giorgio Cini in Venice. Dr. Pelovšek gave a lecture on Jože Plečnik in Vienna. In early October 1980 Dr. Alicja Karłowska-Kamzowa of the University of Adam Mickiewicz in Poznań was a guest of the institute.

THE INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

The work of the institute, directed by the Science Council, proceeded with the research programme, "Archaeological Periods from Prehistoric Times to the Early Middle Ages."

Individual studies included research of paleolithic times (excavations of Divja Baba cave), test soding, completion of the monograph of Potočka Zijalka, and documentation of excavation areas. Research also included the neolithic and enolithic ages (excavations in the caves of Trhlovcı and Mali Triglavci, documentation of excavation places in the Southeastern Alps area, and preparation of the excavated material). Studies of the Bronze and Iron Ages included observations and measurements of settlements, particularly of the ceramics at Hallstatt burial places (terminology, typology, chronology), and the excavation of Gradišče at

Poštela. The study of antiquity and the migration of peoples included the study of antique literary material, work on the epigraphic theme of *Inscriptiones Latinae*, the analysis of narrative sources for the presence of Slavs on the Balkans in the 5th and 6th centuries and of the history of Slovene territory under the Celts, Romans, Goths and Byzantines. Continued projects include: the reconnaissance of late antique localities in Slovenia, Friuli and Carinthia, work on the indexes of early Christian objects in the Balkans and the Eastern Alpine area, and excavation at the Tinje settlement from the beginning of the 4th to the 9th centuries. Research of the early Middle Ages concentrated on the excavation of the old Slovene grave in Bodešče near Bled, on the documentation of old Slovene excavation areas in the vicinity of the South-Eastern Alps and on the method of the joint use of the material and written sources in the research of the early Middle Ages.

Within the structure of the programme, work was performed on the archaeological topography of Slovenia, on terminology, on documentation of archaeological material and archives in foreign museums and on the central indexes of archaeological literature in Slovenia. The members of the institute participated in scientific meetings at home and abroad and made study trips. In 1980 the 30th anniversary issue of the "Archaeological Herald" (*Arheološki Vestnik*) was published; the 31st will be printed shortly. The institute library received 960 new units and the institute staff published 33 scientific papers and technical reports in all.

THE INSTITUTE OF THE ANCIENT ORIENT

The institute continued its programme in 1980 with the study of cuneiform legal sources. It also continued with its work on the manuscript of the treatise, "The Unequal Character of Government Contracts between Hittite and the ruler of the country of Kizzuvatna".

The major problem of the institute was the lack of professional personnel.

The international exhibition of Babylonian, Assyrian and Mesopotamian cultures, which was organized in March and April by the National Museum in Ljubljana and has thus far been visited by a record number of 36,000 visitors, testifies to the great general interest of the Slovene public in ancient cultures. Our institute contributed in the form of lectures delivered by director V. Korošec on six occasions.

In 1980 the institute had a yearly study meeting about recent professional literature relating to the recent Assyrian excavations.

THE INSTITUTE OF SLOVENE LANGUAGE

In the lexicological department the editing of the fourth volume of the *Dictionary of the Slovene Literary Language*, containing the letters Preo-Š, commenced after the publication of the third volume; already 6,800 words have been edited. Excerpting work included obtaining 77,065 index lists from literature of the 19th and 20th centuries. A list of the qualification determinants from the first three volumes of the dictionary was drawn up. Six new editors were introduced into the department.

The dialectological department completed three long-term projects:

OLA (General Slavic Linguistic Atlas): In connection with the preparation of volumes 2 and 3 two members of the department participated in conferences in Moscow and Binz. For the sessions, material with commentary (130 questions), a map with a legend (PM 415) and material for 2 maps (PM 415, L350) were prepared. In accordance with the determined principles 17 phonological descriptions for Slovene languages were completed.

SLA (Slavic Linguistic Atlas): Material for 7 areas was gathered (theses of students) and notes from 2 field studies (Podlehnik in Haloze and experimental study in Domele) were prepared. Two maps were produced and lexicographical preparation of the dialectological dictionary of the Kostel dialect is in progress.

ALE (European Linguistic Atlas): This year 202 questions were composed and dispatched; under the direction of ALE, material from the OLA for 7 areas was transcribed, prepared and controlled, and the answers given in 7 areas (40 questions) were rewritten. For the meeting of the editorial office and the International Committee for the ALE an extensive list was prepared from the Slovene point of view of problematic questions; and for the needs of the department a second questionnaire was translated (230 questions).

In the Ethymological-Onomastical department Dr. F. Bezljaj prepared 15 author sheets this year (a total of 40) of the alphabetically edited and completely formulated manuscript of the second volume of the Ethymological Dictionary (the letters K and O). The letters L, M and N are being completed. Preparation of the dictionary of the Rezijan dialect, gather-

ing of material for the dictionary of plant names, for onomastical indexes and for old popular medical terminology was continued.

The commission for historical dictionaries of the Slovene language analysed four basic works of literature of the 16th century, particularly the "Dalmatin" Bible, continued excerpting four more works of the same period and partially completed excerpting old "Prekmurje" texts. Excerpting in 1980 provided for approximately 224,000 new index lists. Prepared material was also arranged in alphabetical order; several already completed texts were arranged alphabetically. In cooperation with the Lexicological department the manuscript of the Megiser Dictionary from 1744 was prepared.

THE INSTITUTE OF SLOVENE LITERATURE AND LITERARY SCIENCES

Corresponding member of SASA professor Janko Kos assumed the directorship of the institute in the spring, after the death of academic director Dr. Anton Ocvirk. The institute has been involved in the SASA joint research programme with the theme, "Research in Literary Historical and Theoretical Fields", in which a great number of external collaborators have participated. In 1980 various activities were conducted within the departments of the institute.

Department of Slovene Literary History

Within the framework of the research on the National Liberation War in Slovene Artistic Prose, narrative works with the national liberation struggle theme published from 1965—1967, and novels and short stories from 1945, were read and interpreted. Some essays treating individual basic events and observations in relation to this theme were also written. Research has been connected with the SASA research project and international scientific cooperation with the U.S.S.R.

In the area of publication of material on Slovene literature a greater part of the manuscript for the *Letters of Fran Govekar II* was prepared.

Department of Literary Theory

The preparation and publication of the *Literary Lexicon*, the preparation of the indexes of Slovene literary theory terms and the indexes of non-Slovene literary authors in Slovene periodical print from 1775—1970 was continued.

Volumes 6—10 of the Lexicon were published. Moreover, the manuscripts of the next five volumes were completed and submitted for print: Anton Ocvirk, *Literary Work and Its Language Structure*; Dušan Pirjevec, *Structural Poetics* (Cybernetics, communication, information); Janko Kos, *The Morphology of Literary Work*; Niko Kuret, *Spiritual Drama*; Aleš Berger, *Dadaism and Surrealism*. Many other manuscripts are in preparation or have been partially completed.

The material for both indexes has been supplemented with excerpts from scholastic reports. The index of non-Slovene literary authors is in its last stage of preparation and will thus be accessible in part for review by next year.

Department of Biography, Bibliography and Documentation

The major preoccupation of the department was the publishing of 12 volumes of the *Slovene Biographical Lexicon*: the text was proof-read several times and the 12 volumes were published at various times during December. At the same time, steady work for the following volumes of the edition was continued. A great portion of the articles for the next volume was written and edited. Some research of material in libraries and archives was performed and the collection of current biographical and bibliographical documentation for the lexicon was continued.

THE INSTITUTE OF MUSIC

In 1980 the Music Institute of SASA concerned itself chiefly with various basic tasks, such as the arrangement of the institute space, the formation of a library, a discoteque, a record library, indexes and the documentation of music material, stored both in domestic archives (Ljubljana, Novo mesto) and abroad (Vienna). The transcription and revision of the motets of Daniela Lagkner (17th century) and the symphonies and divertimentos of Amanda Ivančič (18th century) was completed. These works are expected to be published in the collection, *The Monuments of Slovene Musical History*, and will be also the basis for monographs which the institute plans to publish between 1981—85. The initial work for the monograph on the composer Anton Lajovic (1878—1960) was also prepared.

Department of Folk Literature

For the preparation of the edition of the Slovene folk narrative tradition many postwar periodical publications (1,360 excerpts), and also much material from the manuscript legacies of Vodnik, Korytko, Ravnikar and Trdina, were reviewed under the direction of M. Stanonik. The manuscripts have been used also in the cataloging of mythological beings. From the JAZU archive in Zagreb some correspondences of G. Križnik were obtained for the publication of his narrative material. In connection with the research on Rezija M. Matičetov prepared an extensive commentary bibliography of Rezija publications from 1927—1979, arranged a slide documentary of all the most important writings about of the Rezija dialect, met the self-taught poetess Silvana Paletti and published some of her Rezijan poems. In preparation for the inter-academy publication (SASA and the Academy of Science, U.S.S.R.) of the Rezijan dictionary M. Matičetov met with prof. N. I. Tolstoj from Moscow, who brought with him copies of the folklore writings of J. B. de Courtenay from the years 1890—1893. These texts will serve as a supplement to the above mentioned dictionary.

Department of Folk Customs and Theatre

Material concerning the wedding customs between the Mura and Drava rivers was collected and prepared. A survey of the expansion of individual elements, their modification, rise and disappearance was also made. Interviewers of various ages, social groups and of both sexes participated, and all contributed to extending Göth's topography. Also, a new chapter was begun: "The Study of Customs at Birth." The first probings were made among Slovenes in Austrian Carinthia.

With the support of the Research Council of Slovenia the hitherto unused ethnological source — Göth's topography, which is kept in Graz — was copied in full. Niko Kuret completed a dual index of the material in alphabetical order of Slovene and German place names (505 places). Its preparation and publication under the title, "A Topography of Slovene Styria in the First Half of the 19th Century will follow."

Department of Material Culture

Research of temporarily inhabited settlements in Slovenia was continued. Tone Cevc commenced preparation of the collected material and the monograph, "Slovene Folk Tradition in Architecture: An Ethnological Sketch of Pastoral, Alpine, Wood-cutter and Charcoal-Burning Cottages and Refuges."

Systematic researches of the Alpine pastures of Luče in the Savinja Alps was initiated. Field work revealed which Alpine pastures were still "alive" and which abandoned. Efforts are being made to research also Alpine pastures on the other side of the border (Italy, Austria), for this is a study of the life and culture of Slovenes who are living on land that is threatened nationally. Angelos Baš divided his research, "Dress in the First Half of the 19th Century," into two parts: first, the collection of sources of all types; secondly, treatment of the collected sources for publication under the same title. In 1980 printed sources were collected and copied. Thousands of index lists have been prepared.

Department of Ethnomusicology

The department of ethnomusicology in 1980 continued with three long-term projects. Research among the Slovenes in Carinthia in Austria proceeded in the area of Podjuna in the villages from Eberndorf to Bleiburg. Two hundred and fifty-one units of songs and instrumental music, along with a large number of data about folklore customs connected with music were collected. In the workers and miners colony "Terezija" in Trbovlje visits to individual families with recordings of musical material and interviews continued.

Besides these two field studies, much time and effort was spent in preparing publications. For the second book of "Slovene Folk Songs" the final two corrections were made and many registers were composed. For the third book the material was supplemented with variations collected in field studies made between 1966—1970. In February 1980 was published Mirko Ramovš's book, "Take Me Dancing — The Dance Tradition in Slovenia" (416 pages), which contains also an extensive English summary of 24 pages. As the chief editor, Dr. Zmaga Kumer published the ninth volume of "The Annual Bibliography of Folk Ballad Research, 9 — 1979, Ljubljana 1980." M. Ramovš and J. Strajnar prepared and submitted to the Research Council of Slovenia the final elaboration of the project, "Ethnomusicological Research of the Mountain Village of Paka", for which field researches were conducted in 1979.

THE INSTITUTE OF KARST RESEARCH

Within the structure of the SASA programme number 10, "Basic Researches of Karst", speleological, speleohydrological, geomorphological and geochronological conditions of the Karst area of Planina Polje and the hydrological conditions of Banjška Planota were studied. Further work was performed on "The Registering of Karst Phenomena" and the Speleological Map of Slovenia Cave Fauna was also studied.

Researchers and other workers at the institute gave lectures at eight conferences and symposiums at home and abroad, published 17 works and composed many essays for the ninth volume of *Acta Carsologica* and other publications. They also prepared various separate technical projects in the organizations of associated labour and did technical research at the institute of the Karst Museum Collection, where eight exhibitions of Karst, ethnographic and other themes were organized.

THE ANTON MELIK INSTITUTE OF GEOGRAPHY

In 1980 the institute continued to work on themes within the framework of the project, "The Study of the Geographical Environment of Slovenia". Studies under the headings, "The Geography of Flood Areas of Slovenia", were continued under the direction of the academician, Professor Dr. Svetozar Ilešič. According to plan, studies of the flood land in Bloke (Drago Meze), Brežice Polje and at Lower Sotla (Milan Šifrer, Marjan Žagar and Marko Kolbezen) and the Ljubljana Marsh (Milan Natek and Milan Orožen-Adamič) were concluded for the most part.

Work on other themes was also performed successfully: The Regular Yearly Measuring and Observation of the Triglav Glacier and the Glacier Below Skuta (Milan Šifrer); the Development of Mountain Farms in Slovenia (Drago Meze, Milan Natek); The Study of the Regionalization of Slovenia, Its Methodology and Nomenclature As the Basis for the Regional-Geographical Monograph of Slovenia (Svetozar Ilešič, Ivan Gams); A Geographical Evaluation of the Natural Environment for the Needs of Regional Planning in the Case of Domžale and Its Environs (Milan Orožen-Adamič); The Land Between Saleška and the over Savinja Valley (Karel Natek); A Geomorphological Map of Slovenia on the scale of 1 : 1000.000 (Ivan Gams, Karel Natek).

In this year the nineteenth issue of the "Geographic Code" was published; the twentieth has been sent to print. For 1981 twenty-one issues of the "Geographic Code" were prepared. They will contain the following papers: A Geomorphological Map, A sheet of Litje As a Methodological Test Pattern of Mapping for the Geomorphological Map of Yugoslavia on a scale of 1 : 1000.000 (Ivan Gams, Karel Natek); The Effects of Catastrophic Thunderstorms in North-Eastern Slovenia, August 1980 (Milan Šifrer); Mountain Farms at Korka and the Kravac Highlands; the Geomorphological development of the Kanin Highlands with Particular Emphasis on Glacial Karst (Jurij Kunaver).

THE INSTITUTE OF PALEONTOLOGY

Studies of Triassic corals were continued with the collection of specimens in Huda Južna and Pokljuka. The collected material was examined. From Huda Južna twelve species were preliminarily determined to be of the Cordevolian age, and on Pokljuka eight species of corals were established indicating the Norian-Rhaetian age. The corals are attended by Hydrozoa, chaetetids, algae and foraminifers.

The research of the Lower Cretaceous corals from Eastern Serbia was completed and a paper was prepared for print in the English language. Graphic supplements and plates with pictures of fossils were also added.

Studies of the Paleogene foraminifera were made in Vipavska dolina where species of the Cuisian age were discovered in flysch layers. In the younger Paleogene between Kamniška Bistrica and Okonina 51 foraminifera from the facies of Gornji Grad beds were discovered from limestone and marly layers. Among them are four new ones for this field. Together with the paleontological research there were also studies of microfossils. The research of Tertiary conical imperforate foraminifera was completed and an English text with figures and plates of photos was submitted for print.

From the quaternary layers at a depth of 39.5 m at Sečovelje 56 species of foraminifera and characteristic associations that indicate more or less a brackish environment were found. On underwater walls in Central Dalmatia we discovered in some species of the genera *Textularia*, *Guadryina*, *Quinqueloculina*, *Triloculina* and *Biloculinella* an interdependence and dependence upon the environment in coraline.

THE JOVAN HADŽI INSTITUTE OF BIOLOGY

In the past year twenty regular workers and three external scientific collaborators worked at the institute. Research was divided into five studies. The problems of polymorphism and endemism were studied in Slovenia, Eastern Bosnia, Western, Southern and partly Eastern Serbia and Macedonia. There was a special excursion to Hercegovina and Montenegro. The research of phytocenosis of Slovenia was directed chiefly to the group of subalpine beech forests, fir-beech forests, primary and secondary pine forest, grassland vegetation in the submarine area, the pre-alpine and subalpine world. In Eastern Slovenia ruderal vegetation was also studied. The geo-botanical group mapped out 1000 km² of new surface area in Slovenia on a scale of 1 : 50,000. Palinological studies were performed primarily in Ljubljana Marsh; and other investigations were made in various regions of Slovenia. The areopalino-logical study of air was continued and for some archaeological and geological objects xylo-tomic analyses were performed. The studies of marine benton algae included the submarine vegetation of the area of Rovinj and the submarine coast of Island. Zoological research was divided into fauna studies and zoocenotic studies. The research of fauna included studies of the taxonomy and zoogeography of Slovenia and Yugoslavia; the zoocenotic research was performed on the experimental plains in the wider area of Kočevje.

The members of the institute read papers at seven conferences and symposiums and twelve scientific and technical meetings at home and abroad. They made five study trips abroad. Last year the workers at the institute published 21 scientific articles, 19 popular scientific articles, one elaboration and had 14 lectures.

THE INTER-ACADEMY FLORA AND FAUNA COMMITTEE OF YUGOSLAVIA

The group of botany taxonomists, formed in 1979, continued with its preparations for the publication of the series, "Catalogus Florae of Yugoslavia". The group established a new concept for the manuscripts of individual families and families within the group of Polycarpicae. In 1980 the preparation and publication of the catalogues of fauna in Yugoslavia were also continued. The catalogue of Plecoptera, written by I. Sivec, contains 32 pages and has been reprinted. Prof. F. Nikolić's catalogue of Spiders in Yugoslavia was supplemented by Prof. Dr. A. Polenec and submitted for print. The committee has already conferred with researchers about three new catalogues.

THE INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCES

The members of the institute and its external collaborators have continued with their past research, as indicated in their reports.

As part of the institute's programme there has been an organization of evening discussions at which researchers and technicians of various medical fields have reported on the results of their work.

In 1980 the following subjects were discussed:

- 16. 10. 1980: Vericose Papilloma of the Cervix
Prof. Dr. Jule Kovačič.
- 20. 11. 1980: Segmented and Supersegmented Mechanisms in the Pathogenesis of Scoliosis.
Prof. Dr. Fedor Pečak, Prof. Dr. Jože Trontelj and Dr. Milan Gregorčič.

THE TERMINOLOGICAL COMMISSION

The Legal Department continued excerpting legal sources. At its sessions it finally prepared the keywords of the letters P (in part), R and S (in part). The commission also cooperated with the Institute of Slovene Language SASA in verifying keywords for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

The Technical Department submitted material for the printing of the second volume of the General Technical Dictionary with the letters P—Ž. The corrections are presently in review, thus preparation for the publication of the dictionary will extend through 1981. The department reviewed and approved translations into Slovene for 246 JUS standards. The department also cooperated with the Institute of Slovene Language in explanations of technical expressions for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

The Medical Department continued with its work on the editing of the dictionary material for the letters A to P. It continued also to excerpt medical terms. It cooperated with the

Institute of Slovene Language in verifying medical terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language. The department also prepared a new edition of Černiž's Slovene Medical Glossary of 1957.

The Veterinary Department prepared technical terms for publication beginning with A. The definitions of the terms with the initial letters B, C, Č and D were verified and prepared for print; the first text of definitions of the terms beginning with the letters H, I, J and Kapa were prepared. The excerpting of veterinary technical literature has been continued. Finally, the section cooperated in verifying technical terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language.

The Natural Science Department continued with its excerpting and preparation of material for terminology dictionaries for general biology, botany and astronomy. For chemistry, a three-member commission has been working on indexes; this is the first phase before the drafting of the dictionary.

The Art Department continued excerpting terms in all fields. At the same time, technical reviewing for the editing commissions of individual art dictionaries was also performed.

THE LIBRARY

The work in the library in 1980 continued to be as intensive as in former years. The library continually confronts the same problems, above all the lack of space for storage and the shortage of personnel. Nevertheless, the library's plans were accomplished due to the orderly conditions of the library management and the highly professional qualities and efforts of the library staff. The exchange of academic book publications and doublet stock represents the most important and most active field of the library. This is now regularly re-established with 1,441 foundations. Owing to this, the book fund was raised to 6,453 volumes. Considering gifts (2,588), purchases (2,489) and obligatory editions (373) the entire increase of the library unit was 11,903.

At the end of the year the library stock comprised approximately 295,000 units. This stock was systematically charted in various catalogues alphabetically, according to name. Monthly bulletins to inform those interested about new library acquisitions and other brochures outlining its activities are available.

The library book stock is accessible to all, both in the reading-room and for home use. Readily accessible in the reading-room are books of an encyclopedic nature and also many periodicals. All together the library has lent out 33,501 works to 2,073 readers who have visited the library 8,962 times. The library continues to be entrusted with the dispatching of the Academy's publications.

At the end of the year the library staff had nineteen employees, fifteen of whom belong to the library profession.

VSEBINA

I. Organizacija	5
Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov, komisij in študijskih centrov	11
Zakon o SAZU	19
II. Člani	29
Častni član	31
Redni in dopisni člani	31
Umrli člani	63
Josip Broz — Tito	75
Anton Kuhelj	79
Anton Ocvirk	83
Ciril Kosmač	89
Maksim Gaspari	93
Waclav Olszak	97
III. Poročilo o delu akademije	101
Razred za zgodovinske in družbene vede	103
Razred za filološke in literarne vede	105
Razred za matematične, fizikalne in tehnične vede	106
Razred za prirodoslovne vede	106
Razred za umetnosti	107
Razred za medicinske vede	108
Akademija v letu 1980	110
Pomembnejši dogodki v zvezi z življenjem in delom SAZU v letu 1980	112
Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ	122
Izmenjava raziskovalcev prek Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ	124
Svet delovne skupnosti	126
Osnovna organizacija sindikata	127
Inštitut za marksistične študije SAZU	128
Zgodovinski inštitut Milka Kosa	131
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	135
Inštitut za arheologijo	137
Inštitut za prava starega Orienta	143
Muzikološki inštitut	143
Inštitut za slovenski jezik	145
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	152
Kabinet Josipa Vidmarja	158
Inštitut za slovensko narodopisje	158
Inštitut za raziskovanje krasa	169
Geografski inštitut Antona Melika	172
Inštitut za paleontologijo	177
Biološki inštitut Jovana Hadžija	180
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	186
Inštitut za medicinske vede	186
Terminološka komisija	187
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela	188
Fotolaboratorij SAZU	189
Bibliografija nekaterih članov akademije v letu 1980	190
Biblioteka	203
IV. Publikacije SAZU v letu 1980	207
Summary	209

LETOPIS
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

31. KNJIGA
1980

izdala
SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

stavek
PARTIZANSKA KNJIGA

tisk
TISKARNA LJUBLJANA

naklada
2100 izvodov

LJUBLJANA
1981

